

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-04-37869-3/26
Sarajevo, 03.09.2026. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 – Novi prečišćeni tekst i 37/14 – Ispravka), a u vezi sa članom 119. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije BiH“, broj: 46/10 i 75/13) Vlada Kantona Sarajevo, na **144.** sjednici održanoj **03.09.2026.** godine, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Prihvata se Izvještaj o zdravstvenom stanju stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo u 2025. godini, sa prijedlogom mjera za poboljšanje zdravstvenog stanja stanovništva na Kantonu Sarajevo.
2. Izvještaj iz tačke 1. ovog zaključka dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo na nadležno odlučivanje.
3. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo,
6. Javna ustanova Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo (putem Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo),
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

**CANTON SARAJEVO
ASSEMBLY**

Broj: 02-04-_____/26
Sarajevo, _____.2026. godine

Na osnovu člana 13. tačka b. i člana 18. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), člana 120. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br: 41/12 – Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20 i 16/22 17/22-Ispravka, 47/24), a u vezi sa članom 119. Zakona o zdravstvenoj zaštiti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 46/10 i 75/13), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ godine, povodom razmatranja Izvještaja Zdravstvenog stanja stanovništva, odrednica zdravlja i zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo u 2025. godini, sa prijedlogom mjera za poboljšanje zdravstvenog stanja stanovništva na Kantonu Sarajevo i Mišljenjem Ministarstva zdravstva Kantonu Sarajevo, donijela je sljedeći

ZAKLJUČAK

Usvaja se Izvještaj o Zdravstvenom stanju stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita u Kantonu Sarajevo u 2025. godini“, sa prijedlogom mjera za poboljšanje zdravstvenog stanja stanovništva na Kantonu Sarajevo i Mišljenjem Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo.

Broj:
Sarajevo,

**Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo**

Elvedin Okerić

O B R A Z L O Ž E N J E

I Pravni osnov:

Pravni osnov za donošenje ovog zaključka sadržan je u članu 13. tačka b. i člana 18. tačka b. Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/96, 2/96, 3/96, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), članu 120. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 41/12 – Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20 i 16/22 17/22 -Ispravka, 47/24) kao i u članu 119. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Službe novine Federacije BiH", br. 46/10 i 75/13) kojim je definisano da je JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo ustanova koja obavlja javno-zdravstvenu djelatnost za područje Kantona Sarajevo, a između ostalog provodi zdravstveno-statistička istraživanja u cilju praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, kao i organizacije rada zdravstvenih ustanova za područje kantona.

II Razlozi za donošenje

Na osnovu tačke (IX) tematski dio Programa rada Skupštini Kantona Sarajevo za 2026. godinu, planiran je u stavki 31.: Izvještaj o zdravstvenom stanju stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvenoj zaštiti na području Kantona Sarajevo u 2025. godini sa prijedlogom mjera za poboljšanje zdravstvenog stanja i higijenskih prilika na Kantonu Sarajevo pripremljena od strane JU Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i Mišljenjem Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo

U cilju realizacije Programa rada navedene tačke (IX) dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo Izvještaj o Zdravstvenom stanju stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita u Kantonu Sarajevo u 2025. godini sa prijedlogom mjera za poboljšanje zdravstvenog stanja i higijenskih prilika na Kantonu Sarajevo pripremljen od strane JU Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, na dalju proceduru.

Broj: 10-33-34873/26
Sarajevo, 21.08. 2026. godine

VLADA KANTONA SARAJEVO

OVDJE

PREDMET: Mišljenje na Izvještaj o Zdravstvenom stanju stanovništva, odrednicama zdravlja i zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

1. Uvod

Izvještaj o Zdravstvenom stanju stanovništva, odrednicama zdravlja i zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo u 2025. godini (u daljem tekstu: Studija) dostavljen je od strane JU Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, ustanove koja obavlja javno zdravstvenu djelatnost za područje Kantona. JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Zavod) provodi zdravstveno statistička istraživanja u svrhu praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, organizacije i rada zdravstvenih ustanova, kao i uticaja okoline i hrane na zdravlje stanovništva. Pomenutu djelatnost Zavod obavlja putem svojih radnih jedinica, koje prikupljaju i obrađuju podatke iz svih zdravstvenih ustanova na području Kantona Sarajevo i omogućavaju uvid u organizaciju i kadrovsku strukturu u djelatnosti zdravstvene zaštite, obim rada i iskorištenost zdravstvenih kapaciteta i pokazatelje zdravstvenog stanja stanovništva.

U izradi Izvještaja korištena je retrospektivna deskriptivno-statistička metoda na osnovu podataka dobijenih iz redovnih statističkih istraživanja prema Planu provođenja zdravstveno-statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH, a na osnovu Zakona o statistici u FBiH (Službene novine Federacije BiH", br.63/03 i 9/09) i drugih podataka relevantnih za izradu studije od ustanova koje provode određena statistička istraživanja. Analiza pojedinih segmenata Izvještaja urađena je prema dostupnim zdravstvenim indikatorima preporučenim od strane Svjetske zdravstvene

organizacije i komparirana je sa istim podacima iz prethodne godine, tako da ista predstavlja pored standardnog analitičko-statističkog pristupa i istraživačko-analitički dokument koji je integrisao određene istraživačke pristupe u javnom zdravstvu.

2. Demografski i vitalni pokazatelji stanovništva u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Demografska statistika je disciplina koja se bavi praćenjem i registracijom podataka vezanih za stanovništvo određenog područja i daje podatke o broju stanovnika na određenom području u određenom vremenskom razdoblju, kao i strukturu stanovništva po spolu i starosnim grupama.

Kanton Sarajevo je jedan od deset kantona na području Federacije Bosne i Hercegovine, koji se prostire na površini od 1.276,90km² sa devet općina i sa relativnom gustom naseljenosti od 330,57 stanovnika po km²

Prema procjeni Federalnog zavoda za statistiku, ukupan broj stanovnika u 2025. godini na području Kantona Sarajevo je iznosio 422.099, od čega su: godina, 81.835 ili 19,39% osobe starosti 65 i više godina.

- 64.139 ili 15,19% djeca starosti 0-14 godina;
- 276.125 ili 65,42%; stanovništvo starosti 15-64 godine;
- 81.835 ili 19,39% osobe starosti 65 i više godina.

Prema biološkom tipu, stanovništvo Kantona Sarajevo spada u regresivni tip stanovništva, u kojem je kontingent djece, odnosno potomaka (0-14 godina) znatno manji u odnosu na kontingent starog stanovništva odnosno predaka (50 i više godina).

Vitalna statistika određena je faktorima koji se odnose na natalitet, mortalitet, dojenačku smrtnost, prirodni priraštaj i vitalni indeks.

Natalitet:

Broj živorođenih u odnosu na prosječan broj stanovnika u toku jedne godine na određenoj teritoriji.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u 2025. godini na području Kantona Sarajevo ukupno je živorođeno 4.142 djece, što je za 7,08% više u odnosu na 2024. godinu kada je živorođeno 3.868 djece. Primjetan je znatan pad broja živorođene djece u Kantonu Sarajevo u zadnjih nekoliko godina. Gledajući zadnje godine, ovaj je broj u 2023. godini je iznosio 4.089, u 2022. godini iznosio 4.146, u 2021. godini je iznosio 4.093, u 2020. je iznosio 4.206, u 2019. godini 4.320, u 2018. godini 4.528, a u 2017. godini 4.754.

Vrijednost stope nataliteta u 2025. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 9,81‰, i nalazi se u kategoriji niskog nataliteta (ispod 14,00‰).

Mortalitet:

Broj smrtnih slučajeva u odnosu na ukupni broj stanovnika tokom određenog razdoblja, obično jedne godine.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku broj umrlih stanovnika Kantona Sarajevo registrovanih u 2025. godini, iznosi 4.559, što je više za 15,36% u odnosu na 2024. godinu kada je registrovano 3.952 umrlih osoba, također više za 11,25% u odnosu na 2023. godinu kada je registrovano 4.098 umrlih osoba, odnosno 5,79% manje u odnosu na 2022. godinu kada je registrovano 4.839 umrlih stanovnika Kantona Sarajevo. Vrijednost stope mortaliteta u 2025. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 10,80‰. Analizirajući spolnu strukturu umrlih, na području Kantona Sarajevo umrlo je 2.211 muškaraca (48,50% svih umrlih) odnosno 2.348 žena (51,50% svih umrlih).

Mortalitet stanovništva Kantona Sarajevo u posljednjih pet godina ima vrijednost stope općeg mortaliteta iznad 9,00‰, što predstavlja srednje povišenu stopu općeg mortaliteta.

Dojenačka smrtnost je pojam koji označava umiranje djece do jedne godine starost.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku broj registrovane umrle dojenčadi u 2025. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 32.

Vrijednost stope dojenačke smrtnosti u Kantonu Sarajevo je iznosila 7,73‰ u 2025. godini.

Vodeći uzrok smrti u dojenačkom periodu u 2025. godini su bili poremećaji vezani za kraću trudnoću i malu tjelesnu težinu novorođenčeta koji nisu drugdje klasificirani P₀₇ (11 umrle dojenčadi ili 34,38% sve umrle dojenčadi).

Prirodni priraštaj je odnos između broja živorođenih i broja umrlih u odnosu na cjelokupno stanovništvo određene teritorije. U posljednjih šest godina na području Kantona Sarajevo vrijednosti stope prirodnog priraštaja kretale su se od -0,25‰ u 2019. godini, -2,48‰ u 2020. godini, -5,31‰ u 2021. godini, -1,65‰ u 2022. godini, -0,02‰ u 2023. godini i -0,20‰ u 2024. godini.

Vrijednost stope prirodnog priraštaja stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini iznosi 0,99‰.

Vitalni indeks predstavlja koeficijent prirodnog kretanja stanovništva i ukazuje na njegovu vitalnost. *U 2025. godini u Kantonu Sarajevo vitalni index ima vrijednost u iznosu od 0,91 što ukazuje da je broj živorođenih manji, ali gotovo jednak broju umrlih.*

Fertilitet u demografiji predstavlja broj živorođene djece u odnosu na broj žena u reproduktivnom periodu. Pojam reproduktivni period, ili period prokreacije, označava u životu žene onaj period kad je ona fiziološki sposobna sudjelovati u reprodukciji. U nauci se danas smatra da je reproduktivni period u životu žene period od 15. do 49. godine života.

Stopa fertiliteta u 2025. godini u Kantonu Sarajevo iznosi 39,25‰ i nešto je viša u odnosu na 2024. godinu kada je iznosila 36,70‰.

3. Zdravlje stanovništva Kantona Sarajevo

Jedan od osnovnih instrumenata kojim se procjenjuje zdravstveno stanje stanovništva su zdravstveni indikatori o obolijevanju.

Adresa: Reisa Džemaludina Čauševića 1, 71 000 Sarajevo
Tel: + 387 (0) 33 562-104, Fax: + 387 (0) 33 562-243
Web: <http://mz.ks.gov.ba>, E-mail: mz@mz.ks.gov.ba

Morbiditet: je prikazan kao opći morbiditet koji se odnosi na sveukupno stanovništvo, kao i specifični morbiditet, odnosno morbiditet po dobnim i nozološkim grupama.

Vodeća oboljenja stanovništva u okviru općeg morbiditeta u Kantonu Sarajevo u 2025. godini su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa ukupno 163.068 registrovanih oboljenja, hipertenzivna oboljenja sa ukupno 50.111 registrovanih oboljenja, akutni bronhitis i bronhiolitis sa ukupno 32.202 registrovana oboljenja, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida sa 24.156 registrovanih oboljenja, oboljenja oka i adneksa sa 21.263 registrovana oboljenja, inzulinoneovisni dijabetes mellitus sa 19.647 registrovanih oboljenja, cistitis sa 16.656 registrovanih oboljenja, dijareja i gastroenteritis vjerovatno infektivnog porijekla sa 13.661 registrovanim oboljenjem, druga oboljenja gornjeg respiratornog trakta sa 13.658 registrovanih oboljenja, druge dorzopatije sa 12.405 registrovanih oboljenja, i ostala oboljenja i stanja evidentirana su kod ukupno 344.643 registrovana oboljenja.

U okviru navedenog evidentirano je ukupno 711.470 oboljenja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Kantona Sarajevo što je pad od 7,82% u odnosu na 2024. godinu (771.797 registrovanih oboljenja), a broj oboljenja na 10.000 stanovnika je 16.878,24‰.

U toku 2025. godine u službama za zdravstvenu zaštitu predškolske djece registrovano je ukupno 16.799 oboljenja kod djece starosti ispod godine dana života. U redoslijedu pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine nalaze se sljedeća oboljenja: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, akutni bronhitis i bronhiolitis, oboljenja oka i adneksa, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida, te druge virusne infekcije

U toku 2025. godine u službama za zdravstvenu zaštitu školske djece starosti od 5-14 godina registrovano je ukupno 118.500 oboljenja. Kao pet vodećih oboljenja registrovana su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa indeksom strukture od 51,94% (61.544 registrovana oboljenja), akutni bronhitis i bronhiolitis sa indeksom strukture od 6,11% (7.235 registrovanih oboljenja), otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida sa indeksom strukture od 4,86% (5.122 registrovana oboljenja), oboljenja oka i adneksa sa indeksom strukture od 4,32% (5.122 registrovana oboljenja), druga oboljenja crijeva i peritoneuma sa indeksom strukture od 3,11% (3.687 registrovanih oboljenja), te ostala oboljenja i stanja sa indeksom strukture 29,67% (35.156 registrovanih oboljenja) od ukupno 118.500 registriranih oboljenja u ovoj populacionoj skupini.

U toku 2025. godine u službama za zdravstvenu zaštitu školske djece i omladine registrovano je ukupno 29.260 oboljenja. U redoslijedu pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine nalaze se sljedeća oboljenja: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa 11.196 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 38,26%, akutni bronhitis, bronhiolitis sa ukupno 2.169 registrovanih oboljenjem i indeksom strukture 7,41%, hronična oboljenja tonzila i adenoida sa ukupno 2.130 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 7,28%, dijareja i gastroenteritis vjerovatno infektivnog porijekla sa ukupno 1.710 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 5,84%, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida sa ukupno 1.459 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 4,99%, dok je ostalih oboljenja i stanja evidentirano ukupno 10.596 i indeksom strukture 36,21%.

U toku 2025. godine registrovano je ukupno 352.999 oboljenja kod stanovništva starosti od 20-64 godine. Pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa ukupno 50.412 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 14,28%, hipertenzivna oboljenja sa ukupno 30.226 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 8,56%, akutni

bronhitis i bronhiolitis sa ukupno 13.306 registrovanih oboljenja i indeksom strukture od 3,77%, inzulino-neovisni dijabetes mellitus sa ukupno 10.615 registrovanih oboljenja i indeksom strukture od 3,01%, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida kod ukupno 9.982 registrovana oboljenja i indeksom strukture od 2,83%, dok je ostalih oboljenja i stanja evidentirano ukupno 238.458 kod ove populacione skupine sa indeksom strukture 67,55%.

U toku 2025. godine registrovano je ukupno 144.119 oboljenja kod stanovništva starosti 65 i više godina. Pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine su: hipertenzivna oboljenja sa ukupno 19.872 registrovana oboljenja i indeksom strukture 13,79%, inzulino-neovisni dijabetes mellitus sa ukupno 9.002 registrovana oboljenja i indeksom strukture 6,25%, akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa ukupno 7.206 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 5,00%, inzulino-ovisni dijabetes mellitus sa ukupno 4.471 registrovana oboljenja i indeksom strukture 3,10%, druga ishemična srčana oboljenja sa ukupno 4.366 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 3,03%, dok je ostalih oboljenja i stanja evidentirano ukupno 99.202 kod osoba ove populacione skupine sa indeksom strukture 68,83%.

Hronična nezarazna oboljenja u 2025. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Kantona Sarajevo ukupan broj registriranih oboljenja/stanja iznosio je 711.470.

Ukupan broj registriranih oboljenja/stanja u Kantonu Sarajevo kada je u pitanju 10 vodećih hroničnih nezaraznih oboljenja iznosio je 142.024 ili 19,96% u odnosu na broj ukupno registriranih oboljenja.

Među deset vodećih registriranih oboljenja tokom 2025. godine kao i prethodnih godina na prvom mjestu su bila hipertenzivna oboljenja (I₁₀-I₁₅), a na drugom mjestu diabetes mellitus (E₁₀-E₁₄).

Među vodećim hroničnim nezaraznim oboljenjima kod stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini bila su: hipertenzivna oboljenja, diabetes mellitus, druge dorzopatije, hronični bronhitis, emfizem i druga hronična opstruktivna oboljenja pluća te astma i status astmatikus, druga ishemična srčana oboljenja, druga oboljenja cirkulatornog sistema, cervikalni i drugi poremećaji intervertebralnih diskova, artroze, druga srčana oboljenja, te maligne neoplazme.

-Ukupan broj registriranih oboljenja kada je u pitanju diabetes mellitus, iznosio je 31.809, a broj oboljenja na 10.000 stanovnika iznosio je 754,61.

-Ukupan broj registriranih malignih oboljenja u 2025. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti iznosio je 4.431 sa stopom 105,12 na 10.000 stanovnika.

-Maligne neoplazme dojke su zauzimale u 2025 godini prvo mjesto među malignim neoplazmama po broju registriranih oboljenja iznosio 878 sa stopom na 100.000 stanovnika od 208,01.

-U 2025. godini ukupan broj registriranih oboljenja/stanja utvrđenih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koja se odnose na poremećaje mentalnog zdravlja iznosio je 27.627 ili 3,9% od ukupnog broja registriranih oboljenja/stanja u Kantonu Sarajevo.

Unutar pet vodećih poremećaja mentalnog zdravlja, reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja činili su 25,64% od ukupno registriranih poremećaja mentalnog zdravlja i nalazila su se na prvom mjestu. Zatim slijede: drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja sa indeksom strukture 16,11%, drugi anksiozni poremećaji sa indeksom strukture 7,76%, drugi neurotski

poremećaji sa indeksom strukture 7,62%, umjerene depresivne epizode sa indeksom strukture 6,81% od ukupnog broja registriranih poremećaja mentalnog zdravlja.

Kada su u pitanju pojedine dobne skupine, kod osoba starosti 0-14 godina vodeća oboljenja mentalnog zdravlja su bila drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja sa 396 registrirana oboljenja (ukupno 485 registriranih oboljenja mentalnog zdravlja u ovoj dobnoj skupini).

Kod osoba starosti 15-29 godina najviše je registrirano reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja (238 od ukupno 1.247 registriranih oboljenja u ovoj dobnoj skupini).

Kada je u pitanju većinsko radno aktivno stanovništvo starosne dobi 30-64 godine, najviše je registrirano reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja u okviru oboljenja mentalnog zdravlja (4.791 oboljelih od 18.052 ukupno registriranih oboljenja mentalnog zdravlja u ovoj dobnoj skupini).

Kod starijih osoba, starosti 65 i više godina najčešće registrirano oboljenje u okviru oboljenja mentalnog zdravlja je bila reakcija na veliki stres i poremećaj (2.003 oboljelih od ukupno 7.843 registriranih oboljenja u ovoj dobnoj skupini).

U oblasti reproduktivnog zdravlja žena od ukupnog broja registrovanih poroda u toku 2025. godine Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2025. godini, u Kantonu Sarajevo je živjelo 222.608 stanovnika ženskog spola (52,81%), a stopa općeg fertiliteta (broj živorođene djece na 1.000 žena starosti 15-49 godina) je iznosila 39,25‰.

Prema prijavama poroda u 2025. godini iz javnih zdravstvenih ustanova (porodilišta) broj poroda iznosio je 4.266, broj ukupno rođenih (kada su u pitanju žene sa prebivalištem na području Kantona Sarajevo) iznosio je 3.903 od čega živorođenih 3.967.

Od ukupnog broja registrovanih poroda (prema zaprimljenim prijavama poroda) u toku 2025. 3.903 ili (91,49%) su registrovani kod žena sa mjestom prebivališta na području Kantona Sarajevo, a 363 ili (8,51%) kod žena sa mjestom prebivališta van Kantona Sarajevo.

Prema dobnoj strukturi majki najveći broj živorođenih 1.311 ili (33,6%) registrovan je kod žena u dobnoj skupini od 30-34 godine, a zatim u dobnoj skupini od 25-29 godina 1.216 živorođenih sa udjelom u ukupnom broju živorođenih od 31,2%.

Broj živorođenih u dobnoj skupini od 35-39 godina 785 ili (20,1%) u odnosu na ukupan broj živorođenih. U dobnoj skupini od 20-24 godina iznosio je 339 ili (8,7%), u dobnoj skupini od 40-44 godine 204 ili (5,2%), a u dobnoj skupini od 15 do 19 godina 30 ili (0,8%) u odnosu na ukupan broj živorođenih.

U 2025. godini ne bilježimo rođenje od majki u dobnoj skupini ispod 15 godina, a u dobnoj skupini od 45-49 godina registrovano je 7 ili (0,18%) u odnosu na ukupan broj živorođenih u 2025. godini. Kod 9 ili (0,2%) majki nije zabilježena starosna dob (najčešće žene bez ličnih dokumenata-migrantice).

Od ukupno 3.903 registrovanih poroda u 2025. godini kod žena sa mjestom prebivališta na području Kantona Sarajevo čak 1.264 ili 32,38% su završeni carskim rezom (sectio caesarea). Prema

smjernicama SZO, svaka zemlja ne bi trebala imati više od 15% poroda dovršenih carskim rezom godišnje.

Stopa izvršenih carskih rezova na 1.000 živorođenih u 2025. godini izuzetno je visoka i iznosila je 318,62.

Od ukupno 39 ordinacija i privatnih zdravstvenih ustanova registrovanih za obavljanje zdravstvenih usluga iz oblasti ginekologije, (Izvor: Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo) u 2025. godini 28 ili (71,80%) ispunjavale su svoju zakonsku obavezu, te u zakonskom roku dostavljale J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo izvještaje u skladu s propisima o evidenciji u oblasti zdravstva.

Prijave o prekidu trudnoće (Obrazac br. 11-I-PT), u 2025. godini J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo dostavile su 4 privatne ordinacije/ustanove. Prema dostavljenim podacima iz javnog i privatnog sektora ukupan broj prekida trudnoće kada su u pitanju žene sa područja Kantona Sarajevo iznosio je 407.

Stopa pobačaja u 2025. godini na 1.000 živorođenih iznosila je 102,59 (za žene sa područja Kantona Sarajevo).

U dobnim skupinama ispod 15 godina u javnim zdravstvenim ustanovama na području Kantona Sarajevo u 2025. godini nije registrovan niti jedan prekid trudnoće.

3.1 Oralno zdravlje

Prema prikupljenim podacima iz primarne stomatološke zaštite u javnom sektoru u 2025. godini vodeća oboljenja su: zubni karijes sa ukupno 59.966 registriranih oboljenja i indeksom strukture 32,55%, oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa indeksom strukture 25,43% i 46.843 registriranih oboljenja, dentofacijalne anomalije sa ukupno 30.390 oboljenja i indeksom strukture 16,50%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 24.873 oboljenja i indeksom strukture 13,50%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 5.152 oboljenja i indeksom strukture 2,80%, te ostala oboljenja i stanja kod ukupno 16.977 oboljenja i indeksom strukture 9,22%. Analiza podataka navedenih u narednoj tabeli odnosi se na ukupno 184.201 registriranih oboljenja.

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije:

- od 1-9 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes sa ukupno 8.108 oboljenja i indeksom strukture 38,41%, zatim dentofacijalne anomalije sa ukupno 4.692 oboljenja i indeksom strukture 22,23%, oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 3.682 oboljenja i indeksom strukture 17,45%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 2.167 oboljenja i indeksom strukture 10,27%, zatim poremećaji razvoja i rasta zuba sa ukupno 712 oboljenja i indeksom strukture 3,37, te 1.746 ostalih oboljenja ili stanja sa indeksom strukture 8,27%, što čini ukupno 21.107 oboljenja.
- od 20-29 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes kod ukupno 8.872 oboljenja sa indeksom strukture 35,37%, zatim oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 8.001 oboljenja i

indeksom strukture 31,90%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 4.364 oboljenja i indeksom strukture 17,40%, zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi sa 877 registriranih oboljenja i indeksom strukture 3,50%, dentofacijalne anomalije sa ukupno 821 oboljenja i indeksom strukture 3,27%. Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 2.150 sa indeksom strukture 8,56%, što čini ukupno 25.085 oboljenja.

- od 40-49 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes sa ukupno 8.012 oboljenja sa indeksom strukture 35,07%, zatim oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 7.804 oboljenja i indeksom strukture 34,16%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 4.152 oboljenja i indeksom strukture 18,17%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 798 registrovana oboljenja i indeksom strukture 3,49%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 791 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 3,46%. Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 1.288 sa indeksom strukture 5,65%, što čini ukupno 22.845 oboljenja.
- od 50-59 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes sa ukupno 5.936 oboljenja sa indeksom strukture 34,71%, zatim oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 5.639 oboljenja i indeksom strukture 32,97%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 3.007 oboljenja i indeksom strukture 17,58%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 777 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 4,54%. drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 636 registrovana oboljenja i indeksom strukture 3,72%, Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 1.107 sa indeksom strukture 6,47%, što čini ukupno 17.102 oboljenja.
- od 60-69 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 4.712 oboljenja i indeksom strukture 34,60%, zubni karijes sa ukupno 4.624 oboljenja sa indeksom strukture 33,96%, zatim gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 2.162 oboljenja i indeksom strukture 15,88%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 671 registrovana oboljenja i indeksom strukture 4,93%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 460 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 3,38%.
- od 70-79 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 1.963 oboljenja i indeksom strukture 32,10%, zubni karijes sa ukupno 1.780 oboljenja sa indeksom strukture 29,10%, zatim gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 1.216 oboljenja i indeksom strukture 19,88%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 337 registrovana oboljenja i indeksom strukture 5,51%, druga oboljenja usana i sluznice usne šupljine sa ukupno 255 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 4,17%. Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 565 sa indeksom strukture 9,24%, što čini ukupno 6.116 oboljenja.
- od 80+ godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 338 oboljenja i indeksom strukture 28,05%, zubni karijes sa ukupno 289 oboljenja sa indeksom strukture 23,98%, zatim gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 221 oboljenja i indeksom

strukture 18,34%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 95 registrovana oboljenja i indeksom strukture 7,88%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 72 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 5,98%, Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 190 sa indeksom strukture 15,77%, što čini ukupno 1.205 oboljenja.

Prema Izvještaju o radu službe za zaštitu zdravlja usta i zuba u javnom sektoru tokom 2025. godine na području Kantona Sarajevo stomatološka zaštita pružana je kontinuirano na 54 punktova u 135 ordinacija sa ukupno 224 stomatoloških stolica.

Stomatološku zdravstvenu zaštitu, uključujući i Stomatološki fakultet sa stomatološkim kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu, je pružalo 227 stomatoloških timova sa ukupno 241 doktora stomatologije od čega su 139 specijaliste, te 271 stomatoloških sestara/tehničara od čega su 74 zubni tehničari. Ukupan broj registrovanih posjeta u javnom sektoru stomatološke zdravstvene zaštite je bio 265.143, dok je prosječan broj posjeta po doktoru stomatologije godišnje iznosio 1.110,18, odnosno 4,40 posjeta dnevno po jednom doktoru stomatologije.

U privatnom stomatološkom sektoru prema podacima raspoloživim na web stranici Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, registrovano je ukupno 178 privatnih subjekta, od čega je 128 ordinacija, 5 privatne zdravstvene ustanove – PZU, 25 specijalističkih ordinacija, od toga 2 ordinacija sa ortodontskim laboratorijem i 18 zubotehnički laboratorija.

3.2. Traumatizam

U 2025. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno je registrovano 8.346 povreda stanovništva Kantona Sarajevo. Opća stopa traumatizma stanovništva Kantona Sarajevo iznosi 1,17%.

Najveći procent povreda registrovan je kod stanovništva od 20-64 godine života (3.625 povreda) i kod osoba striji od 65 godina života (1.659 povreda), koje zajedno u strukturi svih registrovanih povreda prema dobnim skupinama čine 63,3%, a zatim slijede povrede djece 5-14 godina starosti (1.626 povreda) sa 19,5%, i povrede djece 1-4 godine života (871 povrede ili 10,4%). Povrede kod ostalih dobnih skupina zastupljene u znatno nižem procentu i to: povrede djece ispod jedne godine života sa 2,4% (203 povrede), djece i omladine 15-povrede).

Prema podacima MUP-a Kantona Sarajevo u 2025. godini u Kantonu Sarajevo, registrovano je ukupno 14.357 saobraćajna nezgoda. Broj registrovanih saobraćajnih nezgoda izazvanih u alkoholisanom stanju u 2025. godini je iznosio 31. Broj registrovanih povrijeđenih lica u saobraćajnim nezgodama u 2025. godini na području Kantona Sarajevo je bio 1.122 osobe.

3.3. Zarazne bolesti

Tokom 2025. godine na području Kantona Sarajevo prijavljeno je 3.993 slučajeva obolijevanja od 38 zaraznih bolesti.

Na pojedinačnim prijavama zaraznih oboljenja prijavljeno je 2.200 slučajeva oboljevanja od 37 zaraznih bolesti koje su obavezne prijavi, a na zbirnim prijavama u 2025. godini prijavljena su 1.793 slučaja oboljevanja od pljuskavica (varicellae).

Zoonoze su tokom prethodnih godina uglavnom imale sporadičan karakter, dok je 2025. godinu obilježio porast leptospiroze, ali i povećanje broja slučajeva bruceloze i Q-groznice, što ukazuje na potrebu za jačanjem multisektorske saradnje između javnozdravstvenog, veterinarskog i komunalnog sektora u cilju ranog otkrivanja i prevencije zoonoza.

Iz grupe oboljenja zajedničkih ljudima i životinjama (zoonoze), ukupno je prijavljeno 13 slučajeva Q-groznice, 17 slučajeva bruceloze (Brucellosis), 2 slučaja Echinococcosis, 20 salmonela i 121 slučaj leptospiroze.

U Kantonu Sarajevo tokom 2025. godine prijavljene su dvije epidemije alimentarnog trovanja hranom, pri čemu su epidemiološkim ispitivanjem i laboratorijskim analizama utvrđeni mikrobiološki pokazatelji kontaminacije hrane i površina, što potvrđuje potrebu kontinuiranog nadzora nad higijensko-sanitarnim uslovima u objektima za pripremu i distribuciju hrane.

Program obavezne imunizacije tokom 2025. godine provoden je kontinuirano uz urednu snabdjevenost vakcinama i redovan nadzor nad provođenjem Programa obaveznih imunizacija. Ipak, obuhvat pojedinim vakcinama, naročito MMR vakcinom, ostaje nedovoljan, što predstavlja rizik za ponovno javljanje epidemija vakcinopreventabilnih bolesti.

Tokom 2025. godine značajno su unaprijeđene aktivnosti vakcinacije protiv HPV infekcije kroz proširenje dostupnosti 9-valentne vakcine, dodatnu nabavku vakcina i kontinuirane edukativne aktivnosti u školama, što je rezultiralo povećanjem obuhvata imunizacije i predstavlja važan korak u prevenciji karcinoma povezanih sa HPV infekcijom.

U narednom periodu potrebno je nastaviti aktivnosti na unapređenju epidemiološkog nadzora, jačanju kapaciteta za kontrolu bolničkih infekcija, unapređenju komunalno-higijenskih mjera radi prevencije zoonoza i alimentarnog trovanja, te intenzivirati promotivne i edukativne aktivnosti s ciljem povećanja vakcinalnog obuhvata i smanjenja opterećenja zaraznim i hroničnim nezaraznim bolestima.

U periodu septembar - decembar 2025. godine kontinuirano su provedene edukativne aktivnosti kroz radionice u srednjim i osnovnim školama u saradnji sa Zavodom za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva KS, Asocijacijom infektologa u BiH i Udruženjem pacijenata Renesansa sa ciljem podizanja svijesti o karcinomu grlića maternice i drugih infekcija izazvanih HPV-om te pravovremenoj prevenciji kroz vakcinaciju.

JU Zavod za javno zdravstvo KS je i u 2025. godini prihvatio ponudu vakcina protiv gripe nabavljenih od strane Zavoda za javno zdravstvo FBiH za zdravstvene radnike u količini od 1170 doza zdravstvenim ustanovama Kantona Sarajevo na svim nivoima zdravstvene zaštite prema iskazanim potrebama za uposlenike zdravstvenih ustanova. Do 31.12.2025. godine potrošeno je 1102 doze vakcine za zdravstvene radnike i druge rizične skupine u KS.

4. Okoliš i zdravlje

JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline i hrane na zdravstveno stanje stanovništva, te predlaže mjere za unapređenje stanja u toj oblasti, uzorkuje i kontroliše higijensku ispravnost hrane, životnih namirnica, vode i predmeta opšte upotrebe.

Tokom 2025. godine Zavod nije raspolagao rezultatima laboratorijskih ispitivanja vode iz sistema kojim upravlja JKP „Vodostan“ d.o.o. Ilijaš, kao ni rezultatima ispitivanja gradskog vodovodnog sistema kojim upravlja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo nakon isteka ugovornog perioda u novembru 2025. godine, što onemogućava potpunu procjenu zdravstvene ispravnosti vode za piće na području Kantona Sarajevo.

Na području Kantona Sarajevo još uvijek nije uspostavljen jedinstven, sistemski organizovan i budžetski finansiran program monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće kojim bi bili obuhvaćeni svi objekti koji služe za javnu vodoopskrbu u skladu sa važećim propisima. Uspostavljanje takvog sistema predstavlja jedan od ključnih prioriteta u oblasti zaštite javnog zdravlja. Za uspostavljanje ovakvog sistema neophodno je osigurati stabilan i održiv model budžetskog finansiranja.

JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo tokom izvještajnog perioda unaprijedio je transparentnost informisanja javnosti uspostavljanjem interaktivne karte sistema javne vodoopskrbe na službenoj web stranici Zavoda. Građanima je omogućen neposredan uvid u rezultate odmah nakon njihove verifikacije, čime je unaprijeđena dostupnost informacija od javnozdravstvenog značaja.

Lokalni vodovodni sistemi imaju značajan javnozdravstveni značaj, posebno za stanovništvo ruralnih područja koje od njih svakodnevno zavisi. Rezultati laboratorijskih ispitivanja ukazuju na potrebu kontinuiranog zdravstvenog nadzora, redovnog održavanja vodnih objekata, unapređenja postupaka dezinfekcije te jačanja saradnje između upravitelja vodovoda, jedinica lokalne samouprave i javnozdravstvenih institucija. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti uspostavljanju jedinstvene evidencije svih lokalnih vodovodnih sistema koji služe za javno vodosnabdijevanje, kao važnog preduslova za procjenu rizika i planiranje preventivnih aktivnosti.

U maju 2025. godine Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo donijelo je novi Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima bazenskih kupališta i zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 16/25), u čijoj je izradi učestvovao i predstavnik JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Primjenom novog pravilnika unaprijeđen je normativni okvir za kontrolu kvaliteta bazenskih voda i sanitarno-higijenskih uslova bazenskih kupališta.

Izvještajni period prati 2025. godinu i tada još uvijek nije uspostavljen integrisani sistem praćenja povezanosti kvaliteta zraka i zdravstvenih ishoda. Kako takav sistem predstavlja neophodan preduslov za procjenu stvarnog uticaja zagađenja zraka na zdravlje i planiranje javnozdravstvenih intervencija zasnovanih na dokazima, Zavod je u prvoj polovini 2026. godine pokrenuo aktivnosti na uspostavljanju ovog sistema, te je održano više radnih sastanaka sa predstavnicima Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo definisanja modela uspostavljanja ovog sistema.

Organizovani sistem prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada predstavlja jedan od najvažnijih elemenata zaštite javnog zdravlja. Redovan odvoz otpada smanjuje mogućnost zadržavanja i razmnožavanja glodara, zmija i insekata, te doprinosi smanjenju rizika od nastanka nelegalnih odlagališta. Istovremeno, mali udio odvojeno prikupljenog ambalažnog otpada ukazuje na potrebu daljeg razvoja sistema reciklaže, unapređenja primarne selekcije otpada i jačanja svijesti stanovništva o pravilnom postupanju s otpadom.

Monitoring kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo je kontinuirani projekt koji provodi J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo za potrebe Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

Kantonalna mreža stanica za monitoring kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo sastoji se od sedam automatskih stanica. Automatske stanice su postavljene na slijedećim lokacijama:
- na lokalitetu Vijećnice, Otoke, Doma zdravlja Ilidža, Ilijaša, Vogošće, Hadžića i Saraj Polja (mobilna stanica).

Kantonalna mreža stanica je dio i Federalne mreže stanica koja na teritoriji Kantona Sarajevo mjere sa još dvije stanice na Bjelavama i Ivan Sedlu.

Oprema koja se koristi za monitoring kvartalno se provjerava s certificiranim kalibracionim jedinicama od strane ovlaštenog servisa i od uposlenika Zavoda. Vršiti se i interna provjera (zero/span) sa certificiranom smjesom gasova.

Tokom 2025. primjetan je rast koncentracija na svim mjernim mjestima sa značajnim brojem prekoračenja dnevne granične vrijednosti od $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ koje su prekoračile dozvoljeni broj predviđen Pravilnikom (35 tokom godine) na svim stanicama osim Vijećnice. Maksimalna granična satna vrijednost nije definisana postojećom zakonskom regulativom i primjetno je da u zimskom periodu satne vrijednosti budu i do 9 puta veće od prosječne dnevne vrijednosti

Rekordno visoke vrijednosti su izmjerene na lokalitetu Saraj polja, Otoke i Ilijaša. U odnosu na prethodnu godinu primjetno je da na svim stanicama (osim Ilidže) je zabilježen povećan broj prekoračenja dozvoljene dnevne granične vrijednosti. Izmjerene su izuzetno visoke vrijednosti na području Općine Novi Grad tokom zimskog perioda i ukazuju na potpunu opravdanost postavljanja na datu lokaciju te potrebu da se u budućnosti planira kontinuirani monitoring.

5. Organizacija zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo

Zdravstvena zaštita, obuhvata sistem društvenih, grupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, blagovremeno liječenje, te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju, kao i primjenu zdravstvenih tehnologija. Na području Kantona Sarajevo zdravstvena djelatnost organizovana je i provodi se na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.

U Kantonu Sarajevo u 2025. godini u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti bilo je ukupno

8.677 zaposlenih. Od toga: zdravstvenih radnika je bilo 6.331 (72,96%), zdravstvenih saradnika 138 (1,59%) a administrativno-tehničkih radnika 2.208 ili (25,45%) od ukupno zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama.

Broj doktora medicine u javnom sektoru na 100.000 stanovnika u Kantonu Sarajevo u 2025. godini iznosio je 423,36. U 2025. godini uočava se trend blagog povećanja broja doktora medicine i broja doktora medicine specijalista u javnom sektoru, postepeni porast zdravstvenih radnika sa SSS, a blagi pad zdravstvenih radnika sa FZS u odnosu na prethodnu godinu.

Starosna struktura doktora medicine je sve nepovoljnija. U 2025. godini od ukupno 1.787 doktora medicine zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama, njih 414 (23,17%) je u dobnoj skupini 55 i više godina, 439 ili (24,57%) je u dobnoj skupini 45-54 godina starosti. U dobnoj skupini od 35-44 godine je bilo 464 ili (25,97%) doktora medicine i 470 (26,30%) u dobnoj skupini do 34 godine starosti.

Dobna struktura doktora stomatologije je također nepovoljna, jer se od ukupnog broja doktora stomatologije oko polovina nalazi u dobnoj skupini 45-54 godine. Od ukupno 256 doktora stomatologije zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama na području Kantona Sarajevo, 55 (21,48%) je u dobnoj skupini 55 i više godina starosti, 123 (48,05%) je u dobnoj skupini 45-54 godine, u skupini od 35-44 godine 44 (17,19%) i 34 (13,28%) doktora stomatologije do 34 godine.

Kada su u pitanju magistri farmacije, od ukupno 250 zaposlenih, 75 ili (30,00%) je u dobnoj skupini 55 i više godina starosti, 68 ili (27,20%) je u dobnoj skupini 45-54 godine, u skupini od 35-44 godine 74 ili (29,60%) i 33 (13,20%) u dobnoj skupini do 34 godine starosti.

Od ukupno 4.038 ostalih zdravstvenih radnika (VSS, VŠS,SSS) najveći broj, njih 1.277 (31,62%) je u dobnoj skupini 35-44 godina, 1.105 (27,37%) je u skupini 45-54 godine, 846 (20,95%) u skupini 55 i više godina, a najmanji broj u dobi do 34 godine starosti 810 (20,06%).

Na području Kantona Sarajevo zdravstvena djelatnost organizovana je i provodi se na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.

Zdravstvena zaštita na primarnom nivou obuhvata: djelatnost porodične medicine, djelatnost zdravstvene zaštite djece, djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici, higijensko-epidemiološku zaštitu, hitnu medicinsku pomoć, zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravstvenu zaštitu nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja, fizikalnu i mentalnu rehabilitaciju u zajednici, specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika kao dio medicine rada, zubozdravstvenu zaštitu, laboratorijsku i radiološku dijagnostiku primarnog nivoa i apotekarsku djelatnost.

Djelatnost primarne zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo je organizovana kroz rad:

- JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo sa 9 organizacionih jedinica na području devet općina Kantona Sarajevo,
- JU "Apoteke Sarajevo",
- 9 zavoda za zdravstvenu zaštitu određenih populacionih skupina (žene, studenti, radnici),
- HE službe J.U. Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo,
- Privatni sektor kroz rad ambulanti, apoteka i stomatoloških ordinacija.

Specijalističko-konsultativna djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite predstavlja dio zdravstvene djelatnosti koja kroz pružanje usluga osigurava podršku primarnoj i bolničkoj

zdravstvenoj djelatnosti, s ciljem povećanja stepena rješavanja zdravstvenih problema pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u zdravstvu.

U Kantonu Sarajevo djelatnost specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite je organizovana kao bolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom sektoru i kao vanbolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom i privatnom sektoru.

Djelatnost bolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u javnom sektoru osigurava:

- Klinički centar Univerziteta u Sarajevu i
- Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš”.

Djelatnost vanbolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite osigurava:

- JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo kroz rad Organizacione jedinice za specijalističko-konsultativne djelatnosti
- Zavodi za zdravstvenu zaštitu određenih populacionih skupina (žene, studenti, radnici),
- Privatni sektor kroz rad specijalističkih ordinacija, zdravstvenih ustanova tipa poliklinike, centra, zavoda, lječilišta i laboratorija.

Djelatnost bolničke zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevu organizovana je kroz rad javnih zdravstvenih ustanova:

- Klinički centar Univerziteta u Sarajevu
- Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo
- Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo
- Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo.

Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici ukupno u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti Kantona Sarajevo u 2025. godini¹:

- doktori medicine **1.787**, od čega **1.156** specijalista;
- doktori stomatologije **256**, od čega **141** specijalista;
- magistri farmacije **250**, od čega **48** specijalista;
- fakultet zdravstvenih studija **535**;
- viši zdravstveni tehničari **139**;
- srednji zdravstveni tehničari SSS **3.364**;
- zdravstveni saradnici **138**.

5.1 Primarna zdravstvena zaštita

Primarna zdravstvena zaštita je osiguravanje univerzalne, dostupne, pacijentu usmjerene, sveobuhvatne zdravstvene usluge unutar zajednice, koju pruža tim stručnjaka zaduženih za većinu potreba pojedinca vezanih za zdravlje.

U toku 2025. godine primarnu zdravstvenu zaštitu u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo pružalo je: 590 doktora medicine, od toga 332 doktora specijalista, 96 doktora stomatologije, od toga

25 specijalista, 207 magistara farmacije, od toga 22 specijalista, te 1.508 zdravstvenih tehničara, od toga 202 zdravstvena radnika.

Prosječan broj posjeta po jednom doktoru medicine godišnje u PZZ u 2025. godini iznosio 6.615 posjeta po jednom doktoru medicine godišnje.

- u službi porodične medicine ostvareno je **10.695** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u službi medicine rada ostvareno je **3.422** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u službi za zdravstvenu zaštitu žena ostvareno je **2.213** po jednom doktoru medicine,
- u službi za zdravstvenu zaštitu djece 0-6 godina ostvareno je **2.676** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u službi za zdravstvenu zaštitu školske djece i omladine 7-18 godina ostvareno je **9.590** posjete po jednom doktoru medicine,
- u službi za zdravstvenu zaštitu studenata ostvareno je **2.581** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u službi za liječenje plućnih bolesti ostvareno je **3.694** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u hitnoj medicinskoj pomoći ostvareno je **1.815** posjeta po jednom doktoru medicine.

Udio kućnih posjeta doktora medicine u odnosu na broj prvih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 4,17%.

Udio kućnih posjeta zdravstvenih tehničara u odnosu na broj prvih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 13,04%.

Udio kućnih posjeta doktora medicine i zdravstvenih tehničara u odnosu na broj prvih posjeta kod doktora medicine u ordinaciji u PZZ u 2025. godini iznosio je 17,30%.

Broj posjeta u savjetovaštu na jednog doktora medicine prosječno godišnje u PZZ u 2025. godini iznosio je 596,78.

Udio upućenih pacijenata specijalisti u odnosu na prve posjete u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 59,38%.

U toku 2025. godine ukupan broj posjeta kod doktora medicine specijalista u Centrima za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju je iznosio 39.867 ili prosječno 2.345 posjeta po jednom doktoru medicine specijalisti godišnje, odnosno 9,38 posjeta dnevno.

Pri JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo funkcionišu i centri za mentalno zdravlje u zajednici i to na području 8 punktova u Organizacionim jedinicama JU Dom zdravlja KS:

- DZ Stari grad,
- DZ Centar,
- DZ Novo Sarajevo,
- DZ Novi grad,
- DZ Ilidža,
- DZ Vogošća,
- DZ Hadžići i
- DZ Ilijaš.

Zdravstvenu zaštitu u ovim centrima pružalo je 9 timova sa 3 doktora medicine specijalista neuropsihijatrije i 6 doktora medicine specijalista psihijatrije, sa 8 diplomiranih medicinskih sestara - tehničara, sa 16 medicinskih sestara - tehničara, 29 zdravstvena saradnika sa VSS (psiholozi i socijalni radnici i okupacioni terapeut). U toku 2025. godine ukupan broj posjeta kod doktora

medicine u Centrima za mentalno zdravlje JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, iznosio je 28.623, a prosječan broj posjeta godišnje po jednom doktoru medicine iznosi 3.180 posjeta ili 12,72 posjeta dnevno po jednom doktoru medicine. Ukupan broj posjeta kod zdravstvenih tehničara u 2025. godini iznosio je 48.927 ili prosječno godišnje 2.039 posjeta po jednom zdravstvenom tehničaru, odnosno 8,15 posjeta dnevno. U toku 2025. godine ukupan broj posjeta kod zdravstvenih saradnika u CMZ-u (psiholozi, socijalni radnici i okupacioni terapeut) iznosio je 24.613 posjeta odnosno prosječno 848,72 posjeta godišnje po zdravstvenom saradniku ili 3,39 posjeta dnevno.

U 2025. godini u javnom sektoru izdato je ukupno 2.325.644 recepata, a broj ukupno izdatih recepata po jednom stanovniku u javnom sektoru u 2025. godini je iznosio 5,51.

Od ukupnog broja izdatih recepata za esencijalne lijekove u javnom sektoru izdato je 1.722.320 recepata ili 4,08 recepata po jednom stanovniku, a za ostale gotove lijekove izdato je 556.928 recepta ili 1,32 recepta po jednom stanovniku. Broj izdatih recepata za magistralne lijekove u javnom sektoru iznosio je 46.396 ili 0,11 recepata po jednom stanovniku.

5.2. Specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita

Djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite predstavlja dio zdravstvene djelatnosti koja kroz pružanje vanbolničkih usluga osigurava podršku primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti, s ciljem povećanja stepena rješavanja zdravstvenih problema pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u zdravstvu. U Kantonu Sarajevo djelatnost specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite je organizovana kao bolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom sektoru i kao vanbolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom i privatnom sektoru.

Djelatnost bolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u javnom sektoru osigurava Klinički centar Univerziteta u Sarajevu i Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš”.

Djelatnost vanbolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u javnom sektoru osigurava JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo kroz rad Organizacione jedinice Specijalističko-konsultativne djelatnosti i zavodi za zdravstvenu zaštitu određenih populacionih skupina, dok se djelatnost vanbolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u privatnom sektoru pruža kroz rad zdravstvenih ustanova tipa poliklinike, centra, zavoda i lječilišta.

U vanbolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u javnom sektoru registrovano je ukupno u 2025. godini 297.678 posjeta, a broj posjeta po jednom doktoru medicine prosječno godišnje iznosio 3.586 posjete, odnosno skoro 14,34 posjeta po jednom doktoru medicine dnevno, dok je odnos između prvih i ponovnih posjeta bio 1:0,31.

Bolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u Kantonu Sarajevo pružana je u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš” i u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu.

U toku 2025. godine u bolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo registrovano je ukupno 1.216.258 posjeta, od čega su prve posjete 845.317. Odnos između prvih i ponovnih posjeta u ukupnoj bolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo je iznosio je 1:0,44 posjeta.

U KCUS je registrovano ukupno 862.768 posjeta, od čega su 587.810 prve posjete, a odnos prvih i ponovnih posjeta u KCUS iznosio 1:0,47 posjeta.

U Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ je registrovano ukupno 353.490 posjeta, od čega su 257.507 prve posjete, a odnos prvih i ponovnih posjeta u ovoj bolnici iznosio 1:0,37 posjeta.

5.3. Bolnička zdravstvena zaštita

Bolničku zaštitu u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo u 2025. godine pružale su zdravstvene ustanove:

- Klinički centar Univerziteta u Sarajevu,
- Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“,
- Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo
- Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo.

Bolničke zdravstvene ustanove u Kantonu Sarajevo u 2025. godini raspolažu sa bolničkim posteljnim kapacitetima - posteljama/stolicama dnevnih bolnica, funkcionalnim posteljama za hemodijalizu i opservacionim posteljama unutar urgentne medicine u bolničkoj zaštiti u ukupnom broju od 2.021.

KCUS sa 1.519 postelja od čega 169 postelja intenzivne njege.

Pored prikazanog broja postelja KCUS u dnevnom tretmanu pacijenata Dnevna bolnica pri Psihijatrijskoj klinici KCUS raspolagala je sa 80 postelja/stolica, Klinika za hemodijalizu sa 57 funkcionalnih postelja za hemodijalizu, a Klinika za urgentnu medicinu KCUS sa 7 opservacionih postelja.

Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ sa 387 postelja, od čega 19 intenzivne njege, a ova bolnica je raspolagala sa još 11 opservacionih postelja u Odjelu za urgentnu medicinu.

Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo sa 70 postelja od čega 15 postelja intenzivne njege. Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo 45 postelja od čega 4 postelje intenzivne njege i 30 postelja/stolica u dnevnom tretmanu pacijenata.

Prosječna dužina liječenja u danima po jednom boravku za sve postelje u Kantonu Sarajevo u 2025. godini iznosila je 6 dana.

Unutar svih hirurških disciplina na području Kantona Sarajevo izvršeno je 33.686 hirurških operacija što je za skoro 4,85% više u odnosu na 2024. godinu.

U 2025. godini u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu u okviru hirurških disciplina izvršeno je 25.805 hirurških operacija, a u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ izvršeno je 7.882 hirurških operacija.

Stopa svih izvršenih hirurških operacija na 100.000 stanovnika u 2025. godini iznosila je 7.980,6.

U 2025. godini internističke discipline u bolničkoj zaštiti raspolagale su sa 499 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,29. KCUS raspolagao je sa 392 bolničkih postelja, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ raspolagala je sa 107 bolničkih postelja.

Unutar Discipline za ginekologiju i porodiljstvo KCUS u 2025. godini urađeno je 2.589 operativnih zahvata, a na Odjelenju za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” urađeno je 1.036 operativnih zahvata, ukupno 3.625.

Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na KCUS – Pedijatrijske klinike je i Odjelenja za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” bila je 52,65%, a prosječna dužina ležanja 4,35 dana, a interval obrtaja 3,91 dana.

Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na Pedijatrijskim klinikama (1 i 2) KCUS iznosila je 49,86%, prosječna dužina ležanja 5,44 dana, a interval obrtaja 5,47 dana. Broj postelja po doktoru medicine na Pedijatrijskim klinikama (1 i 2) KCUS iznosio je 2,76.

Stopa zauzetosti fizijatrijskih posteljnih kapaciteta u Kantonu Sarajevo iznosila je 72,46%, a prosječna dužina liječenja iznosila 15,72 dana. Interval obrtaja je 5,97 dana.

Ukupan broj ispisanih bolesnika na Odjelu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš”, iznosio je 536. Broj postelja na jednog doktora medicine je 5,20.

U 2025. godini Klinika za onkologiju KCUS raspolagala je sa 59 postelje, a broj ispisanih bolesnika je bio 3.271. Broj postelja po jednom doktoru medicine je 1,79. Stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta iznosila je 91,93%. Prosječna dužina liječenja iznosila je 6,05 dana.

Na osnovu naprijed navedenog Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo daje sljedeće:

MIŠLJENJE

Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo prihvata Izvještaj o Zdravstvenom stanju stanovništva, odrednicama zdravlja i zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo u 2025. godini, pripremljenoj od strane JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i dostavlja ga Vladi i Skupštini Kantona Sarajevo na usvajanje.

PO OVLAŠTENJU MINISTRA
SEKRETAR MINISTARSTVA
Alen Katović, dipl. pravnik

J.U. ZAVOD ZA JAVNO
ZDRAVSTVO KANTONA
SARAJEVO

P.I. INSTITUTE FOR PUBLIC
HEALTH OF CANTON
SARAJEVO

**ZDRAVSTVENO STANJE STANOVNIŠTVA, ODREDNICE
ZDRAVLJA I ZDRAVSTVENA ZAŠTITA U KANTONU
SARAJEVO U 2025. GODINI**

Sarajevo, 2026. godine

S a d r Ź a j

Osnovni podaci o Kantonu Sarajevo.....	4
Predgovor.....	5
1. Demografski pokazatelji stanovništva Kantona Sarajevo.....	6
1.1. Prikaz stanovništva Kantona Sarajevo po dobnim skupinama	6
1.2. Vitalno kretanje stanovništva Kantona Sarajevo.....	7
1.2.1. Natalitet.....	7
1.2.2. Mortalitet.....	8
1.2.3. Dojenačka smrtnost.....	9
1.2.4. Prirodni priraštaj.....	9
1.2.5. Fertilitet.....	12
1.3. Broj sklopljenih i razvedenih brakova.....	12
2. Zdravstveno stanje stanovništva Kantona Sarajevo.....	14
2.1. Morbiditet.....	14
2.1.1. Opći morbiditet	14
2.2. Morbiditet – prikaz po dobnim skupinama.....	16
2.2.1. Morbiditet djece ispod godine starosti	16
2.2.2. Morbiditet kod predškolske djece starosti 1-4 godine.....	17
2.2.3. Morbiditet kod školske djece starosti 5-14 godina.....	18
2.2.4. Morbiditet kod školske djece i omladine starosti 15-19 godina.....	19
2.2.5. Morbiditet kod stanovništva starosti 20-64 godine.....	20
2.2.6. Morbiditet kod stanovništva starosti 65 i više godina.....	21
2.3. Hronične nezarazne bolesti.....	23
2.4. Mentalno zdravlje.....	26
2.5. Reproktivno zdravlje žena.....	32
2.6. Oralno zdravlje.....	40
2.7. Traumatizam.....	51
2.7.1. Saobraćajni traumatizam.....	52
2.8. Zarazne bolesti i imunizacija.....	55
2.8.1. Kretanje zaraznih bolesti obaveznih prijavi na području Kantona Sarajevo u 2025. godini.....	55
2.8.2. Zoonoze na području Kantona Sarajevo za 2025. godinu.....	65
2.8.3. Epidemije trovanja hranom.....	68
2.8.4. Imunizacija.....	68
2.8.4.1. Program obavezne imunizacije.....	71
2.8.5. Populacioni nadzor nad akutnim respiratornim infekcijama.....	74
2.8.6. Sentinel nadzor.....	79
2.8.7. Nadzor nad nezaraznim hroničnim oboljenjima.....	79
2.8.7.1. Prijavljivanje malignih bolesti.....	83

3. Okoliš i zdravlje.....	90
3.1. Vodosnabdijevanje.....	90
3.1.1. Javna vodoopskrba.....	90
3.1.1.1. Vodovodni sistemi pod kontrolom javnih komunalnih preduzeća.....	92
3.1.1.1.1. KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo.....	92
3.1.1.1.2. JKP „Vodostan“ d.o.o. Ilijaš.....	92
3.1.1.1.3. JKP „Komunalac“ d.o.o. Hadžići.....	92
3.1.1.1.4. JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo.....	93
3.1.1.2. Vodovodni sistemi pod kontrolom općinskih komunalnih službi.....	93
3.1.1.3. Kantonalna javna ustanova za zaštićena područja.....	94
3.1.1.4. Vrelo Bosne.....	94
3.1.1.5. Javne česme.....	95
3.1.1.6. Općina Hadžići.....	95
3.1.2. Monitoring zdravstvene ispravnosti vode za piće.....	96
3.2. Bazenske vode.....	97
3.3. Upravljanje otpadom.....	100
3.3.1. Komunalni otpad.....	100
3.4. Kvalitet zraka.....	104
3.4.1. Monitoring kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo.....	104
3.4.1.1. Analiza mjerenja praćenih polutanata.....	107
4. Organizacija zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo.....	118
4.1. Kadar u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti.....	120
4.2. Djelatnost primarne zdravstvene zaštite (PZZ).....	124
4.2.1. Zdravstveni kadar u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti.....	124
4.2.2. Obim rada i odabrani indikatori utilizacije rada.....	126
4.2.3. Porodična/obiteljska medicina.....	129
4.2.4. CBR - Centri za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju.....	131
4.2.5. CMZ - Centri za mentalno zdravlje.....	133
4.2.6. Djelatnost apoteka.....	134
4.3. Specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita.....	139
4.4. Bolnička zdravstvena zaštita.....	142
4.4.1. Hirurške discipline.....	144
4.4.2. Internističke discipline.....	149
4.4.3. Neuropsihijatrijske discipline.....	153
4.4.3.1. Psihijatrijske discipline.....	153
4.4.3.2. Neurološke discipline.....	157
4.4.4. Ginekologija i porodiljstvo.....	159
4.4.5. Pedijatrija.....	162
4.4.6. Ostale discipline.....	164
4.4.6.1. Anestezija i reanimacija.....	164
4.4.6.2. Bolnička urgentna medicina stacionarni segment.....	166
4.4.6.3. Fizijatrija i rehabilitacija.....	166
4.4.6.4. Onkologija.....	168
5. Preporuke.....	173

OSNOVNI PODACI O KANTONU SARAJEVO*

OSNOVNI PODACI	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
BROJ STANOVNIKA	419.918	419.543	420.287	421.531	422.099
POVRŠINA	1.276,9km²	1.276,9km²	1.276,9km²	1.276,9km²	1.276,9km²
GUSTINA NASELJENOSTI	328,86 st/ km²	328,56 st/ km²	328,56 st/ km²	330,12 st/ km²	330,57 st/ km²
SJEDIŠTE KANTONA	Sarajevo	Sarajevo	Sarajevo	Sarajevo	Sarajevo
NATALITET	9,55‰	9,88‰	9,73‰	9,18‰	9,81‰
MORTALITET	14,86‰	11,53‰	9,75‰	9,38‰	10,80‰
OPĆI FERTILITET	38,22‰	39,53‰	38,92‰	36,70‰	39,25‰
DOJENAČKA SMRTNOST	4,23‰	6,51‰	5,87‰	4,65‰	7,73‰
PRIRODNI PRIRAŠTAJ	-5,31‰	-1,65‰	-0,02‰	-0,20‰	-0,99‰

*Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku

PREDGOVOR

Zdravlje ljudi se razvija kao rezultat bioloških karakteristika svakog pojedinca, ali i aktivnosti mnogih sektora u društvu, zatim u cijeloj populaciji, kao i pojedinačnih i zajedničkih odluka i akcija, odnosno predstavlja rezultantu međusobnog djelovanja determinanti zdravlja, životnih događaja i individualnih izbora. Zdravstveno stanje, prema postojećim definicijama, predstavlja opis, odnosno procjenu zdravlja pojedinca, grupe ili cjelokupne populacije prema prihvaćenim standardima uz pomoć zdravstvenih indikatora. Procjena zdravstvenog stanja stanovništva se provodi kako bi se saznali najznačajniji zdravstveni problemi u određenoj populaciji ili populacionoj skupini i kako su zadovoljene zdravstvene potrebe stanovništva kroz organizaciju i djelatnost zdravstvene zaštite, te ciljeve zdravstvene politike.

Izveštaj „Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita u Kantonu Sarajevo u 2025. godini“ je zasnovan na podacima prikupljenim iz svih zdravstvenih ustanova na području Kantona Sarajevo koji omogućavaju uvid u organizaciju i kadrovsku strukturu u djelatnosti zdravstvene zaštite, zatim obim rada i iskorištenost zdravstvenih kapaciteta i pokazatelje zdravstvenog stanja stanovništva.

Cilj ovog Izveštaja je procijeniti zdravstveno stanje stanovništva Kantona Sarajevo i funkcionisanje zdravstvene zaštite čiji je osnov zadovoljavanje potreba i zahtjeva stanovništva za određenim vidovima zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo, te definisati prioritete u zdravstvenom sektoru radi očuvanja i unapređenja zdravlja stanovništva i poboljšanja funkcionisanja sistema zdravstvene zaštite.

U izradi ovog Izveštaja korištena je retrospektivna deskriptivno-statistička metoda na osnovu podataka dobijenih iz redovnih statističkih istraživanja prema Planu provođenja zdravstveno-statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH, a na osnovu Zakona o statistici u FBiH („Sl. novine Federacije BiH, br. 63/03 i 9/09“) i drugih podataka relevantnih za izradu Izveštaja od ustanova koje provode određena statistička istraživanja. To su: podaci Federalnog zavoda za statistiku o stanovništvu Kantona Sarajevo i vitalnom kretanju stanovništva Kantona Sarajevo, te podaci MUP-a Kantona Sarajeva o saobraćajnom traumatizmu. Analiza pojedinih segmenata ovog Izveštaja urađena je prema dostupnim zdravstvenim indikatorima preporučenim od SZO. Određeni indikatori su komparirani i sa indikatorima iz baze podataka EUROSTAT-a tako da Izveštaj predstavlja pored standardnog analitičko-statističkog pristupa i istraživačko-analitički dokument koji je integrisao određene istraživačke pristupe u javnom zdravstvu.

Izveštaj “Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita u Kantonu Sarajevo u 2025. godini” je programska aktivnost Radne jedinice za socijalnu medicinu sa organizacijom zdravstva, zdravstvenom statistikom i informatikom J.U. Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Analize i izračunavanje indikatora, kao i komparativni i trendovski prikazi u tabelama i grafikonima su primarno pripremljeni u Radnoj jedinici za socijalnu medicinu sa organizacijom zdravstva, zdravstvenom statistikom i informatikom, dok su dijelovi o zaraznim bolestima i imunizaciji pripremljeni u Radnoj jedinici za epidemiologiju. Analize koje se odnose na Okoliš i zdravlje su izrađene u Radnoj jedinici za zaštitu i unapređenje životne sredine.

1. DEMOGRAFSKI POKAZATELJI STANOVNIŠTVA KANTONA SARAJEVO

1.1. PRIKAZ STANOVNIŠTVA KANTONA SARAJEVO PO DOBNIM SKUPINAMA

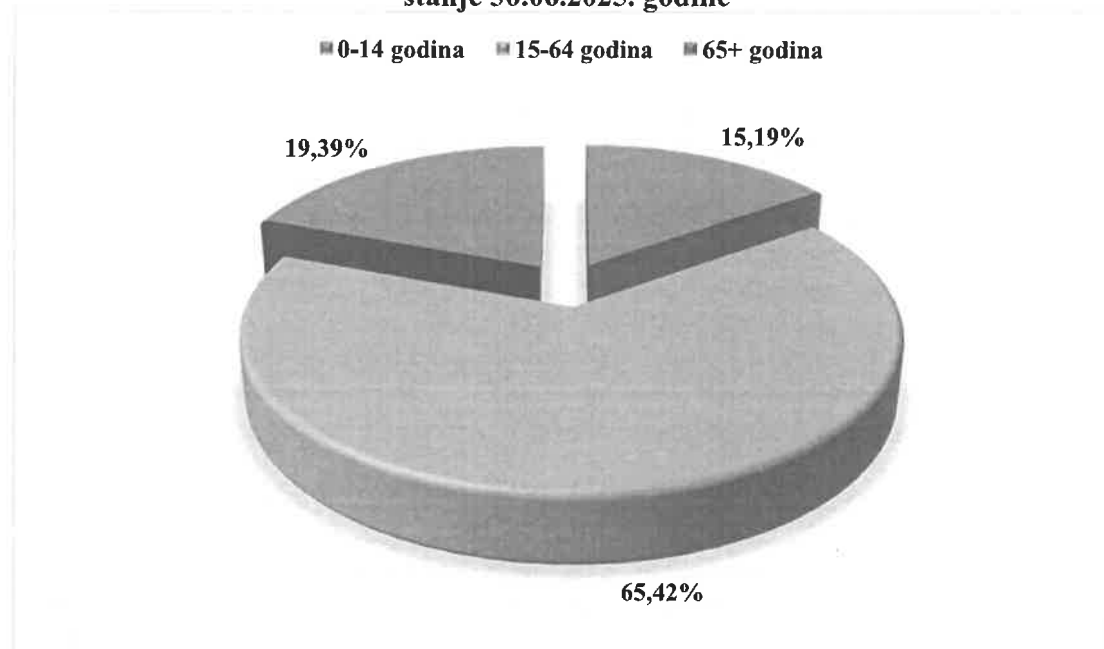
Kanton Sarajevo je jedan od deset kantona na području Federacije Bosne i Hercegovine, koji se prostire na površini od 1.276,90km² sa devet općina i sa relativnom gustinom naseljenosti od 330,57 stanovnika po km².

Površina četiri gradske općine čini samo 11,08% ukupne površine Kantona Sarajevo, ali sa relativnom gustinom naseljenosti od 1.928,56 stanovnika na km², dok područje ostalih pet općina Kantona Sarajevo čini 88,92% ukupne površine Kantona Sarajevo, ali sa izrazito manjom gustinom naseljenosti od 132,99 stanovnika na km².

Prema procjeni Federalnog zavoda za statistiku, ukupan broj stanovnika u 2025. godini na području Kantona Sarajevo je iznosio 422.099, od čega su 64.139 ili 15,19% djeca starosti 0-14 godina, 276.125 ili 65,42% stanovništvo starosti 15-64 godine i 81.835 ili 19,39% osobe starosti 65 i više godina.

Prema biološkom tipu, stanovništvo Kantona Sarajevo spada u regresivni tip stanovništva, u kojem je kontingent djece, odnosno potomaka (0-14 godina) znatno manji u odnosu na kontingent starog stanovništva odnosno predaka (50 i više godina).

Grafikon 1. Starosna struktura stanovništva Kantona Sarajevo, stanje 30.06.2025. godine

**Tabela 1. Procjena broja stanovnika u Kantonu Sarajevo,
pregled po općinama i starosnim grupama* (stanje 30.06.2025. god.)**

OPĆINA	UKUPNO	STAROSNE GRUPE		
		0-14 godina	15-64 godina	65+ godina
Centar	51.735	8.000	32.218	11.517
Hadžići	24.543	3.868	16.534	4.141
Ilidža	73.459	11.227	49.512	12.720
Ilijaš	21.265	3.589	14.178	3.498
Novi Grad	123.828	18.320	81.893	23.615
Novo Sarajevo	62.129	9.407	39.662	13.060
Stari Grad	33.270	4.475	20.744	8.051
Trnovo	1.716	243	989	484
Vogošća	30.154	5.010	20.395	4.749
S V E G A	422.099 100,00%	64.139 15,19%	276.125 65,42%	81.835 19,39%

*Izvor podataka: Federalni zavod za statistiku

1.2. VITALNO KRETANJE STANOVNIŠTVA KANTONA SARAJEVO

1.2.1. Natalitet

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u 2025. godini na području Kantona Sarajevo ukupno je živorođeno 4.142 djece, što je za 7,08% više u odnosu na 2024. godinu kada je živorođeno 3.868 djece. Primjetan je znatan pad broja živorođene djece u Kantonu Sarajevo u zadnjih nekoliko godina. Gledajući zadnje godine, ovaj je broj u 2023. godini je iznosio 4.089, u 2022. godini iznosio 4.146, u 2021. godini je iznosio 4.093, u 2020. je iznosio 4.206, u 2019. godini 4.320, u 2018. godini 4.528, a u 2017. godini 4.754.

U odnosu na 2017. godinu, u Kantonu Sarajevo u 2025. godini broj živorođene djece se smanjio za 612, što predstavlja pad od 12,87%.

Vrijednost stope nataliteta u 2025. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 9,81‰, i nalazi se u kategoriji niskog nataliteta (ispod 14,00‰).

U Kantonu Sarajevo i dalje se registruju određene razlike u visini vrijednosti stope nataliteta između pojedinih općina, čime četiri gradske općine imaju manje stope nataliteta od ostalih pet općina u kantonu. Stope nataliteta općina u Kantonu Sarajevu su sljedeće: Novi Grad (8,67‰), Novo Sarajevo (9,17‰), Vogošća (9,92‰), Centar (9,95‰), Stari Grad (10,13‰), Hadžići (10,63‰), Ilidža (11,08‰), Ilijaš (11,66‰) i Trnovo (14,57‰).

1.2.2. Mortalitet

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku broj umrlih stanovnika Kantona Sarajevo registrovanih u 2025. godini, iznosi 4.559, što je više za 15,36% u odnosu na 2024. godinu kada je registrovano 3.952 umrlih osoba, također više za 11,25% u odnosu na 2023. godinu kada je registrovano 4.098 umrlih osoba, odnosno 5,79% manje u odnosu na 2022. godinu kada je registrovano 4.839 umrlih stanovnika Kantona Sarajevo. Vrijednost stope mortaliteta u 2025. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 10,80‰. Analizirajući spolnu strukturu umrlih, na području Kantona Sarajevo umrlo je 2.211 muškaraca (48,50% svih umrlih) odnosno 2.348 žena (51,50% svih umrlih).

Mortalitet stanovništva Kantona Sarajevo u posljednjih pet godina ima vrijednost stope općeg mortaliteta iznad 9,00‰, što predstavlja srednje povišenu stopu općeg mortaliteta.

Također, postoje razlike u visini stope općeg mortaliteta između pojedinih općina. Tako najveću stopu općeg mortaliteta imaju općine: Trnovo (22,14‰), Centar (14,25‰), Stari Grad (14,10‰), Novo Sarajevo (12,78‰), dok najnižu stopu općeg mortaliteta imaju općine Ilijaš (7,81‰), Vogošća (8,72‰), Ilidža (9,03‰), Novi Grad (9,63‰) i Hadžići (9,66‰).

Vodeći uzroci smrti u ukupnom stanovništvu Kantona Sarajevo u 2025. godini prema grupama oboljenja u MKB-10 (Međunarodna klasifikacija bolesti i srodnih zdravstvenih problema, 10 revizija) su bili:

1. Oboljenja cirkulatornog sistema I₀₀-I₉₉ (1.941 umrlih ili 42,58% svih umrlih),
2. Maligne neoplazme C₀₀-C₉₇ (1.189 umrlih ili 26,08% svih umrlih),
3. Endokrina i metabolička oboljenja sa poremećajima u ishrani E₀₀-E₉₀ (347 umrlih ili 7,61% svih umrlih),
4. Oboljenja respiratornog sistema J₀₀-J₉₉ (242 umrlih ili 5,31% svih umrlih),
5. Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja F₀₀-F₉₉ (132 umrla ili 2,90% svih umrlih).

Pojedinačna oboljenja koja su bila najčešći uzrok smrti stanovnika Kantona Sarajevo u 2025 godini su:

1. Moždani udar I₆₃ (520 umrlih ili 11,41% svih umrlih),
2. Hronična ishemična oboljenja srca I₂₅ (356 umrlih ili 7,81% svih umrlih),
3. Inzulino neovisni diabetes mellitus E₁₁ (332 umrlih ili 7,28% svih umrlih),
4. Akutni infarkt miokarda I₂₁ (315 umrlih ili 6,91% svih umrlih),
5. Maligna neoplazma bronha i pluća C₃₄ (296 umrlih ili 6,49% svih umrlih).

J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo već duži vremenski period prati i analizira mortalitet stanovništva na području Kantona Sarajevo prema indikatorima preporučenim od strane SZO. Detaljni podaci o mortalitetu stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini predmet su druge publikacije J.U. Zavod za javno zdravstvo pod nazivom „*Mortalitet stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini*“ čiji završetak je planiran do kraja 2025. godine.

1.2.3. Dojenačka smrtnost

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku broj registrovane umrle dojenčadi u 2025. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 32.

Vrijednost stope dojenačke smrtnosti u Kantonu Sarajevo je iznosila 7,73‰ u 2025. godini. Prema posljednjim ažuriranim podacima Eurostat-a, stopa dojenačke smrtnosti u 28 zemalja EU u 2024. godini je iznosila 3,4‰, dok je u zemljama u okruženju ona iznosila: Hrvatska (4,1‰), Srbija (4,7‰), Bugarska (4,8‰), Slovenija (1,7‰), Slovačka (5,6‰), Turska (10,2‰).

Vodeći uzrok smrti u dojenačkom periodu u 2025. godini su bili poremećaji vezani za kraću trudnoću i malu tjelesnu težinu novorođenčeta koji nisu drugdje klasificirani P₀₇ (11 umrle dojenčadi ili 34,38% sve umrle dojenčadi).

1.2.4. Prirodni priraštaj

U posljednjih šest godina na području Kantona Sarajevo vrijednosti stope prirodnog priraštaja kretale su se od -0,25‰ u 2019. godini, -2,48‰ u 2020. godini, -5,31‰ u 2021. godini, -1,65‰ u 2022. godini, -0,02‰ u 2023. godini i -0,20‰ u 2024. godini.

Vrijednost stope prirodnog priraštaja stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini iznosi -0,99‰.

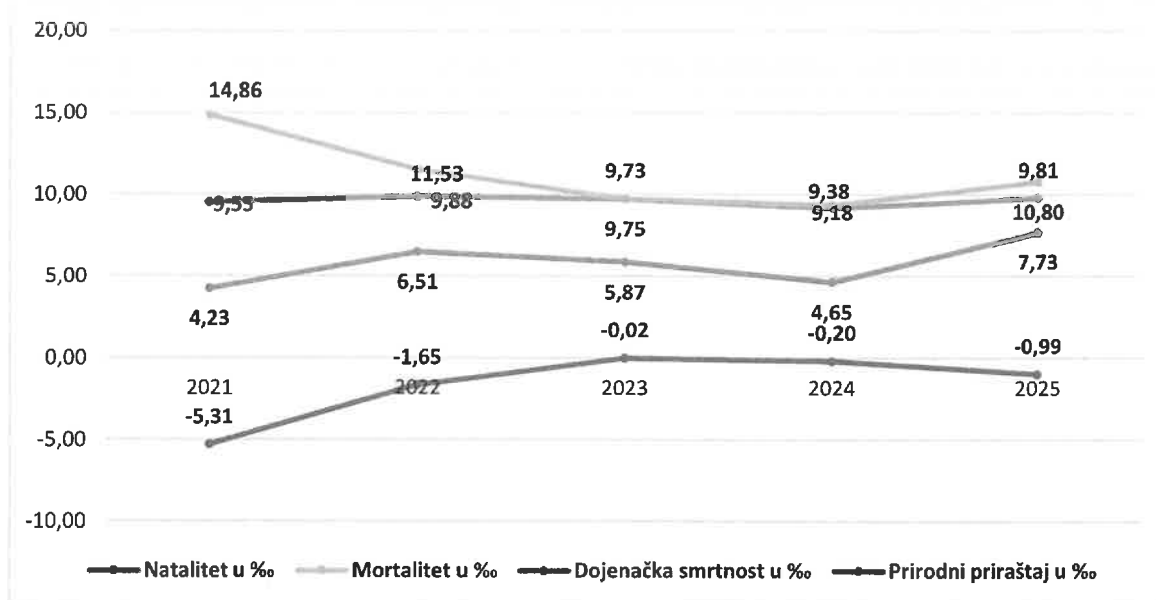
U 2025. godini pet općina na području Kantona Sarajevo je imalo negativan prirodni priraštaj stanovništva, i to četiri gradske općine i Trnovo, što znači da su ove općine u Kantonu Sarajevo u 2025. godini imale veći broj umrlih od broja živorođenih. Stope prirodnog priraštaja općina Kantona Sarajevo u 2025. godini su: Trnovo (-7,58‰), Centar (-4,29‰), Stari Grad (-3,97‰), Novo Sarajevo (-3,61‰), Novi Grad (-0,96‰), Hadžići (0,98‰), Vogošća (1,19‰), Ilidža (2,06‰) i Ilijaš (3,86‰).

Vitalni index predstavlja koeficijent prirodnog kretanja stanovništva i ukazuje na njegovu vitalnost. U 2025. godini u Kantonu Sarajevo vitalni index ima vrijednost u iznosu od 0,91 što ukazuje da je broj živorođenih manji, ali gotovo jednak broju umrlih.

**Tabela 2. Prirodno kretanje stanovništva u Kantonu Sarajevo,
period 2021-2025. godina**

GODINA	NATALITET u ‰	MORTALITET u ‰	DOJENAČKA SMRTNOST u ‰	PRIRODNI PRIRAŠTAJ u ‰
2021.	9,55	14,86	4,23	-5,31
2022.	9,88	11,53	6,51	-1,65
2023.	9,73	9,75	5,87	-0,02
2024.	9,18	9,38	4,65	-0,20
2025.	9,81	10,80	7,73	-0,99

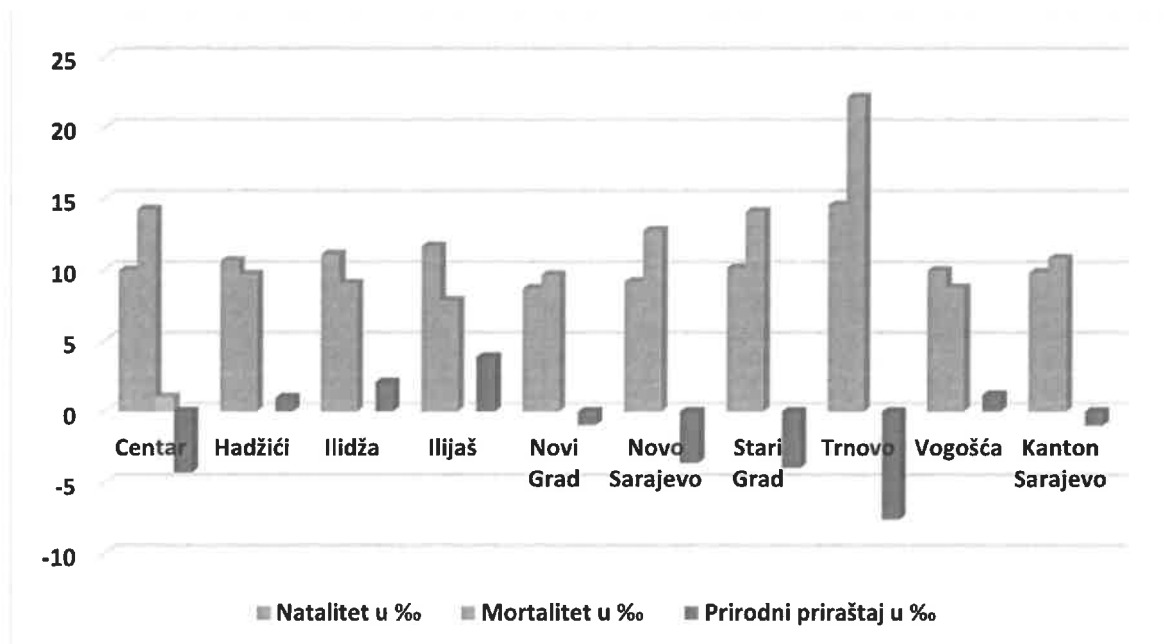
**Grafikon 2. Prirodno kretanje stanovništva u Kantonu Sarajevo,
period 2021-2025. godina**

**Tabela 3. Prirodno kretanje stanovništva u Kantonu Sarajevo u 2025. godini,
pregled po općinama**

OPĆINA	NATALITET ‰	OPĆI MORTALITET ‰	PRIRODNI PRIRAŠTAJ ‰
Centar	9,95	14,25	-4,29
Hadžići	10,63	9,66	0,98
Ilidža	11,08	9,03	2,06
Ilijaš	11,66	7,81	3,86
Novi Grad	8,67	9,63	-0,96
Novo Sarajevo	9,17	12,78	-3,61
Stari Grad	10,13	14,10	-3,97
Trnovo	14,57	22,14	-7,58
Vogošća	9,92	8,72	1,19
KANTON SARAJEVO	9,81	10,80	-0,99

**Grafikon 3. Prirodno kretanje stanovništva u Kantonu Sarajevo u 2025. godini,
pregled po općinama**

1.2.5. Fertilitet

Fertilitet u demografiji predstavlja broj živorođene djece u odnosu na broj žena u reproduktivnom periodu. Pojam reproduktivni period, ili period prokreacije, označava u životu žene onaj period kad je ona fiziološki sposobna sudjelovati u reprodukciji. U nauci se danas smatra da je reproduktivni period u životu žene period od 15. do 49. godine života.

Stopa fertiliteta u 2025. godini u Kantonu Sarajevo iznosi 39,25‰ i nešto je viša u odnosu na 2024. godinu kada je iznosila 36,70‰.

1.3. Broj sklopljenih i razvedenih brakova

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku u 2025. godini u Kantonu Sarajevo sklopljeno je 2.177 brakova. Broj ukupno sklopljenih brakova pokazuje blagi rast u odnosu na 2024. godinu od 2,64%. Broj zaključenih brakova na 1.000 stanovnika, odnosno stopa nupcijaliteta u 2025. godini iznosi 5,16‰.

U Kantonu Sarajevo u 2025. godini razvedeno je 247 brakova. Broj razvedenih brakova na 1.000 stanovnika, odnosno stopa divorcijaliteta u 2025. godini iznosi 0,59‰ dok je stopa razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih iznosila 113,46.

ZAKLJUČCI

- *Prema procjeni Federalnog zavoda za statistiku, ukupan broj stanovnika u 2025. godini na području Kantona Sarajevo je iznosio 422.099, od čega su 64.139 ili 15,19% djeca starosti 0-14 godina, 276.125 ili 65,42% stanovništvo starosti 15-64 godine i 81.835 ili 19,39% osobe starosti 65 i više godina.*
- *Vrijednost stope nataliteta u 2025. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 9,81‰, i nalazi se u kategoriji niskog nataliteta (ispod 14,00‰).*
- *Vrijednost stope mortaliteta u 2025. godini na području Kantona Sarajevo iznosi 10,80‰. Analizirajući spolnu strukturu umrlih, na području Kantona Sarajevo umrlo je 2.211 muškaraca (48,50% svih umrlih) odnosno 2.348 žena (51,50% svih umrlih).*
- *Vrijednost stope dojenačke smrtnosti u Kantonu Sarajevo je iznosila 7,73‰ u 2025. godini.*
- *Vrijednost stope prirodnog priraštaja stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini iznosi - 0,99‰.*
- *Stopa fertiliteta u 2025. godini u Kantonu Sarajevo iznosi 39,25‰ i nešto je viša u odnosu na 2024. godinu kada je iznosila 36,70‰.*
- *Broj zaključenih brakova na 1.000 stanovnika, odnosno stopa nupcijaliteta u 2025. godini iznosi 5,16‰.*
- *Broj razvedenih brakova na 1.000 stanovnika, odnosno stopa divorcijaliteta u 2025. godini iznosi 0,59‰ dok je stopa razvedenih brakova na 1.000 sklopljenih iznosila 113,46.*

2. ZDRAVSTVENO STANJE STANOVNIŠTVA KANTONA SARAJEVO

2.1. MORBIDITET

Zdravstveni indikatori o obolijevanju su jedan od osnovnih instrumenata kojim se procjenjuje zdravstveno stanje stanovništva. Za procjenu zdravstvenog stanja stanovništva Kantona Sarajevo koriste se podaci o morbiditetu registrovanom u ambulantno-polikliničkoj djelatnosti primarne zdravstvene zaštite na području Kantona Sarajevo.

Morbiditet stanovništva Kantona Sarajevo u ovom analitičkom dokumentu prikazan je kao opći morbiditet koji se odnosi na obolijevanje sveukupnog stanovništva u Kantonu Sarajevo i kao specifični morbiditet, odnosno morbiditet po dobnim i nozološkim grupama.

2.1.1. Opći morbiditet

Vodeća oboljenja stanovništva u okviru općeg morbiditeta u Kantonu Sarajevo u 2025. godini su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa ukupno 163.068 registrovanih oboljenja, hipertenzivna oboljenja sa ukupno 50.111 registrovanih oboljenja, akutni bronhitis i bronhiolitis sa ukupno 32.202 registrovana oboljenja, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida sa 24.156 registrovanih oboljenja, oboljenja oka i adneksa sa 21.263 registrovana oboljenja, inzulino-neovisni dijabetes mellitus sa 19.647 registrovanih oboljenja, cistitis sa 16.656 registrovanih oboljenja, dijareja i gastroenteritis vjerovatno infektivnog porijekla sa 13.661 registrovanim oboljenjem, druga oboljenja gornjeg respiratornog trakta sa 13.658 registrovanih oboljenja, druge dorzopatije sa 12.405 registrovanih oboljenja, i ostala oboljenja i stanja evidentirana su kod ukupno 344.643 registrovana oboljenja.

U okviru navedenog evidentirano je ukupno 711.470 oboljenja u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Kantona Sarajevo što je pad od 7,82% u odnosu na 2024. godinu (771.797 registrovanih oboljenja), a broj oboljenja na 10.000 stanovnika je 16.878,24‰.

**Tabela 4. Vodeća oboljenja stanovništva Kantona Sarajevo
registrovana u primarnoj zdravstvenoj zaštiti u 2025. godini***

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja prema 10. MKB	Broj oboljenja	Indeks strukture	Broj oboljenja na 10.000 stanovnika
1.	Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J ₀₀ -J ₀₆)	163.068	22,92	3868,47
2.	Hipertenzivna oboljenja (I ₁₀ -I ₁₅)	50.111	7,04	1188,79
3.	Akutni bronhitis, bronhiolitis (J ₂₀ -J ₂₁)	32.202	4,53	763,93
4.	Otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida (H ₆₅ -H ₇₅)	24.156	3,40	573,05
5.	Oboljenja oka i adneksa (H ₀₀ -H ₅₉ izuzev H ₂₅ -H ₂₈ , H ₄₀ -H ₄₂ , H ₅₂)	21.263	2,99	504,42
6.	Inzulino-neovisni dijabetes mellitus (E ₁₁)	19.647	2,76	466,09
7.	Cistitis (N ₃₀)	16.656	2,34	395,13
8.	Dijareja i gastroenteritis vjerovatno infektivnog porijekla (A ₀₉)	13.661	1,92	324,08
9.	Druga oboljenja gornjeg respiratornog trakta (J ₃₀ -J ₃₄ , (osim J ₃₂), J ₃₆ -J ₃₉)	13.658	1,92	324,01
10.	Druge dorzopatije (M ₄₀ -M ₄₉ , M ₅₂ -M ₅₄)	12.405	1,74	294,28
	Ostala oboljenja i stanja	344.643	48,44	8175,98
	UKUPNO	711.470	100,00%	16.878,24‰

*Podaci dobiveni iz Izvještaja o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br. 30-Z-UOB) za 2025. godinu

2.2. MORBIDITET – PRIKAZ PO DOBNIM SKUPINAMA

2.2.1. Morbiditet djece ispod godine starosti

U toku 2025. godine u službama za zdravstvenu zaštitu predškolske djece registrovano je ukupno 16.799 oboljenja kod djece starosti ispod godine dana života. U redoslijedu pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine nalaze se sljedeća oboljenja: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, akutni bronhitis i bronhiolitis, oboljenja oka i adneksa, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida, te druge virusne infekcije.

U strukturi svih registrovanih oboljenja kod ove populacione skupine akutne infekcije gornjih respiratornih puteva zastupljene su sa 50,03% ili 8.405 oboljenja, zatim slijede akutni bronhitis i bronhiolitis sa 11,96% (2.010 oboljenja), oboljenja oka i adneksa oka sa 5,72% (961 oboljenje), otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida sa 4,97% (835 oboljenja), te druge virusne infekcije sa 4,82% ili 810 oboljenja. Ostala oboljenja su zastupljena sa 22,49% (3.778 registrovanih oboljenja).

**Tabela 5. Vodeća oboljenja registrovana kod djece ispod godine dana života
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini**

Redni broj	Naziv oboljenja-stanja prema MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture
1.	Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J06)	8.405	50,03
2.	Akutni bronhitis, bronhiolitis (J20-J21)	2.010	11,96
3.	Oboljenja oka i adneksa (H00-H59 izuzev H25-H28, H40-H42, H52)	961	5,72
4.	Otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	835	4,97
5.	Druge virusne infekcije (A80-A82, A87-A95, B03-B04, B07-B09, B25, B27-B34)	810	4,82
Ostala oboljenja, stanja		3.778	22,49
U K U P N O		16.799	100,00%

2.2.2. Morbiditet kod predškolske djece starosti od 1-4 godine

U toku 2025. godine u službama za zdravstvenu zaštitu predškolske djece registrovano je ukupno 49.793 oboljenja kod djece starosti od 1 - 4 godine. U strukturi pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine nalaze se sljedeća oboljenja: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa ukupno 24.305 registrovanih oboljenja i indeksom strukture od 48,81%, zatim akutni bronhitis i bronhiolitis sa ukupno 4.059 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 8,15%, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida sa ukupno 3.457 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 6,94%, oboljenja oka i adneksa sa ukupno 2.183 registrovana oboljenja i indeksom strukture 4,38%, druge virusne infekcije sa ukupno 2.160 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 4,34%, i ostalih oboljenja i stanja ukupno 13.629 oboljelih sa indeksom strukture 27,37%.

Tabela 6. Vodeća oboljenja registrovana kod djece predškolskog uzrasta starosti od 1- 4 godine u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	Naziv oboljenja-stanja prema MKB-10.	Broj oboljenja	Indeks strukture
1.	Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J06)	24.305	48,81
2.	Akutni bronhitis, bronhiolitis (J20-J21)	4.059	8,15
3.	Otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	3.457	6,94
4.	Oboljenja oka i adneksa (H00-H59 izuzev H25-H28, H40-H42, H52)	2.183	4,38
5.	Druge virusne infekcije (A80-A82, A87-A95, B03-B04, B07-B09, B25, B27-B34)	2.160	4,34
	Ostala oboljenja i stanja	13.629	27,37
U K U P N O		49.793	100,00%

2.2.3. Morbiditet kod školske djece starosti od 5-14 godina

U toku 2025. godine u službama za zdravstvenu zaštitu školske djece starosti od 5-14 godina registrovano je ukupno 118.500 oboljenja. Kao pet vodećih oboljenja registrovana su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa indeksom strukture od 51,94% (61.544 registrovana oboljenja), akutni bronhitis i bronhiolitis sa indeksom strukture od 6,11% (7.235 registrovanih oboljenja), otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida sa indeksom strukture od 4,86% (5.122 registrovana oboljenja), oboljenja oka i adneksa sa indeksom strukture od 4,32% (5.122 registrovana oboljenja), druga oboljenja crijeva i peritoneuma sa indeksom strukture od 3,11% (3.687 registrovanih oboljenja), te ostala oboljenja i stanja sa indeksom strukture 29,67% (35.156 registrovanih oboljenja) od ukupno 118.500 registriranih oboljenja u ovoj populacionoj skupini.

Tabela 7. Vodeća oboljenja registrovana kod školske djece starosti od 5-14 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja prema MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture
1.	Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J00-J06)	61.544	51,94
2.	Akutni bronhitis, bronhiolitis (J20-J21)	7.235	6,11
3.	Otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida (H65-H75)	5.756	4,86
4.	Oboljenja oka i adneksa (H00-H59 izuzev H25-H28, H40-H42, H52)	5.122	4,32
5.	Druga oboljenja crijeva i peritoneuma (K52-K55, K57-K67)	3.687	3,11
Ostala oboljenja, stanja		35.156	29,67
UKUPNO		118.500	100,00%

2.2.4. Morbiditet kod školske djece i omladine starosti od 15-19 godina

U toku 2025. godine u službama za zdravstvenu zaštitu školske djece i omladine registrovano je ukupno 29.260 oboljenja. U redoslijedu pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine nalaze se sljedeća oboljenja: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa 11.196 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 38,26%, akutni bronhitis, bronhiolitis sa ukupno 2.169 registrovanih oboljenjem i indeksom strukture 7,41%, hronična oboljenja tonzila i adenoida sa ukupno 2.130 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 7,28%, dijareja i gastroenteritis vjerovatno infektivnog porijekla sa ukupno 1.710 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 5,84%, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida sa ukupno 1.459 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 4,99%, dok je ostalih oboljenja i stanja evidentirano ukupno 10.596 i indeksom strukture 36,21%.

Tabela 8. Vodeća oboljenja registrovana kod školske djece i omladine starosti od 15-19 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja prema MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture
1.	Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J ₀₀ -J ₀₆)	11.196	38,26
2.	Akutni bronhitis, bronhiolitis (J ₂₀ -J ₂₁)	2.169	7,41
3.	Hronična oboljenja tonzila i adenoida (J ₃₅)	2.130	7,28
4.	Dijareja i gastroenteritis vjerovatno infektivnog porijekla (A ₀₉)	1.710	5,84
5.	Otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida (H ₆₅ -H ₇₅)	1.459	4,99
	Ostala oboljenja, stanja	10.596	36,21
	UKUPNO	29.260	100,00%

2.2.5. Morbiditet kod stanovništva starosti od 20-64 godine

U toku 2025. godine registrovano je ukupno 352.999 oboljenja kod stanovništva starosti od 20-64 godine. Pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa ukupno 50.412 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 14,28%, hipertenzivna oboljenja sa ukupno 30.226 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 8,56%, akutni bronhitis i bronhiolitis sa ukupno 13.306 registrovanih oboljenja i indeksom strukture od 3,77%, inzulino-neovisni dijabetes mellitus sa ukupno 10.615 registrovanih oboljenja i indeksom strukture od 3,01%, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida kod ukupno 9.982 registrovana oboljenja i indeksom strukture od 2,83%, dok je ostalih oboljenja i stanja evidentirano ukupno 238.458 kod ove populacione skupine sa indeksom strukture 67,55%.

Tabela 9. Vodeća oboljenja registrovana kod stanovništva starosti od 20-64 godine u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja prema MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture
1.	Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J ₀₀ -J ₀₆)	50.412	14,28
2.	Hipertenzivna oboljenja (I ₁₀ -I ₁₅)	30.226	8,56
3.	Akutni bronhitis, bronhiolitis (J ₂₀ -J ₂₁)	13.306	3,77
4.	Inzulino-neovisni dijabetes mellitus (E ₁₁)	10.615	3,01
5.	Otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida (H ₆₅ -H ₇₅)	9.982	2,83
	Ostala oboljenja, stanja	238.458	67,55
	UKUPNO	352.999	100,00%

2.2.6. Morbiditet kod stanovništva starosti 65 i više godina

U toku 2025. godine registrovano je ukupno 144.119 oboljenja kod stanovništva starosti 65 i više godina. Pet vodećih oboljenja kod ove populacione skupine su: hipertenzivna oboljenja sa ukupno 19.872 registrovana oboljenja i indeksom strukture 13,79%, inzulino-neovisni dijabetes mellitus sa ukupno 9.002 registrovana oboljenja i indeksom strukture 6,25%, akutne infekcije gornjih respiratornih puteva sa ukupno 7.206 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 5,00%, inzulino-ovisni dijabetes mellitus sa ukupno 4.471 registrovana oboljenja i indeksom strukture 3,10%, druga ishemična srčana oboljenja sa ukupno 4.366 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 3,03%, dok je ostalih oboljenja i stanja evidentirano ukupno 99.202 kod osoba ove populacione skupine sa indeksom strukture 68,83%.

Tabela 10. Vodeća oboljenja registrovana kod stanovništva starosti 65 i više godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja prema MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture
1.	Hipertenzivna oboljenja (I ₁₀ -I ₁₅)	19.872	13,79
2.	Inzulino-neovisni dijabetes mellitus (E ₁₁)	9.002	6,25
3.	Akutne infekcije gornjih respiratornih puteva (J ₀₀ -J ₀₆)	7.206	5,00
4.	Inzulino-ovisni dijabetes mellitus (E ₁₀)	4.471	3,10
5.	Druga ishemična srčana oboljenja (I ₂₀ , I ₂₃ -I ₂₅)	4.366	3,03
	Ostala oboljenja, stanja	99.202	68,83
	UKUPNO	144.119	100,00%

ZAKLJUČCI

- *Vodećih 5 oboljenja stanovništva u okviru općeg morbiditeta u Kantonu Sarajevo u 2025. godini su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, hipertenzivna oboljenja, akutni bronhitis i bronhiolitis, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida, te oboljenja oka i adneksa.*
- *Vodeća oboljenja registrovana kod djece ispod godine dana života u Kantonu Sarajevo u 2025. godini su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, akutni bronhitis i bronhiolitis, oboljenja oka i adneksa, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida, te druge virusne infekcije.*
- *U strukturi pet vodećih oboljenja kod predškolske djece starosti 1-4 godine nalaze se sljedeća oboljenja: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, akutni bronhitis i bronhiolitis, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida, oboljenja oka i adneksa, te druge virusne infekcije.*
- *Pet vodećih oboljenja kod školske djece starosti 5-14 godina su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, akutni bronhitis i bronhiolitis, otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida, oboljenja oka i adneksa, te druga oboljenja crijeva i peritoneuma.*
- *U redoslijedu pet vodećih oboljenja kod školske djece i omladine starosti od 15-19 godina nalaze se sljedeća oboljenja: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, akutni bronhitis i bronhiolitis, hronična oboljenja tonzila i adenoida, dijareja i gastroenteritis vjerovatno infektivnog porijekla, te otitis media i drugi poremećaji srednjeg uha i mastoida.*
- *Pet vodećih oboljenja kod stanovništva starosti 20-64 godine su: akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, hipertenzivna oboljenja, akutni bronhitis i bronhiolitis, inzulino-neovisni dijabetes mellitus, te otitis media i drugi poremećaji mastoida.*
- *U strukturi pet vodećih oboljenja kod stanovništva starosti 65 i više godina nalaze se sljedeća oboljenja: hipertenzivna oboljenja, inzulino-neovisni diabetes mellitus, akutne infekcije gornjih respiratornih puteva, inzulino-ovisni diabetes mellitus, te druga ishemična srčana oboljenja.*

2.3. HRONIČNE NEZARAZNE BOLESTI

U 2025. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti na području Kantona Sarajevo ukupan broj registriranih oboljenja/stanja iznosio je 711.470.

Ukupan broj registriranih oboljenja/stanja u Kantonu Sarajevo kada je u pitanju 10 vodećih hroničnih nezaraznih oboljenja iznosio je 142.024 ili 19,96% u odnosu na broj ukupno registriranih oboljenja.

Među deset vodećih registriranih oboljenja tokom 2025. godine kao i prethodnih godina na prvom mjestu su bila hipertenzivna oboljenja (I₁₀-I₁₅), a na drugom mjestu diabetes mellitus (E₁₀-E₁₄).

Stopa oboljelih od deset vodećih hroničnih nezaraznih bolesti iznosila je 3.369,24 na 10.000 stanovnika.

Među vodećim hroničnim nezaraznim oboljenjima kod stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini bila su: hipertenzivna oboljenja, diabetes mellitus, druge dorzopatije, hronični bronhitis, emfizem i druga hronična opstruktivna oboljenja pluća te astma i status astmatikus, druga ishemična srčana oboljenja, druga oboljenja cirkulatornog sistema, cervikalni i drugi poremećaji intervertebralnih diskova, artroze, druga srčana oboljenja, te maligne neoplazme.

U 2025. godini registrirano je ukupno 50.111 hipertenzivnih oboljenja (I₁₀-I₁₅) sa stopom od 1.188,79 na 10.000 stanovnika.

Ukupan broj registriranih oboljenja kada je u pitanju diabetes mellitus (E₁₀-E₁₄) iznosio je 31.809, a broj oboljenja na 10.000 stanovnika iznosio je 754,61.

Ukupan broj registriranih malignih oboljenja u 2025. godini na osnovu Izvještaja o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti iznosio je 4.431 sa stopom 105,12 na 10.000 stanovnika.

Kao i prethodnih godina maligne neoplazme dojke C₅₀ su zauzimale prvo mjesto među malignim neoplazmama po broju registriranih oboljenja koji je iznosio 878 sa stopom na 100.000 stanovnika od 208,01.

Udio hroničnih nezaraznih bolesti stanovništva Kantona Sarajevo unutar ukupnog morbiditeta zahtjeva hitno iniciranje dugoročnih preventivnih programa na području Kantona Sarajevo, posebno u segmentima vezanim za prehranu, fizičku aktivnost, te rane intervencije kada su u pitanju hipertenzivna oboljenja, maligne neoplazme, srčana oboljenja i diabetes mellitus.

Tabela 11. Prikaz deset vodećih hroničnih masovnih nezaraznih oboljenja kod stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini¹

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja	Broj oboljenja na 10.000 stanovnika
1.	Hipertenzivna oboljenja (I ₁₀ -I ₁₅)	50.111	1.188,79
2.	Diabetes mellitus (E ₁₀ -E ₁₄)	31.809	754,61
3.	Druge dorzopatije (M ₄₀ -M ₄₉ , M ₅₃ -M ₅₄)	12.405	294,28
4.	Hronični bronhitis, emfizem i druga hronična obstruktivna oboljenja pluća (J ₄₀ -J ₄₄), Astma, status asmatikus (J ₄₅ -J ₄₆)	11.434	271,25
5.	Druga ishemična srčana oboljenja (I ₂₀ , I ₂₃ -I ₂₅)	8.878	210,61
6.	Druga oboljenja cirkulatornog sistema (I ₇₁ -I ₉₉ osim I ₈₀ -I ₈₂)	7.140	169,38
7.	Cervikalni i drugi poremećaji intervertebralnih diskova (M ₅₀ -M ₅₁)	5.826	138,21
8.	Artroze (M ₁₅ -M ₁₉)	5.467	129,69
9.	Druga srčana oboljenja (I ₂₆ -I ₄₃ , I ₅₀ -I ₅₂)	4.523	107,30
10.	Maligne neoplazme	4.431	105,12
	Deset vodećih hroničnih masovnih nezaraznih oboljenja - Ukupno	142.024	3.369,24
	Sva oboljenja stanovništva KS- Ukupno	711.470	16.878,24‰

¹Izvor podataka: J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Prema Izvještaju o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br.30-Z-UOB) za 2025. godinu

**Tabela 12. Prikaz pet vodećih malignih neoplazmi na području
Kantona Sarajevo
broj oboljelih /100.000 st. u 2025. godini¹**

R/B	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja	Br.obolj./ 100.000 st.
1.	Maligne neoplazme dojke (C ₅₀)	878	208,29
2.	Maligna neoplazma prostate (C ₆₁)	508	120,51
3.	Maligne neoplazme bronha i pluća (C ₃₄)	347	82,32
4.	Maligne neoplazme kolona i rektuma(C ₁₈ - C ₂₁)	324	76,86
5.	Maligne neoplazme usne, usne šupljine, farinksa i digestivnog trakta (C ₀₀ -C ₂₆ , osim C ₁₈ , C ₁₈ -C ₂₁ i C ₂₂)	258	61,21
	Ostale maligne neoplazme	2.116	501,98
	Maligne neoplazme -Ukupno	4.431	1.051,17‰

¹Izvor podataka: J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Prema Izvještaju o bolestima i stanjima
utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br.30-Z-UOB) za 2025. godinu

2.4. MENTALNO ZDRAVLJE

U 2025. godini ukupan broj registriranih oboljenja/stanja utvrđenih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koja se odnose na poremećaje mentalnog zdravlja iznosio je 27.627 ili 3,9% od ukupnog broja registriranih oboljenja/stanja u Kantonu Sarajevo.

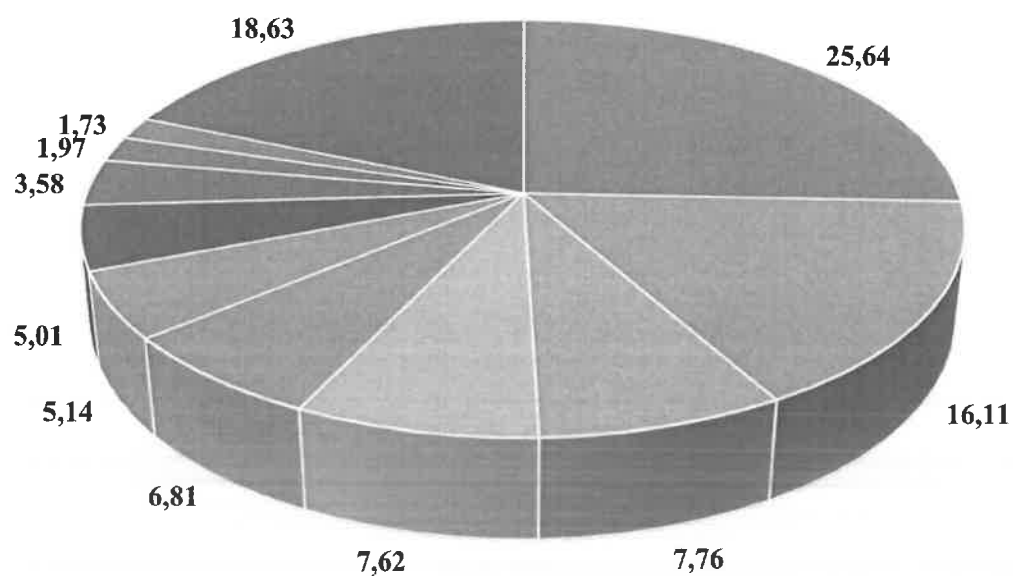
Unutar pet vodećih poremećaja mentalnog zdravlja, reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja činili su 25,64% od ukupno registriranih poremećaja mentalnog zdravlja i nalazila su se na prvom mjestu. Zatim slijede: drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja sa indeksom strukture 16,11%, drugi anksiozni poremećaji sa indeksom strukture 7,76%, drugi neurotski poremećaji sa indeksom strukture 7,62%, umjerene depresivne epizode sa indeksom strukture 6,81% od ukupnog broja registriranih poremećaja mentalnog zdravlja.

Tabela 13. Poremećaji mentalnog zdravlja kod stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini¹

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture %
1.	Reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja (F43)	7.083	25,64
2.	Drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (F04-F09, F50-F59 i F80-F99)	4.452	16,11
3.	Drugi anksiozni poremećaj (F41)	2.145	7,76
4.	Drugi neurotski poremećaji (F48)	2.106	7,62
5.	Umjerene depresivne epizode (F32.1)	1.881	6,81
6.	Posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) (F43.1)	1.419	5,14
7.	Rekurentni depresivni poremećaj sa umjerenim epizodama (F33.1)	1.385	5,01
8.	Shizophrenia(F20)	988	3,58
9.	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom drugih psihoaktivnih supstanci (F11- F19)	543	1,97
10.	Ozbiljne depresivne epizode bez psihotičnih simptoma(F32.2)	479	1,73
	Ostali poremećaji mentalnog zdravlja	5.146	18,63
UKUPNO		27.627	100,00%

¹Izvor podataka: J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Prema Izvještaju o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br.30-Z-UOB) za 2025. godinu

Grafikon 4. Struktura poremećaja mentalnog zdravlja iskazana u % kod stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini¹

- Reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja (F43)
- Drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (F04-F09, F50-F59 i F80-F99)
- Drugi anksiozni poremećaj (F41)
- Drugi neurotski poremećaji (F48)
- Umjerene depresivne epizode (F32.1)
- Postraumatski stresni poremećaj (PTSP) (F43.1)
- Rekurentni depresivni poremećaj sa umjerenim epizodama (F33.1)
- Shizophrenia(F20)
- Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom drugih psihoaktivnih supstanci (F11- F19)
- Ozbiljne depresivne epizode bez psihotičnih simptoma(F32.2)
- Ostali poremećaji mentalnog zdravlja

¹Izvor podataka: J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Prema Izvještaju o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br.30-Z-UOB) za 2025.godinu

Kada su u pitanju pojedine dobne skupine, kod osoba starosti 0-14 godina vodeća oboljenja mentalnog zdravlja su bila drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja sa 396 registrirana oboljenja (ukupno 485 registriranih oboljenja mentalnog zdravlja u ovoj dobnoj skupini).

Kod osoba starosti 15-29 godina najviše je registrirano reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja (238 od ukupno 1.247 registriranih oboljenja u ovoj dobnoj skupini).

Kada je u pitanju većinsko radno aktivno stanovništvo starosne dobi 30-64 godine, najviše je registrirano reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja u okviru oboljenja mentalnog zdravlja (4.791 oboljelih od 18.052 ukupno registriranih oboljenja mentalnog zdravlja u ovoj dobnoj skupini).

Kod starijih osoba, starosti 65 i više godina najčešće registrirano oboljenje u okviru oboljenja mentalnog zdravlja je bila reakcija na veliki stres i poremećaj (2.003 oboljelih od ukupno 7.843 registriranih oboljenja u ovoj dobnoj skupini).

Tabela 14. Poremećaji mentalnog zdravlja kod stanovništva Kantona Sarajevo u dobnoj skupini 0-14 godina u 2025. godini¹

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja
1.	Drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (F04-F09, F50-F59, F80-F99)	396
2.	Reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja (F43)	51
3.	Pervazivni razvojni poremećaji (autizmi) (F84)	17
4.	Posttraumatski stresni poremećaj (PTSP) (F43.1)	5
5.	Drugi anksiozni poremećaji (F41)	4
	Ostala oboljenja	12
UKUPNO		485

¹Izvor podataka: J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Prema Izvještaju o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br.30-Z-UOB) za 2025. godinu

Tabela 15. Poremećaji mentalnog zdravlja kod stanovništva Kantona Sarajevo u dobnoj skupini 15-29 godina u 2025. godini¹

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja
1.	Reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja (F ₄₃)	238
2.	Drugi neurotski poremećaji (F ₄₈)	186
3.	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja uzrokovani upotrebom drugih psihoaktivnih supstanci (F ₁₁ -F ₁₉)	180
4.	Drugi anksiozni poremećaji (F ₄₁)	160
5.	Drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (F ₀₄ -F ₀₉ , F ₅₀ -F ₅₉ , F ₈₀ -F ₉₉)	86
	Ostala oboljenja	397
UKUPNO		1.247

¹Izvor podataka: J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Prema Izvještaju o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br.30-Z-UOB) za 2025. godinu

Tabela 16. Poremećaji mentalnog zdravlja kod stanovništva Kantona Sarajevo u dobnoj skupini 30-64 godine u 2025. godini¹

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja
1.	Reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja (F ₄₃)	4.791
2.	Drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (F ₀₄ -F ₀₉ , F ₅₀ -F ₅₉ , F ₈₀ -F ₉₉)	2.885
3.	Drugi neurotski poremećaji (F ₄₈)	1.516
4.	Drugi anksiozni poremećaji (F ₄₁)	1.512
5.	Umjerene depresivne epizode (F _{32.1})	1.387
	Ostala oboljenja	5.961
UKUPNO		18.052

¹Izvor podataka: J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Prema Izvještaju o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br.30-Z-UOB) za 2025. godinu

Tabela 17. Poremećaji mentalnog zdravlja kod stanovništva Kantona Sarajevo u dobnoj skupini 65+ godina u 2025. godini¹

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja
1.	Reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja (F43)	2.003
2.	Drugi mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (F04-F09, F50-F59, F80-F99)	1.085
3.	Posttraumatski stresni poremećaj PTSP (F43.1)	522
4.	Rekurentni depresivni poremećaj sa umjerenim epizodama (F33.1)	474
5.	Drugi anksiozni poremećaj (F41)	469
	Ostala oboljenja	3.290
UKUPNO		7.843

¹Izvor podataka: J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Prema Izvještaju o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (Obr. br.30-Z-UOB) za 2025. godinu

ZAKLJUČCI

- *Udio 10 vodećih hroničnih nezaraznih oboljenja u odnosu na ukupan broj registriranih oboljenja/stanja iznosio je 19,96% ili 142.024 registrirana oboljenja.*
- *Unutar deset vodećih hroničnih nezaraznih registriranih oboljenja u 2025. godini hipertenzivna oboljenja su bila na prvom mjestu, te diabetes mellitus na drugom mjestu.*
- *Stopa oboljelih od hroničnih nezaraznih bolesti iznosila 3.369,24 na 10.000 stanovnika.*
- *Među vodećim hroničnim nezaraznim oboljenjima kod stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini bila su: hipertenzivna oboljenja, diabetes mellitus, druge dorzopatije, hronični bronhitis, emfizem i druga hronična opstruktivna oboljenja pluća te astma i status astmatikus, druga ishemična srčana oboljenja, druga oboljenja cirkulatornog sistema, cervikalni i drugi poremećaji intervertebralnih diskova, artroze, druga srčana oboljenja, te maligne neoplazme.*
- *Ukupan broj registriranih oboljenja kada je u pitanju diabetes mellitus iznosio je 31.809, a broj oboljenja na 10.000 stanovnika iznosio je 754,61.*
- *U 2025. godini ukupan broj registriranih malignih oboljenja na osnovu Izvještaja o bolestima i stanjima utvrđenim u primarnoj zdravstvenoj zaštiti iznosio je 4.431 sa stopom 105,12 na 10.000 stanovnika.*
- *Maligne neoplazme dojke su zauzimale prvo mjesto među malignim neoplazmama po broju registriranih oboljenja na 100.000 stanovnika sa stopom od 208,01.*
- *U 2025. godini ukupan broj registrovanih oboljenja/stanja utvrđenih u primarnoj zdravstvenoj zaštiti koja se odnose na poremećaje mentalnog zdravlja iznosio je 27.627 ili (3,9%) od ukupnog broja registriranih oboljenja/stanja u Kantonu Sarajevo.*
- *Vodeće registrirano oboljenje unutar poremećaja mentalnog zdravlja je bila reakcija na veliki stres i poremećaj prilagođavanja koji su činili 25,64% od svih ukupno registriranih poremećaja mentalnog zdravlja.*

2.5. REPRODUKTIVNO ZDRAVLJE ŽENA

Prema definiciji Svjetske zdravstvene organizacije (SZO), reproduktivno zdravlje je stanje potpunog fizičkog, mentalnog i socijalnog blagostanja u svim područjima vezanim uz reproduktivni sistem i njegovo funkcioniranje, u svim fazama života.

Reproduktivno zdravlje i pravo na reproduktivno zdravlje podrazumijeva svjesno i slobodno odlučivanje o najpovoljnijem vremenu za roditeljstvo, za rađanje željenog broja djece, razmaku između poroda, te pristup sigurnim, učinkovitim, dostupnim i prihvatljivim sredstvima za kontracepciju, po sopstvenom izboru, kao i pravo na najviše standarde zaštite seksualnog i reproduktivnog zdravlja. Naravno, reproduktivno zdravlje odnosi se i na bolesti, poremećaje i stanja koja utiču na funkcionisanje reproduktivnog sistema u svim fazama života.

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, u 2025. godini, u Kantonu Sarajevo je živjelo 222.608 stanovnika ženskog spola (52,81%), a stopa općeg fertiliteta (broj živorođene djece na 1.000 žena starosti 15-49 godina) je iznosila 39,25‰.

Prema prijavama poroda u 2025. godini iz javnih zdravstvenih ustanova (porodilišta) broj poroda iznosio je 4.266, broj ukupno rođenih (kada su u pitanju žene sa prebivalištem na području Kantona Sarajevo) iznosio je 3.903 od čega živorođenih 3.967.

Tabela 18. Broj poroda, ukupno rođenih i živorođenih registrovan u porodilištima na području Kantona Sarajevo kod porodilja sa prebivalištem na području KS¹

Godina	Broj poroda ukupno	Broj ukupno rođenih	Broj živorođenih
2025.	3.903	3.978	3.967

¹Izvor: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo (na osnovu prijava poroda iz zdravstvenih ustanova u 2025.)

Od ukupnog broja registrovanih poroda (prema zaprimljenim prijavama poroda) u toku 2025. 3.903 ili (91,49%) su registrovani kod žena sa mjestom prebivališta na području Kantona Sarajevo, a 363 ili (8,51%) kod žena sa mjestom prebivališta van Kantona Sarajevo.

Tabela 19. Broj živorođenih (prema prijavama poroda)¹ u odnosu na dobnu strukturu žena /porodilja u 2024. i 2025. godini

God.	Dobne skupine										Ukupno
	≤15g.	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50≥	Nepoznato	
2024.god	0	39	323	1247	1162	782	230	10	0	2	3814
2025.god	0	30	339	1216	1311	785	204	7	2	9	3903

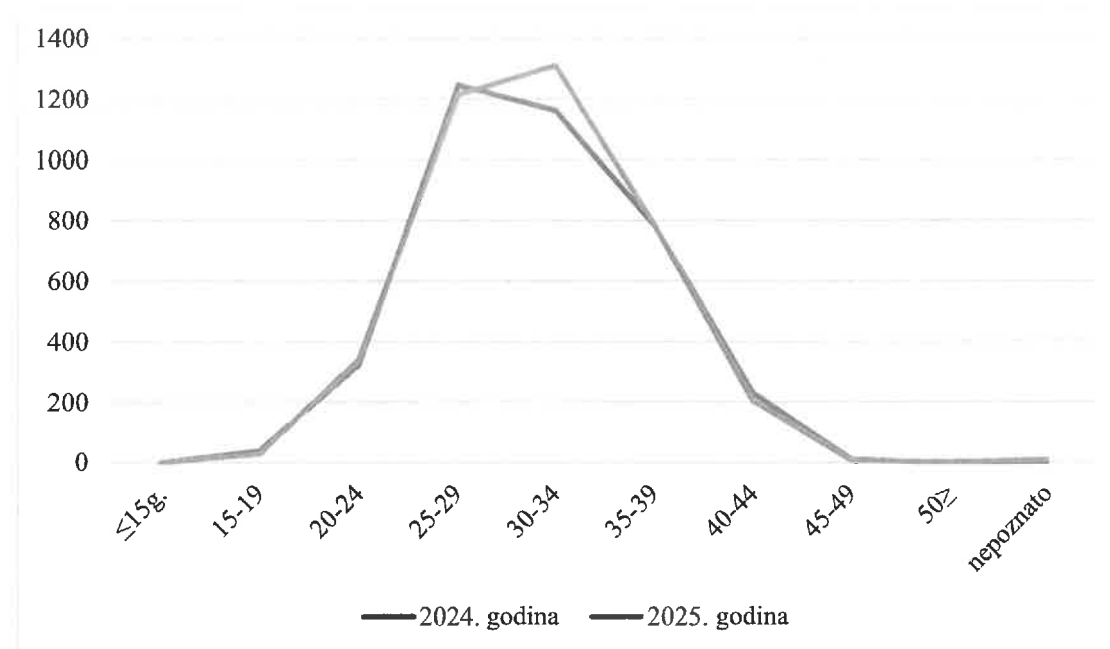
¹Izvor: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - na osnovu prijava poroda iz javnih zdravstvenih ustanova u 2024. i 2025. godini

Prema dobnoj strukturi majki najveći broj živorođenih 1.311 ili (33,6%) registrovan je kod žena u dobnoj skupini od 30-34 godine, a zatim u dobnoj skupini od 25-29 godina 1.216 živorođenih sa udjelom u ukupnom broju živorođenih od 31,2%.

Broj živorođenih u dobnoj skupini od 35-39 godina 785 ili (20,1%) u odnosu na ukupan broj živorođenih. U dobnoj skupini od 20-24 godina iznosio je 339 ili (8,7%), u dobnoj skupini od 40-44 godine 204 ili (5,2%), a u dobnoj skupini od 15 do 19 godina 30 ili (0,8%) u odnosu na ukupan broj živorođenih.

U 2025. godini ne bilježimo rođenje od majki u dobnoj skupini ispod 15 godina, a u dobnoj skupini od 45-49 godina registrovano je 7 ili (0,18%) u odnosu na ukupan broj živorođenih u 2025. godini. Kod 9 ili (0,2%) majki nije zabilježena starosna dob (najčešće žene bez ličnih dokumenata-migrantice).

Grafikon 5. Broj živorođenih (prema prijavama poroda)¹ u odnosu na dobnu strukturu žena /porodilja u 2024. i 2025. godini

Od ukupno 3.903 registrovanih poroda u 2025. godini kod žena sa mjestom prebivališta na području Kantona Sarajevo čak 1.264 ili 32,38% su završeni carskim rezom (sectio caesarea). Prema smjernicama SZO, svaka zemlja ne bi trebala imati više od 15% poroda dovršenih carskim rezom godišnje.

Stopa izvršenih carskih rezova na 1.000 živorođenih u 2025. godini izuzetno je visoka i iznosila je 318,62.

Od ukupno 39 ordinacija i privatnih zdravstvenih ustanova registrovanih za obavljanje zdravstvenih usluga iz oblasti ginekologije, (Izvor: Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo) u 2025. godini 28 ili (71,80%) ispunjavale su svoju zakonsku obavezu, te u zakonskom roku dostavljale J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo izvještaje u skladu s propisima o evidenciji u oblasti zdravstva.

U 2025. godini u javnom sektoru registrovano je 312 obavljenih prekida trudnoće od čega je 291 (93,26%) obavljeno kod žena sa područja Kantona Sarajevo. Broj registrovanih prekida trudnoće u zdravstvenim ustanovama u privatnom sektoru koje pružaju usluge iz oblasti ginekologije, a koje dostavljaju izvještaje JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo u 2025. godini je bio 158 od čega 116 ili 73,41 % kod žena s prebivalištem na području Kantona Sarajevo.

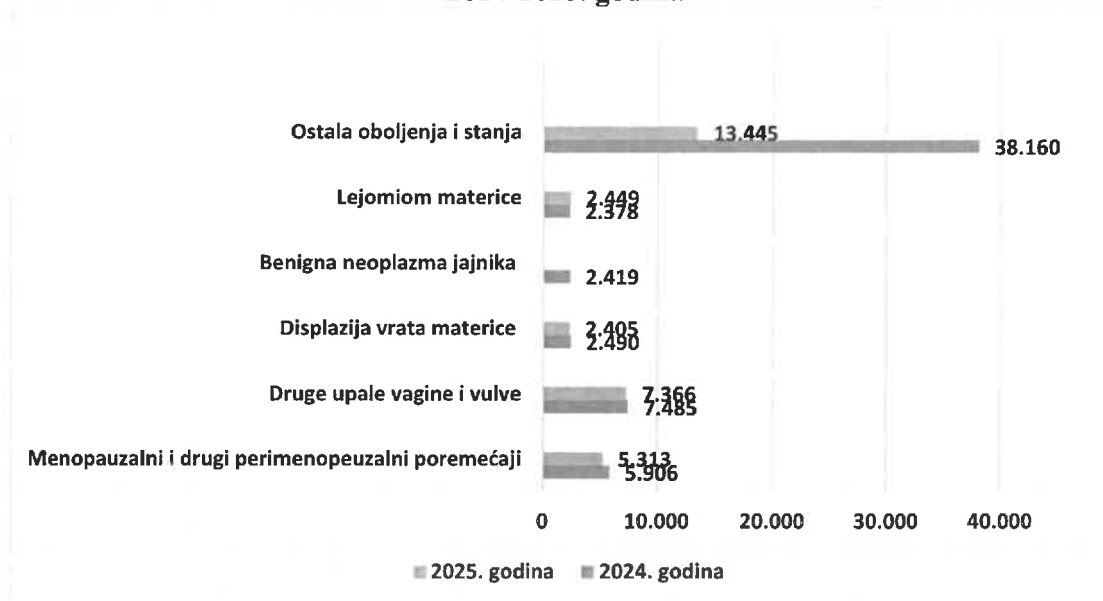
Prijave o prekidu trudnoće (Obrazac br. 11-I-PT), u 2025. godini J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo dostavile su 4 privatne ordinacije/ustanove. Prema dostavljenim podacima iz javnog i privatnog sektora ukupan broj prekida trudnoće kada su u pitanju žene sa područja Kantona Sarajevo iznosio je 407.

Stopa pobačaja u 2025. godini na 1.000 živorođenih iznosila je 102,59 (za žene sa područja Kantona Sarajevo).

Kada je u pitanju dobna struktura žena kod kojih je registrovan pobačaj u javnom zdravstvenom sektoru u 2025. godini od ukupno 312 registrovana pobačaja u dobnoj skupini 35-39 godina urađena su 69 ili (22,12%), od 30-34 godina 89 ili (28,52%), kod žena u dobnoj skupini od 25-29 godina 69 ili (22,12%), kod žena u dobnoj skupini od 40-44 godina 43 ili (13,78%). U dobnoj skupini 20-24 godina urađeno je 29 pobačaja ili (9,29%), a kod žena u dobnoj skupini od 15-19 godina 5 pobačaja (1,61%) i 45-49 godina 8 pobačaja ili (2,56%). U dobnoj skupini ispod 15 godina u javnim ustanovama na području Kantona Sarajevo u 2025. godini nije urađen niti jedan prekid trudnoće.

Među vodećim oboljenjima registrovanim u zdravstvenoj zaštiti žena na području Kantona Sarajevo u 2025. godini, na prvom mjestu su druge upale vagine i vulve.

**Grafikon 6. Vodeća oboljenja registrovana u zdravstvenoj zaštiti žena ukupno u KS,
2024-2025. godina**

**Tabela 20. Vodeća oboljenja registrovana u zdravstvenoj zaštiti žena ukupno
u 2025. godini¹**

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture %
1.	Druge upale vagine i vulve N ₇₆	7.366	22,20
2.	Menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji N ₉₅	5.313	16,02
3.	Lejomiom materice D ₂₅	2.449	7,38
4.	Displazija vrata materice N ₈₇	2.405	7,25
5.	Kandidijaza B ₃₇	2.197	6,62
	Ostala oboljenja i stanja	13.445	40,53
Ukupno		31.175	100,00%

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo – Izveštaj o bolestima i stanjima utvrđenim u službi zaštite reproduktivnog zdravlja žena (obrazac br. 31-Z-ZO) za 2025. godinu.

**Tabela 21. Vodeća oboljenja registrovana u zdravstvenoj zaštiti žena
u starosnoj grupi od 15-24 godina u 2025. godini¹**

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture %
1.	Kandidijaza B ₃₇	482	16,19
2.	Druge upale vagine i vulve N ₇₆	455	15,28
3.	Poremećaji menstruacije N ₉₁ -N ₉₂	328	11,01
4.	Poremećaj funkcije jajnika E ₂₈	318	10,68
5.	Bol i druga stanja u vezi sa ženskim polnim organima i menstrualnim krvarenjem N ₉₄	308	10,34
	Ostala oboljenja i stanja	1.087	36,50
Ukupno		2.978	100,00%

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo – Izvještaj o bolestima i stanjima utvrđenim u službi zaštite reproduktivnog zdravlja žena (obrazac br. 31-Z-ZO) za 2025. godinu

**Tabela 22. Vodeća oboljenja registrovana u zdravstvenoj zaštiti žena
u starosnoj grupi 25-34 godina u KS, u 2025. godini¹**

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture %
1.	Druge upale vagine i vulve N ₇₆	1.554	31,47
2.	Kandidijaza B ₃₇	581	11,77
3.	Displazija vrata materice N ₈₇	382	7,74
4.	Poremećaji menstruacije N ₉₁ -N ₉₂	322	6,52
5.	Benigna neoplazma jajnika (ovarija) D ₂₇	271	5,49
	Ostala oboljenja i stanja	1.828	37,02
Ukupno		4.938	100,00%

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo – Izvještaj o bolestima i stanjima utvrđenim u službi zaštite reproduktivnog zdravlja žena (obrazac br. 31-Z-ZO) za 2025. godinu

**Tabela 23. Vodeća oboljenja registrovana u zdravstvenoj zaštiti žena
u starosnoj grupi 35-44 godina u KS, 2025. godini¹**

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture %
1.	Druge upale vagine i vulve N ₇₆	1.952	27,15
2.	Displazija vrata materice N ₈₇	693	9,64
3.	Benigna neoplazma jajnika (ovarija) D ₂₇	619	8,61
4.	Poremećaji menstruacije N ₉₁ -N ₉₂	513	7,13
5.	Lejomiom materice D ₂₅	477	6,63
	Ostala oboljenja i stanja	2.937	40,84
Ukupno		7.191	100,00%

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo – Izveštaj o bolestima i stanjima utvrđenim u službi zaštite reproduktivnog zdravlja žena (obrazac br. 31-Z-ZO) za 2025. godinu

**Tabela 24. Vodeća oboljenja registrovana u zdravstvenoj zaštiti žena u starosnoj grupi
45-49 godina u KS, u 2025. godini¹**

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture %
1.	Druge upale vagine i vulve N ₇₆	1.378	23,27
2.	Menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji N ₉₅	630	10,64
3.	Lejomiom materice D ₂₅	545	9,20
4.	Benigna neoplazma jajnika (ovarija) D ₂₇	514	8,68
5.	Poremećaji menstruacije N ₉₁ -N ₉₂	435	7,35
	Ostala oboljenja i stanja	2.419	40,85
Ukupno		5.921	100,00%

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo – Izveštaj o bolestima i stanjima utvrđenim u službi zaštite reproduktivnog zdravlja žena (obrazac br. 31-Z-ZO) za 2025. godinu

**Tabela 25. Vodeća oboljenja registrovana u zdravstvenoj zaštiti žena u starosnoj grupi
50 i više godina u 2025. godini¹**

Redni broj	Naziv oboljenja, stanja po MKB-10	Broj oboljenja	Indeks strukture %
1.	Menopauzalni i drugi perimenopauzalni poremećaji N ₉₅	4.425	36,43
2.	Druge upale vagine i vulve N ₇₆	2.027	16,69
3.	Lejomiom materice D ₂₅	1.312	10,80
4.	Displazija vrata materice N ₈₇	816	6,72
5.	Benigna neoplazma jajnika (ovarija) D ₂₇	510	4,20
	Ostala oboljenja i stanja	3.057	25,17
Ukupno		12.147	100,00%

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo – Izvještaj o bolestima i stanjima utvrđenim u službi zaštite reproduktivnog zdravlja žena (obrazac br. 31-Z-ZO) za 2025. godinu

ZAKLJUČCI

- *Od ukupno 4.266 registrovanih poroda u toku 2025. godine 3.903 ili (91,49%) su porodi registrovani kod žena sa mjestom prebivališta na području Kantona Sarajevo, a 363 ili (8,51%) kod žena sa mjestom prebivališta van Kantona Sarajevo.*
- *U 2025. godini ne bilježimo rođenje od majki u dobnoj skupini ispod 15 godina, a u dobnoj skupini od 45-49 godina registrovano je 7 ili (0,18%) u odnosu na ukupan broj živorođenih u 2025. godini.*
- *Od ukupno 3.903 registrovanih poroda u 2025. godini kod žena sa mjestom prebivališta na području Kantona Sarajevo čak 1.264 ili (32,38%) su završeni carskim rezom.*
- *Stopa izvršenih carskih rezova na 1.000 živorođenih u 2025. godini izuzetno je visoka i iznosila je 318,62.*
- *Prema dostavljenim podacima iz javnog i privatnog sektora ukupan broj pobačaja kada su u pitanju žene sa područja Kantona Sarajevo u 2025. godini iznosio je 291.*
- *U dobnim skupinama ispod 15 godina u javnim zdravstvenim ustanovama na području Kantona Sarajevo u 2025. godini nije registrovan niti jedan prekid trudnoće.*

2.6. ORALNO ZDRAVLJE

Prema prikupljenim podacima iz primarne stomatološke zaštite u javnom sektoru u 2025. godini vodeća oboljenja su: zubni karijes sa ukupno 59.966 registriranih oboljenja i indeksom strukture 32,55%, oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa indeksom strukture 25,43% i 46.843 registriranih oboljenja, dentofacijalne anomalije sa ukupno 30.390 oboljenja i indeksom strukture 16,50%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 24.873 oboljenja i indeksom strukture 13,50%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 5.152 oboljenja i indeksom strukture 2,80%, te ostala oboljenja i stanja kod ukupno 16.977 oboljenja i indeksom strukture 9,22%. Analiza podataka navedenih u narednoj tabeli odnosi se na ukupno 184.201 registriranih oboljenja.

Tabela 26. Vodeća oboljenja u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u javnom sektoru ukupno u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Zubni karijes K ₀₂	59.966	32,55
2.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	46.843	25,43
3.	Dentofacijalne anomalije (uključujući malokluzije) K ₀₇	30.390	16,50
4.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	24.873	13,50
5.	Druga oboljenja čvrstog tkiva zuba (K ₀₃)	5.152	2,80
	Ostala oboljenja i stanja	16.977	9,22
UKUPNO		184.201	100,00%

U 2025. godini redosljed vodećih oboljenja populacije od 1-9 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes sa ukupno 8.108 oboljenja i indeksom strukture 38,41%, zatim dentofacijalne anomalije sa ukupno 4.692 oboljenja i indeksom strukture 22,23%, oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 3.682 oboljenja i indeksom strukture 17,45%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 2.167 oboljenja i indeksom strukture 10,27%, zatim poremećaji razvoja i rasta zuba sa ukupno 712 oboljenja i indeksom strukture 3,37, te 1.746 ostalih oboljenja ili stanja sa indeksom strukture 8,27%, što čini ukupno 21.107 oboljenja.

Tabela 27. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 1-9 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Zubni karijes K ₀₂	8.108	38,41
2.	Dentofacijalne anomalije (uključujući malokluzije) K ₀₇	4.692	22,23
3.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	3.682	17,45
4.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	2.167	10,27
5.	Poremećaji razvoja i rasta zuba (K ₀₀)	712	3,37
	Ostala oboljenja, stanja	1.746	8,27
UKUPNO		21.107	100,00%

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije od 10-19 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: dentofacijalne anomalije sa ukupno 24.670 oboljenja i indeksom strukture 43,99%, zubni karijes sa ukupno 14.878 oboljenja i indeksom strukture 26,53%, oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 7.248 oboljenja i indeksom strukture 12,92%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 4.398 oboljenja i indeksom strukture 7,84%, zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi sa 992 registriranih oboljenja i indeksom strukture 1,77%, a ostala oboljenja ili stanja registrirana su broju od 3.896 sa indeksom strukture 6,95%, što ukupno čini 56.082 oboljenja.

Tabela 28. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 10-19 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Dentofacijalne anomalije (uključujući malokluzije) K ₀₇	24.670	43,99
2.	Zubni karijes K ₀₂	14.878	26,53
3.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	7.248	12,92
4.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	4.398	7,84
5.	Zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi (K ₀₁)	992	1,77
	Ostala oboljenja, stanja	3.896	6,95
UKUPNO		56.082	100,00%

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije od 20-29 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes kod ukupno 8.872 oboljenja sa indeksom strukture 35,37%, zatim oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 8.001 oboljenja i indeksom strukture 31,90%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 4.364 oboljenja i indeksom strukture 17,40%, zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi sa 877 registriranih oboljenja i indeksom strukture 3,50%, dentofacijalne anomalije sa ukupno 821 oboljenja i indeksom strukture 3,27%. Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 2.150 sa indeksom strukture 8,56%, što čini ukupno 25.085 oboljenja.

Tabela 29. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 20-29 godina u Kantonu Sarajevu u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Zubni karijes K ₀₂	8.872	35,37
2.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	8.001	31,90
3.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	4.364	17,40
4.	Zadržani (retinirani) i uklješteni (impaktirani) zubi K ₀₁	877	3,50
5.	Dentofacijalne anomalije (uključujući malokluzije) K ₀₇	821	3,27
	Ostala oboljenja, stanja	2.150	8,56
UKUPNO		25.085	100,00%

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije od 30-39 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes kod ukupno 7.467 oboljenja sa indeksom strukture 35,49%, zatim oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 7.453 oboljenja i indeksom strukture 35,43%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 3.186 oboljenja i indeksom strukture 15,14%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 827 registrovana oboljenja i indeksom strukture 3,93%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 752 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 3,57%. Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 1.352 sa indeksom strukture 6,43%, što čini ukupno 21.037 oboljenja.

Tabela 30. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 30-39 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Zubni karijes K ₀₂	7.467	35,49
2.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	7.453	35,43
3.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	3.186	15,14
4.	Drugi poremećaji zuba i potpornih struktura K ₀₈	827	3,93
5.	Druga oboljenja čvrstog tkiva zuba K ₀₃	752	3,57
	Ostala oboljenja, stanja	1.352	6,43
UKUPNO		21.037	100,00%

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije od 40-49 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes sa ukupno 8.012 oboljenja sa indeksom strukture 35,07%, zatim oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 7.804 oboljenja i indeksom strukture 34,16%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 4.152 oboljenja i indeksom strukture 18,17%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 798 registrovana oboljenja i indeksom strukture 3,49%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 791 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 3,46%. Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 1.288 sa indeksom strukture 5,65%, što čini ukupno 22.845 oboljenja.

Tabela 31. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 40-49 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Zubni karijes K ₀₂	8.012	35,07
2.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	7.804	34,16
3.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	4.152	18,17
4.	Drugi poremećaji zuba i potpornih struktura K ₀₈	798	3,49
5.	Druga oboljenja čvrstog tkiva zuba K ₀₃	791	3,46
	Ostala oboljenja, stanja	1.288	5,65
UKUPNO		22.845	100,00%

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije od 50-59 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubni karijes sa ukupno 5.936 oboljenja sa indeksom strukture 34,71%, zatim oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 5.639 oboljenja i indeksom strukture 32,97%, gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 3.007 oboljenja i indeksom strukture 17,58%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 777 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 4,54%. drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 636 registrovana oboljenja i indeksom strukture 3,72%, Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 1.107 sa indeksom strukture 6,47%, što čini ukupno 17.102 oboljenja.

Tabela 32. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 50-59 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Zubni karijes K ₀₂	5.936	34,71
2.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	5.639	32,97
3.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	3.007	17,58
4.	Druga oboljenja čvrstog tkiva zuba K ₀₃	777	4,54
5.	Drugi poremećaji zuba i potpornih struktura K ₀₈	636	3,72
	Ostala oboljenja, stanja	1.107	6,47
UKUPNO		17.102	100,00%

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije od 60-69 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 4.712 oboljenja i indeksom strukture 34,60%, zubni karijes sa ukupno 4.624 oboljenja sa indeksom strukture 33,96%, zatim gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 2.162 oboljenja i indeksom strukture 15,88%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 671 registrovana oboljenja i indeksom strukture 4,93%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 460 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 3,38%. Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 988 sa indeksom strukture 7,26%, što čini ukupno 13.617 oboljenja.

Tabela 33. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 60-69 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	4.712	34,60
2.	Zubni karijes K ₀₂	4.624	33,96
3.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	2.162	15,88
4.	Drugi poremećaji zuba i potpornih struktura K ₀₈	671	4,93
5.	Druga oboljenja čvrstog tkiva zuba K ₀₃	460	3,38
	Ostala oboljenja, stanja	988	7,26
UKUPNO		13.617	100,00%

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije od 70-79 godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 1.963 oboljenja i indeksom strukture 32,10%, zubni karijes sa ukupno 1.780 oboljenja sa indeksom strukture 29,10%, zatim gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 1.216 oboljenja i indeksom strukture 19,88%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 337 registrovana oboljenja i indeksom strukture 5,51%, druga oboljenja usana i sluznice usne šupljine sa ukupno 255 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 4,17%. Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 565 sa indeksom strukture 9,24%, što čini ukupno 6.116 oboljenja.

Tabela 34. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 70-79 godina u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	1.963	32,10
2.	Zubni karijes K ₀₂	1.780	29,10
3.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	1.216	19,88
4.	Drugi poremećaji zuba i potpornih struktura K ₀₈	337	5,51
5.	Druga oboljenja usana i sluznice usne šupljine K ₁₃	255	4,17
	Ostala oboljenja, stanja	565	9,24
UKUPNO		6.116	100,00%

U 2025. godini redoslijed vodećih oboljenja populacije od 80+ godina života u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo bio je slijedeći: zubne pulpe i periapikalnog tkiva sa ukupno 338 oboljenja i indeksom strukture 28,05%, zubni karijes sa ukupno 289 oboljenja sa indeksom strukture 23,98%, zatim gingivitis i parodontalna oboljenja sa ukupno 221 oboljenja i indeksom strukture 18,34%, drugi poremećaji zuba i potpornih struktura sa ukupno 95 registrovana oboljenja i indeksom strukture 7,88%, druga oboljenja čvrstog tkiva zuba sa ukupno 72 registrovanih oboljenja i indeksom strukture 5,98%, Ostala oboljenja ili stanja tretirana su u broju od 190 sa indeksom strukture 15,77%, što čini ukupno 1.205 oboljenja.

Tabela 35. Vodeća oboljenja registrovana u stomatološkoj zdravstvenoj zaštiti u starosnoj grupi 80+ godina u Kantonu Sarajevu u 2025. godini

REDNI BROJ	NAZIV OBOLJENJA, STANJA PO MKB-10	BROJ OBOLJENJA	INDEKS STRUKTURE
1.	Oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva K ₀₄	338	28,05
2.	Zubni karijes K ₀₂	289	23,98
3.	Gingivitis i parodontalna oboljenja K ₀₅	221	18,34
4.	Drugi poremećaji zuba i potpornih struktura K ₀₈	95	7,88
5.	Druga oboljenja čvrstog tkiva zuba K ₀₃	72	5,98
	Ostala oboljenja, stanja	190	15,77
UKUPNO		1.205	100,00%

Prema Izvještaju o radu službe za zaštitu zdravlja usta i zuba u javnom sektoru tokom 2025. godine na području Kantona Sarajevo stomatološka zaštita pružana je kontinuirano na 54 punktova u 135 ordinacija sa ukupno 224 stomatoloških stolica.

Stomatološku zdravstvenu zaštitu, uključujući i Stomatološki fakultet sa stomatološkim kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu, je pružalo 227 stomatoloških timova sa ukupno 241 doktora stomatologije od čega su 139 specijaliste, te 271 stomatoloških sestara/tehničara od čega su 74 zubni tehničari. Ukupan broj registrovanih posjeta u javnom sektoru stomatološke zdravstvene zaštite je bio 265.143, dok je prosječan broj posjeta po doktoru stomatologije godišnje iznosio 1.110,18, odnosno 4,40 posjeta dnevno po jednom doktoru stomatologije.

U privatnom stomatološkom sektoru prema podacima raspoloživim na web stranici Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo, registrovano je ukupno 178 privatnih subjekta, od čega je 128 ordinacija, 5 privatne zdravstvene ustanove – PZU, 25 specijalističkih ordinacija, od toga 2 ordinacija sa ortodontskim laboratorijem i 18 zubotehnički laboratorija.

ZAKLJUČCI

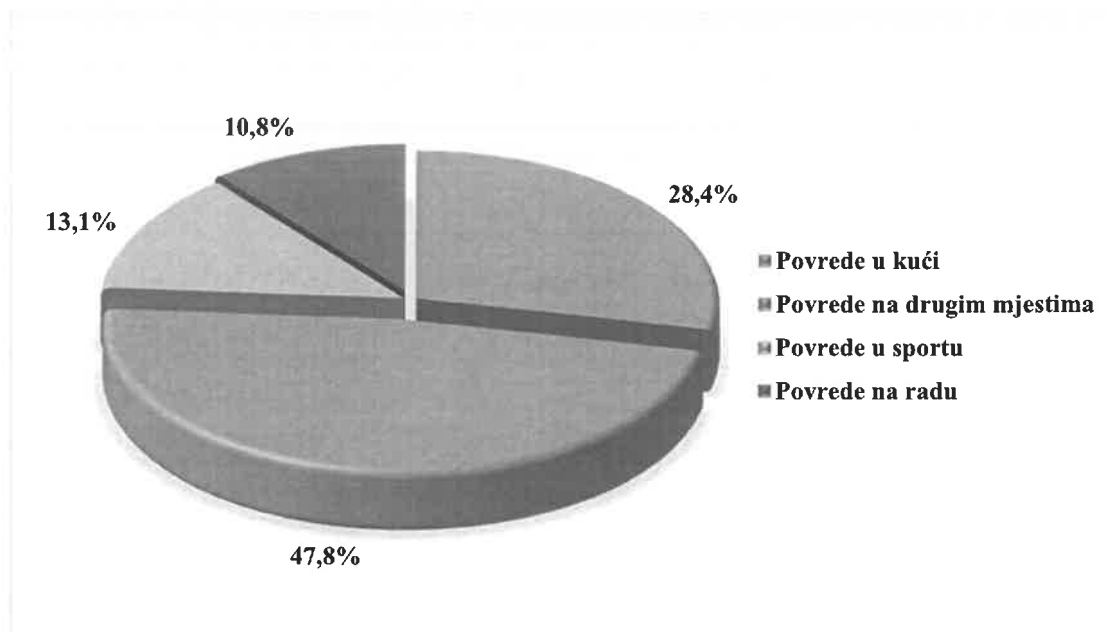
- *Prema prikupljenim podacima iz primarne stomatološke zaštite u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo u 2025. godini vodeća oboljenja su: zubni karijes, oboljenja zubne pulpe i periapikalnog tkiva, dentofacijalne anomalije, gingivitis i parodontalna oboljenja, te druga oboljenja čvrstog tkiva zuba.*
- *U primarnoj stomatološkoj zaštiti u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo u 2025. godini je registrovano 184.201 oboljenja.*
- *U javnom sektoru tokom 2025. godine na području Kantona Sarajevo stomatološka zaštita pružana je kontinuirano na 54 punktova u 135 ordinacija sa ukupno 224 stomatoloških stolica.*
- *Stomatološku zdravstvenu zaštitu, uključujući i Stomatološki fakultet sa stomatološkim kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu, je pružalo 227 stomatoloških timova sa ukupno 241 doktora stomatologije od čega su 139 specijalista, te 271 stomatoloških sestara/tehničara od čega su 74 zubni tehničari.*
- *Ukupan broj registrovanih posjeta u javnom sektoru stomatološke zdravstvene zaštite je bio 265.143, dok je prosječan broj posjeta po doktoru stomatologije godišnje iznosio 1.110,18, odnosno 4,40 posjeta dnevno po jednom doktoru stomatologije.*
- *U 2025. godini, u privatnom sektoru u Kantonu Sarajevo, stomatološka zdravstvena zaštita pružana je u 178 privatnih stomatoloških ustanova.*

2.7. TRAUMATIZAM

U 2025. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno je registrovano 8.346 povreda stanovništva Kantona Sarajevo što je smanjenje od 7,82% u odnosu na 2024. godinu kada je registrovano 9.054 povreda stanovništva Kantona Sarajevo. Najveći broj povreda stanovništva Kantona Sarajevo registrovan je na drugim mjestima, zatim u kući, sportu i najmanje na radu. U strukturi svih registrovanih oboljenja, stanja i povreda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti javnog sektora, povrede čine 1,17%.

U strukturi svih registrovanih povreda u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, najčešće su zastupljene povrede na drugim mjestima sa 47,8% (3.986 povreda) i povrede u kući sa 28,4% (2.369 povreda), a zatim slijede povrede u sportu sa 13,1% (1.093 povreda) i povrede na radu, odnosno u jaslicama, vrtiću, školi sa 10,8% (898 povreda).

Grafikon 7. Struktura povreda stanovništva Kantona Sarajevo u 2025. godini, pregled prema mjestu događaja povrede

Najveći procent povreda registrovan je kod stanovništva od 20-64 godine života (3.625 povreda) i kod osoba starijih od 65 godina života (1.659 povreda), koje zajedno u strukturi svih registrovanih povreda prema dobnim skupinama čine 63,3%, a zatim slijede povrede djece 5-14 godina starosti (1.626 povreda) sa 19,5%, i povrede djece od 1-4 godine života (871 povrede ili 10,4%). Povrede kod ostalih dobnih skupina zastupljene su u znatno nižem procentu i to: povrede djece ispod jedne godine života sa 2,4% (203 povreda), djece i omladine 15-19 godina života sa 4,3% (362 povrede).

2.7.1. Saobraćajni traumatizam

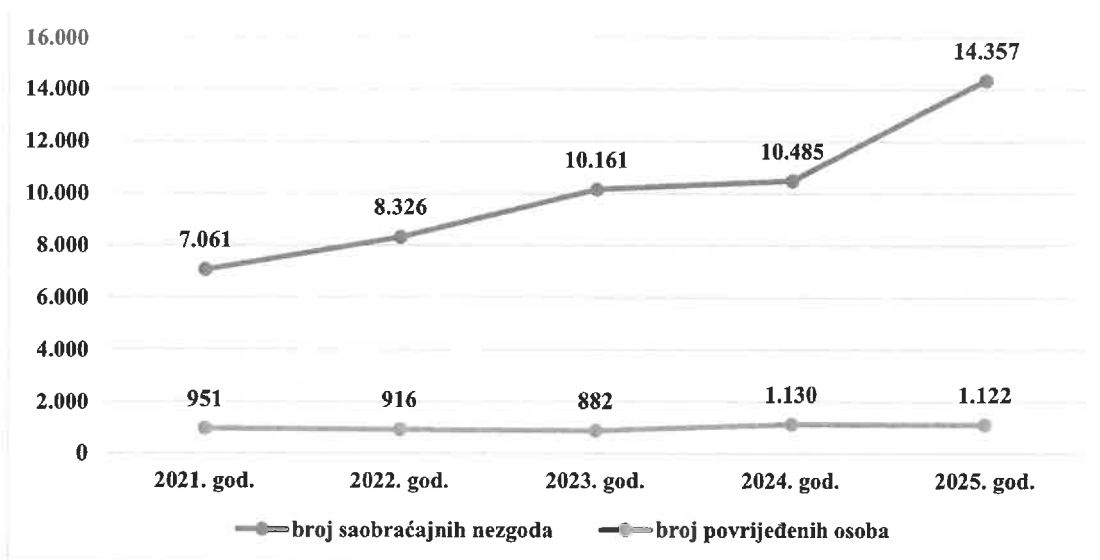
Prema podacima MUP-a Kantona Sarajevo u 2025. godini u Kantonu Sarajevo, registrovana je ukupno 14.357 saobraćajna nezgoda što je za 37% više u odnosu na 2024. godinu kada je zabilježeno 10.485 saobraćajnih nezgoda.

Broj registrovanih saobraćajnih nezgoda izazvanih u alkoholisanom stanju u 2025. godini je iznosio 31. Učešće saobraćajnih nezgoda izazvanih u alkoholisanom stanju u ukupnom broju registrovanih saobraćajnih nezgoda u 2025. godini iznosi 0,2%. Uočava se trend smanjenja saobraćajnih nezgoda u odnosu na 2024. godinu kada je broj saobraćajnih nezgoda izazvanih u alkoholisanom stanju iznosio 89 registrovana slučaja.

Broj registrovanih povrijeđenih lica u saobraćajnim nezgodama u 2025. godini na području Kantona Sarajevo je bio 1.122, dok je vrijednost stope povrijeđenih u saobraćajnim nezgodama na 100.000 stanovnika u 2025. godini iznosila 265,82‰.

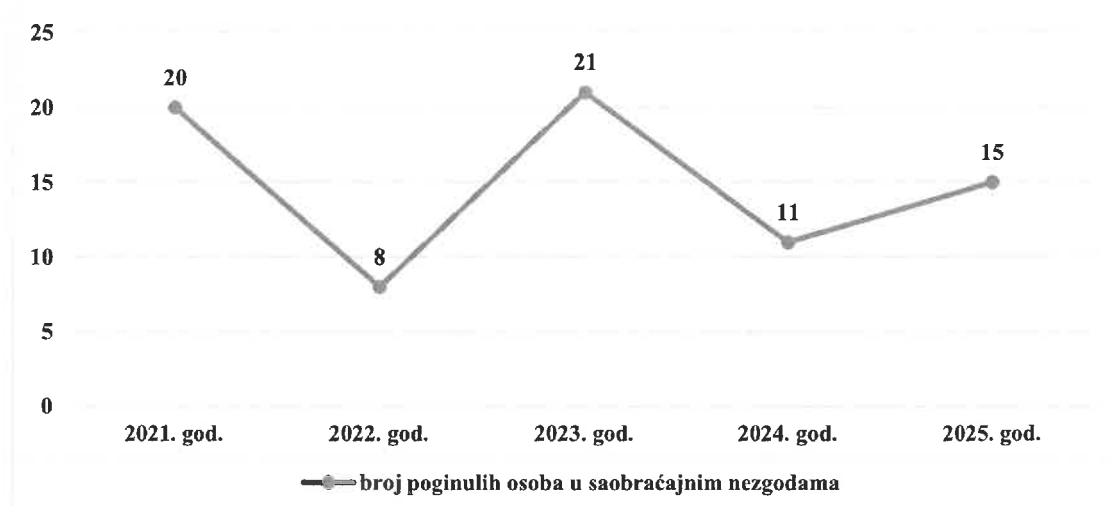
Broj poginulih lica u saobraćajnim nezgodama u 2025. godini je bio 15.

Grafikon 8. Broj saobraćajnih nezgoda i broj povrijeđenih osoba u saobraćajnim nezgodama u Kantonu Sarajevo, 2021-2025. godina*

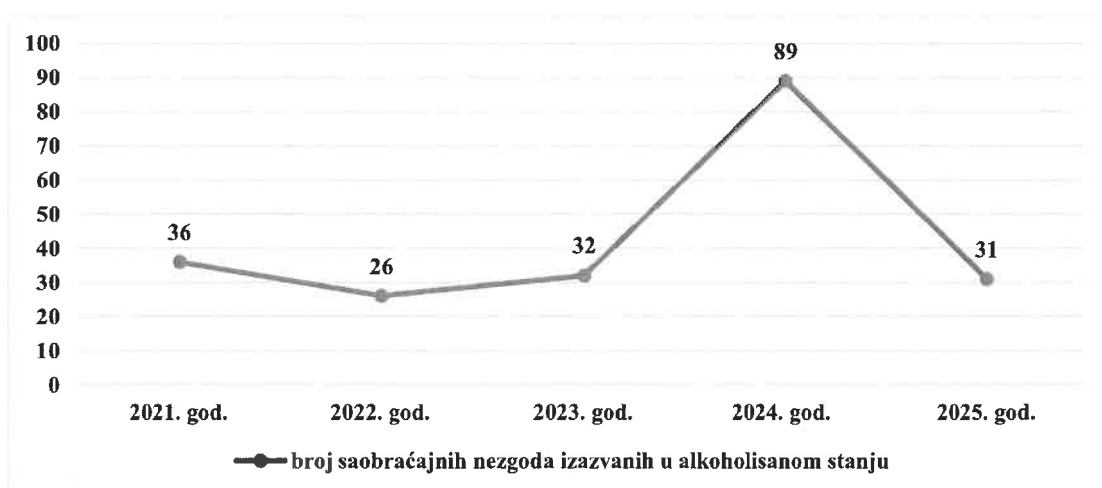
*Izvor: MUP KS

Grafikon 9. Broj poginulih osoba u saobraćajnim nezgodama u Kantonu Sarajevo, 2021-2025. godina*

*Izvor: MUP KS

Grafikon 10. Broj saobraćajnih nezgoda izazvanih u alkoholisanom stanju u Kantonu Sarajevo, 2021-2025. godina*

*Izvor: MUP KS

ZAKLJUČCI

- *U 2025. godini u primarnoj zdravstvenoj zaštiti ukupno je registrovano 8.346 povreda stanovništva Kantona Sarajevo.*
- *Opća stopa traumatizma stanovništva Kantona Sarajevo iznosi 1,17%.*
- *Najveći procent povreda registrovan je kod stanovništva od 20-64 godine života (3.625 povreda) i kod osoba starije od 65 godina života (1.659 povreda), koje zajedno u strukturi svih registrovanih povreda prema dobnim skupinama čine 63,3%, a zatim slijede povrede djece 5-14 godina starosti (1.626 povreda) sa 19,5%, i povrede djece 1-4 godine života (871 povreda ili 10,4%). Povrede kod ostalih dobnih skupina zastupljene u znatno nižem procentu i to: povrede djece ispod jedne godine života sa 2,4% (203 povrede), djece i omladine 15-povrede).*
- *Prema podacima MUP-a Kantona Sarajevo u 2025. godini u Kantonu Sarajevo, registrovano je ukupno 14.357 saobraćajna nezgoda.*
- *Broj registrovanih saobraćajnih nezgoda izazvanih u alkoholisanom stanju u 2025. godini je iznosio 31.*
- *Broj registrovanih povrijeđenih lica u saobraćajnim nezgodama u 2025. godini na području Kantona Sarajevo je bio 1.122 osobe.*
- *Broj poginulih lica u saobraćajnim nezgodama u 2025. godini je bio 15.*

2.8. ZARAZNE BOLESTI I IMUNIZACIJA

Metodologija i pojmovi

Morbiditet za 2025. godinu rađen na osnovu procjene broja stanovnika Federalnog zavoda za statistiku za 2025. godinu (stanje na dan 30.06.2025 godine.)

Mjere morbiditeta

Kumulativna incidenca (KI) – predstavlja nove slučajeve bolesti u odnosu na broj osoba koje su pod rizikom.

Stopa incidence (SI) - broj novooboljelih tokom zadanog vremenskog razdoblja dijeli se s ukupnim brojem osoba-vrijeme (vrijeme tokom kojeg su ispitanici pod rizikom za razvoj bolesti). Koristi se za mjerenje rizika za nastanak bolesti u jedinici vremena.

Prevalencija – ukupni broj oboljelih od neke bolesti u nekoj populaciji u promatranom vremenskom periodu, bez obzira na trenutak pojave bolesti. Izražava se u procentima ili promilima.

2.8.1. Kretanje zaraznih bolesti obaveznih prijavi na području Kantona Sarajevo u 2025. godini

Tokom 2025. godine na području Kantona Sarajevo prijavljeno je 3.993 slučajeva obolijevanja od 38 zaraznih bolesti. Na pojedinačnim prijavama zaraznih oboljenja prijavljeno je 2.200 slučajeva oboljevanja od 37 zaraznih bolesti koje su obavezne prijavi, a na zbirnim prijavama u 2025. godini prijavljena su 1.793 slučaja obolijevanja od pljuskavica (varicellae).

Kod stanovništva na području Kantona Sarajevo u 2025. godine registrovano je 49 pojedinačnih slučajeva zaraznog trovanja hranom.

Iz reda vakcinopreventabilnih bolesti tokom 2025. godine prijavljena su 23 slučajeva morbila, 6 slučajeva pertusisa, 3 slučajeva parotitisa (zaušnjaka), 10 slučajeva Hib infekcije i 2 slučaja obolijevanja od infekcije izazvane *Haemophilus influenzae* tip b.

Iz grupe oboljenja zajedničkih ljudima i životinjama (zoonoze), ukupno je prijavljeno 13 slučajeva Q-groznice, 17 slučajeva bruceloze (Brucellosis), 2 slučaja Echinococcosis, 20 salmonela i 121 slučaj leptospiroze.

Na Tabeli 36. dat je prikaz oboljenja od zaraznih bolesti sa kumulativnom incidencom na 100.000 stanovnika.

**Tabela 36. Broj prijavljenih slučajeva i kumulativna incidenca od zaraznih bolesti na
100.000 stanovnika**

Bolesti	Šifra MKB-10	2025. godina	
		N slučajeva	Kumulativna incidenca
Angina streptococcica	J02	125	29,6
Amoebiasis	A06	4	0,9
Brucellosis	A23	17	4,0
Covid 19	U07.1	31	7,3
Chlamydial infectio	A74	4	0,9
Encephalitis	A86	3	0,7
Echinococcosis	B67	2	0,5
Enterocolitis acuta	A09	487	115,4
Erysipelas	A46	3	0,7
Gonorrhoea	A54	2	0,5
Giardiasis	A07	2	0,5
Hepatitis virosa A	B15	1	0,2
Hepatitis virosa B	B16	10	2,4
Hepatitis virosa C	B17	16	3,8
HBsAg- nosilaštvo	Z22	2	0,5
Herpes zoster	B24	248	58,8
Hib infections		2	0,5
Influenza	J11	62	14,7
Nosocomial infections		616	145,9
Leptospirosis	A27	121	28,7
Lyme borreliosis	A69.2	2	0,5
Malaria	B54	1	0,2
Meningitis epidemica	A39	1	0,2
Meningitis(drugi bakterijski)	G00	5	1,2
Mononucleosis infections	B27	35	8,3
Morbilli	B05	23	5,4
Parotitis epidemica	B26	3	0,7
Pneumococcal infections	A40	1	0,2
Pertussis	A37	6	1,4
Scabies	B86	95	22,5
Scarlatina	A38	94	22,3
Sepsis	A41	31	7,3
Salmonellosis	B06	20	4,7
Syphilis	A50-53	2	0,5
Tuberculosis activa	A15-19	61	14,5
Toxiinfectio alimentaris	A05	49	11,6
Q-febris	A78	13	3,1
		2200	521,2

Na sljedećoj tabeli dat je prikaz morbiditeta od zaraznih bolesti iskazan apsolutnim brojevima i kumulativna incidenca na 1.000 stanovnika na području Kantona Sarajevo i morbiditet po općinama Kantona Sarajevo sa incidencom na 1.000 stanovnika općine.

Tabela 37. Kretanje zaraznih bolesti po općinama Kantona Sarajevo tokom 2025. godine

Bolesti	2025. godina									
Angina streptococcica	125	26	11	13	21	8	11	6	29	0
Amoebiasis	4	1				1		2		
Brucellosis	17	2			4	2	3		6	
Covid 19	31	5	2	7	14	2	1			
Chlamydial infectio	4		1		1		1		1	
Encephalitis	3			1		1	1			
Echinococcosis	2			1		1				
Enterocolitis acuta	487	49	44	66	131	114	15	14	24	30
Erysipelas	3		1		1				1	
Gonorrhoea	2			1		1				
Giardiasis	2			1	1					
Hepatitis virosa A	1			1						
Hepatitis virosa B	10	1		2	2	1	2		1	1
Hepatitis virosa C	16	3		2	2	3		3	3	
HBsAg- nosilaštvo	2	1				1				
Herpes zoster	248	51	22	41	73	27	16	6	10	2
Hib infections	2	1			1					
Influenza	62	7	8	7	27	14	8	10	4	1
Nosocomial infections	616									
Leptospirosis	121	14	8	6	74	14	2	1	2	
Lyme borreliosis	2			1		1				
Malaria	1			1						
Meningitis epidemica	1				1					
Meningitis(drugi bakterijski)	5				1		1	2	1	
Mononucleosis infections	35	2	6	3	13	5		3	3	
Morbilli	23	3	3	5	3	7		2		
Parotitis epidemica	3				1	2				
Pneumococcal infections	1			1						

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Pertussis	6		1	2		3				
Scabies	95	12	12	8	27	14	8	10	4	1
Scarlatina	94	9	6	12	16	19	16	2	13	1
Sepsis	31	2	2	6	12	5	2	1	1	
Salmonellosis	20	3	3	3	4	5		1	1	
Syphilis	2	1			1					
Tuberculosis activa	61	7	7	6	15	9	10	3	3	1
Toxiinfectio alimentaris	49	10	3	12	16	3		1	4	
Q-febris	13	1	1	1	5	2		2	1	
Ukupno na osnovu pojedinačnih prijava	2200	221	141	210	467	263	91	59	108	36
Kumulativna incidenca na 1000 stanovnika	5.21	4.06	4.2	3.36	3.78	3.61	3.05	2.41	5.11	20.32

* U gore navedenoj tabeli nisu uvršteni HIV i AIDS, kao i Nosocomial infections s obzirom da ne posjedujemo podatke iz kojih općina oboljeli potiču. Morbiditet rađen na osnovu procjene broja stanovnika Federalnog zavoda za statistiku (stanje na dan 30.06.2025 godine)

Najveća kumulativna incidenca od zaraznih bolesti na području Kantona Sarajevo zabilježena je na području općine **Trnovo** i iznosila je 20,32 oboljelih na 1000 stanovnika dok se najmanja incidenca bilježi na području općine **Vogošća** i iznosi 3,5 oboljelih na 1000 stanovnika. Razlog za porast morbiditeta na području općine Trnovo pronalazi se u činjenici da općina ima najmanji broj stanovnika u Kantonu Sarajevo (1,772 stanovnika).

Tabela 38. Incidenca odabranih zaraznih bolesti u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Red. Broj	Bolest	Incidenca na 100.000 stanovnika
1.	<i>Tuberculosis</i>	14,50
2.	<i>Morbilli</i>	5,40
3.	<i>Hepatitis virosa C</i>	3,80
4.	<i>Hepatitis virosa B</i>	2,40
5.	<i>Pertussis</i>	1,40
6.	<i>Parotitis epidemica</i>	0,72
7.	<i>Hib</i>	0,48
8.	<i>Hepatitis virosa A</i>	0,24
9.	<i>Meningitis epidemica</i>	0,24
10.	<i>Tetanus</i>	0,00
11.	<i>Poliomyelitis acuta - AFP</i>	0,00
12.	<i>Rubeolla</i>	0,00

Incidenca zaraznih bolesti na 100.000 stanovnika u Kantonu Sarajevo u periodu od 2021. do 2025. godine prikazana je na sljedećoj tabeli.

**Tabela 39. Petogodišnji prikaz prijavljenih slučajeva i kumulativna incidenca od
zaraznih bolesti na 100.000 stanovnika**

Bolest	Šifra	2021	2022	2023	2024	2025	Trend
<i>Amoebiasis</i>	A06	0,00	0,00	0,95	0,71	0,95	
<i>Angina streptococcica (streptokokna upala grla)</i>	J02	6,88	26,67	46,00	25,86	29,61	
<i>Boreliosis</i>	A69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
<i>Brucellosis (bruceloza)</i>	A23	0,95	2,14	0,48	3,56	4,03	
<i>Chlamydial infectio</i>	A74	0,00	1,67	0,00	0,95	0,95	
<i>Covid-19**</i>	U07.1	2233,87	1617,93	61,02	16,61	7,34	
<i>Echinococcosis (ehinokokozna)</i>	B67	0,24	0,00	0,00	0,00	0,47	
<i>Encephalitis</i>	A86	0,00	0,24	0,95	0,00	0,71	
<i>Enterocolitis acuta (enterokolitis)</i>	A09	75,57	102,64	134,67	123,12	115,38	
<i>Erysipelas (crveni vjetar)</i>	A46	0,47	0,24	0,24	0,24	0,71	
<i>Febris haemorrhagicae (hemoragične groznice)</i>	A98	1,90	0,71	0,48	0,00	0,00	
<i>HBsAg nosilaštvo</i>	Z22	0,71	0,71	0,48	0,47	0,47	
<i>Herpes zoster</i>	B24	35,11	47,15	84,38	66,90	58,75	
<i>Hepatitis virosa A</i>	B15	0,00	0,00	0,48	0,24	0,24	
<i>Hepatitis virosa B</i>	B16	0,71	0,48	0,48	0,47	2,37	
<i>Hepatitis virosa C</i>	B17	0,00	0,48	0,24	0,71	3,79	
<i>Leptospirosis</i>	A27	0,00	0,48	0,48	0,00	28,67	
<i>Legionellosis</i>	A48	0,00	0,24	0,00	0,00	0,00	
<i>Lyme boreliosis</i>	A 69.2	0,00	0,00	0,24	0,00	0,47	
<i>Majmunske boginje</i>	B04	0,00	2,14	0,00	0,00	0,00	
<i>Meningitis virosa</i>	A 87	0,00	0,00	0,24	0,71		
<i>Meningitis (dr.bakterijski)</i>	G00	0,47	1,67	1,19	1,42	1,18	
<i>Meningoencephalitis</i>	G02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
<i>Mononucleosis (mononukleozna)</i>	B27	1,19	1,19	7,39	8,30	8,29	
<i>Morbilli</i>	B05	0,00	0,00	0,00	1068,72	5,45	
<i>Nosocomial infection</i>	Y95	92,51	122,64	149,21	145,42	145,94	
<i>Parotitis epidemica (zaušnjaci)</i>	B26	0,95	1,91	2,62	1,90	0,71	
<i>Pertussis (veliki kašalj)</i>	A37	0,00	0,00	1,67	44,36	1,42	
<i>Rubeola</i>	B06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
<i>Q-fever</i>	A78	0,00	1,91	4,53	0,71	3,08	
<i>Salmonellosis</i>	A02	2,85	1,91	2,86	9,25	4,74	
<i>Scabies (šuga)</i>	B86	16,13	28,58	40,52	28,70	22,51	
<i>Scarlatina (šarlah)</i>	A38	8,30	9,29	64,59	45,31	22,27	
<i>Sepsis (sepsa)</i>	A41	0,95	0,71	10,25	5,69	7,34	
<i>Syphilis</i>	A50-A53	0,00	0,00	0,48	0,24	0,47	
<i>Tetanus</i>	A35	0,00	0,00	0,24	0,00	0,00	
<i>Toxiinfectio alimentaris (zarazno trovanje hranom)</i>	A05	15,18	33,82	11,20	11,62	11,61	
<i>Tuberculosis activa (aktivna tuberkuloza)</i>	A15-A19	7,35	4,76	6,20	10,44	14,45	
<i>Varicellae (pljuškavice)</i>	B01	52,19	584,16	460,98	406,85	424,78	
<i>West Nile groznica***</i>	A92.3	0,00	0,00	0,48	0,00	0,00	

Tabela prikazuje kretanje incidencije odabranih zaraznih bolesti u periodu od 2021. do 2025. godine, izraženih na 100.000 stanovnika, te ukupan trend kretanja obolijevanja u posmatranom periodu. Ukupna incidencija zaraznih bolesti bila je najviša tokom 2021. i 2022. godine, kada su registrovane stope od 2556,49 i 2596,70 na 100.000 stanovnika, prvenstveno pod uticajem pandemije COVID-19. Tokom 2023. godine dolazi do značajnog smanjenja

ukupne incidencije na 1100,00/100.000 stanovnika, dok se u 2024. i 2025. godini bilježi ponovni porast na 2034,73/100.000 stanovnika. Najveće opterećenje u posmatranom periodu predstavljala je bolest COVID-19, sa izrazito visokom incidencijom tokom 2021. godine (2233,87/100.000) i 2022. godine (1617,93/100.000). Nakon toga dolazi do naglog pada incidencije u 2023. godini (61,02/100.000), te daljeg smanjenja u 2024. i 2025. godini. Ovakav trend ukazuje na postepenu stabilizaciju epidemiološke situacije nakon pandemijskog perioda. Među bolestima sa kontinuirano visokim incidencijama izdvajaju se varicele (pljuskavice), koje su posebno bile izražene tokom 2022. godine sa incidencijom od 584,16/100.000 stanovnika, nakon čega su vrijednosti ostale visoke i u narednim godinama. Značajan porast registrovan je i kod morbila tokom 2024. godine, kada je incidencija dostigla 1068,72/100.000 stanovnika, što ukazuje na veliku epidemiju morbila u posmatranoj populaciji. Već tokom 2025. godine incidencija morbila opada na 5,45/100.000 stanovnika.

Enterocolitis acuta pokazuje kontinuirano visoke vrijednosti tokom svih godina, sa porastom od 75,57/100.000 stanovnika u 2021. godini do maksimalnih 134,67/100.000 u 2023. godini, nakon čega slijedi blago smanjenje. Sličan trend uočava se i kod bolničkih infekcija (nosocomial infection), gdje incidencija raste sa 92,51/100.000 stanovnika u 2021. godini na oko 145/100.000 stanovnika tokom 2024. i 2025. godine. Kod respiratornih i dječijih zaraznih bolesti zabilježene su značajne oscilacije. Incidencija šarlaha porasla je sa 8,30/100.000 stanovnika u 2021. godini na 64,59/100.000 u 2023. godini, nakon čega slijedi postepeni pad. Pertusis (veliki kašalj) pokazuje izražen epidemijski skok tokom 2024. godine sa incidencijom od 44,36/100.000 stanovnika, dok se u 2025. godini incidencija smanjuje na 1,42/100.000 stanovnika. Streptokokna angina također pokazuje trend porasta u odnosu na početni period istraživanja.

Herpes zoster bilježi kontinuirani rast incidencije od 35,11/100.000 stanovnika u 2021. godini do maksimalnih 84,38/100.000 u 2023. godini, uz blago smanjenje tokom narednih godina. Mononukleoza pokazuje stabilan rast incidencije nakon 2022. godine, sa vrijednostima iznad 8/100.000 stanovnika tokom 2024. i 2025. godine. Od zoonoza i bolesti povezanih sa okolišnim faktorima posebno se izdvaja leptospiroza, kod koje je tokom 2025. godine registrovan nagli porast incidencije na 28,67/100.000 stanovnika, dok je prethodnih godina bolest bila sporadična. Q-groznica je pokazivala oscilirajući trend sa najvećom incidencijom tokom 2023. godine (4,53/100.000 stanovnika). Aktivna tuberkuloza pokazuje postepeni rast incidencije od 4,76/100.000 stanovnika u 2022. godini do 14,45/100.000 stanovnika u 2025. godini. Scabies je tokom cijelog posmatranog perioda zadržala relativno visoke vrijednosti incidencije, sa maksimumom u 2023. godini (40,52/100.000 stanovnika), nakon čega slijedi postepeno smanjenje. Toksikoinfekcije alimentarnog porijekla pokazivale su oscilacije, ali bez izrazitog rastućeg trenda.

Bolesti poput rubeole, meningoencefalitisa, legioneloze, tetanusa i majmunskih boginja registrovane su sporadično ili nisu evidentirane u pojedinim godinama posmatranja. Hepatitis

B i hepatitis C pokazivali su niske, ali prisutne incidencije kroz sve godine istraživanja, uz blagi porast hepatitisa B i C tokom 2025. godine.

Tabela 40. Morbiditet vodećih zaraznih oboljenja u Kantonu Sarajevo za 2025. godinu

Red. Broj	Bolest	Broj slučajeva
1.	Varicelle	1,793
2.	Bolničke infekcije	616
3.	Enterocolitis acuta	487
4.	Herpes zoster	248
5.	Angina streptococcica	125
6.	Leptospirosis	121
7.	Scabies	95
8.	Scarlatina	94
9.	Influenza	62
10.	Tuberculosis activa	61

Varicellae (pljuskavice) sa 1.793 prijavljena slučaja u 2025. godini nalaze se na prvom mjestu. Pljuskavice su jedna od najčešćih zaraznih bolesti dječijeg uzrasta između prve i sedme godine života. U našem okruženju pljuskavice preboli skoro svako dijete, jer se radi o virusnoj, osipnoj, dječijoj, veoma zaraznoj bolesti. Ovu osipnu groznicu uzrokuje Varicella zoster virus iz grupe Herpes virusa.

Intrahospitalne (bolničke/nozokomijalne) infekcije nalaze se na drugom mjestu sa 616 prijavljenih slučajeva. Bolničke infekcije su infekcije nastale kao posljedica dijagnostike, terapije i njege za vrijeme boravka u bolnici ili nakon otpusta iz bolnice u određenom vremenskom periodu. Predstavljaju značajan javnozdravstveni problem, a posljedice koje izazivaju imaju medicinski, etički, pravni i ekonomski aspekt. Učestalost bolničkih infekcija je važan indikator u procjeni kvaliteta zdravstvenih usluga. Ne postoji zdravstvena ustanova bez bolničkih infekcija.

Enterocolitis acuta sa 487 prijavljenih slučajeva na trećem je mjestu u tabeli vodećih zaraznih oboljenja. Enterokolitis je upala crijeva, tankog i debelog. Može biti izazvan infektivnim (bakterijama, virusima, gljivicama, parazitima) i neinfektivnim agensima.

Herpes zoster nalazi se na četvrtom mjestu sa 248 prijavljenih slučajeva u 2025. godini. Herpes zoster, poznat i kao „pojasasti herpes“, nastaje reaktivacijom Varicella zoster virusa koji nakon preležanih pljuskavica ostaje prisutan u organizmu. Bolest se najčešće javlja kod starijih osoba i osoba sa oslabljenim imunitetom. Karakteriše je pojava bolnog osipa i mjehurića raspoređenih duž nervnih puteva, a može biti praćena dugotrajnim neuralgijama i komplikacijama koje značajno utiču na kvalitet života oboljelih.

Angina streptococcica sa 125 prijavljenih slučajeva nalazi se na petom mjestu vodećih zaraznih oboljenja. Radi se o akutnoj bakterijskoj infekciji ždrijela koju najčešće uzrokuje beta hemolitički streptokok grupe A. Bolest se prenosi kapljičnim putem i češće se javlja kod djece školskog uzrasta i mlađih osoba. Klinički se manifestuje povišenom tjelesnom temperaturom, bolovima u grlu, otežanim gutanjem i povećanim limfnim čvorovima vrata. Pravovremena dijagnostika i liječenje važni su kako bi se spriječile komplikacije poput reumatske groznice i glomerulonefritisa.

Leptospiroza se sa 121 prijavljenim slučajem nalazi na šestom mjestu vodećih zaraznih oboljenja u Kantonu Sarajevo tokom 2025. godine. Leptospiroza je zoonoza uzrokovana bakterijama roda *Leptospira*, a prenosi se kontaktom sa vodom, zemljištem ili hranom kontaminiranom urinom zaraženih životinja, naročito glodara. Bolest se češće javlja nakon obilnih padavina, poplava i u uslovima loše komunalne higijene. Klinička slika može varirati od blagih febrilnih simptoma do teških oblika sa zahvatanjem jetre, bubrega i centralnog nervnog sistema. Povećan broj slučajeva tokom 2025. godine ukazuje na značaj kontinuiranog epidemiološkog nadzora i provođenja preventivnih mjera deratizacije i sanacije okoliša.

Scabies (šuga) nalazi se na sedmom mjestu sa 95 prijavljenih slučajeva. Šuga je parazitaro oboljenje kože uzrokovano grinjem *Sarcoptes scabiei*. Bolest se prenosi direktnim kontaktom sa zaraženom osobom ili indirektno putem odjeće i posteljine. Karakteriše je intenzivan svrbež, naročito tokom noći, te pojava karakterističnih promjena na koži. Šuga se češće javlja u kolektivnim smještajima, porodicama i ustanovama gdje postoji blizak kontakt među osobama, a njeno širenje povezano je i sa socioekonomskim uslovima i higijenskim prilikama.

Scarlatina (šarlah) sa 94 prijavljena slučaja zauzima osmo mjesto na tabeli vodećih zaraznih oboljenja. Šarlah je akutna bakterijska bolest izazvana toksinima beta hemolitičkog streptokoka grupe A. Najčešće obolijevaju djeca predškolskog i školskog uzrasta. Bolest se manifestuje povišenom temperaturom, upalom grla i karakterističnim sitnim osipom po koži. Zahvaljujući dostupnosti antibiotika komplikacije su danas rjeđe, ali bolest i dalje predstavlja značajan epidemiološki problem zbog lakog prenošenja u kolektivima.

Influenza (gripa) nalazi se na devetom mjestu sa 62 prijavljena slučaja. Gripa je akutna virusna respiratorna bolest uzrokovana virusima influence tipa A i B. Prenosi se kapljičnim putem i karakteriše se naglim početkom bolesti uz visoku temperaturu, malaksalost, bolove u mišićima i respiratorne simptome. Posebno su ugrožene starije osobe, hronični bolesnici, trudnice i mala djeca kod kojih može doći do razvoja komplikacija poput pneumonije. Sezonska vakcinacija predstavlja najvažniju preventivnu mjeru u kontroli influence.

Tuberculosis activa (aktivna tuberkuloza) sa 61 prijavljenim slučajem nalazi se na desetom mjestu vodećih zaraznih oboljenja u 2025. godini. Tuberkuloza je hronična zarazna bolest uzrokovana bakterijom *Mycobacterium tuberculosis*. Najčešće zahvata pluća, ali može zahvatiti i druge organe. Bolest se prenosi kapljičnim putem sa oboljele osobe na zdravu osobu. Tuberkuloza i dalje predstavlja značajan javnozdravstveni problem, posebno zbog pojave rezistentnih oblika bolesti i povezanosti sa socioekonomskim faktorima, hroničnim bolestima i oslabljenim imunološkim statusom stanovništva. Kontinuirani epidemiološki nadzor, rano otkrivanje i adekvatno liječenje ključni su za kontrolu bolesti.

Tabela 41. Petogodišnji prikaz vodećih zaraznih oboljenja

	2021		2022		2023		2024		2025	
	Bolest	N	Bolest	N	Bolest	N	Bolest	N	Bolest	N
1.	<i>COVID-19</i>	9417	<i>COVID-19</i>	6794	<i>Varicellae</i>	1934	Morbili	4505	<i>Varicellae</i>	1793
2.	<i>Nosocomial infection</i>	390	<i>Varicellae</i>	2453	<i>Nosocomial infection</i>	626	<i>Varicellae</i>	1715	<i>Nosocomial infection</i>	616
3.	<i>Enterocolitis acuta</i>	327	<i>Nosocomial infection</i>	515	<i>Enterocolitis acuta</i>	565	<i>Nosocomial infection</i>	613	<i>Enterocolitis acuta</i>	487
4.	<i>Varicellae</i>	220	<i>Enterocolitis acuta</i>	431	<i>Herpes zoster</i>	354	<i>Enterocolitis acuta</i>	519	<i>Herpes zoster</i>	248
5.	<i>Herpes zoster</i>	148	<i>Herpes zoster</i>	198	<i>Scarlatina</i>	271	<i>Herpes zoster</i>	282	<i>Angina streptococcica</i>	125
6.	<i>Scabies</i>	68	<i>Toxiinfectio alimentaris</i>	142	<i>COVID - 19</i>	256	<i>Scarlatina</i>	191	<i>Leptospirosis</i>	121
7.	<i>Toxiinfectio alimentaris</i>	64	<i>Scabies</i>	120	<i>Angina streptococcica</i>	193	<i>Pertusis</i>	187	<i>Scabies</i>	95
8.	<i>Scarlatina</i>	35	<i>Angina streptococcica</i>	112	<i>Scabies</i>	170	<i>Scabies</i>	121	<i>Scarlatina</i>	94
9.	<i>Tuberculosis</i>	31	<i>Scarlatina</i>	39	<i>Toxiinfectio alimentaris</i>	47	<i>Angina streptococcica</i>	109	<i>Influenza</i>	61
10.	<i>Angina streptococcica</i>	29	<i>Tuberculosis</i>	20	<i>Sepsis</i>	43	<i>COVID-19</i>	70	<i>Tuberculosis</i>	61

Tabela 41. prikazuje petogodišnji pregled vodećih zaraznih oboljenja u Kantonu Sarajevo u periodu od 2021. do 2025. godine, prema broju prijavljenih slučajeva. Rezultati ukazuju na značajne promjene u strukturi vodećih zaraznih bolesti tokom posmatranog perioda, pri čemu su pojedine bolesti bile dominantne u određenim godinama usljed epidemijskih talasa i promjena epidemioloških prilika. Tokom 2021. i 2022. godine dominantno mjesto zauzimala je bolest COVID-19 sa 9.417 odnosno 6.794 prijavljena slučaja. Pandemija COVID-19 obilježila je ovaj period i predstavljala najveće epidemiološko opterećenje zdravstvenog sistema. U narednim godinama bilježi se značajan pad broja oboljelih, tako da se COVID-19 tokom 2025. godine više ne nalazi među vodećim zaraznim oboljenjima. Ovakav trend ukazuje na postepenu stabilizaciju epidemiološke situacije nakon pandemijskog perioda, kao i na efekat stečenog kolektivnog imuniteta, vakcinacije i promjena u obrascima prijavljivanja bolesti.

Varicellae (pljuskavice) predstavljaju bolest sa kontinuirano visokim brojem prijavljenih slučajeva tokom cijelog posmatranog perioda. Nakon četvrtog mjesta u 2021. godini sa 220 slučajeva, tokom 2022. godine dolazi do izrazitog porasta na 2.453 slučaja, čime pljuskavice postaju vodeće zarazno oboljenje u 2023. i 2025. godini. I tokom 2024. godine zadržavaju visoko drugo mjesto sa 1.715 prijavljenih slučajeva. Ovakav kontinuitet ukazuje na stalnu cirkulaciju Varicella zoster virusa u populaciji, posebno među djecom predškolskog i školskog uzrasta.

Nosocomial infection (bolničke infekcije) nalaze se među vodećim zaraznim oboljenjima tokom svih pet godina posmatranja. Broj prijavljenih slučajeva kontinuirano raste od 390 slučajeva u 2021. godini do više od 600 slučajeva godišnje tokom perioda 2023–2025. godine. Ovakav trend može ukazivati na unapređenje sistema prijavljivanja i nadzora bolničkih infekcija, ali i na trajno prisutan izazov u kontroli intrahospitalnih infekcija.

Enterocolitis acuta također pokazuje kontinuirano prisustvo među vodećim zaraznim bolestima. Broj slučajeva raste sa 327 tokom 2021. godine na maksimum od 565 slučajeva u 2023. godini, nakon čega ostaje na visokom nivou i tokom narednih godina. Enterokolitis predstavlja značajan javnozdravstveni problem zbog različitih infektivnih uzročnika i mogućnosti pojave epidemija povezanih sa hranom i vodom.

Herpes zoster je tokom cijelog analiziranog perioda među pet vodećih zaraznih oboljenja. Najveći broj slučajeva registrovan je 2023. godine (354 slučaja), nakon čega slijedi blago smanjenje tokom 2024. i 2025. godine. Kontinuirano prisustvo ove bolesti ukazuje na značaj starenja populacije i prisustva hroničnih oboljenja i imunološke oslabljenosti kao faktora rizika za reaktivaciju virusa.

Scarlatina (šarlah) pokazuje izražen porast tokom 2023. godine kada je registrovan 271 slučaj, te ostaje među vodećim oboljenjima i tokom 2024. i 2025. godine. Sličan trend bilježi i Angina streptococcica, koja se od 29 slučajeva u 2021. godini povećava na više od 100 slučajeva godišnje tokom posljednje dvije godine posmatranja, što ukazuje na povećanu cirkulaciju streptokoknih infekcija u populaciji.

Scabies (šuga) je tokom cijelog petogodišnjeg perioda prisutna među vodećim zaraznim oboljenjima, sa najvećim brojem slučajeva tokom 2023. godine. Kontinuirano prisustvo šuge može biti povezano sa bliskim kontaktima u kolektivima, socioekonomskim faktorima i higijenskim uslovima.

Pertusis (veliki kašalj) se prvi put značajnije pojavljuje tokom 2024. godine sa 187 prijavljenih slučajeva, što ukazuje na epidemijski talas ove bolesti u posmatranom periodu.

Tokom 2025. godine bolest više nije među deset vodećih zaraznih oboljenja, što ukazuje na smirivanje epidemije.

Morbili: Epidemija morbila iz 2024. godine je nastavljena i tokom 2025. godine, u značajno manjoj mjeri, te je utvrđen 21 slučaj u epidemiji morbila tokom 2025. godine. Epidemija je objavljena tokom jula mjeseca 2025. godine. U toku 2025. godine ukupno su prijavljena 23 slučaja morbila.

Leptospiroza se tokom prethodnih godina nije nalazila među vodećim заразним bolestima, dok se tokom 2025. godine pojavljuje na šestom mjestu sa 121 prijavljenim slučajem. Ovaj porast ukazuje na značajan epidemiološki događaj i potrebu za dodatnim preventivnim i komunalno-higijenskim mjerama.

Tuberculosis activa je prisutna među vodećim oboljenjima tokom svih pet godina, iako sa manjim brojem prijavljenih slučajeva u odnosu na ostale bolesti. Tokom 2025. godine registrovan je najveći broj slučajeva tuberkuloze u posmatranom periodu, što može ukazivati na potrebu za jačanjem mjera ranog otkrivanja i kontrole bolesti.

2.8.2. Zoonoze na području Kantona Sarajevo za 2025. godinu

Iz grupe oboljenja zajedničkih ljudima i životinjama, kroz koordiniran rad i saradnju između javnozdravstvenog i veterinarskog sektora zabilježene su sljedeće zoonoze:

Tabela 42. Zoonoze u KS (Mb/100 000) u toku 2025. godine

Red. broj	Bolest	Šifra	Broj slučajeva	Mb
1.	<i>Leptospirosis</i>	A27	121	28.67
2.	<i>Brucellosis</i>	A23	17	4.03
3.	<i>Q-fever</i>	A87	13	3,08
4.	<i>Lyme boreliosis</i>	A 69.2	2	0,47
5.	<i>Echinococcosis</i>	B67	2	0,47

Tabela 42. prikazuje pregled zoonoza registrovanih u Kantonu Sarajevo tokom 2025. godine, izraženih kroz apsolutni broj slučajeva i stopu morbiditeta na 100.000 stanovnika. Zoonoze predstavljaju zarazne bolesti koje se prirodno prenose između životinja i ljudi, te imaju značajan javnozdravstveni značaj zbog povezanosti sa okolišnim, veterinarskim i higijensko-sanitarnim uslovima.

Leptospiroza je bila najzastupljenija zoonoza tokom 2025. godine sa 121 prijavljenim slučajem i stopom morbiditeta od 28,67/100.000 stanovnika. Ovakav broj slučajeva

predstavlja značajan porast u odnosu na prethodne godine i ukazuje na izražen epidemiološki događaj u Kantonu Sarajevo. Leptospiroza je bakterijska zoonoza uzrokovana bakterijama roda *Leptospira*, a najčešće se prenosi kontaktom sa vodom, zemljištem ili hranom kontaminiranom urinom zaraženih životinja, naročito glodara. Pojava bolesti često je povezana sa lošim komunalnim uslovima, povećanom populacijom glodara, poplavama i neadekvatnim sanitarnim uslovima. Klinička slika može varirati od blagih febrilnih simptoma do teških oblika bolesti sa oštećenjem jetre, bubrega i centralnog nervnog sistema.

Bruceloza se nalazi na drugom mjestu među zoonozama sa 17 prijavljenih slučajeva i stopom morbiditeta od 4,03/100.000 stanovnika. Bruceloza je bakterijska bolest koja se prenosi direktnim kontaktom sa zaraženim životinjama ili konzumacijom nepasterizovanih mliječnih proizvoda. Bolest predstavlja značajan profesionalni rizik za veterinare, poljoprivrednike i osobe koje rade sa stokom. Karakteriše je dugotrajna febrilna bolest sa opštom slabošću, bolovima u mišićima i zglobovima, a može dovesti i do hroničnih komplikacija ukoliko se ne liječi adekvatno.

Q-groznica registrovana je kod 13 osoba, sa stopom morbiditeta od 3,08/100.000 stanovnika. Uzročnik bolesti je bakterija *Coxiella burnetii*, a infekcija se najčešće prenosi inhalacijom kontaminiranih aerosola porijeklom od zaraženih životinja, posebno ovaca, koza i goveda. Bolest se može manifestovati kao akutna febrilna infekcija, pneumonija ili hepatitis, dok kod manjeg broja oboljelih može preći u hronični oblik.

Lyme boreliozu registrovana je u dva slučaja, sa stopom morbiditeta od 0,47/100.000 stanovnika. Ovo oboljenje prenose zaraženi krpelji roda *Ixodes*, a uzročnik je bakterija *Borrelia burgdorferi*. Bolest se najčešće manifestuje karakterističnim kožnim promjenama u vidu erythema migrans, ali ukoliko se ne prepozna i ne liječi na vrijeme može dovesti do neuroloških, zglobnih i kardioloških komplikacija.

Ehinokokoza je također registrovana kod dvije osobe, sa stopom morbiditeta od 0,47/100.000 stanovnika. Radi se o parazitarnoj bolesti izazvanoj larvalnim oblikom trakavice *Echinococcus granulosus*. Ljudi se najčešće zaraze kontaktom sa zaraženim psima ili konzumacijom hrane kontaminirane jajima parazita. Bolest može dugo biti bez simptoma, dok cistične promjene najčešće zahvataju jetru i pluća.

Majmunske boginje

Tokom 2025. godine nije prijavljen niti jedan slučaj oboljevanja od Majmunskih boginja. Također i godinu ranije, 2024. godine, te tokom 2023. godine nije utvrđen niti jedan slučaj majmunskih boginja.

Tabela 43. Prikaz zoonoza u promatranom petogodišnjem periodu

Red. broj	Bolest	Šifra	2021		2022		2023		2024		2025	
			N	Mb	N	Mb	N	Mb	N	Mb	N	Mb
1	<i>Lyme Boreliosis</i>	A69	0	0,00	0	0,00	1	0,24	0	0,00	2	0,47
2	<i>Brucellosis</i>	A23	4	0,95	9	2,15	2	0,48	15	3,56	17	4,03
3	<i>Echinococcosis</i>	B67	1	0,24	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,47
4	<i>Febris haemorrhagica</i>	A98	8	1,91	3	0,72	2	0,48	0	0,00	0	0,00
5	<i>Leptospirosis</i>	A27.9	0	0,00	2	0,48	2	0,48	0	0,00	121	28,67
7	<i>Majmunske boginje</i>	B04	0	0,00	9	2,15	0	0,00	0	0,00	0	0,00
8	<i>Q-fever</i>	A78	0	0,00	8	1,91	19	4,52	3	0,71	13	3,08
9	<i>Toxoplasmosis</i>	B58	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,24	0	0,00
10	<i>West Nile groznica</i>	A92.3	0	0,00	0	0,00	2	0,48	0	0,00	0	0,00

Tokom posmatranog perioda evidentirane su značajne oscilacije u pojavnosti pojedinih zoonoza, pri čemu je u 2025. godini zabilježen izrazit porast leptospiroze, što predstavlja dominantan epidemiološki događaj među zoonozama. Najveći broj prijavljenih slučajeva u 2025. godini odnosio se na leptospirozu (A27.9), sa ukupno 121 registrovanim slučajem i stopom obolijevanja od 28,67/100.000 stanovnika. U prethodnim godinama leptospiroza je bila sporadična, sa po dva slučaja u 2022. i 2023. godini (Mb=0,48), dok u 2021. i 2024. godini nije bilo prijavljenih slučajeva. Ovakav nagli porast ukazuje na pojavu epidemijskog karaktera bolesti u 2025. godini.

Bruceloza (A23) je kontinuirano prisutna tokom svih pet godina posmatranja, uz varijabilan trend. Broj prijavljenih slučajeva povećan je sa četiri slučaja u 2021. godini (Mb=0,95) na devet slučajeva u 2022. godini (Mb=2,15), nakon čega slijedi pad u 2023. godini na dva slučaja (Mb=0,48). U 2024. i 2025. godini registriran je ponovni porast, sa 15 (Mb=3,56) i 17 slučajeva (Mb=4,03), što ukazuje na stabilnu prisutnost ove zoonoze u populaciji.

Q-groznica (A78) pokazivala je oscilatoran trend tokom promatranog perioda. Nakon odsustva prijavljenih slučajeva u 2021. godini, u 2022. godini registrirano je osam slučajeva (Mb=1,91), a najveći broj evidentiran je 2023. godine sa 19 slučajeva (Mb=4,52). U narednim godinama broj slučajeva opada na tri u 2024. (Mb=0,71), da bi u 2025. godini ponovo bio povećan na 13 slučajeva (Mb=3,08).

Lajmska borelioz (A69) bilježena je sporadično, bez kontinuiranog prisustva. Tokom 2023. godine prijavljen je jedan slučaj (Mb=0,24), dok su u 2025. godini evidentirana dva slučaja (Mb=0,47). U ostalim godinama nije bilo registrovanih oboljenja. Ehinokokoza (B67) također

je registrirana sporadično, sa jednim slučajem u 2021. godini ($Mb=0,24$) i dva slučaja u 2025. godini ($Mb=0,47$), dok u međuperiodu nije bilo prijavljenih slučajeva.

Hemoragijska groznica (A98) pokazala je trend opadanja. U 2021. godini registrovano je osam slučajeva ($Mb=1,91$), nakon čega slijedi smanjenje na tri slučaja u 2022. ($Mb=0,72$) i dva slučaja u 2023. godini ($Mb=0,48$), dok tokom 2024. i 2025. godine nisu evidentirani slučajevi.

Majmunske boginje (B04) registrirane su isključivo tokom 2022. godine, kada je prijavljeno devet slučajeva ($Mb=2,15$), bez daljnjeg pojavljivanja u narednim godinama.

Toksoplazmoza (B58) bila je izuzetno rijetka, sa samo jednim prijavljenim slučajem tokom 2024. godine ($Mb=0,24$), dok u ostalim godinama nije registrovana. West Nile groznica (A92.3) evidentirana je samo tokom 2023. godine, kada su prijavljena dva slučaja ($Mb=0,48$), bez registriranih oboljenja u ostalim posmatranim godinama. Ukupno posmatrano, epidemiološka situacija zoonoza u Kantonu Sarajevo karakterizirana je uglavnom sporadičnim pojavljivanjem većine bolesti, uz stabilnu prisutnost bruceloze i Q-groznice, te izrazito povećanje incidencije leptospiroze u 2025. godini, koja je značajno izmijenila obrazac zoonotskih bolesti u promatranom periodu.

2.8.3. Epidemije trovanja hranom

U 2025. godini prijavljene su dvije epidemije trovanja hranom.

Prva epidemija trovanjem hranom se desila 21.03.2025. Nakon provedenog epidemiološkog ispitivanja ustanovljeno je da je 38 osoba konzumiralo inkriminisanu hranu, 35 razvilo simptome intoksikacije a samo se 5 osoba javilo ljekaru zbog pojave simptoma trovanja. Uzeto 11 uzoraka hrane i 18 briseva površina. Rezultati uzorkovanja su pokazali prisustvo: Aerobne mezofilne bakterije i Enterobacteriaceae. Nakon isteka dvije najduže inkubacije, objavljena je epidemija.

Druga epidemija trovanjem hranom se desila 10.04.2025. Nakon provedenog epidemiološkog ispitivanja ustanovljeno je da je 39 osoba konzumiralo inkriminisanu hranu, 12 razvilo simptome intoksikacije koji su se javili ljekaru zbog pojave simptoma trovanja. Uzeto 10 uzoraka hrane i 14 briseva površina. Rezultati uzorkovanja su pokazali prisustvo: Aerobne mezofilne bakterije. Nakon isteka dvije najduže inkubacije, objavljena je epidemija.

2.8.4. Imunizacija

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Sl. novine Federacije BiH"), broj 29/05, Pravilniku o načinu sprovođenja obavezne imunizacije, imunoprofilakse i hemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obavezi

(“Službene novine FBiH” 22/19), Pravilniku o dopunama Pravilnika o obaveznim imunizacijama u (“Službene novine FBiH” 12/21), Pravilniku o izmjeni i dopuni Pravilnika o obaveznoj imunizaciji u FBiH (“Službene novine FBiH” 33/21) i Naredbi o programu obaveznih imunizacija stanovništva protiv zaraznih bolesti u 2025. godini (“Sl. novine Federacije BiH”, broj: 26/25 imunizacija se vršila kontinuirano tokom cijele godine.

Obaveznu imunizaciju obavljaju zdravstveni radnici predškolskih i školskih dispanzera JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, a vakcinaciju BCG vakcinom i prvom dozom Hepatitis B vakcinom obavlja zdravstveno osoblje Klinike za ginekologiju i akušerstvo KCUS Sarajevo i Odjeljenja za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš“. Napomena: novorođenčad rođena u ASA bolnici i bolnici Medicana u 2025. godini su se vakcinisala u pripadajućem predškolskom dispanzeru doma zdravlja. Zavod je izradio godišnji Plan imunizacije djece prema vrsti i potrebnim dozama vakcina, na osnovu dostavljenih godišnjih planova pojedinačnih vakcinalnih centara doma zdravlja (predškolski i školski dispanzeri) i dostavio ga je Zavodu za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Vršen je nadzor nad potrošnjom vakcina, rasturom vakcina i provođenjem imunizacije iz Programa obavezne imunizacije prema važećoj Naredbi, kao i mjesečna, šestomjesečna i godišnja evaluacija provođenja obavezne imunizacije. Snabdjevenost vakcinama iz obaveznog programa imunizacije tokom 2025. godine je bila redovna. Obuhvat imunizacijama na području Kantona Sarajevo za 2025. godinu prikazan je u Tabeli 44.

**Tabela 44. Godišnji izvještaj o provođenju programa obavezne imunizacije -
period 01.01.-31.12.2025.**

Vrsta vakcine	Ciljna grupa/kohorta/ djece prema programu imunizacije			Djeca drugih dobnih skupina/ nevakcinisana prema programu imunizacije		
	Broj planiranih	Broj imuniziranih	%	Broj planiranih	Broj imuniziranih	%
	1	2	3	1	2	3
BCG	4100	3932	95.9%	205	42	20.5%
Hep B1	4100	4291	104.7%	530	60	11.3%
Hep B2	4100	3250	79.3%	1230	280	22.8%
Hep B3	4100	2422	59.1%	2980	728	24.4%
DTaP-IPV-Hib 1 / Pentaxim 1	4100	2915	71.1%	1800	305	16.9%
DTaP-IPV-Hib 1 / Pentaxim 2	4100	2514	61.3%	2290	319	13.9%
DTaP-IPV-Hib 1 / Pentaxim 3	4100	2201	53.7%	2950	429	14.5%
DTaP - IPV 1 / Tetraxim 1	0	0	0	910	360	39.6%
DTaP - IPV 1 / Tetraxim 2	0	0	0	1260	526	41.7%
DTaP - IPV 1 / Tetraxim 3	0	0	0	1885	752	39.9%
DT 1	0	0	0	370	20	5.4%
DT 2	0	0	0	520	39	7.5%
DT 3	0	0	0	890	16	1.8%
IPV	0	0	0	155	22	14.2%
IPV	0	0	0	340	8	2.4%
IPV	0	0	0	515	5	1.0%
MMR	4100	1142	27.9%	9600	1032	10.8%
HPV (4) 1	0	47	•	0	30	•
HPV (4) 2	0	162	•	0	99	•
HPV (9) KS 1	0	359	•	0	393	•
HPV (9) KS 2	0	0	0	0	0	0
HPV (9) FBIH 1	1835	1417	77.2%	0	42	•
HPV (9) FBIH 2	2109	734	34.8%	0	34	•
Euvax B adultis	0	100	•	0	0	0
Euvax B adultis	0	100	•	0	0	0
Euvax B adultis	0	64	•	0	0	0
Pneumococ 1	4100	0	0%	0	0	0
Pneumococ 2	4100	0	0%	0	0	0

PRIMOVAKINACIJA

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

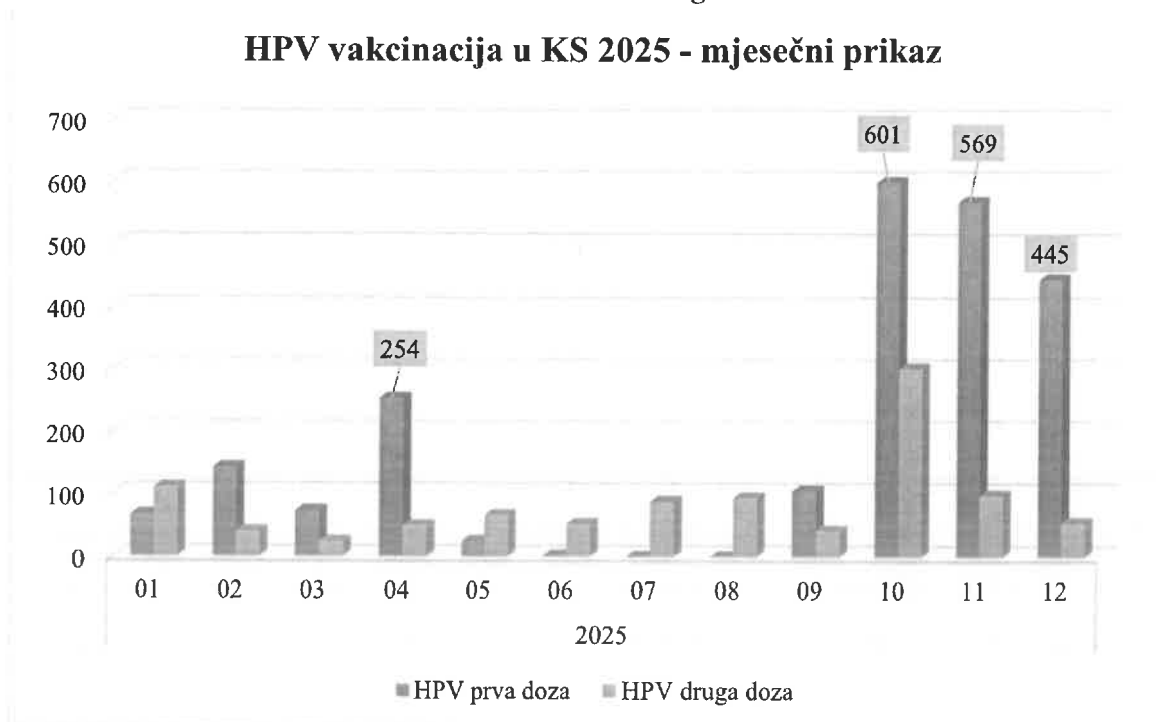
REVAKCINACIJA	Vrsta vakcine	Ciljna grupa/kohorta/ djece prema programu imunizacije			Djeca drugih dobnih skupina/ nevakcinisana prema programu imunizacije		
		Broj planiranih	Broj imuniziranih	%	Broj planiranih	Broj imuniziranih	%
		1	2	3	1	2	3
	IPV	0	0	0%	1000	132	13.2%
	MMR	4320	1399	32.4%	6000	1229	20.5%
	DT pro adultis	3980	2668	67.0%	2000	305	15.3%
	DTaP-IPV-Hib 1/ Pentaxim 1	4100	885	21.6%	2300	297	12.9%
	DTaP/IPV 2	4320	745	17.2%	3000	1532	51.1%
	Prevenar 0-5	0	0	0	0	0	0

2.8.4.1. Program obavezne imunizacije

Nadzor nad provođenjem Programa obavezne imunizacije, kao i preporučene vakcinacije protiv HPV infekcije, pneumokokne bolesti i vakcinacije protiv sezonske gripe, vršen je kontinuirano, tokom 2025. godine. Poštujući zakonsku obavezu, izrađen je Plan imunizacije za Kanton Sarajevo za 2025. godinu, prema vrsti i količini vakcina kako za ciljnu grupu djece tako i za druge dobne skupine djece koje podliježu imunizaciji prema Programu obaveznih imunizacija za 2025. a na osnovu podataka za godišnji plan koje je dostavila J.U. Dom zdravlja KS, i isti je dostavljen u Zavod za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine. Prema Programu vakcinacije protiv HPV infekcije Ministarstva zdravstva Kantonu Sarajevo se u posljednjem kvartalu 2025. godine počela provoditi vakcinacija djevojčica i dječaka, djevojaka i mladića uzrasta od 10 do 26 godina starosti. U skladu sa finansijskim planom MZ KS i ZZO KS, a putem javne nabavke koju je proveo ZZJZ KS nabavljeno je dodatnih 2330 doza 9-valentnih HPV vakcina za potrebe ciljne skupine i drugih dobni skupina Kantona Sarajevo što je uz količine koje se dobijaju kroz Federalni program omogućilo da se vakcine ponude široj dobnoj skupini i da se stvori platforma za kontinuirane aktivnosti u promociji bez rizika nestašice ili nedovoljne količine vakcina.

U periodu septembar - decembar 2025. godine kontinuirano su provedene edukativne aktivnosti kroz radionice u srednjim i osnovnim školama u saradnji sa Zavodom za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva KS, Asocijacijom infektologa u BiH i Udruženjem pacijenata Renesansa sa ciljem podizanja svijesti o karcinomu grlića maternice i drugih infekcija izazvanih HPV-om te pravovremenoj prevenciji kroz vakcinaciju. Rezultat radionica kroz direktan pristup učenicima i roditeljima je snažno povećanje vakcinalnog obuhvata kad je u pitanju imunizacija protiv infekcija izazvanih HPV-om, a što se može vidjeti u slijedećem grafičkom prikazu.

**Grafikon 11. Broj izvršenih imunizacija protiv infekcija izazvanih HPV-om za period
01.01. - 31.12.2025 god.**

Dijagram prikazuje mjesečnu distribuciju broja primijenjenih HPV vakcina tokom 2025. godine u Kantonu Sarajevo. Prikaz jasno pokazuje varijabilnost broja vakcinisanih tokom godine, uz izraženu promjenu trenda u posljednjem kvartalu. Tokom prvih mjeseci 2025. godine broj apliciranih HPV vakcina je relativno stabilan, bez većih oscilacija, što ukazuje na kontinuirano provođenje vakcinacije u redovnim uslovima. Međutim, u oktobru, novembru i decembru dolazi do naglog i izrazitog porasta broja vakcinisanih, koji značajno odstupa u odnosu na prethodne mjesece iste godine. Ovaj snažan porast vremenski se direktno poklapa s provođenjem intenzivnih edukativnih radionica u osnovnim školama, koje su bile ciljano usmjerene na roditelje djece iz dobnih skupina obuhvaćenih programom HPV vakcinacije. Povećanje broja primijenjenih doza u ovom periodu pokazuje da su radionice imale neposredan i mjerljiv efekat na donošenje odluke o vakcinaciji, posebno kod roditelja koji su prethodno bili neodlučni ili nedovoljno informirani. Izuzetno je značajno da se porast u posljednjem kvartalu 2025. godine odnosi prvenstveno na ciljne dobne skupine, što potvrđuje da su edukativne aktivnosti bile precizno usmjerene i javnozdravstveno relevantne, a ne rezultat slučajnih oscilacija ili sezonskih faktora.

Prema Programu Federalnog ministarstva zdravstva, a koji se tiče vakcinacije HPV vakcinom, Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH je nabavio i distribuirao za potrebe ciljne skupine djevojčica i dječaka starosti 13-14 godina, u Zavod za javno zdravstvo KS, ukupno 2343 doze

vakcina protiv HPV infekcije za 2025. godinu. Potrošeno je 2227 prvih i drugih doza za ciljnu skupinu djevojčica i dječaka. Napominjemo da se vakcinacija obavljala u toku sistematskih pregleda na školskim dispanzerima organizacionih jedinica J.U. Dom zdravlja KS. JU Zavod za javno zdravstvo KS je u 2025. godini je nastavio i nadzor i izdavanje preporuka za vakcinaciju protiv pneumokokne bolesti, a koju je nabavio ZZJZ FBiH za potrebe pacijenata sa medicinskim indikacijama (Pneumovax 23 – polisaharidna vakcina za osobe uzrasta starijih od 2 godine). Krajem 2025. godine ZZJZ KS je proveo i javnu nabavku za konjugovanu vakcinu protiv pneumokoknih bolesti za djecu od 0 do 5 godina starosti i dodatne količine polisaharidne vakcine protiv pneumokoknih bolesti za pacijente sa medicinskim indikacijama, čija se nabavka i distribucija u JU Dom zdravlja KS očekuje u prvom kvartalu 2026. godine. Javna nabavka realizirana je odobrenim sredstvima iz budžeta KS posredstvom MZ KS kako bi se premostilo kašnjenje realizacije javne nabavke od strane ZZJZ FBiH. J.U. Zavod za javno zdravstvo KS je u 2025. godini izvršio nabavku i vakcine protiv gripe za osjetljive kategorije stanovništva, prema finansijskom planu MZKS i ZZO KS, koju je dobavljač distribuirao u JU Dom zdravlja KS prema instrukciji Ministarstva zdravstva KS o mjestu dostavljanja pomenute vakcine za aplikaciju početkom novembra, u količini od 7.543 doze. Do 31.12.2025. godine ukupno je potrošeno 6841 doza.

JU Zavod za javno zdravstvo KS je i u 2025. godini prihvatio ponudu vakcina protiv gripe nabavljenih od strane Zavoda za javno zdravstvo FBiH za zdravstvene radnike u količini od 1170 doza zdravstvenim ustanovama Kantona Sarajevo na svim nivoima zdravstvene zaštite prema iskazanim potrebama za uposlenike zdravstvenih ustanova. Do 31.12.2025. godine potrošeno je 1102 doze vakcine za zdravstvene radnike i druge rizične skupine u KS.

Također napominjemo da je i u ovoj 2025. godini u ograničenim količinama ZZJZFBiH dostavio i vakcine protiv HBV za započinjanje i završetak vakcinacije zdravstvenih radnika kao i studenata Medicinskog i Stomatološkog fakulteta.

Vršen je nadzor nad potrošnjom vakcina, rasturom vakcina i provođenjem imunizacije iz Programa obavezne imunizacije prema važećoj Naredbi, kao i vakcinacije protiv sezonske gripe, pneumokokne bolesti i HPV vakcinacije te izrađivani redovni mjesečni/sedmični izvještaji prema FZZJZ.

Analizom i evaluacijom svih izvještaja koji uključuju izvještaje Klinike za ginekologiju i akušerstvo KCUS-a, porodilišta Opće bolnice „Prim.dr Abdulah Nakaš“ obuhvat je zadovoljavajući, prema preporukama SZO, dok se kod predškolskih i školskih dispanzera JU „Dom zdravlja“ Kantona Sarajevo može zaključiti da su obuhvati imunizacije kako kod primoinmunizacije tako i kod revakcinacije i u ciljnoj i u drugim dobnim skupinama ispod obuhvata preporučenog od strane SZO (WHO), naročito za MRP vakcinu, sve tri doze primoserije DiTePerIPV-Hib te revakcina pomenutih vakcina. Također je nizak obuhvat

ostvaren u imunizaciji djece drugih dobnih skupina (uzrasta do 14 godina) koje su planirane u 2025. godini za djecu koja su propustila svoje doze na vrijeme po kalendaru imunizacije.

Preporuka SZO jasno govori o potrebnom procentu od 95% pokrivenosti za svaku pojedinu vakcinu iz Programa obavezne imunizacije za postizanje kolektivnog imuniteta i sprječavanja mogućnosti izbijanja epidemija vakcinopreventabilnih oboljenja.

Tokom 2025. godine, zabrinjavajuće nizak obuhvat vakcinacijom protiv morbila, rubeole i zaušnjaka u Kantonu Sarajevo predstavlja ozbiljan javno-zdravstveni problem, posebno imajući u vidu da je cijelu 2024. godinu obilježila epidemija morbila. Nedovoljan obuhvat ostavlja veliki broj djece i odraslih nezaštićenim, čime se povećava rizik od ponovne širenja morbila i drugih vakcinama spriječivih bolesti. Potrebno je hitno intenzivirati poboljšanje dostupnosti vakcinacije, koordiniranu podršku zdravstvenih službi i pozivanje roditelja kako bi se postigao obuhvat koji garantuje zajedničku zaštitu stanovništva. Saradnja sa svim relevantnim osobama zaduženim za provođenje Programa obavezne imunizacije iz predškolskih i školskih dispanzera JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo i djelatnicima službe za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine je odlična.

2.8.5. Populacioni nadzor nad akutnim respiratornim infekcijama

Prema preporukama SZO, prikupljaju se, evidentiraju i analiziraju zbirne prijave bolesti sličnih gripi (ILI), akutnih respiratornih bolesti (ARI) i hospitaliziranih slučajeva sa teškim akutnim respiratornim infekcijama (SARI). Na sljedećoj tabeli dat je prikaz ovih oboljenja po dobnim skupinama u sezoni oboljenja sličnih gripi (jedna sezona oboljenja sličnih gripi se prati od 40. sedmice jedne kalendarske godine do 20. sedmice naredne kalendarske godine).

Tabela 45. Ukupan broj prijavljenih slučajeva bolesti sličnih gripi (ILI), akutnih respiratornih infekcija (ARI) i hospitaliziranih SARI (teška akutna respiratorna infekcija) po dobnim skupinama

	UKUPNO					Ukupno
	< 4g	5-14	15-29	30-64	65+	
ARI	14856	32634	14644	19983	6356	88473
ILI	2860	7264	957	1337	343	12761
ILI-vakcinisani *	12	7	5	13	5	42
SARI hospital	0	0	0	0	0	0

Tokom prve polovine 2025. godine, tačnije od prve do dvadesete sedmice (zima-proljeće), u sezoni gripe 2024/2025, prijavljeno je 88473 slučajeva akutnih respiratornih infekcija (ARI),

12761 oboljenja sličnih gripi (ILI). Nije bio ni jedan prijavljen slučaj SARI, a prijavljena je jedna hospitalizacija od COVID-19.

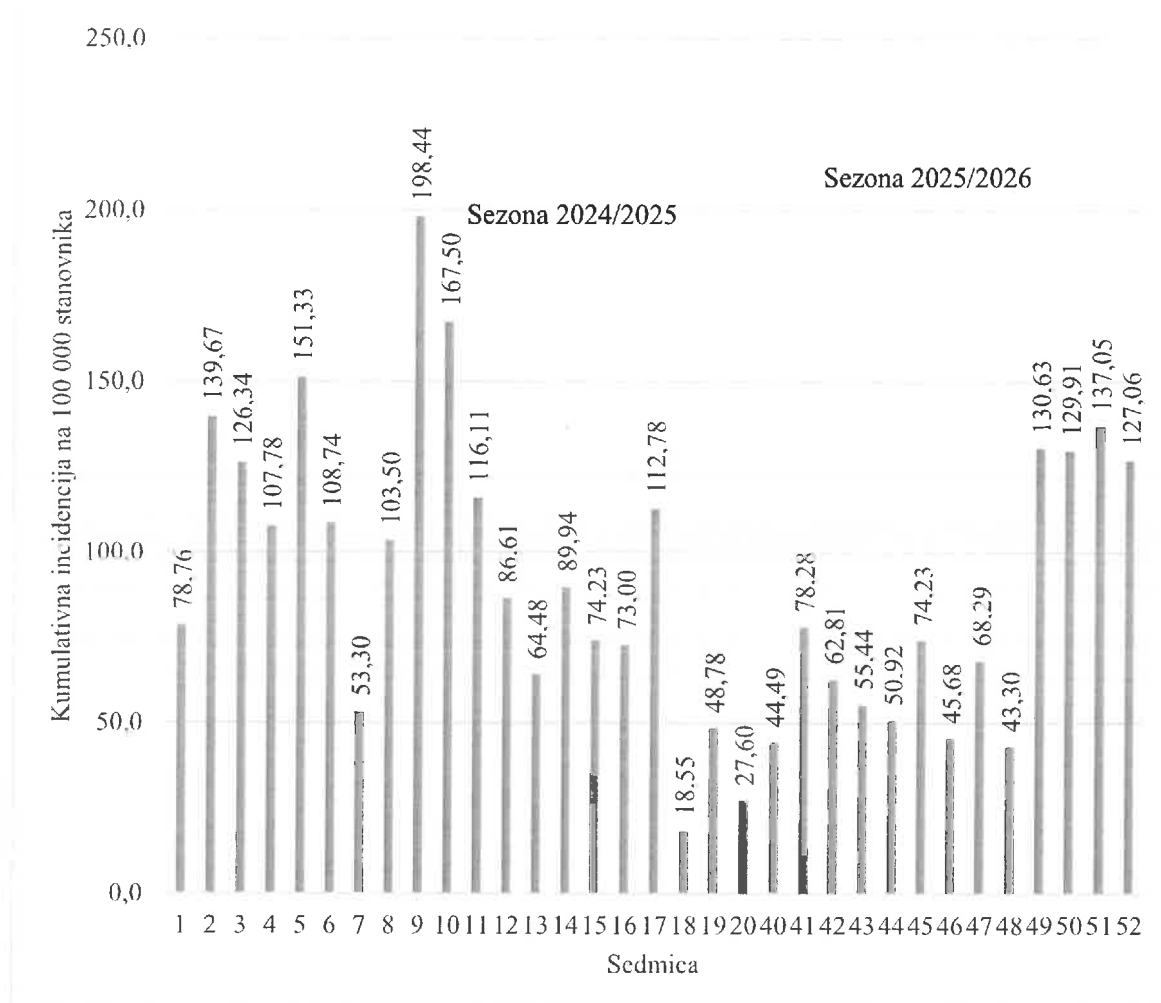
Tabela 46. Ukupan broj prijavljenih slučajeva bolesti sličnih gripi (ILI), akutnih respiratornih infekcija (ARI) i hospitaliziranih SARI (teška akutna respiratorna infekcija) po dobnim skupinama period 40. sedmica 2024. – 52. sedmica 2025.

	UKUPNO					Ukupno
	< 4g	5-14	15-29	30-64	65+	
ARI	6419	14023	5000	5884	2139	33469
ILI	848	2550	350	551	100	4399
ILI-vakcinisani *	0	0	0	2	0	2
SARI hospital	19	9	4	0	0	32

* od oboljelih ILI – cijepljeni protiv gripe

U prvom dijelu sezone gripe 2025/2026, tačnije od četrdesete sedmice 2025. godine do pedeset i druge sedmice 2025. godine (zima-proljeće), prijavljeno je 33.469 slučajeva akutnih respiratornih infekcija (ARI) i 4.399 oboljenja sličnih gripi (ILI). Registrovana su dva slučaja vakcinisana a sa ILI oboljenjem.

Grafikon 12. ILI incidenca tokom 2025. godine

Analizom je utvrđeno da je u toku 2025. godine najviša incidenca bila u 9. sedmici 2025. kada je incidenca ILI oboljenja iznosila 198.67 oboljela na 100 000 stanovnika. U periodu od 8. do 11. sedmice se uočavaju najviše incidence tokom sezone 2024/2025. U sezoni gripe 2025/2026, u toku 2025. godine utvrđena je najviša incidenca u 51. sedmici sa 137 oboljelih na 100 000 stanovnika.

Tabela 47. Ukupan broj prijavljenih slučajeva bolesti sličnih gripi (ILI), akutnih respiratornih infekcija (ARI) i hospitaliziranih SARI (teška akutna respiratorna infekcija) u toku 5 godina

		Ukupno godina					
	Godina	UKUPNO					Ukupno
		≤4g	5-14	15-29	30-64	65+	
ARI	2021	12014	14396	2688	4693	1341	35132
	2022	19969	32915	6366	8373	2069	69692
	2023	21697	35432	10804	13723	3832	85488
	2024	18208	29789	12205	15807	4075	80084
	2025	21275	46657	19644	25867	8495	121942
ILI	2021	913	651	216	375	99	2254
	2022	1797	4150	387	769	129	7232
	2023	2445	6028	997	1573	305	11348
	2024	2549	7304	982	1476	376	12687
	2025	3708	9814	1307	1888	443	17160
ILI- vakcinisani*	2021	0	0	0	3	3	6
	2022	0	0	6	12	11	29
	2023	0	0	1	2	1	4
	2024	0	0	0	0	0	0
	2025	12	7	5	15	5	14
SARI hospital	2021	0	0	1	4	6	11
	2022	0	0	1	3	6	10
	2023	0	0	0	0	0	0
	2024	0	0	0	0	3	3
	2025	19	9	4	0	0	32

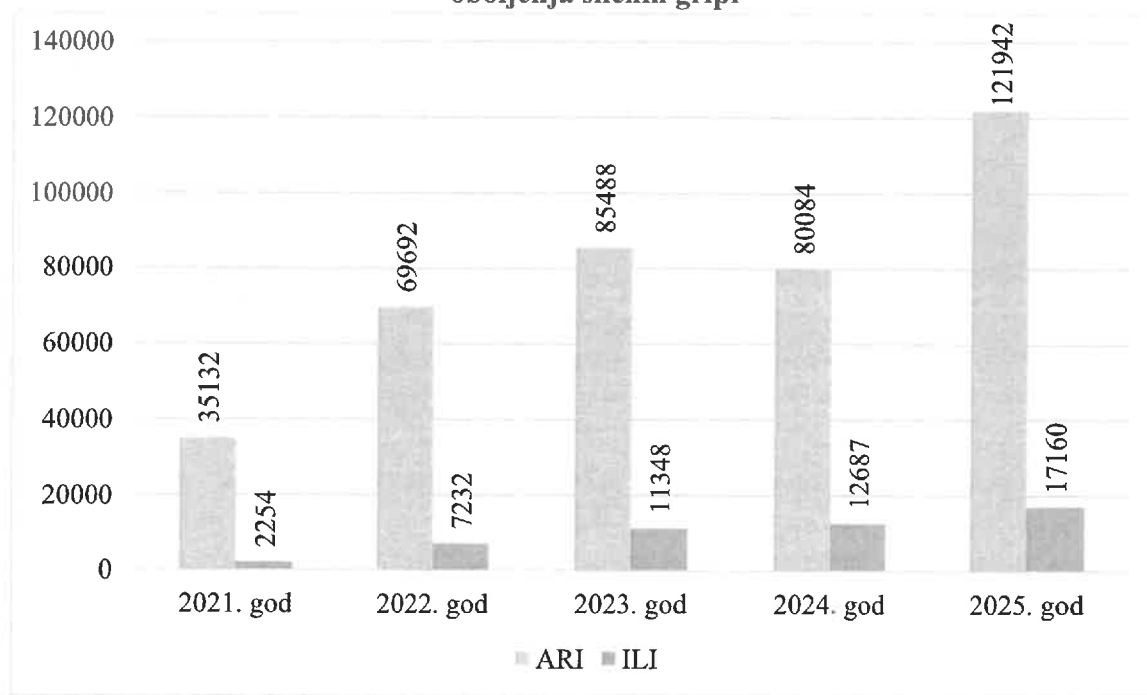
Tabela 47. prikazuje petogodišnji trend prijavljenih slučajeva akutnih respiratornih infekcija (ARI), bolesti sličnih gripi (ILI), slučajeva ILI kod vakcinisanih osoba, te hospitaliziranih slučajeva teške akutne respiratorne infekcije (SARI) prema dobnim grupama u periodu od 2021. do 2025. godine. Uočava se kontinuiran porast broja prijavljenih respiratornih infekcija tokom posmatranog perioda, naročito u 2025. godini, kada je zabilježen najveći broj slučajeva u gotovo svim kategorijama. Kod akutnih respiratornih infekcija (ARI), ukupan broj prijavljenih slučajeva povećan je sa 35.132 u 2021. godini na 121.942 u 2025. godini. Najveći broj oboljelih kontinuirano je registriran u dobnoj skupini od 5 do 14 godina, gdje je broj slučajeva porastao sa 14.396 u 2021. godini na čak 46.657 u 2025. godini. Visok broj slučajeva zabilježen je i u skupini od 30 do 64 godine, sa porastom sa 4.693 na 25.867 slučajeva. Najniže vrijednosti tokom svih godina registrirane su kod osoba starijih od 65

godina, iako je i u ovoj skupini evidentan rast broja prijava, posebno u 2025. godini kada je registrirano 8.495 slučajeva.

Sličan trend prisutan je i kod bolesti sličnih gripi (ILI). Ukupan broj prijavljenih slučajeva povećao se sa 2.254 u 2021. godini na 17.160 u 2025. godini. Najveći broj prijavljenih slučajeva zabilježen je u dobnoj grupi 5–14 godina, gdje je broj slučajeva porastao sa 651 na 9.814. Također je evidentan porast i u ostalim dobnim skupinama, naročito kod djece do četiri godine i osoba starosti 30–64 godine. Osobe starije od 65 godina imale su najmanji broj prijavljenih ILI slučajeva tokom cijelog perioda.

Broj prijavljenih slučajeva ILI među vakcinisanim osobama bio je nizak tokom svih godina posmatranja. U 2021. godini registrovano je ukupno šest slučajeva, dok je najveći broj evidentiran 2022. godine sa 29 prijavi. Tokom 2024. godine nije zabilježen nijedan slučaj ILI kod vakcinisanih osoba. U 2025. godini registriran je ponovni porast prijavi, pri čemu su slučajevi evidentirani u svim dobnim skupinama. Kada su u pitanju hospitalizirani slučajevi teške akutne respiratorne infekcije (SARI), broj hospitalizacija bio je relativno nizak tokom cijelog perioda. U 2021. i 2022. godini evidentirano je 11, odnosno 10 hospitaliziranih slučajeva, dok tokom 2023. godine nije registriran nijedan slučaj. U 2025. godini dolazi do značajnog povećanja broja hospitalizacija, sa ukupno 32 slučaja, pri čemu je najveći broj zabilježen kod djece uzrasta do četiri godine. U nastavku je prikaz prijavljivanja oboljelih od ARI i ILI.

Grafikon 13. Petogodišnji prikaz morbiditeta akutnih respiratornih oboljenja i oboljenja sličnih gripi

2.8.6. Sentinel nadzor

U sklopu Sentinel nadzora nad gripom (prema definiciji - Sentinel nadzor - "predostrožni nadzor" je nadzor zasnovan na odabranim uzorcima populacije. U ovom nadzoru se koriste standardne definicije slučaja i protokoli, kako bi se, uprkos odsustvu statistički valjanog uzorkovanja, obezbjedilo valjano poređenje u vremenu i prostoru) koji se provodi u Domu zdravlja Kantona Sarajevo u sezoni gripe koja počinje od 40. sedmice i traje do 20. sedmice naredne godine. U toku 2025 godine pristiglo je 99 izvještaja iz JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo (obiteljska medicina, školski dispanzer i pedijatrija). U istom periodu uzeto je 66 uzorka za analizu i izrađena su 33 izvještaja za Sentinel nadzor nad gripom u Federaciji BiH. Izrađena su 33 izvještaja za ZZJZ FBiH koji služe za izvještavanje države BiH prema WHO.

U prvih 20 sedmica 2025. godine kod 7 (sedam) slučajeva izoliran je virus influence, tip B Victoria, kod 4 (četiri) slučaja izoliran je virus tipa A, podtip H1, kod 1 (jednog) slučaja izoliran je virus tipa A podtip H3, kod 3 (tri slučaja) je izoliran RSV. U posljednjih 13 sedmica 2025. godine kod 1 (jednog) slučaja izoliran je virus tipa A podtip H3, kod 3 (tri) slučaja je izoliran virus influence, nije tipiziran, kod 3 (tri) slučaja je izoliran COVID, kod 1 (jednog) slučaja je izoliran RSV. Prema Planu rada, epidemiološko izviđanje i nadzor nad predškolskim i školskim ustanovama, ustanovama za smještaj starih i iznemoglih osoba i svim drugim ustanovama za kolektivni smještaj odvijao se u kontinuitetu tokom čitave godine kako u redovnim obilascima tako i usmjerenim obilascima zbog pojave oboljevanja među pomenutom populacijom.

Prioritetni zadatak bio je usmjeren na kontrolu sanitarno – higijenskog stanja u objektima, obzirom da se radi o smještaju i zajedničkom boravku veoma osjetljive populacije. Posebna pažnja posvećena je zaposlenom osoblju, te su predlagane preventivne mjere za otklanjanje nedostataka vezanih za opremu i prostor za obavljanje pojedinih djelatnosti, s ciljem, ne samo prevencije određenih zaraznih bolesti, nego i poboljšanja uslova boravka i rada. Kontinuirano, vršen je nadzor nad osobljem školskih kuhinja, kao i „narodnih kuhinja“ a sve u cilju sprječavanja nastanka i suzbijanja širenja zaraznih bolesti kod osoba koje su korisnici ovih kuhinja, ali i osoblja koje tu radi. Značaj prikupljanja podataka za epidemiološko praćenje pandemije.

2.8.7. Nadzor nad nezaraznim hroničnim oboljenjima

Odjel za epidemiologiju hroničnih nezaraznih bolesti bavi se prikupljanjem individualnih prijava oboljelih od neke od hroničnih oboljenja koja su definisana Zakonom i pravilnikom. Na odjelu trenutno radi specijalista epidemiologije, bez drugog kadra.

Prijavljivanje i osnova praćenja hroničnih nezaraznih bolesti

Na osnovu Zakona o evidencijama u oblasti zdravstva (Službene novine FBiH br. 37/12) članom 54. definisani su individualni izvještajni obrasci i drugi pomoćni obrasci za vođenje evidencija kao dijela medicinske dokumentacije. Individualni izvještajni obrasci i pomoćni obrasci za vođenje evidencija popunjavaju se i dostavljaju po utvrđenoj metodologiji za određene pojave koje se prate u sektoru zdravstva.

Članom 55. navedeno je da oblik, sadržaj i način vođenja individualnih izvještajnih obrazaca i drugih pomoćnih obrazaca za vođenje evidencija kao i druga pitanja od značaja za individualne izvještajne obrasce i druge pomoćne obrasce bliže se uređuju Pravilnikom ministra.

Na osnovu Pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja individualnih izvještajnih obrazaca i drugih pomoćnih obrazaca za vođenje evidencija („Službene novine Federacije BiH“, broj 61/18), u članu 3. (Obaveza popunjavanja i dostavljanja individualnih izvještajnih obrazaca) navedeno je: *„Sve javne i privatne zdravstvene ustanove, kao i nosioci privatne prakse u Federaciji BiH, obavezni su popunjavati i dostavljati individualne izvještajne obrasce iz svog djelokruga rada nadležnom kantonalnom zavodu za javno zdravstvo, i to na obrascima propisanim u st. (4) do (7) člana 2. ovog pravilnika. Izuzetak je stav (8) člana 2., prema kojem se individualni izvještaj dostavlja nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja, u skladu s dinamikom utvrđenom u Programu statističkih istraživanja od interesa za Federaciju Bosne i Hercegovine, shodno Zakonu o statistici Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 63/03 i 9/09).“*

Također članom 6. (Javnozdravstveni registri) definisano je da: *„Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH na osnovu individualnih izvještajnih obrazaca vodi javnozdravstvene registre o bolestima od većeg socijalno-medicinskog značaj, i to kako slijedi:*

- a) Registar malignih neoplazmi,*
- b) Registar šećerne bolesti,*
- c) Registar hronične bubrežne insuficijencije,*
- d) Registar kongenitalnih malformacija,*
- e) Registar hroničnih psihoza,*
- f) Registar liječenih ovisnika o psihoaktivnim supstancama“.*

U istom pravilniku, članom 8. (Rokovi za dostavljanje individualnih izvještajnih obrazaca), u stavu (1) je propisano: *„Individualne obrasce zdravstvene ustanove dostavljaju do 5. (petog) dana tekućeg mjeseca za prethodni mjesec nadležnom kantonalnom zavodu za javno zdravstvo, u skladu s Programom statističkih istraživanja od interesa za Federaciju BiH.“*

Pravilnikom o izmjenama i dopunama pravilnika o obliku, sadržaju i načinu vođenja individualnih izvještajnih obrazaca i drugih pomoćnih obrazaca za vođenje evidencija

(„Službene novine Federacije BiH“, broj 72/22), članom 3. uvedena je zakonska obaveza unosa podataka u elektronski sistem RegiZ, i to na sljedeći način:

Iza člana 8. dodaje se novi član 8a. koji glasi: „Zdravstvene ustanove koje su u obavezi dostavljanja individualnih izvještajnih obrazaca, prema rokovima iz člana 8. ovog pravilnika, dužne su da unose podatke propisane za individualne izvještajne obrasce u elektronski sistem Federalnog zavoda – RegiZ, radi objedinjavanja javnozdravstvenih podataka u elektronskom formatu.“

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo na osnovu individualnih izvještajnih obrazaca vodi javnozdravstvene Registre o bolestima od većeg socijalno-medicinskog značaja na nivou kantona. Zavod vodi sljedeće registre:

- Registar malignih neoplazmi (ranije se unos vršio u program CanReg 4),
- Registar šećerne bolesti,
- Registar hroničnih psihoza,
- Registar hronične bubrežne insuficijencije,
- Registar kongenitalnih malformacija,
- Registar povreda u saobraćaju,
- Registar povreda na radu,
- Registar profesionalnih bolesti.

Registri se baziraju na pojedinačnim prijavama koje dolaze iz zdravstvenih ustanova u skladu sa zakonskom regulativom. Zaprmljene prijave su se tokom 2025. godine unosile u elektronski sistem RegiZ, koji je u vlasništvu Zavoda za javno zdravstvo FBiH. Tokom 2025. godine Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo je unosio za druge prijave u sistem za druge ustanove, iako isto nije zakonska dužnost kantonalnog zavoda. Većina definisanih prijava se dostavlja redovno, te adekvatno. Prijavljivanje šećerne bolesti je izuzetak gdje je prijavljivanje minimalno, sa značajnim zakašnjenjima u odnosu na datum postavljanja dijagnoze i utvrđivanja stanja.

Analiza prijavljivanja u toku 2025. godine

Prijavljivanje karcinoma bronha i pluća je bilo u padu kroz 2024. godinu, ali je tokom 2025. godine uspostavljeno uz bolju suradnju sa Klinikom za plućne bolesti, Podhrastovi KCUS. U Odjelu za epidemiologiju hroničnih nezaraznih bolesti u toku 2025. godine, izvršeni su unos i analiza prijava).

Tabela 48. Prikaz prijavljenih slučajeva hroničnih nezaraznih oboljenja

Redni broj	Vrste Prijava	Broj oboljelih
1.	Prijava hroničnih psihoza	166
2.	Prijava hronične bubrežne insuficijencije	29
3.	Prijava dijabetes mellitus-a	32
4.	Prijava malignoma	1942
5.	Prijava urođenih malformacija	0
6.	Prijava povreda u saobraćaju	390
7.	Prijava povreda na radu	79
8.	Prijava profesionalnih oboljenja	0
UKUPNO : Prijava hroničnih nezaraznih bolesti		2638

Od navedenog broja obrađeno je i evidentirano 96,64% prijava. Dio prijava je vraćen na korekcije. U toku 2025. godine u Kantonu Sarajevo, među muškom populacijom 5 najučestalije prijavljenih malignih neoplazmi su redom: karcinom prostate, karcinom pluća, karcinom mokraćnog mjehura, karcinom bubrega, i karcinom grkljana. U ženskoj populaciji 5 najučestalije prijavljivanih karcinoma su bili karcinom dojke, karcinom tijela maternice, karcinom mokraćnog mjehura, karcinom grlića maternice i karcinom pluća.

U 2025. godini izrađene su iduće publikacije:

- Dijabetes melitus – petogodišnja analiza prijava 2020-2024
- Pregled novodijagnosticiranih neoplazmi u Kantonu Sarajevo tokom 2024. godine sa petogodišnjim trendom malignih karcinoma pod nadzorom u okviru Programa preventivnih pregleda
- Analiza saobraćajnih nesreća tokom perioda 2024. godine

U toku godine Odjel je učestvovao u reviziji učinka od strane Ureda za reviziju institucija u Federaciji BiH „Zdravstvena zaštita oboljelih od dijabetesa – izazovi u zaštiti djece“. U istoj je utvrđeno da Kanton Sarajevo jedini ima plan postupanja sa djecom oboljelom od DM tip I, ali i ukazano na sve poteškoće registara i nefunkcionalnosti elektronskog sistema RegiZ.

Također tokom godina sprovedene su kampanje i aktivnosti u suradnji sa udruženjima oboljelih:

- Mjesec april: podizanje svijesti o karcinomu testisa sa Udruženjem oboljelih od karcinoma prostate. U III i IV razredu 4 srednje škole na prostoru općine Novo Sarajevo održana su predavanja i diskusija o ranom otkrivanju karcinoma testisa, koji i pogađa mlađu populaciju od 15 godina do 50 godina, sa prosječnim dobom otkrivanja od 33 godine.

- Mjesec oktobar: U suradnji sa organizacijom ThinkPink i Zavodom za zaštitu žena i materinstva, održana panel diskusija u Centru za mlade Grbavica na temu „Javnozdravstveni značaj prevencije i ranog otkrivanja karcinoma dojke“.
- Mjesec novembar: U suradnji sa Udruženjem oboljelih od karcinoma prostate, urađena kampanja dizanja svijesti o muškom zdravlju u kompaniji GRAS, te u civilnoj zaštiti. Organizovano vađenje PSA, dok je u kompaniji GRAS Udruženje omogućilo i UZ preglede. Također tokom mjeseca novembra, na dan 14.11.2025. – svjetski dan šećerne bolesti, na dvije lokacije (Sarajevo City Center i Bingo City Center), organizovano mjerenje šećera u krvi uz savjetovanje. Također vršeno zdravstveno prosvjetljivanje u centrima za zdravo starenje na temu šećerne bolesti.

Zahvaljujući evidenciji i ulozi registra u Kantonu Sarajevo moguće je vršiti:

- Procjenu opterećenosti društva masovnim nezaraznim bolestima (malignim neoplazmama, dijabetes melitusom, hroničnom bubrežnom insuficijencijom, hroničnim psihozama i sl.)
- Zahvaljujući evidencijama pojedinih hroničnih nezaraznih oboljenja moguća je izrada i donošenje Programa prevencije, Planiranje zdravstvene i onkološke zaštite.
- Klinička i epidemiološka istraživanja.

2.8.7.1. Prijavljivanje malignih bolesti

U narednim tabelama predstavljen je prikaz registriranih novootkrivenih neoplazmi.

Tabela 49. Registrirani slučajevi oboljevanja od malignih neoplazmi na području Kantona Sarajevo u periodu 2025. godine, prema organskom sistemu i spolu

Grupa oboljenja	Muški		Ženski		Ukupno	
	N	KI	N	KI	N	KI
<i>C00 - C14 Usna, usna šupljina i ždrijelo</i>	10	5.0	11	4.9	21	5.0
<i>C15 - C26 Probavni organi</i>	40	20.1	26	11.7	66	15.6
<i>C30 - C39 Dišni organi i intratorakalni organi</i>	140	70.3	59	26.5	199	47.1
<i>C40-C41 Kost i zglobova hrskavica</i>	4	2.0	1	0.4	5	1.2
<i>C43 - C44 Koža</i>	23	11.5	8	3.6	31	7.3
<i>C45 - C49 Mezotelno i meko tkivo</i>	3	1.5	3	1.3	6	1.4
<i>C50 - C50 Dojka</i>		0.0	139	62.4	139	32.9
<i>C51 - C58 Ženski spolni organi *</i>		0.0	52	23.3	52	12.3
<i>C60 - C63 Muški spolni organi **</i>	195	97.9		0.0	195	46.2
<i>C64 - C68 Mokraćni (urinarni) trakt</i>	132	66.3	72	32.3	204	48.3

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

C69 - C72 Oko, mozak i drugi dijelovi središnjega živčanog sustava	6	3.0	10	4.5	16	3.8
C73 - C75 Štitnjača i ostale endokrine žlijezde	6	3.0	14	6.3	20	4.7
C76 - C80 Nedovoljno definirane zloćudne neoplazme, sekundarne i nespecificirane	7	3.5	8	3.6	15	3.6
C81 - C96 Zloćudne neoplazme limfatičnoga, hematopoetskoga i srodnoga tkiva za koje se pretpostavlja da su primarne	24	12.0	26	11.7	50	11.8
D00 - D09 Neoplazme in situ		0.0	1	0.4	1	0.2
D10 - D36 Dobroćudne neoplazme	1	0.5		0.0	1	0.2
D37 - D48 Neoplazme nesigurne ili nepoznate prirode	9	4.5	20	9.0	29	6.9
Ukupno	600	301.2	450	201.9	1050	248.8

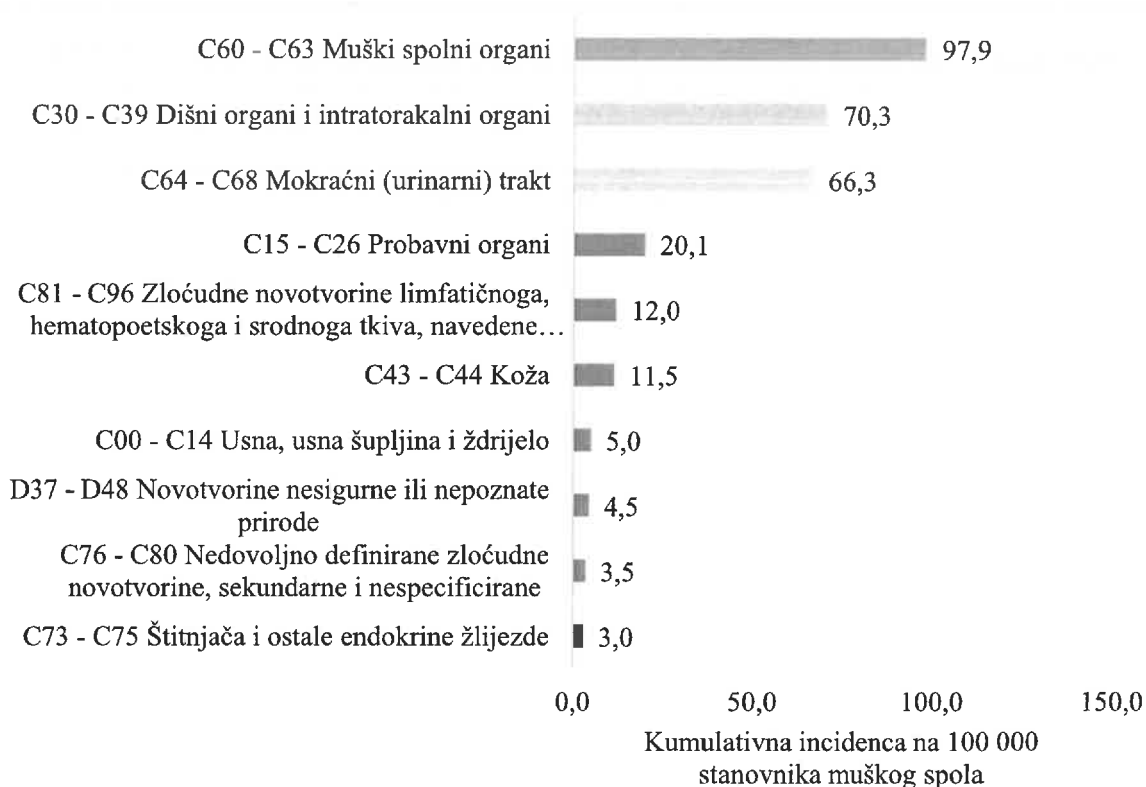
NAPOMENA: Kumulativna incidencija se računala na 100.000 stanovnika

Tabela 49. prikazuje registrirane slučajeve obolijevanja od malignih neoplazmi na području Kantona Sarajevo u 2025. godini, prema grupama oboljenja (MKB-10 klasifikacija), spolu, apsolutnom broju slučajeva (N) i kumulativnoj incidenciji (KI) izraženoj na 100.000 stanovnika. U 2025. godini ukupno je registrirano 1.050 novih slučajeva malignih neoplazmi, od čega 600 kod muškaraca (KI=301,2/100.000) i 450 kod žena (KI=201,9/100.000). Ukupna kumulativna incidencija iznosila je 248,8/100.000 stanovnika. Najveći broj slučajeva zabilježen je u grupi C64–C68 (mokraćni – urinarni trakt), sa ukupno 204 slučaja (KI=48,3). Od toga je 132 slučaja registrovano kod muškaraca (KI=66,3), a 72 kod žena (KI=32,3), što ukazuje na izraženiju zastupljenost ovih maligniteta u muškoj populaciji. Druga po učestalosti grupa su maligni tumori dišnih i intratorakalnih organa (C30–C39) sa ukupno 199 slučajeva (KI=47,1). Ovi tumori su znatno češći kod muškaraca (140 slučajeva; KI=70,3) u odnosu na žene (59 slučajeva; KI=26,5).

Maligne neoplazme muških spolnih organa (C60–C63) čine 195 slučajeva (KI=46,2), isključivo u muškoj populaciji (KI=97,9), dok su maligne neoplazme dojke (C50) registrirane isključivo kod žena, sa 139 slučajeva (KI=62,4), što predstavlja jednu od vodećih lokalizacija u ženskoj populaciji. Maligniteti ženskih spolnih organa (C51–C58) zabilježeni su u 52 slučaja (KI=23,3 kod žena). Tumori probavnih organa (C15–C26) registrovani su u 66 slučajeva (KI=15,6), češće kod muškaraca (40; KI=20,1) nego kod žena (26; KI=11,7). Maligni tumori kože (C43–C44) evidentirani su u 31 slučaju (KI=7,3), također učestaliji kod muškaraca. Maligne neoplazme limfnog, hematopoetskog i srodnog tkiva (C81–C96) registrovane su u 50 slučajeva (KI=11,8), podjednako zastupljene kod oba spola (24 muškarca i 26 žena).

Manje zastupljene lokalizacije uključuju tumore usne, usne šupljine i ždrijela (21 slučaj), štitnjače i drugih endokrinih žlijezda (20 slučajeva), središnjeg nervnog sistema (16 slučajeva), mezotelnog i mekog tkiva (6 slučajeva), kostiju i zglobne hrskavice (5 slučajeva), te neoplazme in situ i dobroćudne neoplazme (po 1 slučaj). U cjelini, struktura malignih neoplazmi u 2025. godini pokazuje dominantnu zastupljenost tumora mokraćnog sistema, dišnih organa i spolnih organa, uz izražene spolne razlike. Muškarci imaju znatno višu kumulativnu incidenciju u većini grupa oboljenja, dok su kod žena vodeće lokalizacije dojka i ženski spolni organi, pluća i bronha i mokraćni sistem. Ovi podaci imaju važan značaj za planiranje preventivnih programa, posebno u kontekstu skrininga, ranog otkrivanja i ciljanih javnozdravstvenih intervencija.

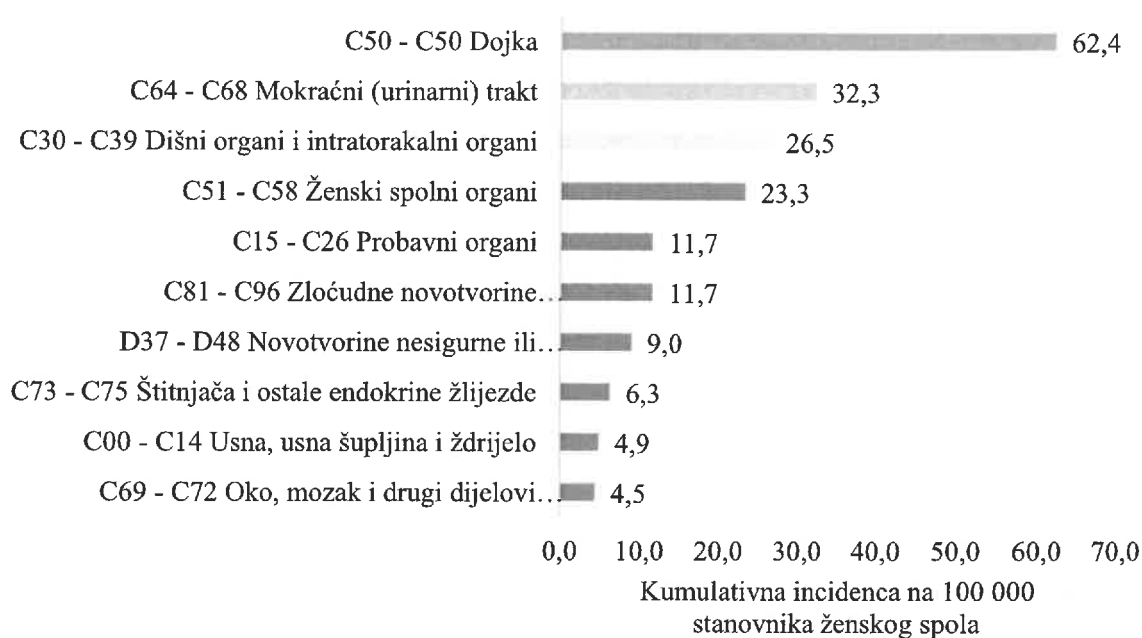
Grafikon 14. Najučestaliji karcinomi među pacijentima muškog spola u toku 2025. godine (KI na 100 000 muškaraca)

Grafikon 14. prikazuje najučestalije maligne neoplazme među pacijentima muškog spola u 2025. godini, izražene kao kumulativna incidencija (KI) na 100.000 muškaraca. Najvišu kumulativnu incidenciju imaju maligne neoplazme muških spolnih organa (C60–C63), sa vrijednošću od 97,9/100.000, što ih čini ubjedljivo vodećom grupom maligniteta u muškoj populaciji. Ova kategorija dominantno uključuje karcinom prostate, koji predstavlja najčešći

malignitet kod muškaraca. Na drugom mjestu nalaze se maligni tumori dišnih i intratorakalnih organa (C30–C39), sa $KI=70,3/100.000$. Ova grupa obuhvata prvenstveno karcinom pluća, koji i dalje predstavlja značajan javnozdravstveni problem, posebno u kontekstu faktora rizika poput pušenja. Treće mjesto zauzimaju maligniteti mokraćnog (urinarnog) trakta (C64–C68) sa $KI=66,3/100.000$, što ukazuje na visoku učestalost karcinoma mokraćne bešike i bubrega u muškoj populaciji. Slijede tumori probavnih organa (C15–C26) sa $KI=20,1/100.000$, zatim zloćudne novotvorine limfatičnog i hematopoetskog tkiva (C81–C96) sa $12,0/100.000$ te maligniteti kože (C43–C44) sa $11,5/100.000$. Manje zastupljene, ali i dalje epidemiološki značajne grupe uključuju tumore usne, usne šupljine i ždrijela ($5,0/100.000$), novotvorine nesigurne ili nepoznate prirode ($4,5/100.000$), nedovoljno definirane i sekundarne maligne novotvorine ($3,5/100.000$) te maligne neoplazme štitnjače i drugih endokrinih žlijezda ($3,0/100.000$). Ukupno posmatrano, grafikon jasno pokazuje da teret malignih bolesti kod muškaraca u 2025. godini dominantno čine karcinomi prostate, pluća i mokraćnog sistema. Ovakva struktura obolijevanja naglašava potrebu za jačanjem preventivnih aktivnosti, posebno u oblasti ranog otkrivanja karcinoma prostate, kontrole pušenja te programa za rano prepoznavanje maligniteta mokraćnog sistema.

Grafikon 15. Najučestaliji karcinomi među pacijentima ženskog spola u toku 2025. godine (KI na 100 000 žena)

Grafikon 15. prikazuje najučestalije maligne neoplazme među pacijenticama ženskog spola u 2025. godini, izražene kao kumulativna incidencija (KI) na 100.000 žena.

Najvišu kumulativnu incidenciju ima karcinom dojke (C50), sa $KI=62,4/100.000$, što ga čini ubjedljivo najčešćim malignitetom u ženskoj populaciji. Ovaj nalaz potvrđuje dominantno opterećenje karcinomom dojke i naglašava značaj organiziranih skrining programa i ranog otkrivanja. Na drugom mjestu nalaze se maligni tumori mokraćnog (urinarnog) trakta (C64–C68) sa $KI=32,3/100.000$, zatim maligni tumori dišnih i intratorakalnih organa (C30–C39) sa $26,5/100.000$. Ovi podaci ukazuju na značajan teret karcinoma pluća i drugih respiratornih maligniteta i među ženama.

Maligne neoplazme ženskih spolnih organa (C51–C58) imaju $KI=23,3/100.000$, što ih svrstava među vodeće lokalizacije u ženskoj populaciji. Tumori probavnih organa (C15–C26) i zloćudne novotvorine limfatičnog i hematopoetskog tkiva (C81–C96) imaju jednaku incidenciju od $11,7/100.000$. Neoplazme nesigurne ili nepoznate prirode (D37–D48) registrirane su sa $KI=9,0/100.000$, dok su maligniteti štitnjače i drugih endokrinih žlijezda (C73–C75) evidentirani sa $6,3/100.000$. Tumori usne, usne šupljine i ždrijela (C00–C14) imaju $KI=4,9/100.000$, a tumori oka, mozga i drugih dijelova središnjeg nervnog sistema (C69–C72) $4,5/100.000$.

Ukupno posmatrano, struktura malignih neoplazmi kod žena u 2025. godini jasno pokazuje dominaciju karcinoma dojke, uz značajan udio maligniteta mokraćnog sistema, respiratornog sistema i ženskih spolnih organa. Ovakav obrazac obolijevanja ima važne implikacije za planiranje preventivnih aktivnosti, posebno u oblasti skrininga karcinoma dojke i grlića materice, kao i mjera usmjerenih na smanjenje faktora rizika za karcinom pluća.

ZAKLJUČCI

- *Tokom 2025. godine na području Kantona Sarajevo prijavljeno je ukupno 3.993 slučajeva obolijevanja od 38 zaraznih bolesti, pri čemu je na pojedinačnim prijavama evidentirano 2.200 slučajeva obolijevanja od 37 zaraznih bolesti obaveznih prijavi, dok je na zbirnim prijavama evidentirano 1.793 slučaja pljuskavica (varicellae).*
- *Epidemiološka situacija u 2025. godini karakterisana je značajnim smanjenjem incidencije vakcinopreventabilnih epidemijskih bolesti u odnosu na prethodnu godinu. Nakon velike epidemije morbila i pertusisa tokom 2024. godine, u 2025. godini registrovana su 23 slučaja morbila i 6 slučajeva pertusisa, što ukazuje na smirivanje epidemijskog procesa.*
- *Najčešće prijavljivane zarazne bolesti u 2025. godini bile su pljuskavice (1.793 slučaja), bolničke infekcije (616 slučajeva), enterocolitis acuta (487 slučajeva), herpes zoster (248 slučajeva), angina streptococcica (125 slučajeva) i leptospiroza (121 slučaj), što ukazuje na kontinuirano prisustvo respiratornih, crijevnih i kontaktnih infekcija, ali i povećan značaj zoonoza i okolišnih faktora u nastanku bolesti.*
- *Poseban javnozdravstveni značaj tokom 2025. godine predstavljala je pojava leptospiroze sa 121 prijavljenim slučajem, što predstavlja najveći broj registrovanih slučajeva u posljednjih pet godina i ukazuje na značajan epidemiološki događaj povezan sa okolišnim i komunalno-higijenskim faktorima, posebno prisustvom glodara i nepovoljnih sanitarnih uslova.*
- *Zoonoze su tokom prethodnih godina uglavnom imale sporadičan karakter, dok je 2025. godinu obilježio porast leptospiroze, ali i povećanje broja slučajeva bruceloze i Q-groznice, što ukazuje na potrebu za jačanjem multisektorske saradnje između javnozdravstvenog, veterinarskog i komunalnog sektora u cilju ranog otkrivanja i prevencije zoonoza.*
- *U Kantonu Sarajevo tokom 2025. godine prijavljene su dvije epidemije alimentarnog trovanja hranom, pri čemu su epidemiološkim ispitivanjem i laboratorijskim analizama utvrđeni mikrobiološki pokazatelji kontaminacije hrane i površina, što potvrđuje potrebu kontinuiranog nadzora nad higijensko-sanitarnim uslovima u objektima za pripremu i distribuciju hrane.*
- *Bolničke (intrahospitalne/nozokomijalne) infekcije i dalje predstavljaju značajan javnozdravstveni izazov sa 616 prijavljenih slučajeva tokom 2025. godine, pri čemu kontinuirano visok broj prijava može ukazivati i na unaprijeđen sistem nadzora i prijavljivanja, ali i na potrebu daljeg jačanja programa prevencije i kontrole infekcija povezanih sa zdravstvenom zaštitom.*
- *Aktivna tuberkuloza pokazuje trend porasta u odnosu na prethodne godine, sa 61 prijavljenim slučajem i incidencijom od 14,5/100.000 stanovnika, što ukazuje na potrebu intenziviranja aktivnosti ranog otkrivanja, dijagnostike i epidemiološkog nadzora nad oboljelima i kontaktima.*
- *Nadzor nad hroničnim nezaraznim bolestima u Kantonu Sarajevo i dalje se provodi kroz sistem individualnih prijava oboljenja definisan zakonskim i podzakonskim aktima, međutim evidentan je nedostatak kadrovskih kapaciteta u oblasti epidemiologije hroničnih nezaraznih bolesti, što može predstavljati ograničenje za pravovremeno prikupljanje, obradu i analizu podataka potrebnih za*

planiranje preventivnih programa i zdravstvenih politika.

- *Program obavezne imunizacije tokom 2025. godine provoden je kontinuirano uz urednu snabdjevenost vakcinama i redovan nadzor nad provođenjem Programa obaveznih imunizacija. Ipak, obuhvat pojedinim vakcinama, naročito MMR vakcinom, ostaje nedovoljan, što predstavlja rizik za ponovno javljanje epidemija vakcinopreventabilnih bolesti.*
- *Tokom 2025. godine značajno su unaprijeđene aktivnosti vakcinacije protiv HPV infekcije kroz proširenje dostupnosti 9-valentne vakcine, dodatnu nabavku vakcina i kontinuirane edukativne aktivnosti u školama, što je rezultiralo povećanjem obuhvata imunizacije i predstavlja važan korak u prevenciji karcinoma povezanih sa HPV infekcijom.*
- *U narednom periodu potrebno je nastaviti aktivnosti na unapređenju epidemiološkog nadzora, jačanju kapaciteta za kontrolu bolničkih infekcija, unapređenju komunalno-higijenskih mjera radi prevencije zoonoza i alimentarnog trovanja, te intenzivirati promotivne i edukativne aktivnosti s ciljem povećanja vakcinalnog obuhvata i smanjenja opterećenja zaraznim i hroničnim nezaraznim bolestima.*

3. OKOLIŠ I ZDRAVLJE

Zdravlje stanovništva neposredno je povezano sa stanjem okoliša i kvalitetom okolišnih medija. Dostupnost zdravstveno ispravne vode za piće, kvalitet vode koja se koristi za rekreaciju, kvalitet zraka, način upravljanja otpadom te zaštita tla i vodnih resursa predstavljaju značajne determinante zdravlja stanovništva.

Nepovoljni okolišni faktori mogu djelovati direktno, putem izloženosti mikrobiološkim, hemijskim i fizičkim štetnostima, ali i indirektno, kroz narušavanje kvaliteta životnog prostora, povećanje rizika od pojave zaraznih i nezaraznih bolesti te smanjenje kvaliteta života.

U ovom poglavlju prikazani su dostupni podaci za 2025. godinu koji se odnose na organizaciju i nadzor javne vodoopskrbe, rezultate laboratorijskog ispitivanja vode za piće i bazenskih voda, upravljanje komunalnim otpadom te aktivnosti u oblasti praćenja kvaliteta zraka i informisanja stanovništva o mogućim uticajima zagađenog zraka na zdravlje.

3.1. Vodosnabdijevanje

Zdravstveno ispravna i sigurna voda za piće jedan je od osnovnih preduslova za očuvanje zdravlja stanovništva. Način organizacije vodoopskrbe, zaštita izvorišta, tehničko stanje vodnih objekata, postupci prerade i dezinfekcije vode, održavanje distributivne mreže te kontinuiran laboratorijski nadzor neposredno utiču na nivo zdravstvene sigurnosti vode.

Sistemi javne vodoopskrbe kojima se adekvatno upravlja i koji su pod redovnim zdravstvenim nadzorom predstavljaju najsigurniji način snabdijevanja stanovništva vodom za piće. Prema važećim propisima, javnim vodoopskrbnim objektom smatra se objekat koji vodom za piće snabdijeva više od 50 osoba ili isporučuje više od 10 m³ vode dnevno, kao i objekat iz kojeg se voda isporučuje u okviru obavljanja registrovane djelatnosti javne vodoopskrbe.

3.1.1. Javna vodoopskrba

Javna vodoopskrba na području Kantona Sarajevo organizovana je putem vodovodnih sistema kojima upravljaju javna komunalna preduzeća, lokalnih vodovodnih sistema kojima upravljaju općinske komunalne službe ili općinska komunalna preduzeća, te nekog broja lokalnih vodnih objekata koji služe za javno vodosnabdijevanje stanovništva.

Kontinuirani monitoring zdravstvene ispravnosti vode za piće predstavlja jednu od osnovnih preventivnih javnozdravstvenih mjera, kojom se omogućava pravovremeno otkrivanje mikrobioloških i hemijskih odstupanja, provođenje korektivnih mjera i sprečavanje nastanka bolesti koje se prenose vodom.

Na području Kantona Sarajevo još uvijek nije uspostavljen jedinstven, sistemski i budžetski finansiran program monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće koji bi obuhvatio sve sisteme javne vodoopskrbe. Obim laboratorijskog nadzora u značajnoj mjeri zavisi od

ugovornih odnosa između upravitelja vodovodnih sistema i JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, zbog čega svi sistemi javne vodoopskrbe nisu obuhvaćeni kontinuiranim nadzorom u jednakom obimu.

Navedeno predstavlja značajan izazov za cjelovitu procjenu stanja javne vodoopskrbe, planiranje monitoringa zasnovanog na procjeni rizika i pravovremeno prepoznavanje mogućih javnozdravstvenih prijetnji. Zbog toga je unapređenje organizacije monitoringa i uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema jedan od prioriteta razvoja javnozdravstvenog nadzora nad kvalitetom vode za piće u Kantonu Sarajevo.

U cilju unapređenja javnozdravstvenog nadzora nad sistemima javne vodoopskrbe, Zavod je tokom 2024. i 2025. godine pokrenuo aktivnosti usmjerene na uspostavljanje jedinstvenog informacionog sistema javne vodoopskrbe u Kantonu Sarajevo. Aktivnosti su realizovane u saradnji sa Ministarstvom privrede Kantona Sarajevo, sa ciljem uspostavljanja sveobuhvatne baze podataka o svim vodnim objektima koji služe za javnu vodoopskrbu. Definisana je potreba za uspostavljanjem geografsko-informacionog sistema (GIS) kojim bi bili objedinjeni podaci o izvorima, kaptazama i vodozahvatima, pumpnim stanicama, rezervoarima, uređajima za preradu vode, distributivnoj mreži, broju korisnika, načinu tretmana vode i drugim tehničkim i prostornim karakteristikama značajnim za procjenu sigurnosti sistema javne vodoopskrbe.

Na inicijativu Zavoda, Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo dostavilo je javnim komunalnim preduzećima i jedinicama lokalne samouprave upitnik, kreiran od strane Zavoda, za prikupljanje navedenih podataka. Tokom izvještajnog perioda prikupljen je dio traženih informacija, međutim dostavljeni podaci nisu bili potpuni niti ujednačeni, zbog čega je prije uspostavljanja jedinstvene baze podataka neophodna njihova dopuna, verifikacija i standardizacija.

Uspostavljanjem GIS baze podataka stvorili bi se preduslovi za izradu jedinstvenog registra javnih vodovodnih sistema, procjenu rizika po pojedinačnim sistemima, planiranje monitoringa zasnovanog na procjeni rizika, efikasnije upravljanje incidentnim situacijama te unapređenje razmjene podataka između nadležnih institucija.

Dalji razvoj sistema zahtijeva obezbjeđenje stabilnog modela finansiranja monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće, uspostavljanje jedinstvenog programa monitoringa za sve sisteme javne vodoopskrbe i nastavak aktivnosti na razvoju GIS baze podataka. Realizacija ovih aktivnosti predstavlja jedan od ključnih preduslova za jačanje preventivnog djelovanja, unapređenje javnozdravstvenog nadzora i efikasniju zaštitu zdravlja stanovništva Kantona Sarajevo. Navedene aktivnosti predstavljaju i osnov za postepeno uspostavljanje monitoringa zasnovanog na procjeni rizika, u skladu sa principima Planova sigurnosti vode koje preporučuje Svjetska zdravstvena organizacija.

Radi unapređenja transparentnosti informisanja javnosti o zdravstvenoj ispravnosti vode iz sistema javne vodoopskrbe u Kantonu Sarajevo prikazali na vizuelno jednostavan i lako razumljiv način građanima Kantona Sarajevo, Zavod je kreirao kartu vodoopskrbnih objekata koja se može pronaći na web stranici. Klikom na simbol slavine otvara se prozor sa podacima o tome ko upravlja vodoopskrbnim sistemom, podacima o datumu posljednjeg uzorkovanja sa

mikrolokacijom uzorkovanja, podacima o datumu poslednjeg izvještaja o ispitivanju vode, te podacima da li je uzorak zdravstveno ispravan ili ne. Ovakav prikaz podataka osmišljen je sa ciljem da građani Kantona, odmah nakon verifikacije laboratorijskih nalaza, mogu na jednostavan način imati uvid u zdravstvenu ispravnost vode iz sistema javne vodoopskrbe koja je pod kontrolom JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo.

3.1.1.1. Vodovodni sistemi pod kontrolom javnih komunalnih preduzeća

Tabela 50. Broj korisnika koji se vodosnabdijevaju iz vodovoda kojim upravljaju Javna komunalna preduzeća na području Kantona Sarajevo

r/b	Vodovodni sistemi	Broj korisnika (cca)
1.	Vodovodni sistemi kojima upravlja KJKP „Vodovod i kanalizacija“	400.000
2.	Vodovodni sistemi kojima upravlja JKP „Vodostan“	19.000
3.	Vodovodni sistemi kojima upravlja JKP „Komunalac“	26.000
4.	Vodovodni sistemi kojima upravlja JKP „Trnovo“	6.000

3.1.1.1.1. KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo

Na osnovu ugovora zaključenog između JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo i KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo, tokom perioda januar – oktobar 2025. godine uzorkovano je i ispitano ukupno 365 uzoraka vode za piće, od čega su 182 uzorka analizirana na mikrobiološke, a 183 na fizičko-hemijske parametre. Na osnovu rezultata ispitivanja, tri uzorka nisu bila usklađena sa zahtjevima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“, br. 40/10, 43/10, 30/12 i 62/17) na mikrobiološke parametre, dok na fizičko-hemijske parametre nisu utvrđena odstupanja. Ugovor između Zavoda i KJKP „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo istekao je u novembru 2025. godine. Od tog momenta Zavod ne raspolaže rezultatima laboratorijskih ispitivanja vode iz najvećeg sistema javne vodoopskrbe u Kantonu Sarajevo.

3.1.1.1.2. JKP „Vodostan“ d.o.o. Ilijaš

JKP „Vodostan“ d.o.o. Ilijaš upravlja gradskim vodovodnim sistemom, kao i više lokalnih vodovodnih sistema na području općine Ilijaš, kojima se vodom za piće snabdijeva približno 19.000 stanovnika. Ugovor između Zavoda i JKP „Vodostan“ istekao je u maju 2024. godine, te se od tada ne provodi nadzor zdravstvene ispravnosti vode u ovom distributivnom sistemu od strane JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, niti Zavod raspolaže podacima o zdravstvenoj ispravnosti vode iz ovog sistema.

3.1.1.1.3. JKP „Komunalac“ d.o.o. Hadžići

JKP „Komunalac“ d.o.o. Hadžići upravlja sa 17 vodovodnih sistema kojima se snabdijeva približno 26.000 stanovnika. Tokom 2025. godine u laboratorijama Zavoda ispitano je 729

uzoraka vode, od čega 482 uzorka na mikrobiološke i 247 uzoraka na fizičko-hemijske parametre. Neusklađenost sa zahtjevima Pravilnika utvrđena je kod četiri uzorka, dva na mikrobiološke i 2 na fizičko-hemijske parametre. Uzorkovanje i transport vode od mjesta uzorkovanja do laboratorija Zavoda vrši se od strane uposlenika JKP „Komunalac“ Hadžići.

3.1.1.1.4. JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo

Na području općine Trnovo javna vodoopskrba organizovana je putem gradskog sistema kojim upravlja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ Sarajevo, kao i lokalnih vodovoda kojima upravlja JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo, i to dvadeset jedan lokalni seoski vodovod koji vodosnabdijevaju približno 6.000 korisnika, od čega cca 3400 stalnih korisnika. Tokom 2025. godine u laboratorijama Zavoda analizirano je ukupno 88 uzoraka na mikrobiološke parametre. Jedan uzorak nije bio usklađen sa zahtjevima Pravilnika. Uzorkovanje i transport do ispitne laboratorije vrše uposlenici JKP „Trnovo“.

3.1.1.2. Vodovodni sistemi pod kontrolom općinskih komunalnih službi

Dio stanovnika na području Kantona Sarajevo (□2%) snabdijeva se iz lokalnih vodnih objekata kojima upravljaju općinske komunalne službe. Prema raspoloživim i Zavodu dostavljenim podacima, ukupno je šesnaest takvih vodovodnih sistema koji distribuiraju vodu prema cca 8.200 korisnika. Pojedina domaćinstva u ruralnim sredinama snabdijevaju se i iz lokalnog ili centralnog vodovoda, ali posjeduju i vlastite bunare. Broj takvih bunara je nepoznat.

JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo tokom 2025. godine ispitivao je vodu sa lokalnih vodovoda u četiri općine (Centar, Novi Grad, Ilidža i Vogošća), a kojim upravljaju komunalne općinske službe i općinska komunalna preduzeća, a na osnovu ugovora potpisanog između Zavoda i Općina.

U toku 2025. godine iz vodovodnih sistema kojima upravljaju općinske komunalne službe uzorkovano je i ispitano na mikrobiološke i fizičko-hemijske parametre 285 uzoraka vode, 230 uzoraka na mikrobiološke i 55 na fizičko-hemijske parametre. 35 uzoraka vode nije odgovarao uslovima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Službeni glasnik BiH broj: 40/10, 43/10, 30/12 i 62/17) na mikrobiološke i 3 uzorka na fizičko-hemijske parametre.

**Tabela 51. Lokalni vodovodi na području Kantona Sarajevo pod kontrolom
Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo a kojima upravljaju komunalne općinske
službe ili općinska JKP**

Općina	Lokalni vodovod	Broj stanovnika (cca)
Centar	Mrkovići	1600
	Nahorevo stijene	
	Kokorevac	
	Muharemovići	
	Nahorevo klanice	
Novi Grad	Rječica	2000
	Ahatovići (Djevojačke vode)	
Ilidža	Kobiljača I	700
	Kobiljača II	
	Duboki Do	
Vogošća	Blagovac	3900
	Tihovići	
	Sedam vrela	
	Krivoglavci	
	Donja Vogošća	
	Paljevo - Svrake	

3.1.1.3. Kantonalna javna ustanova za zaštićena područja

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo vršio je kontrolu zdravstvene ispravnosti vode za piće sa spomenika prirode „Vrelo Bosne“ i „Skakavac“, a na osnovu potpisanog ugovora.

Tokom 2025. godine, a u skladu sa potpisanim ugovorom, uzorkovano je i ispitano u laboratorijama Zavoda 18 uzoraka vode, 8 na mikrobiološke i 10 na fizičko-hemijske parametre. Od ukupnog broja ispitanih uzoraka 5 nije odgovaralo na mikrobiološke parametre a 1 na fizičko-hemijske parametre Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće.

3.1.1.4. Vrelo Bosne

Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo svakog mjeseca uzorkuje i ispituje vodu sa izvorišta rijeke Bosne na zdravstvenu ispravnost. Ista se, iako površinska i netretirana, ispituje prema Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“ broj 40/10; 30/12; 62/17) zbog toga što se koristi za piće i osvježanje izletnika i turista. Rezultati ispitivanja prikazuju se u mjesečnim Biltenima o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće iz sistema javne vodoopskrbe u Kantonu Sarajevo na web stranici Zavoda za javno

zdravstvo Kantona Sarajevo. Tokom 2025. godine ispitano je 24 uzorka, 12 na mikrobiološke i 12 na fizičko-hemijske parametre, od čega svih 12 uzoraka nije odgovaralo uslovima Pravilnika na mikrobiološke parametre, dok jedan uzorak ispitan na fizičko-hemijske parametre nije bio usaglašen sa uslovima definisanim Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“ broj 40/10; 30/12; 62/17). S obzirom na kontinuirano utvrđivanje mikrobiološke kontaminacije tokom više izvještajnih perioda, Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo dao je preporuku Kantonalnoj javnoj ustanovi za zaštićena prirodna područja da se postavi trajno i jasno vidljivo obavještenje „Voda nije za piće“.

3.1.1.5. Javne česme

Javne česme predstavljaju tradicionalan i značajan izvor vode za piće na području Kantona Sarajevo te se, posebno u periodu povećanih temperatura, koriste za svakodnevno snabdijevanje stanovništva i posjetilaca vodom za piće. Zbog njihove otvorenosti i izloženosti različitim okolišnim uticajima, kontinuirani laboratorijski nadzor od posebnog je javnozdravstvenog značaja.

JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo provodi uzorkovanje vode i ispitivanje mikrobiološke ispravnosti vode na javnim česmama u periodu maj-septembar. Aktivnosti su vršene u najužoj turističko-historijskoj jezgri Grada i na mjestima povećane frekventnosti ljudi koji potencijalno konzumiraju vodu iz javnih česmi sa tih lokaliteta. Ispitivanje uzoraka vode vršeno je na osnovne mikrobiološke parametre, a prema Pravilniku o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće. Ukupno je uzorkovano i ispitano 90 uzoraka vode iz javnih česmi, od čega 2 uzorka vode nisu odgovarala uslovima definisanim Pravilnikom na mikrobiološke parametre.

S obzirom na to da kvalitet vode na javnim česmama može varirati tokom godine, zdravstvena ispravnost vode treba se procjenjivati isključivo na osnovu rezultata laboratorijskih analiza za svaku pojedinačnu lokaciju, a rezultati ispitivanja odnose se isključivo na vrijeme uzorkovanja.

3.1.1.6. Općina Hadžići

Na osnovu Ugovora između Općine Hadžići i JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, tokom novembra 2025. godine ispitano na zdravstvenu ispravnost ukupno 22 uzorka vode iz javnih česmi sa područja općine, a koje nisu pod kontrolom JKP „Komunalac“, od čega 11 uzoraka na mikrobiološke i 11 uzoraka na fizičko-hemijske parametre. Svih 11 uzoraka na mikrobiološke parametre nije odgovaralo uslovima Pravilnika, a od 11 ispitanih uzoraka vode na fizičko-hemijske parametre, njih 7 nije bilo usaglašeno sa uslovima Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Službeni glasnik BiH broj: 40/10, 43/10, 30/12 i 62/17). Uzorkovanje i transport vode od mjesta uzorkovanja do laboratorija Zavoda vršen je od strane uposlenika JKP „Komunalac“ Hadžići.

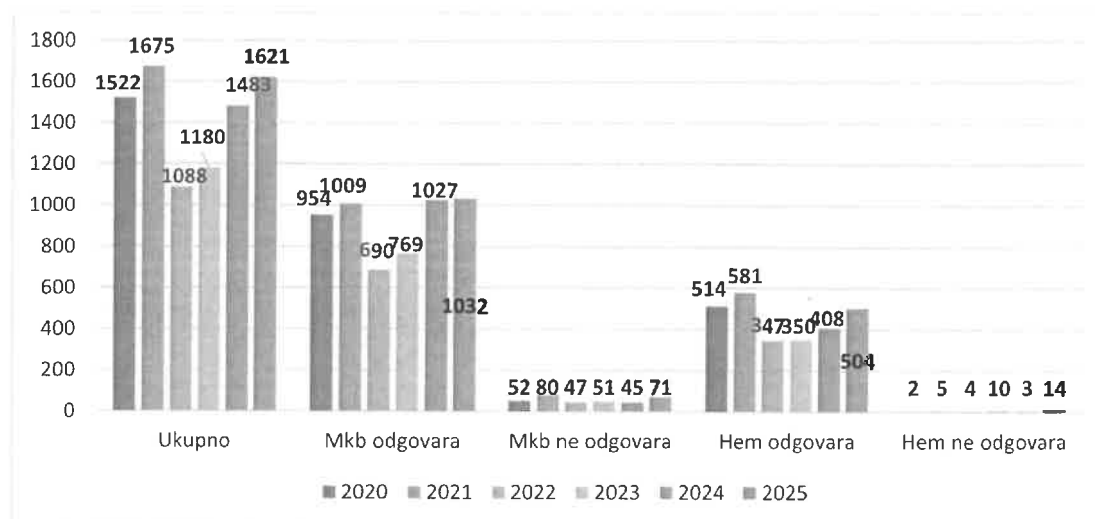
3.1.2. Monitoring zdravstvene ispravnosti vode za piće

Tabela 52. Rezultati ispitivanja vode za piće od javnozdravstvenog značaja u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

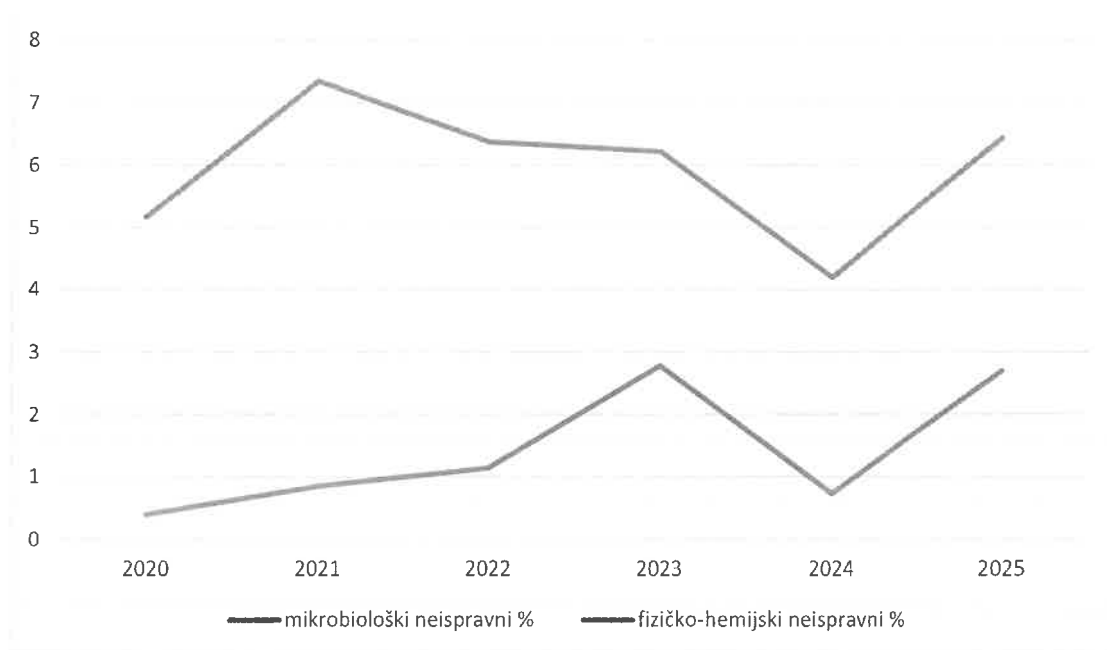
Rb	MJESTO UZIMANJA UZORKA	Broj uzoraka	Mikrobiološka analiza		Fizičko-hemijska analiza	
			Odgovara	Ne odgovara	Odgovara	Ne odgovara
1.	Gradski vodovod	365	179	3	183	0
2.	Lokalni vodovodi	1102	762	38	297	5
3.	Javne česme	112	88	13	4	7
4.	Površinske vode (namjena voda za piće)	42	3	17	20	2
UKUPNO		1621	1032	71	504	14

Ukoliko je uzorak vode od javnozdravstvenog značaja, a rezultati ispitivanja pokazuju da isti nije usaglašen sa uslovima definisanim Pravilnikom o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće („Službeni glasnik BiH“ broj 40/10; 30/12; 62/17), Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo u najkraćem vremenskom intervalu obavještava komunalne službe Općina/javna komunalna preduzeća i Sanitarnu inspekciju. Nakon što odgovorne osobe koje upravljaju vodovodnim sistemima obavijeste Zavod da su korektivne mjere provedene, vrši se kontrolno uzorkovanje i ispitivanje na zdravstvenu ispravnost. Do trenutka dok voda nije zdravstveno ispravna odgovorne osobe dobiju preporuku od Zavoda da je korisnicima neophodno obezbijediti alternativni vid vodosnabdijevanja zdravstveno ispravnim vodom.

Grafikon 16. Rezultati analiza vode za piće od javnozdravstvenog značaja u periodu 2020.-2025. godina

Grafikon 17. Procentualni udio zdravstveno neispravnih uzoraka vode za piće u periodu 2020.-2025. godina

3.2. Bazenske vode

Sigurna bazenska voda predstavlja jedan od osnovnih preduslova za zaštitu zdravlja korisnika bazenskih kupališta. Zbog velikog broja korisnika i mogućnosti prenosa mikrobioloških uzročnika putem vode, kontinuirani laboratorijski nadzor i sanitarno-higijenska kontrola bazenskih kupališta imaju značajan javnozdravstveni značaj.

U maju 2025. godine Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo donijelo je novi Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima bazenskih kupališta i zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 16/25), u čijoj je izradi učestvovao i predstavnik JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Primjenom novog pravilnika unaprijeđen je normativni okvir za kontrolu kvaliteta bazenskih voda i sanitarno-higijenskih uslova bazenskih kupališta.

JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo tokom cijele godine provodi uzorkovanje, transport i laboratorijsko ispitivanje bazenskih voda u skladu sa zahtjevima standarda BAS EN ISO/IEC 17025 i odredbama navedenog Pravilnika. Nadzor obuhvata redovna mikrobiološka i fizičko-hemijska ispitivanja, kao i proširene fizičko-hemijske analize u skladu sa propisanom dinamikom uzorkovanja.

Tokom 2025. godine pod nadzorom Zavoda nalazilo se ukupno 30 bazenskih kupališta, od čega je 11 velikih (kapaciteta više od 10 kupača), 14 malih (kapaciteta manje od 10 kupača) i 5 sezonskih bazenskih kupališta, za koja je dinamika uzorkovanja definisana u skladu sa njihovim kapacitetom i načinom korištenja.

Pored laboratorijskog ispitivanja bazenske vode, Zavod je provodio i sanitarno-higijenska izviđanja bazenskih kupališta u skladu sa članom 17. Pravilnika. Tokom izvještajnog perioda izvršeno je sanitarno-higijensko izviđanje 27 bazena, pri čemu je na sedam bazena izvršeno ponovno izviđanje radi provjere otklanjanja uočenih nedostataka.

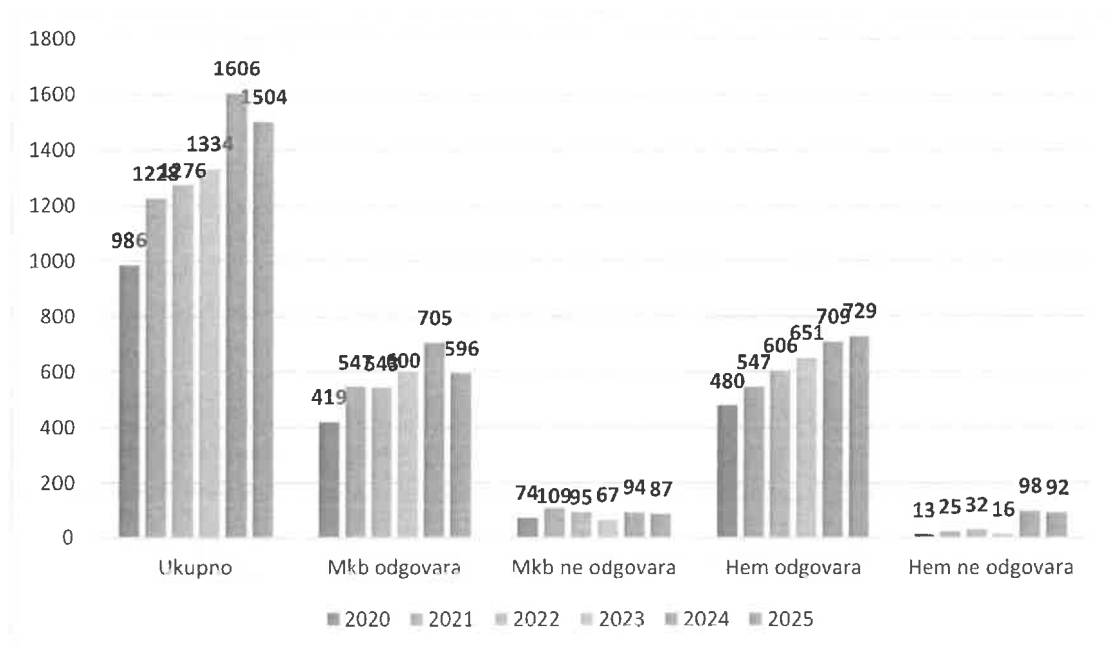
Sanitarno-higijenskim nadzorom procjenjivani su tehnički uslovi bazenskih kupališta, kupališni red, higijenski uslovi čistog i nečistog dijela objekta, način održavanja bazena, kao i edukacija zaposlenika koji učestvuju u održavanju bazenske vode. Prilikom nadzora utvrđeno je da je 26 bazena opremljeno automatskim sistemima za kontinuirano mjerenje temperature, koncentracije rezidualnog hlora i pH vrijednosti, uz automatsko doziranje dezinfekcionih sredstava i flokulanata. Kod jednog sezonskog bazena priprema bazenske vode i dalje se provodi ručno, bez sistema automatske regulacije. Nakon svakog izvršenog nadzora odgovornim licima dostavljene su preporuke za unapređenje sanitarno-higijenskih uslova u cilju zaštite zdravlja korisnika i zaposlenih.

Tabela 53. Rezultati ispitivanja vode u bazenskim kupalištima u 2025. godini

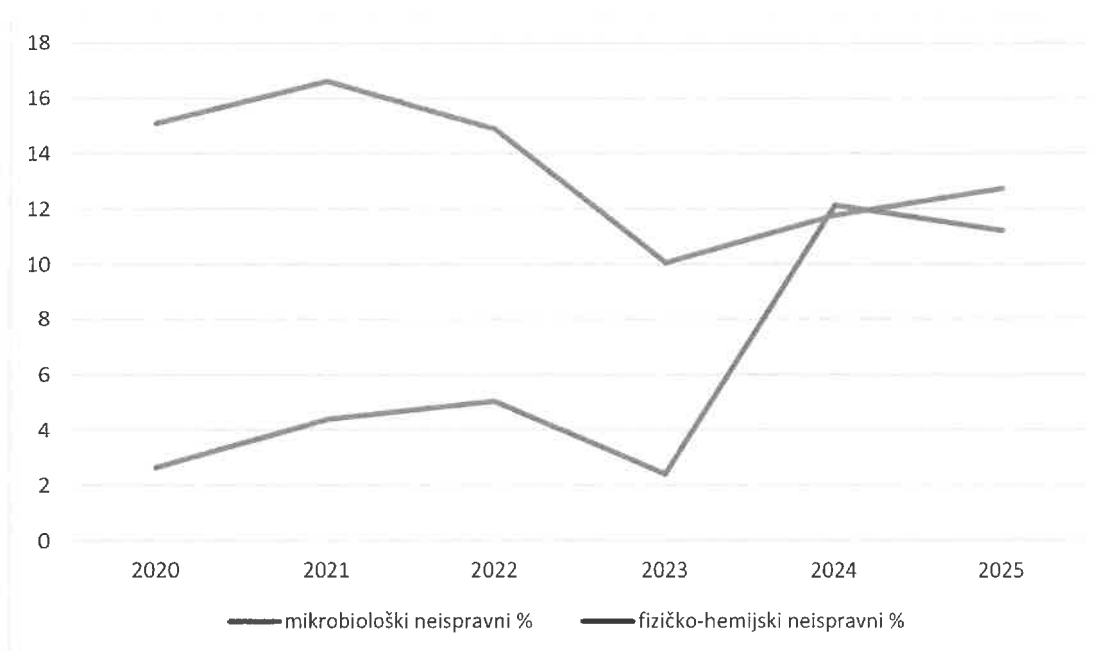
MJESTO UZIMANJA UZORKA	Broj uzoraka	Mikrobiološka analiza		Fizičko-hemijska analiza	
		Odgovara	Ne odgovara	Odgovara	Ne odgovara
Bazeni za kupanje i rekreaciju	1504	596	87	729	92

Najčešći uzročnik mikrobiološkog onečišćenja bila je bakterija *Pseudomonas aeruginosa*, a povišene koncentracije trihalometana hemijski uzrok onečišćenja. O rezultatima ispitivanja, u slučaju zdravstveno neispravnih uzoraka vode, u najkraćem vremenskom intervalu obaviješten je nadležni inspekcijski organ (Sanitarna inspekcija), kao i odgovorna osoba bazenskog kupališta, a u skladu sa odredbama Pravilnika.

Grafikon 18. Rezultati ispitivanja bazenskih voda u periodu 2020.-2025. godina

Grafikon 19. Procentualni udio zdravstveno neispravnih uzoraka bazenskih voda u periodu 2020.-2025.

3.3. Upravljanje otpadom

3.3.1. Komunalni otpad

Organizovano prikupljanje, transport i odlaganje komunalnog otpada predstavlja jednu od osnovnih komunalnih djelatnosti od javnozdravstvenog značaja. Efikasan sistem upravljanja otpadom doprinosi zaštiti zdravlja stanovništva, sprečavanju širenja zaraznih bolesti, zaštiti okoliša te očuvanju kvaliteta zraka, vode i tla. Prikupljanje, transport i deponovanje komunalnog otpada na području Kantona Sarajevo obavlja se prema Zakonu o komunalnoj čistoći („Službene novine Kantona Sarajevo“ Broj 14/16, 43/16, 19/17, 20/18 i 22/19) i Operativnom planu KJKP „Rad“ d.o.o. Sarajevo koji obavlja djelatnost prikupljanja, transporta i deponovanja komunalnog otpada na području Kantona Sarajevo.

Na osnovu podataka dostavljenih od KJKP „Rad“ otpad se odlaže u 49.781 posudu za kolektivno prikupljanje otpada (kontejnera) i posuda za individualno prikupljanje otpada (kanti), te u plastičnim kesama gdje tehnički ne postoje uslovi za postavljanje kontejnera ili u kućnim kantama u ruralnim područjima. 375 kontejnera za razvrstavanje otpada raspoređeno je u sklopu zelenih otoka u Kantonu Sarajevo.

Učestalosti prikupljanja i odvoza su različite u urbanim i ruralnim dijelovima Kantona. Učestalost prikupljanja otpada je najčešće tri puta sedmično, a u padinskim dijelovima grada najčešće dva puta sedmično. U centralnom i starom dijelu grada, u tzv. Prstenu otpad se prikuplja svaki dan u trećoj smjeni. Učestalost odvoza za dvolinijski sistem je za crne kante 1-2 puta sedmično, dok se žuta kanta prazni jednom u 15 dana.

Dnevno se na deponiju Smiljevići sa područja Kantona Sarajevo dopremi približno 500 tona otpada. Ukupno je u 2025. godini na deponiju Smiljevići odloženo 160.335 tona komunalnog otpada. Ukupna količina odvojeno prikupljenog ambalažnog otpada na sortirnici deponije Smiljevići u 2025. godini je 802,25 tona, što predstavlja udio od 0,5% recikliranog otpada u odnosu na prikupljeni.

Iz KJKP „Rad“ navode da se na deponiji na mjesečnom nivou vrši monitoring kvaliteta otpadnih, procjednih voda, zraka, zemljišta, emisije buke, te da se monitoring vrši u skladu sa važećom okolinskom dozvolom i putem ovlaštene i certificirane laboratorijske kuće koja posjeduje odobrenje od nadležnog ministarstva. Dalje navode da su rezultati ispitivanja transparentni i da se redovno objavljuju na njihovoj web stranici. U toku 2025. godine bilo je 14 neusklađenih izvještaja u odnosu na monitoring: 12 mjesečnih izvještaja za procjedne vode i 2 šestomjesečna izvještaja o monitoringu zemljišta. Iz KJKP „Rad“ navode da plan za provođenje korektivnih mjera ukoliko su rezultati izvještaja neusklađeni sa zakonskom legislativom postoji kroz dinamički plan Vodne dozvole 2024.-2026. Također se navodi da je na osnovu zahtjeva standarda kvaliteta ISO 9001:2015 i 14001:2015 planirana izrada Plana za provođenje detaljnih korektivnih mjera u 2026. godini.

U skladu sa važećom Dozvolom za upravljanje otpadom animalni otpad se zbrinjava putem jama i grobnica za I i II kategoriju animalnog otpada, dok se III kategorija animalnog otpada odlaže u tijelo deponije.

U područjima gdje nije moguće postaviti kontejnere, poput uže gradske jezgre (Vijećnica - Vječna vatra), mjere čistoće su pojačane. Budući da se komunalni otpad u tim zonama odlaze u plastičnim kesama, kako bi se očuvala čistoća i higijena prostora, svakodnevno se provodi pranje i čišćenje ovih lokacija, što osigurava da navedeno područje ostane uredno i sanitarno uprkos specifičnim uslovima odlaganja otpada.

Dalje navode da od samog odlagališta-aktivne plohe deponije stambeni objekti su udaljeni cca 300m, a od glavnog ulaza u deponiju „Smiljevići“ cca 50m.

KJKP „Rad“ je dostavio Zavodu podatak da je tokom 2025. godine evidentirano ukupno 75 lokacija divljih deponija, te informaciju o 34 „najkritičnije“ lokacija gdje se otpad iznova i iznova neadekvatno odlaze.

ZAKLJUČCI

- *Na području Kantona Sarajevo još uvijek nije uspostavljen jedinstven, sistemski organizovan i budžetski finansiran program monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za piće kojim bi bili obuhvaćeni svi objekti koji služe za javnu vodoopskrbu u skladu sa važećim propisima. Uspostavljanje takvog sistema predstavlja jedan od ključnih prioriteta u oblasti zaštite javnog zdravlja. Za uspostavljanje ovakvog sistema neophodno je osigurati stabilan i održiv model budžetskog finansiranja.*
- *Ne postoji jedinstvena i verifikovana evidencija svih objekata koji služe za javnu vodoopskrbu na području Kantona Sarajevo. Posljedično, JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo ne raspolaže potpunim podacima o njihovom broju, lokaciji, tehničkim karakteristikama, broju korisnika i načinu upravljanja, što predstavlja jedno od ključnih ograničenja za planiranje monitoringa, procjenu rizika i efikasno postupanje u slučaju hidričnih epidemija i drugih vanrednih situacija.*
- *Određeni objekti koji služe za javnu vodoopskrbu, odnosno sistemi koji vodom za piće snabdijevaju više od 50 stanovnika ili isporučuju više od 10 m³ vode dnevno, nisu obuhvaćeni kontinuiranim zdravstvenim nadzorom. Nepostojanje redovnog laboratorijskog nadzora ovih sistema predstavlja značajan nedostatak sistema javnozdravstvenog nadzora i povećava mogućnost da eventualna zdravstvena neispravnost i potencijalni rizik po zdravlje ne budu pravovremeno prepoznati.*
- *Obim laboratorijskog nadzora nad sistemima javne vodoopskrbe zavisi od zaključenih ugovora između upravitelja vodovodnih sistema i JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Takav model ne osigurava kontinuitet javnozdravstvenog nadzora nad svim sistemima javne vodoopskrbe.*
- *Tokom 2025. godine Zavod nije raspolagao rezultatima laboratorijskih ispitivanja vode iz sistema kojim upravlja JKP „Vodostan“ d.o.o. Ilijaš, kao ni rezultatima ispitivanja gradskog vodovodnog sistema kojim upravlja KJKP „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Sarajevo nakon isteka ugovornog perioda u novembru 2025. godine, što onemogućava potpunu procjenu zdravstvene ispravnosti vode za piće na području Kantona Sarajevo.*
- *Potrebno je urediti obavezu dostavljanja rezultata laboratorijskih ispitivanja vode za piće JU Zavodu za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, bez obzira na to koja ovlaštena laboratorija provodi ispitivanja. Time bi se osigurao kontinuiran uvid u zdravstvenu ispravnost vode za piće na području cijelog Kantona Sarajevo, omogućila pravovremena procjena javnozdravstvenih rizika, unaprijedilo rano otkrivanje potencijalnih opasnosti te osiguralo efikasnije postupanje u slučaju vanrednih situacija i hidričnih epidemija.*
- *Potrebno je nastaviti aktivnosti na uspostavljanju jedinstvene GIS baze podataka i registra svih objekata koji služe za javnu vodoopskrbu, koja će predstavljati osnov za uspostavljanje registra vodnih objekata, procjenu rizika, planiranje monitoringa, upravljanje incidentnim situacijama i razvoj održivog sistema monitoringa zasnovanog na procjeni rizika.*

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

- *JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo tokom izvještajnog perioda unaprijedio je transparentnost informisanja javnosti uspostavljanjem interaktivne karte sistema javne vodoopskrbe na službenoj web stranici Zavoda. Građanima je omogućen neposredan uvid u rezultate odmah nakon njihove verifikacije, čime je unaprijeđena dostupnost informacija od javnozdravstvenog značaja.*
- *Lokalni vodovodni sistemi imaju značajan javnozdravstveni značaj, posebno za stanovništvo ruralnih područja koje od njih svakodnevno zavisi. Rezultati laboratorijskih ispitivanja ukazuju na potrebu kontinuiranog zdravstvenog nadzora, redovnog održavanja vodnih objekata, unapređenja postupaka dezinfekcije te jačanja saradnje između upravitelja vodovoda, jedinica lokalne samouprave i javnozdravstvenih institucija. Posebnu pažnju potrebno je posvetiti uspostavljanju jedinstvene evidencije svih lokalnih vodovodnih sistema koji služe za javno vodosnabdijevanje, kao važnog preduslova za procjenu rizika i planiranje preventivnih aktivnosti.*
- *U maju 2025. godine Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo donijelo je novi Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uslovima bazenskih kupališta i zdravstvenoj ispravnosti bazenskih voda („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 16/25), u čijoj je izradi učestvovao i predstavnik JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo. Primjenom novog pravilnika unaprijeđen je normativni okvir za kontrolu kvaliteta bazenskih voda i sanitarno-higijenskih uslova bazenskih kupališta.*
- *Izvještajni period prati 2025. godinu i tada još uvijek nije uspostavljen integrisani sistem praćenja povezanosti kvaliteta zraka i zdravstvenih ishoda. Kako takav sistem predstavlja neophodan preduslov za procjenu stvarnog uticaja zagađenja zraka na zdravlje i planiranje javnozdravstvenih intervencija zasnovanih na dokazima, Zavod je u prvoj polovini 2026. godine pokrenuo aktivnosti na uspostavljanju ovog sistema, te je održano više radnih sastanaka sa predstavnicima Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo definisanja modela uspostavljanja ovog sistema.*
- *Organizovani sistem prikupljanja i odlaganja komunalnog otpada predstavlja jedan od najvažnijih elemenata zaštite javnog zdravlja. Redovan odvoz otpada smanjuje mogućnost zadržavanja i razmnožavanja glodara, zmija i insekata, te doprinosi smanjenju rizika od nastanka nelegalnih odlagališta. Istovremeno, mali udio odvojeno prikupljenog ambalažnog otpada ukazuje na potrebu daljeg razvoja sistema reciklaže, unapređenja primarne selekcije otpada i jačanja svijesti stanovništva o pravilnom postupanju s otpadom.*
- *Rezultati monitoringa okolišnih medija na području sanitarne deponije zahtijevaju kontinuirano praćenje i provođenje korektivnih mjera kada se utvrde neusklađenosti, s ciljem smanjenja mogućih negativnih uticaja na okoliš i zaštite zdravlja stanovništva. Rezultati monitoringa okolišnih medija predstavljaju važan pokazatelj stanja okoliša, ali sami po sebi ne omogućavaju donošenje zaključaka o uticaju na zdravlje stanovništva bez odgovarajuće procjene izloženosti i procjene rizika po zdravlje ljudi.*
- *Unapređenje zaštite zdravlja stanovništva zahtijeva kontinuirano jačanje međuinstitucionalne saradnje, uz razvoj jedinstvenih informacionih sistema, razmjenu podataka i osiguravanje održivog finansiranja aktivnosti od javnozdravstvenog značaja.*

3.4. KVALITET ZRAKA

Kvalitet zraka predstavlja jednu od najznačajnijih okolišnih determinanti zdravlja stanovništva. Dugotrajna i kratkotrajna izloženost povišenim koncentracijama zagađujućih materija u zraku povezuje se sa povećanim rizikom od respiratornih i kardiovaskularnih oboljenja, pogoršanjem postojećih hroničnih bolesti, povećanjem broja hitnih intervencija, hospitalizacija i prijevremenih smrti.

Kanton Sarajevo se tokom zimskog perioda redovno suočava sa epizodama povećanog zagađenja zraka, koje nastaju kao posljedica kombinovanog djelovanja meteoroloških uslova, konfiguracije terena i emisija iz individualnih ložišta, saobraćaja i drugih izvora zagađenja. U tim periodima posebno su ugrožene osjetljive grupe stanovništva, uključujući djecu, starije osobe, trudnice i osobe sa hroničnim respiratornim i kardiovaskularnim oboljenjima.

JU Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo kontinuirano prati stanje kvaliteta zraka kroz analizu dostupnih podataka monitoringa, procjenjuje potencijalne javnozdravstvene rizike te priprema preporuke za zaštitu zdravlja stanovništva u periodima povećanog zagađenja. Tokom izvještajnog perioda Zavod je redovno informisao javnost o mogućim zdravstvenim posljedicama izloženosti zagađenom zraku, uz svakodnevne zdravstvene preporuke.

3.4.1. MONITORING KVALITETA ZRAKA U KANTONU SARAJEVO

Monitoring kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo je kontinuirani projekt koji provodi J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo za potrebe Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo.

Kantonalna mreža stanica za monitoring kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo sastoji se od sedam automatskih stanica. Automatske stanice su postavljene na slijedećim lokacijama:
- na lokalitetu Vijećnice, Otoke, Doma zdravlja Ilidža, Ilijaša, Vogošće, Hadžića i Saraj Polja (mobilna stanica).

Kantonalna mreža stanica je dio i Federalne mreže stanica koja na teritoriji Kantona Sarajevo mjere sa još dvije stanice na Bjelavama i Ivan Sedlu.

Oprema koja se koristi za monitoring kvartalno se provjerava s certificiranim kalibracionim jedinicama od strane ovlaštenog servisa i od uposlenika Zavoda. Vršiti se i interna provjera (zero/span) sa certificiranom smjesom gasova.

Stanice mjere, osim meteoroloških parametara (pritiska, relativne vlažnosti, temperature, smjera i brzine vjetrova), koncentracije: lebdećih čestica - PM₁₀ (stanice na Ilidži, Vogošći, Otoci, Hadžićima mjere PM_{1,2,5,4,10} ukupne čestice), sumpor dioksid, ozon, okside nitrogena (NO, NO₂, NO_x), ugljen monoksid te koncentracije VOC jedinjenja (benzen, toluen, etil benzen, m&p ksilen i o- ksilen), amonijaka, vodik sulfida, merkaptana, odoranata.

Posljednjih nekoliko godina, učešćem u raznim projektima kompletirana je oprema potrebna za gravimetrijsko određivanje koncentracije PM₁₀ čestica, što je zakonska obaveza, jer se radi

o referentnoj metodi koja treba da potvrdi mjerenja koja vrše automatski analizatori. Tokom 2025. Metoda je razvijena i tokom zimskog perioda je započeto gravimetrijsko određivanje na dvije lokacije gdje su postavljeni uzorkivači Ilidža i Ilijaš. Uporedo su vršena kontrolna mjerenja sadržaja teških metala kadmija, arsena i nikla.

Kvalitet zraka se u javnosti predstavlja upotrebom indeksa kvaliteta zraka. Obzirom da je došlo do relativno zbunjujućih upotreba raznih indeksa Federalni hidrometeorološki zavod je izdao Metodologiju izrade indeksa kvaliteta zraka kao jedini službeni način indeksiranja na nivou Federacije koji je usklađen sa evropskim načinom indeksiranja. Nažalost, i dalje pojedine institucije i nevladine organizacije koriste različite vidove indeksiranja koje mogu dovesti u zabunu javnost i pričiniti veću štetu.

Indeks kvalitete zraka omogućava jednostavnije, pristupačnije pojašnjenje trenutnog stanja kvalitete zraka u mjestu prebivališta za građane kako bi mogli prilagoditi svoje dnevne aktivnosti, tako da njihovo zdravlje ne bude ugroženo.

Indeks kvalitete zraka odražava potencijalni uticaj kvalitete zraka na zdravlje, vođen polutantom čije su koncentracije u datom trenutku najdominantnije u mjerenoj koncentraciji zbog poznatih povezanih zdravstvenih uticaja. Indeks kvalitete zraka nije alat za provjeru usklađenosti sa propisanim graničnim vrijednostima kvaliteta zraka i ne može se koristiti u tu svrhu.

Zakonska regulativa koja se odnosi na monitoring kvaliteta zraka obuhvata:

1. Zakon o zaštiti okoliša ('Službene novine FBiH' broj 33/03, 38/09);
2. Zakon o zaštiti zraka ('Službene novine FBiH' broj 72/24 od 13.9.2024);
3. Plan interventnih mjera u slučajevima prekomjerne zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo ('Službene novine Kantona Sarajevo', broj 49/23);
4. Odluka o donošenju Akcionog plana za smanjenje emisije čestičnih tvari u zrak na području Kantona Sarajevo ('Službene novine Kantona Sarajevo', 16/13);
5. Odluka o zaštiti i poboljšanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo ('Službene novine Kantona Sarajevo', 23/16);- u fazi izmjene
6. Kantonalni plan zaštite okoliša Kantona Sarajevo za period 2017 – 2022.
7. Metodologija izrade indeksa kvaliteta zraka- Federalni hidrometeorološki zavod (2024.)

Mjerenja automatskih stanica trenutno ostvaruju prikaz na web stranici Federalnog hidrometeorološkog zavoda. U cilju zaštite zdravlja stanovništva Zavod na svojoj web stranici <https://www.zzjzks.ba/> objavljuje saopštenja i informacije o mjerama predostrožnosti u cilju zaštite zdravlja ljudi, naročito ugroženih populacija, tokom godine a naročito tokom zimskog perioda. Izvještavanje se vrši na dnevnoj i mjesečnoj osnovi i godišnjoj osnovi prema nadležnom ministarstvu. Detaljnije informacije o stanju kvaliteta zraka u Kantonu Sarajevo se objavljuju u vidu Godišnjeg izvještaja o monitoringu kvaliteta zraka koji osim rezultata za proteklu kalendarsku godinu daje uvid stanja kvaliteta zraka kroz godine praćenja automatskim stanicama.

Tabela 54. Granične vrijednosti, gornja i donja granica ocjenjivanja, tolerantne vrijednosti i pragovi upozorenja / uzbune propisane Pravilnikom o načinu vršenja monitoringa kvaliteta zraka i definiranju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta zraka (Sl. novine FBiH 1/12, 44/19).

Polutant	Vrijeme prosječenja	Granična vrijednost	Gornja granica ocjenjivanja ⁽¹⁾	Donja granica ocjenjivanja ⁽¹⁾	Prag uzbune / upozorenja	Minimalna raspoloživost podataka
SO ₂	Jedan sat	350 ⁽⁷⁾ µg/m ³	-	-	500 µg/m ³	75 %
	Jedan dan	125 ⁽⁷⁾ µg/m ³	75 ⁽²⁾ µg/m ³	50 ⁽²⁾ µg/m ³	-	75 %
	Godina	50 µg/m ³	-	-	-	90 %
NO ₂	Jedan sat	200 ⁽⁹⁾ µg/m ³	105 ⁽³⁾ µg/m ³	75 ⁽³⁾ µg/m ³	400 µg/m ³	75 %
	Jedan dan	85 µg/m ³	-	-	-	75 %
	Godina	40 µg/m ³	32 µg/m ³	26 µg/m ³	-	90 %
CO	8-časovno	10 mg/m ³	7 ⁽⁴⁾ mg/m ³	5 ⁽⁴⁾ mg/m ³	-	75 %
	Jedan dan	5 mg/m ³	-	-	-	75 %
	Godina	3 mg/m ³	-	-	-	90 %
PM ₁₀ (LČ ₁₀)	Jedan dan	50 ⁽⁵⁾ µg/m ³	35 ⁽⁵⁾ µg/m ³	25 ⁽⁵⁾ µg/m ³	-	75 %
	Godina	40 µg/m ³	28 µg/m ³	20 µg/m ³	-	90 %
O ₃	8-časovno	120 ⁽⁸⁾ µg/m ³	-	-	240 / 180 ⁽⁹⁾	75 %
Benzen	Godina	5 µg/m ³	3.5 µg/m ³	2 µg/m ³	-	90 %
PM2.5 prvi stadij	Godina	25 µg/m ³	17 µg/m ³	12 µg/m ³	-	90 %
PM2.5 drugi stadij	Godina	20 µg/m ³	17 µg/m ³	12 µg/m ³	-	90 %
H ₂ S	Jedan sat	7 µg/m ³⁽¹¹⁾				
	Jedan dan	5 µg/m ³⁽¹¹⁾				
	Godina	2 µg/m ³				
NH ₃	Jedan dan	100 µg/m ³⁽¹¹⁾				
	Godina	30 µg/m ³				
Ukupne lebdeće čestice	Jedan dan	250 µg/m ³				
	Godina	90 µg/m ³				

¹ Gornja i donja granica ocjenjivanja za zaštitu zdravlja ljudi. Prilog VIII odjeljak B definira načine utvrđivanja prekoračenja gornje i donje granice ocjenjivanja

² Vrijednosti propisane za dnevne prosjeke i ne smije se prekoračiti više od 3 puta u toku godine za SO₂.

³ Vrijednosti propisane za jednočasovne prosjeke i ne smiju biti prekoračene više od 18 puta u toku godine za NO₂.

⁴ Vrijednosti propisane za 8-časovne srednje vrijednosti i ne smiju biti prekoračene više od 18 puta u toku godine za CO.

⁵ Vrijednosti propisane za dnevne srednje vrijednosti i ne smiju biti prekoračene više od 35 puta u toku godine za PM₁₀.

⁷ Vrijednost je propisana za jedno-časovne srednje vrijednosti i ne smiju biti prekoračene više od 24 puta u jednoj kalendarskoj godini za SO₂.

⁹ Vrijednosti su propisane za jednodnevne prosjeke i ne smiju biti prekoračene više od 3 puta u jednoj kalendarskoj godini

⁸ Granična vrijednost je prema važećem Pravilniku data kao dugoročni cilj izražena kao maksimalna dnevna osmočasovna vrijednost

⁹ Koncentracije moraju biti prekoračene u najmanje tri uzastopna sata na lokacijama reprezentativnim za kvalitet zraka na području čija površina nije manja od 100 km², ili u zonama ili aglomeracijama, ako je njihova površina manja.

¹⁰ Vrijednosti su propisane za jednodnevne prosjeke i ne smiju biti prekoračene više od 7 puta u jednoj kalendarskoj godini

3.4.1.1 Analiza mjerenja praćenih polutanata

Azot dioksid

Tabela 55. Statistički pokazatelji mjerenja azot dioksida na automatskim stanicama tokom 2025.

2025.	Ilijaš	Ilidža	Vogošća	Hadžići	Otoka	Vijećnica	Saraj polje
Broj prekoračenja prosječne dnevne granične vrijednosti	0	1	0	0	53	0	0
Broj prekoračenja gornje granice ocjenjivanja (po danu) 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	29	86	55	7	229	50	71
Broj prekoračenja donje granice ocjenjivanja po danu 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	58	137	98	11	295	86	140
Maksimalno izmjerena dnevna vrijednost [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	71	107	82	42	130	94	67
Prosječna godišnja vrijednost [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	18	27	21	28	51	22	28
Ostvareni broj satnih prosjeka	8557	8220	8566	443	7889	8286	6567
Broj prekoračenja prosječne satne granične vrijednosti 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	0	0	0	0	6	0	0
Maksimalno izmjerena satna vrijednost ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	121	152	123	82	220	134	127
Broj prekoračenja gornje granice ocjenjivanja (satne) 105 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1	24	7	0	600	32	12
Broj prekoračenja donje granice ocjenjivanja (satne) 75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	35	143	66	3	1865	125	193

Godišnja srednja granična vrijednost za azot dioksid iznosi 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ uz uslov 90% ostvarenih validnih podataka tokom godine, eventualno do 75% prihvatljivosti broja validnih podataka pod uslovom jednake rasprostranjenosti tokom godine. Stanica na Otoci je dostigla godišnju graničnu vrijednost. Najveća prosječna godišnja vrijednost je zabilježena na Otoci i iznosi 51 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Prosječna dnevna granična vrijednost iznosi 85 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ pod istim uslovima procenta validnosti podataka. Zabilježen je veći broj prekoračenja dnevne granične vrijednosti na stanici Otoka (pedeset i tri dana) i jedan dan na Ilidži. Najviše zabilježene prosječne dnevne vrijednosti kao i najveći godišnji prosjek zabilježen je na Otoci što je bio slučaj i prethodnih godina.

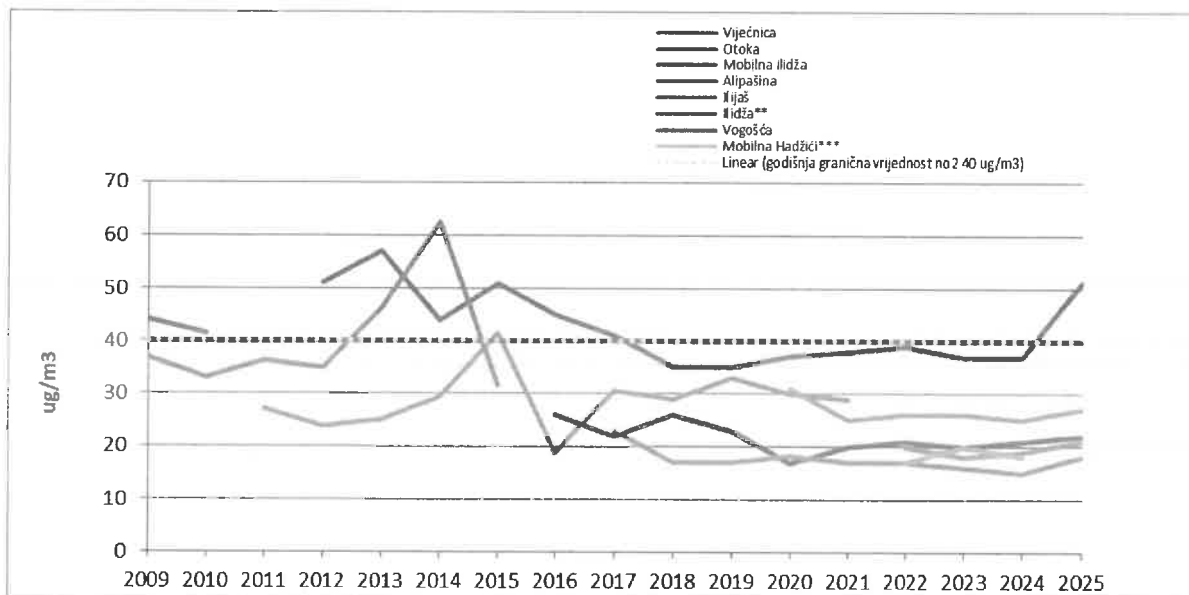
Gornja dnevna granična vrijednost ocjenjivanja 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ su prekoračene su na svim stanicama koja su ostvarila dovoljan broj validnih mjerenja i naravno donja granica ocjenjivanja od 26 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Kada su u pitanju satni prosjeci, prema Pravilniku dozvoljeno je maksimalno 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i to je zabilježeno također na Otoci. Maksimalno izmjerena satna vrijednost tokom godine izmjerena je na Otoci 220 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Broj prekoračenja gornje satne granice ocjenjivanja u svrhu zaštite ljudi od $105 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (dozvoljeno 18 satnih prekoračenja tokom godine) ostvarile su stanice Ilidža, Vijećnica i Otoka (600) i u odnosu na prethodnu godinu po svim parametrima azot dioksid značajno je u porastu, naročito na Otoci. Broj prekoračenja donje satne granice ocjenjivanja $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (dozvoljeno 18 satnih prekoračenja tokom godine) prekoračile su sve stanice).

Grafikon 20. Prikaz kretanja prosječnih godišnjih koncentracija azot dioksida tokom svih godina praćenja automatskim stanicama

Sumpor dioksid

Tabela 56. Statistički pokazatelji mjerenja sumpor dioksida na automatskim stanicama tokom 2025.

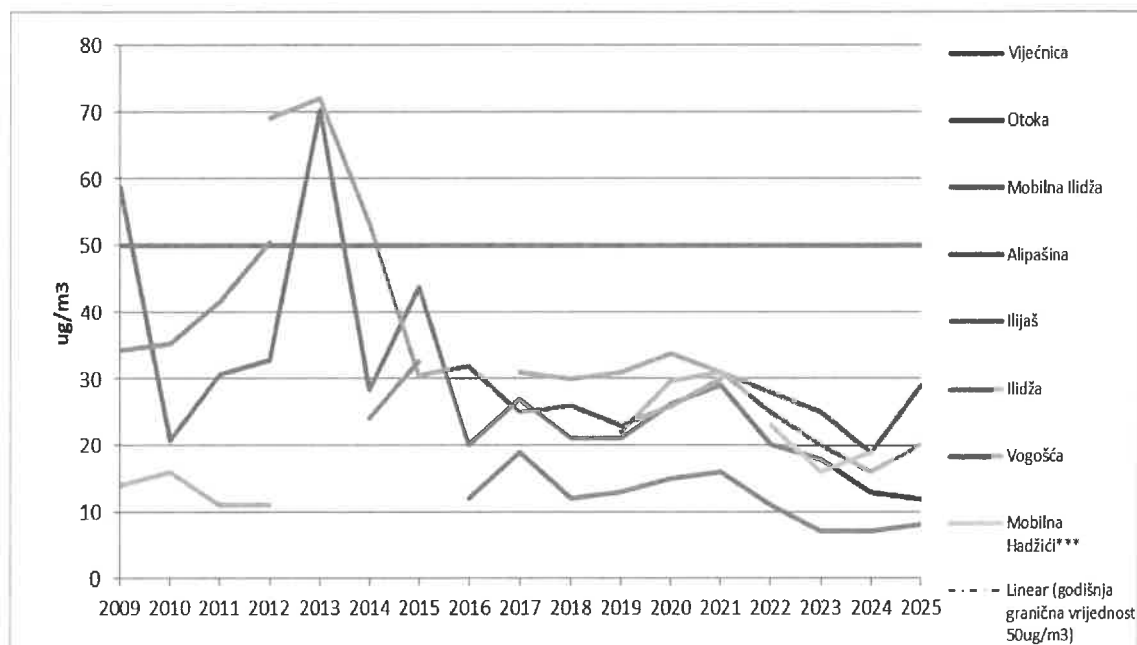
2025.	Ilijaš	Ilidža	Vogošća	Hadžići	Otoka	Vijećnica	Saraj polje
Broj prekoračenja prosječne dnevne granične vrijednosti $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$	12	2	2	0	1	0	0
Broj prekoračenja gornje granice ocjenjivanja (po danu) $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$	24	14	6	8	3	1	0
Broj prekoračenja donje granice ocjenjivanja (po danu) $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$	48	39	16	18	11	2	5
Maksimalno izmjerena dnevna vrijednost [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	374	178	160	114	136	101	98
Prosječna godišnja vrijednost [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	29	20	11	15	12	8	14
Broj prekoračenja prosječne satne granične vrijednosti $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$	51	3	11	2	2	1	0
Maksimalno izmjerena satna vrijednost [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	1271	661	1009	494	423	634	300

Mjerenja sumpordioksida tokom 2025. vršena su na svim stanicama i generalno se može zaključiti da Kanton Sarajevo, osim povremeno u Ilijašu, nema problem sa ovim polutantom.

Godišnja srednja granična vrijednost za sumpor dioksid iznosi $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ uz uslov 90% ostvarenih validnih podataka tokom godine. Eventualno do 75% prihvatljivosti broja validnih podataka pod uslovom jednake rasprostranjenosti tokom godine. Niti jedna stanica nije dostigla tu vrijednost. Tokom 2025. sve stanice su imale obuhvat 95 % i više validnih mjerenja. Prosječna dnevna granična vrijednost iznosi $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$ pod istim uslovima procenta validnosti podataka. Zabilježen je broj prekoračenja dnevne granične vrijednosti jedino na stanici u Ilijašu, Vogošći i Ilidži. Pravilnikom je dozvoljeno tri puta tokom godine što ukazuje da je Ilidža sa četiri prekoračenja prešla prag.

Kada su u pitanju satni prosjeci, prema Pravilniku dozvoljeno je maksimalno $350 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i to su zabilježile stanice u Ilijašu i Vogošći ali nisu prelazile dozvoljeni broj dvadeset i četiri satna prekoračenja tokom godine. Maksimalno izmjerena satna vrijednost tokom godine izmjerena je u Ilijašu $769 \mu\text{g}/\text{m}^3$. U Tabeli 56. zabilježen je broj i vrijednost satnih prekoračenja koja se pripisuju daljinskom transportu na osnovu poznatih izvora emisija, pravca vjetra kao i na osnovu mjerenja drugih stanica u Federaciji na potezu od termoelektrane Kakanj do Sarajeva o čemu je obaviješteno i nadležno Federalno ministarstvo okoliša i turizma.

Grafikon 21. Prikaz kretanja prosječnih godišnjih koncentracija sumpor dioksida tokom svih godina praćenja automatskim stanicama

PM₁₀

Tabela 57. Statistički pokazatelji mjerenja PM₁₀ na automatskim stanicama tokom 2025.

2025.	Vogošća	Otoka	Vijećnica	Hadžići	Ilijaš	Ilidža	Saraj polje – mobilna
Broj prekoračenja prosječne dnevne granične vrijednosti	61	88	31	54	88	63	38
Broj prekoračenja gornje granice ocjenjivanja	97	127	56	83	142	102	60
Broj prekoračenja donje granice ocjenjivanja	145	194	99	140	232	155	105
Maksimalno izmjerena dnevna vrijednost [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	250	298	169	217	296	249	262
Prosječna godišnja vrijednost [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	33	44	26	31	43	34	39
Maksimalno izmjerena satna vrijednost	320	534	239	311	368	472	558

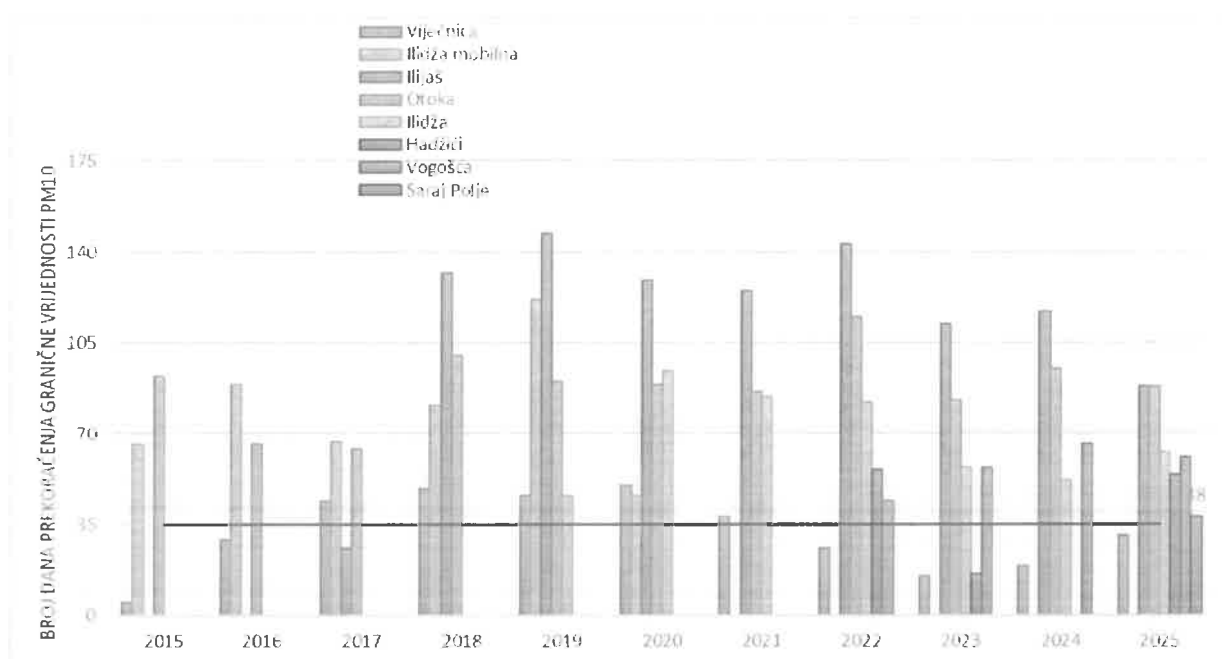
Godišnji broj validnih mjerenja na stanicama zadovoljava uslove Pravilnika osim za mobilnu stanicu na Saraj Polju (52%).

Tokom 2025. primjetan je rast koncentracija na svim mjernim mjestima sa značajnim brojem prekoračenja dnevne granične vrijednosti od $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ koje su prekoračila dozvoljeni broj predviđen Pravilnikom (35 tokom godine) na svim stanicama osim Vijećnice. Maksimalna granična satna vrijednost nije definisana postojećom zakonskom regulativom i primjetno je da u zimskom periodu satne vrijednosti budu i do 9 puta veće od prosječne dnevne vrijednosti.

Tokom godine, u zimskom periodu više puta su proglašavane epizode iz Plana interventnih mjera za slučajeve prekomjernog zagađenja baš iz razloga visokih vrijednosti ovog polutanta.

Rekordno visoke vrijednosti su izmjerene na lokalitetu Saraj polja, Otoke i Ilijaša. U odnosu na prethodnu godinu primjetno je da na svim stanicama (osim Ilidže) je zabilježen povećan broj prekoračenja dozvoljene dnevne granične vrijednosti. Izmjerene su izuzetno visoke vrijednosti na području Općine Novi Grad tokom zimskog perioda i ukazuju na potpunu opravdanost postavljanja na datu lokaciju te potrebu da se u budućnosti planira kontinuirani monitoring.

Grafikon 22. Prikaz broja prekoračenja dozvoljene dnevne granične vrijednosti 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (maksimalno 35 dana) PM_{10} na automatskim stanicama tokom perioda 2015.-2025.

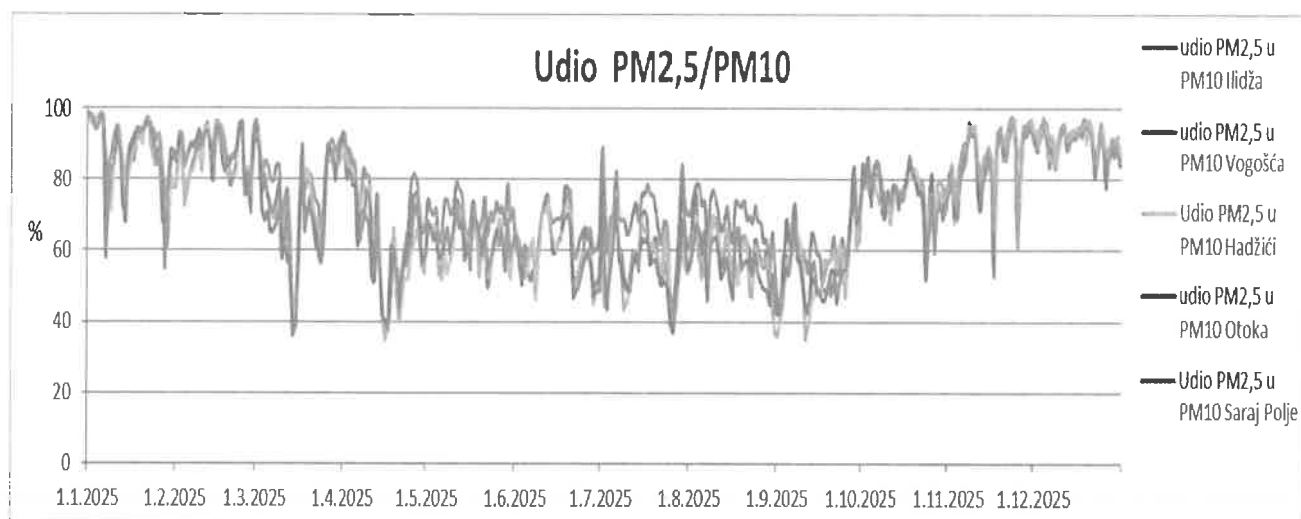
Iz Grafikona 22. jasno je vidljivo da Kanton Sarajevo najveći problem ima s koncentracijom prašine mjerene frakcije PM_{10} i da je to već niz godina prekoračenje godišnje granične vrijednosti kao i dozvoljenog broja prekoračenja vrlo često već dostignuto u prva dva mjeseca godine.

$\text{PM}_{2.5}$

Tabela 58. Statistički pokazatelji mjerenja $\text{PM}_{2.5}$ na automatskim stanicama tokom 2025.

2025.	Vogošća	Ilidža	Otoka	Hadžići	Mobilna Saraj Polje
Maksimalno izmjerena dnevna vrijednost [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	239	240	286	208	249
Prosječna godišnja vrijednost max 25 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]	26	29	35	24	62
Maksimalno izmjerena satna vrijednost	315	468	414	304	534

Grafikon 23. Udio PM_{2,5} u PM₁₀ tokom 2025.

Tokom proteklih godina na prijedlog Zavoda a na osnovu preporuka WHO uspostavljena je zamjena starih analizatora koja su mjerila samo koncentracije PM₁₀ sa analizatorima koji istovremeno mjere frakcije i PM 2,5;4,1. Prosječna dozvoljena dnevna granična vrijednost za ove frakcije nije definisana Pravilnikom. Postojećom zakonskom regulativom definisana je prosječna godišnja granična vrijednost PM_{2,5} od 25 mikrograma po metru kubnom što je prekoračeno na svim stanicama osim Hadžića (Tabela 58.). Stanice su zabilježile dovoljan broj validnih mjerenja tokom godine osim mobilne stanice u Saraj Polju. U narednom periodu u zavisnosti od dostupnih sredstava planirana je zamjena preostalih analizatora i na Vijećnici i u Ilijašu.

Iz Grafikona 23. jasno je da se udio PM_{2,5} u PM₁₀ mijenja tokom godine kako se mijenjaju izvori emisija tako da se udio kreće u rasponu od 30% ljeti do 99% zimi. Visoke koncentracije tj. visok udio PM_{2,5} u PM₁₀ predstavlja ozbiljan rizik po zdravlje ljudi jer veću štetu mogu učiniti organizmu manje čestice koje dublje prodiru u organizam, krvotok i unutrašnje organe, naročito čestice PM₁ i PM_{2,5}. Također, analizatori koji mjere obje frakcije istovremeno mjere i frakcije PM₁ i PM₄, čiji udjeli su također ocjenjeni kao izrazito visoki ali za njih nemaju propisane granične vrijednosti.

Ugljen monoksid CO

Tabela 59. Statistički pokazatelji mjerenja ugljen monoksida na automatskim stanicama tokom 2025.

2025.	Vijećnica	Saraj Polje
Broj prekoračenja prosječne dnevne granične vrijednosti 5 mg/m ³	0	0
Maksimalno izmjerena dnevna vrijednost [μg/m ³]	3,1	2,6
Prosječna godišnja vrijednost [mg/m ³]	0,5	0,5
Broj prekoračenja prosječne 8-satne granične vrijednosti 10 mg/m ³	0	0
Maksimalno izmjerena 8-satna vrijednost	4	4
Broj prekoračenja gornje granice ocjenjivanja za osmosatne prosjeke 7 mg/m ³	0	0
Broj prekoračenja donje granice ocjenjivanja za osmosatne prosjeke 5 mg/m ³	0	0

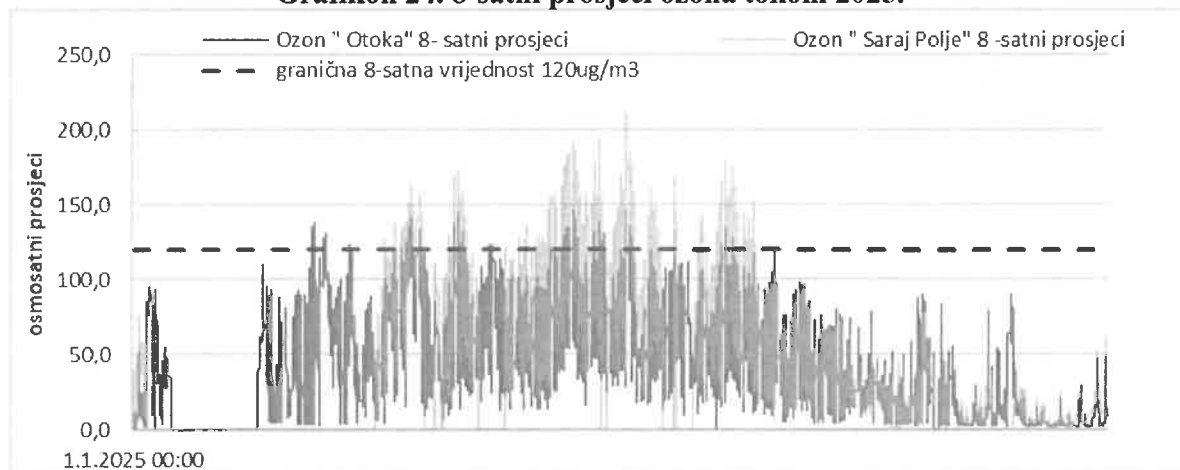
Ugljen monoksid kao polutant, od kada se mjeri u KS, nije pokazao prekoračenje granične vrijednosti.

Ozon O₃

Tabela 60. Statistički pokazatelji mjerenja ozona na automatskim stanicama tokom 2025.

2025.	Otoka	Saraj Polje
Maksimalno izmjerena dnevna vrijednost [μg/m ³]	121	153
Prosječna godišnja vrijednost [μg/m ³]	44	56
Broj prekoračenja prosječne 8-satne granične vrijednosti 120 μg/m ³	182	647
Maksimalno izmjerena 8-satna vrijednost u μg/m ³	146	211

Grafikon 24. 8-satni prosjeci ozona tokom 2025.

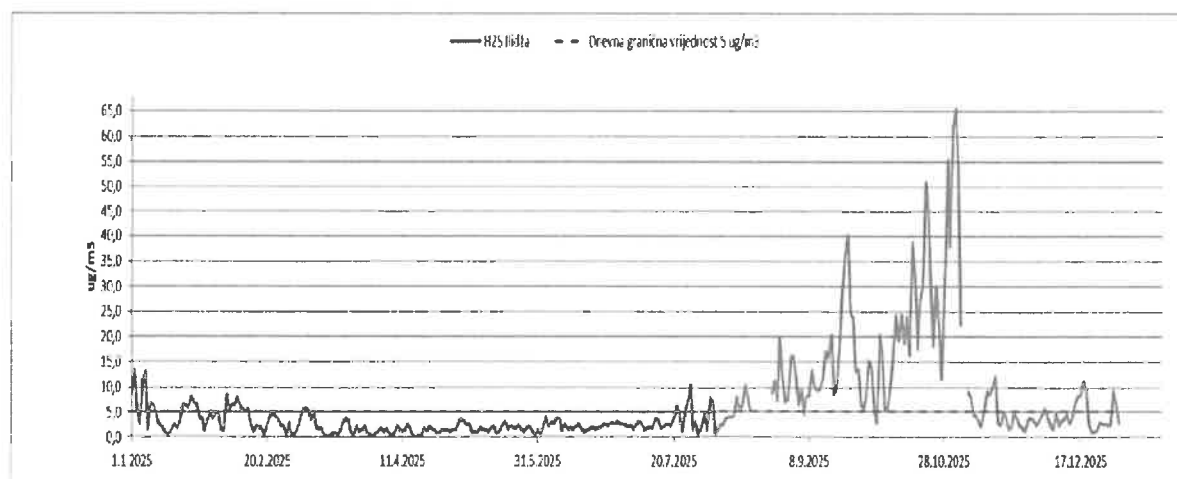
Broj prekoračenja osmosatne vrijednosti tokom godine su zabilježena na obje stanice veći broj puta nego što je dozvoljeno Pravilnikom što ukazuje da je ozon postao već ozbiljan problem u Kantonu Sarajevo. Koliko je poznato u Kantonu Sarajevo izvor emisije ozona nije poznat da bi se moglo uticati na smanjenje emisije (nije posljedica industrijskog djelovanja).

Vodik sulfid H₂S

Tabela 61. Statistički pokazatelji mjerenja vodik sulfida na automatskim stanicama tokom 2025.

2025.	Ilidža	Saraj Polje
Broj prekoračenja prosječne dnevne granične vrijednosti 5 µg/m ³	122	58
Maksimalno izmjerena dnevna vrijednost [µg/m ³]	66	123
Prosječna godišnja vrijednost [µg/m ³]	6,5	7
Broj prekoračenja prosječne satne granične vrijednosti 7 µg/m ³	88	55
Maksimalno izmjerena satna vrijednost	65	123

Grafikon 25. Prekoračenja prosječne dnevne vrijednosti H₂S tokom 2025.

Iz Grafikona 25. vidljivo je, da na lokaciji Ilidže, su kontinuirano prekoračene dnevne granične vrijednosti od 5 µg/m³. Isti slučaj je za satne vrijednosti koje su prekoračene (dozvoljeno maksimalno satno prekoračenje od 7 µg/m³) gdje je vidljivo iz Tabele 61. koliki je broj prekoračenja ali u odnosu na prethodnu godinu primjetan je pad broja prekoračenja. Na Ilidži uzrok pojave prekoračenja najvećim dijelom potiče od geotermalnih izvora i ispusta koji su otvoreni. U toku zimskog perioda primjetne su povećane koncentracije ovog polutanta iz razloga što je vodik sulfid gušći od vazduha i ostaje u nižim slojevima što uz temperaturnu inverziju koja se javlja u pojedinim periodima zime dovodi do povećavanja izmjerenih

koncentracija. Neugodan miris koji daje ovaj polutant pri ovim koncentracijama prema istraživanjima prije svega utiče na kvalitet života građana a eventualno postojanje zdravstvenih posljedica bi se trebale u budućnosti analizirati. Svakako da bi se trebale poduzeti aktivnosti na tehnološkim rješenjima za odvođenje ovih para što bi u najmanju ruku značajno poboljšalo kvalitet života građana ovog područja i doprinijelo unapređenju uslova turizma, očuvanju objekata itd.

Prema radu na polju prečišćavanja sulfida autora: M.K. AMOSA, I.A. MOHAMMED, AND S.A. YARO nivoi koncentracija vodik sulfida i zdravstvene posljedice nakon kratkotrajne izloženosti su predstavljeni u Tabeli 62. Prema tablici uglavnom zdravstvene poteškoće koje bi građani mogli osjetiti su: Neugodan miris, moguća mučnina, suzenje očiju ili glavobolja. Nos, grlo i dugotrajna iritacija; probavne smetnje i gubitak apetita; osjetilo njuha postaje zasićeno; akutni konjuktivitis (bol, suzenje i osjetljivost na svjetlo).

Naravno da građani Ilidže nisu izloženi kratkotrajno već dugotrajno ovom polutantu što kada uzmemo i ostale polutante uz čestu pojavu temperaturne inverzije tokom zime, samo može u sinergiji pojačati ove simptome.

Tabela 62. Odnos koncentracija i mogući zdravstveni učinak H₂S

Koncentracija (ppm/μg/m ³)	Zdravstveni učinak nakon kratkotrajne izloženosti sumporovodiku
0.01 – 0.3	Prag osjeta njuha
1 – 20	Neugodan miris. moguća mučnina, suzenje očiju ili glavobolja u slučaju dulje izloženosti.
20 – 50	Nos, grlo i dugotrajna iritacija; probavne smetnje i gubitak apetita; osjetilo njuha postaje zasićeno; akutni konjuktivitis (bol, suzenje i osjetljivost na svjetlo).
100 – 200	Jaka i dugotrajna iritacija nosa i grla; potpuni gubitak osjeta mirisa.
250 – 500	Plućni edem (skupljanje tekućine u plućima).
500	Jaka iritacija pluća, uzbuđenje, glavobolja, vrtoglavica, ošamućenost, iznenadni kolaps. nesvjestica i smrt u roku od nekoliko sati, gubitak pamćenja za vrijeme izloženosti (ima za posljedicu trajno oštećenje mozga ukoliko ne dođe do momentalnog spašavanja).
500 – 1 000	Paraliza dišnog sustava, nepravilni otkucaji srca, kolaps i neminovna smrt.
> 1 000	Brzi kolaps i smrt.

Benzen i Amonijak

Tabela 63. Statistički pokazatelji mjerenja benzena i amonijaka na automatskoj mobilnoj stanici tokom 2025.

2025.	Benzen* (Saraj Polje)	NH ₃ * (Saraj Polje)
Broj prekoračenja prosječne dnevne granične vrijednosti	Nije definisano	0 (GV 100 μg/m ³)
Maksimalno izmjerena dnevna vrijednost [μg/m ³]	9	7
Prosječna godišnja vrijednost [μg/m ³]	1 (GV 5)	6 (GV 30)

*Nije ostvaren dovoljan broj validnih podataka

Prema važećoj zakonskoj regulativi definisane su samo granične godišnje vrijednosti za benzen. Stanica u Saraj Polju nije obezbjedila dovoljan broj podataka za ove polutante. U periodu mjerenja nije zabilježeno prekoračenje.

Analiza teških metala (nikl, arsen i kadmij)

Zavod je otpočeo sa samostalnim gravimetrijskim određivanjem sadržaja čestične tvari. Uzorci su nakon uzorkovanja razgrađuju mikrovalnom digestijom i analiziraju atomskom apsorpcionom spektroskopijom – grafitnom tehnikom. Tokom godine analiziran je sadržaj arsena, nikla i kadmija i detektovana su prekoračenja dozvoljenih vrijednosti za arsen i nikl dok za kadmij nije bilo prekoračenja.

Periodi značajnog zagađenja zraka uz primjenu Plana interventnih mjera za slučajeve prekomjernog zagađenja zraka u Kantonu Sarajevo za 2025.

Za proteklu 2025. prema odredbama Plana interventnih mjera za slučajeve prekomjernog zagađenja u Kantonu Sarajevo proglašavane su epizode sa prekoračenjima za mjere Upozorenja i Uzbune (Tabela 64.). Tokom perioda povišenih koncentracija polutanata svakodnevno su se izdavale preporuke za pojedine ugrožene kategorije stanovništva.

Tabela 64. Pregled proglašavanja/ukidanja epizoda iz Plana interventnih mjera

Datum	Preporuka za proglašenje/ukidanje	Komentar
30.12.2024.	Proglašenje epizode „Upozorenja“ u zonama A, B, C i D	Usvojena i proglašena
03.01.2025.	Ukidanje epizode „Upozorenja“ u zonama A, B, C i D	Usvojena i ukinuta
17.01.2025.	Proglašenje epizode „Upozorenja“ u zoni C	Usvojena i proglašena
18.01.2025.	Proglašenje epizode „Upozorenja“ u zonama A, B i D	Usvojena i proglašena
21.01.2025.	Proglašenje epizode „Uzbuna“ u zonama A, B, C i D	Usvojena i proglašena
23.01.2025.	Ukidanje epizode „Uzbuna“ u zonama A, B, C i D na snazi epizoda „Upozorenje“	Usvojena i ukinuta
25.01.2025.	Ukidanje epizode „Upozorenje“ u zonama A, B, C i D	Usvojena i ukinuta
03.02.2025.	Proglašenje epizode „Upozorenja“ u zonama A, B, C i D	Nije usvojeno pomoćnica ministra povukla izvještaj iz procedure odlučivanja
08.02.2025. 11.02.2025. 21.02.- 23.02.2025.	Izrazito visoke vrijednosti polutanata ali nisu zadovoljeni uslovi za proglašenje	Izdata saopštenja za javnost
24.02.2025.	Proglašenje epizode „Upozorenja“ u zonama A, B, C i D	Nije bilo odgovora niti proglašenja
06.03.- 09.03.2025.	Izrazito visoke vrijednosti polutanata ali nisu zadovoljeni uslovi za proglašenje	Izdata saopštenja za javnost
17.12. 2025.	Proglašena epizoda „Upozorenje“ u zonama A, B, C i D	Usvojena i proglašena
21.12. 2025.	Ukinuta epizoda „Upozorenje“ u zonama A, B i C i D	Usvojena i ukinuta

ZAKLJUČCI

- *Kvalitet zraka u Kantonu Sarajevo tokom 2025. se može razmatrati u kontekstu prethodnog vremenskog perioda i smatrati neznatno boljim u odnosu na posljednjih nekoliko godina. Međutim, ako se posmatra u sklopu postojeće zakonske regulative, trendova u smanjenju granica prihvatljivosti u EU a naročito u svjetlu preporuka Svjetske zdravstvene organizacije onda sigurno nije ni blizu zadovoljavajućeg, sa periodom od pola godine i više u toku grijne sezone, sa izraženim jakim temperaturnim inverzijama, kada se može smatrati zagađenim do izuzetno zagađenim.*
- *Analiza parametara koji se prate u okviru monitoringa kvaliteta zraka ukazuju da čestice PM10, PM2,5 bilježe na svim stanicama najveći broj prekoračenja. Udio PM2,5 čestica u sadržaju PM10 se mijenja u toku godine i u zimskom periodu se gotovo izjednačava što ukazuje na promjene u izvorima emisija tokom ljetnog i zimskog perioda. PM2,5 čestice se mogu slobodno nazvati problemom broj 1 u Kantonu Sarajevo kada je u pitanju kvalitet zraka i ugroženost zdravlja ljudi.*
- *Drugi po redu po broju prekoračenja dozvoljenih vrijednosti predstavlja vodik sulfid na širem području Općine Ilidža. Vodik sulfid potiče iz geotermalnih izvora na teritoriji Općine Ilidža ali je detektovan povremeno i na lokalitetu Hadžića. Obzirom na veliki broj prekoračenja potrebno je primijeniti tehnološko rješenje uklanjanja vodik sulfida iz atmosfere na mjestima emisija jer u većini slučajeve ako i nema direktnu posljedicu po zdravlje ljudi obzirom na izmjerene koncentracije ima posljedice na kvalitet života radi jako neugodnog mirisa.*
- *Ostali praćeni polutanti kao što je ugljen monoksid, sumpordioksid, amonijak i oksidi azota povremeno prekoračuju vrijednosti dozvoljene pravilnikom.*
- *Pojedini dijelovi Kantona tokom ljetnih mjeseci imaju problem sa povećanim koncentracijama ozona što je evidentno na stanici Bjelave, Otoka, Hadžići. Izvori emisija ozona nisu u Kantonu Sarajevo i radi se o kompleksnom polutantu koji ni mnogo tehnološki naprednije zemlje nisu uspjele smanjiti koncentracije.*

4. ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U KANTONU SARAJEVO

Zdravstvena zaštita, obuhvata sistem društvenih, grupnih i individualnih mjera, usluga i aktivnosti za očuvanje i unapređenje zdravlja, sprečavanje bolesti, rano otkrivanje bolesti, blagovremeno liječenje, te zdravstvenu njegu i rehabilitaciju, kao i primjenu zdravstvenih tehnologija.

Na području Kantona Sarajevo zdravstvena djelatnost organizovana je i provodi se na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.

Zdravstvena zaštita na primarnom nivou obuhvata: djelatnost porodične medicine, djelatnost zdravstvene zaštite djece, djelatnost polivalentnih patronažnih sestara u zajednici, higijensko-epidemiološku zaštitu, hitnu medicinsku pomoć, zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravstvenu zaštitu nespecifičnih i specifičnih plućnih oboljenja, fizikalnu i mentalnu rehabilitaciju u zajednici, specifičnu zdravstvenu zaštitu radnika kao dio medicine rada, zubozdravstvenu zaštitu, laboratorijsku i radiološku dijagnostiku primarnog nivoa i apotekarsku djelatnost.

Djelatnost primarne zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo je organizovana kroz rad:

- JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo sa 9 organizacionih jedinica na području devet općina Kantona Sarajevo,
- JU "Apoteke Sarajevo",
- 9 zavoda za zdravstvenu zaštitu određenih populacionih skupina (žene, studenti, radnici),
- HE službe J.U. Zavoda za javno zdravstvo Kantona Sarajevo,
- Privatni sektor kroz rad ambulant, apoteka i stomatoloških ordinacija.

Specijalističko-konsultativna djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite predstavlja dio zdravstvene djelatnosti koja kroz pružanje usluga osigurava podršku primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti, s ciljem povećanja stepena rješavanja zdravstvenih problema pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u zdravstvu.

U Kantonu Sarajevo djelatnost specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite je organizovana kao bolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom sektoru i kao vanbolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom i privatnom sektoru.

Djelatnost bolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u javnom sektoru osigurava:

- Klinički centar Univerziteta u Sarajevu i
- Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš”.

Djelatnost vanbolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite osigurava:

- JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo kroz rad Organizacione jedinice za specijalističko-konsultativne djelatnosti
- Zavodi za zdravstvenu zaštitu određenih populacionih skupina (žene, studenti, radnici),
- Privatni sektor kroz rad specijalističkih ordinacija, zdravstvenih ustanova tipa poliklinike, centra, zavoda, lječilišta i laboratorija.

JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo pruža specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu kroz rad Organizacione jedinice Specijalističko-konsultativne djelatnosti iz sljedećih medicinskih disciplina: interne medicine, otorinolaringologije, oftalmologije, neurologije, zatim stomatološke zdravstvene zaštite sekundarnog nivoa, bolesti usta, bolesti zuba, protetike, parodontologije, oralne hirurgije i ortodontije.

Zavodi za zdravstvenu zaštitu određenih populacionih skupina pružaju, pored primarne zdravstvene zaštite i specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu za određene populacione skupine kao što su žene, radnici, studenti i sportisti.

J.U. Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite obuhvata djelatnosti iz oblasti javnog zdravstva i to socijalne medicine, organizacije i ekonomike zdravstva, zdravstvene statistike, epidemiologije, zaštita i unapređenje životne sredine, sanitarne mikrobiologije, sanitarne hemije i mikrobiološke dijagnostike.

Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo pruža bolničku specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu iz bazičnih specijalnosti, a Klinički centar Univerziteta u Sarajevu pruža bolničku specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu iz svih medicinskih disciplina na sekundarnom i tercijarnom nivou.

Djelatnost bolničke zdravstvene zaštite obavljaju bolnice na sekundarnom nivou (opće bolnice, specijalne bolnice, kantonalne bolnice) i na tercijarnom nivou zdravstvene djelatnosti univerzitetsko-kliničke bolnice.

Djelatnost bolničke zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevu organizovana je kroz rad javnih zdravstvenih ustanova:

- Klinički centar Univerziteta u Sarajevu
- Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo
- Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo
- Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo.

Klinički centar Univerziteta u Sarajevu pruža bolničku zdravstvenu zaštitu stanovništvu na području Kantona Sarajevo na sekundarnom i tercijarnom nivou, ali i dijelu stanovništva Federacije BiH koje gravitira KCUS.

Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo pruža bolničku zdravstvenu zaštitu sekundarnog nivoa stanovništvu Kantona Sarajevo.

Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo pruža specifičnu bolničku zdravstvenu zaštitu za potrebe stanovništva Kantona Sarajevo.

Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo pruža bolničku zdravstvenu zaštitu za potrebe stanovništva Kantona Sarajevo iz oblasti adiktivne medicine.

4.1. KADAR U JAVNOM SEKTORU ZDRAVSTVENE DJELATNOSTI

Ljudski resursi su osnovna determinanta sistema zdravstvene zaštite. Zdravstveni radnici predstavljaju najveći i najskuplji „input“ zdravstvenog sistema a istovremeno i resurs kojeg je najteže razvijati. Osim zdravstvenih radnika koji su najveći i najvažniji, ljudski resursi u zdravstvu uključuju i zdravstvene saradnike, te druge nemedicinske radnike koji su od značaja za dobro funkcionisanje pružanja zdravstvene zaštite i zdravstvenog sistema u cjelini. Broj zaposlenih i njihova kvalifikaciona struktura je pokazatelj kvalitativne i kvantitativne razvijenosti zdravstvene djelatnosti. Planiranje kadrova u zdravstvu je veoma važno, a zavisi od potreba stanovništva za zdravstvenom zaštitom, mreže zdravstvenih ustanova, demografske strukture stanovništva i projekcija, migracionih tokova, starosne strukture zaposlenih kao i potrebe za resursima u skladu sa aktuelnim i novim zahtjevima u zdravstvu.

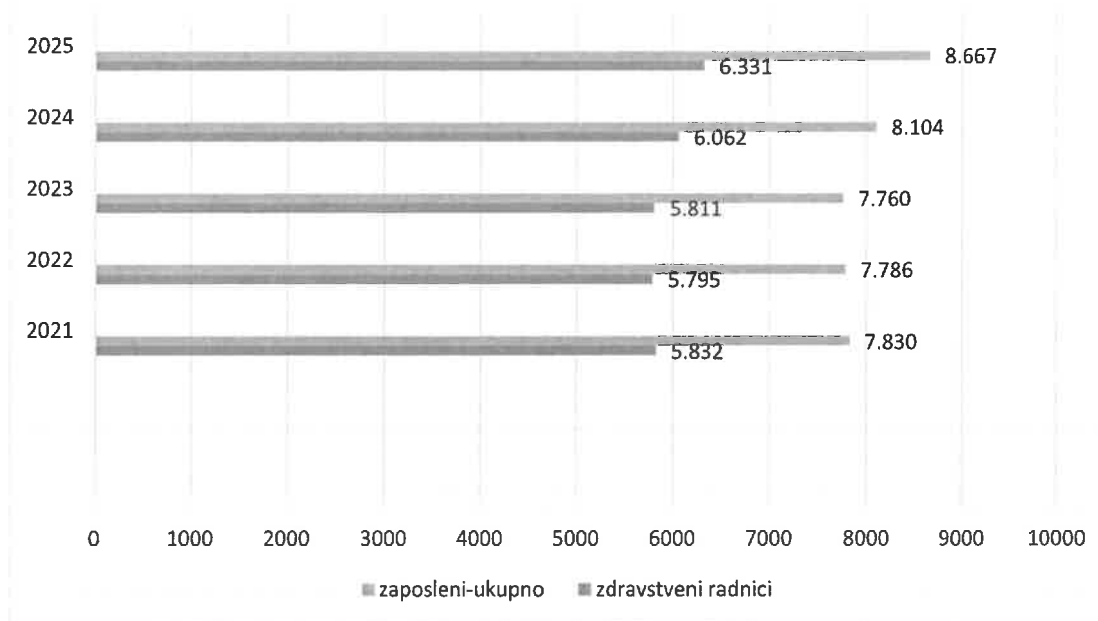
U Kantonu Sarajevo u 2025. godini u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti bilo je ukupno 8.677 zaposlenih. Od toga: zdravstvenih radnika je bilo 6.331 (72,96%), zdravstvenih saradnika 138 (1,59%) a administrativno-tehničkih radnika 2.208 ili (25,45%) od ukupno zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama.

Tabela 65. Struktura ukupnog broja zaposlenih u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti Kantona Sarajevo, 2021. - 2025. godina*

Godina	Ukupno zaposleni	OD TOGA		
		Zdravstveni radnici	Zdravstveni saradnici	Administrativno-tehnički radnici
2025.	8.677	6.331	138	2.208
	100,00%	72,96%	1,59%	25,45%
2024.	8.104	6.063	131	1.910
	100,00%	74,81%	1,62%	23,57%
2023.	7.760	5.811	132	1.817
	100,00%	74,88%	1,70%	23,41%
2022.	7.786	5.795	122	1.869
	100,00%	74,43%	1,57%	24,00%
2021.	7.830	5.823	129	1.878
	100, 00%	74,37%	1,65%	23,98%

*Izvor: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo -Izveštaj o organizacionoj strukturi, kadrovima i medicinskoj opremi u zdravstvenim ustanovama- Obrazac br. 1-Z-OKO

Grafikon 26. Struktura ukupnog broja zaposlenih i zdravstvenih radnika u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti Kantona Sarajevo, 2021 - 2025. godina

Učešće administrativno-tehničkih radnika u ukupnom broju zaposlenih u djelatnosti zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo u 2025. godini je 25,45%. U 2025. godini na 1 doktora medicine dolazilo je 1,24 administrativno-tehničkih radnika, a na 1 zdravstvenog tehničara svih profila (VSS,VŠS,SSS) dolazi 0,55 administrativno –tehničkih radnika. Analize SZO i Svjetske Banke ovom segmentu troškova posvećuju veliku pažnju, a značajan broj studija daju dokaze da je svaki udio administrativno-tehničkih radnika iznad (17%) odraz izuzetno velikih administrativno-tehničkih troškova, te skupih i kompliciranih administrativno-tehničkih procedura u zdravstvenom sistemu jedna države.

Zdravstveni radnici i zdravstveni saradnici ukupno u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti Kantona Sarajevo u 2025. godini¹:

- doktori medicine **1.787**, od čega **1.156** specijalista;
- doktori stomatologije **256**, od čega **141** specijalista;
- magistri farmacije **250**, od čega **48** specijalista;
- fakultet zdravstvenih studija **535**;
- viši zdravstveni tehničari **139**;
- srednji zdravstveni tehničari SSS **3.364**;
- zdravstveni saradnici **138**.

¹ *Napomena:* Ukupan broj uključuje i kadar Zavoda za transfuzijsku medicinu F BiH, a kadar Zavoda za javno zdravstvo Federacije BiH nije uključen.

**Tabela 66. Struktura zdravstvenih radnika u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti u
Kantonu Sarajevo 2021.-2025. godina ***

God.	Ukupno zdr. radnika	Doktori med.	Od toga spec.	Doktori stom.	Od toga spec.	Mr ph	Od toga spec.	FZS	VŠS zdrav. teh.	SSS zdrav. teh.
2025.	6.331 100,00%	1.787 28,23%	1.156 -	256 4,04%	141 -	250 3,95%	48 -	535 8,45%	139 2,20%	3.364 53,13%
2024.	6.603 100,00%	1.637 26,99%	1.139 -	240 3,95%	148 -	244 4,02%	47 -	561 9,25%	150 2,47%	3.231 53,29%
2023.	5.811 100,00%	1.538 26,47%	1.088 -	250 4,30%	152 -	240 4,13%	46 -	492 8,47%	175 3,01%	3.116 53,62%
2022.	5.795 100,00%	1.510 26,06%	1.043 -	236 4,07%	146 -	237 4,09%	45 -	434 7,49%	209 3,61%	3.169 54,69%
2021.	5.823	1.491	1.071	243	146	350	44	350	279	3.220
	100,00%	25,61%	-	4,17%	-	6,01%	-	6,01%	4,79%	55,30%

*Izvor: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Izvještaj o organizacionoj strukturi, kadrovima i medicinskoj opremi u zdravstvenim ustanovama" Obrazac br. 1-Z-OKO

Broj doktora medicine u javnom sektoru na 100.000 stanovnika u Kantonu Sarajevo u 2025. godini iznosio je 423,36. U 2025. godini uočava se trend blagog povećanja broja doktora medicine i broja doktora medicine specijalista u javnom sektoru, postepeni porast zdravstvenih radnika sa SSS, a blagi pad zdravstvenih radnika sa FZS u odnosu na prethodnu godinu.

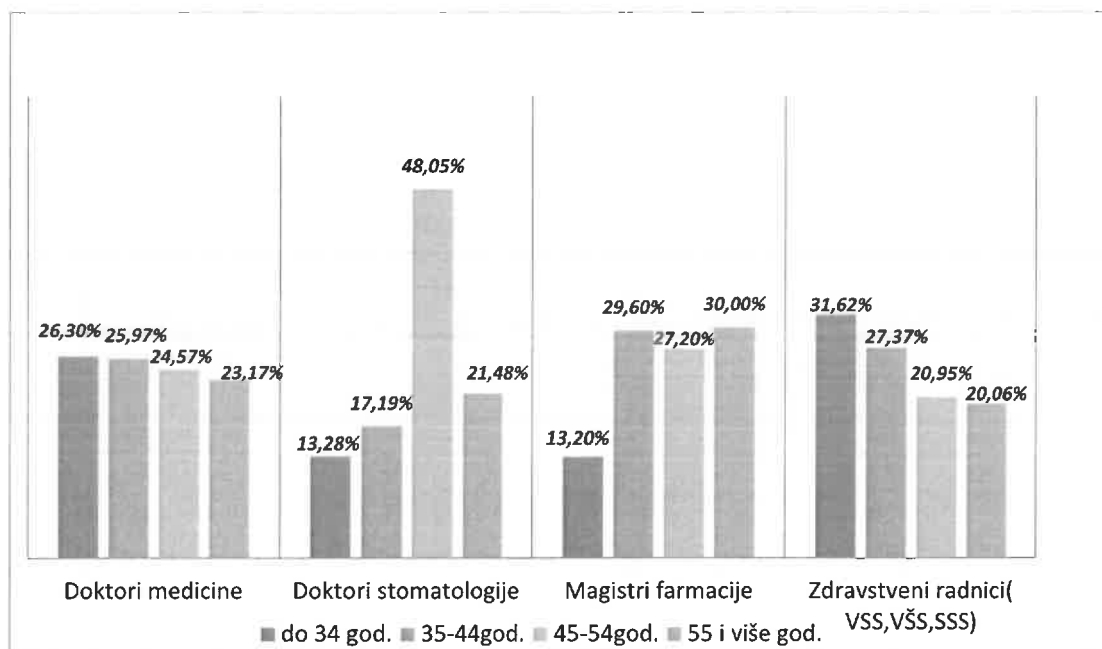
Starosna struktura doktora medicine je sve nepovoljnija. U 2025. godini od ukupno 1.787 doktora medicine zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama, njih 414 (23,17%) je u dobnoj skupini 55 i više godina, 439 ili (24,57%) je u dobnoj skupini 45-54 godina starosti. U dobnoj skupini od 35-44 godine je bilo 464 ili (25,97%) doktora medicine i 470 (26,30%) u dobnoj skupini do 34 godine starosti.

Dobna struktura doktora stomatologije je također nepovoljna, jer se od ukupnog broja doktora stomatologije oko polovina nalazi u dobnoj skupini 45-54 godine. Od ukupno 256 doktora stomatologije zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama na području Kantona Sarajevo, 55 (21,48%) je u dobnoj skupini 55 i više godina starosti, 123 (48,05%) je u dobnoj skupini 45-54 godine, u skupini od 35-44 godine 44 (17,19%) i 34 (13,28%) doktora stomatologije do 34 godine.

Kada su u pitanju magistri farmacije, od ukupno 250 zaposlenih, 75 ili (30,00%) je u dobnoj skupini 55 i više godina starosti, 68 ili (27,20%) je u dobnoj skupini 45-54 godine, u skupini od 35-44 godine 74 ili (29,60%) i 33 (13,20%) u dobnoj skupini do 34 godine starosti.

Od ukupno 4.038 ostalih zdravstvenih radnika (VSS, VŠS,SSS) najveći broj, njih 1.277 (31,62%) je u dobnoj skupini 35-44 godina, 1.105 (27,37%) je u skupini 45-54 godine, 846 (20,95%) u skupini 55 i više godina, a najmanji broj u dobi do 34 godine starosti 810 (20,06%).

Grafikon 27. Zdravstveni radnici u javnom sektoru u KS, prema starosti, indeks strukture¹

¹Izvor: Zavod za javno zdravstvo KS - Izvještaj o organizacionoj strukturi, kadrovima i medicinskoj opremi u zdravstvenim ustanovama" Obrazac br. 1-Z-OKO, na dan 31.12.2025.

Prema specijalnostima, najveće učešće ljekara starosti 55 i više godina zabilježeno je među specijalistima kliničke mikrobiologije, sa ukupno 9 doktora, što čini 56,25% od ukupnog broja doktora medicine ove specijalnosti.

Značajan udio specijalista doktora medicine u ovoj starosnoj grupi također imaju: fizikalna medicina i rehabilitacija 16 doktora medicine što čini 43,24% ukupnog broja doktora medicine ove specijalnosti, oftalmologija i optometrija sa 16 doktora medicine (42,11%), pedijatrija sa 18 doktora medicine (36,73%), ginekologija i opstetricija sa ukupno 20 doktora medicine (35,09%), porodična medicina sa 33 doktora medicine (32,35%) i psihijatrija sa 13 doktora medicine (31,71%).

4.2. DJELATNOST PRIMARNE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE (PZZ)

Primarna zdravstvena zaštita je osiguravanje univerzalne, dostupne, pacijentu usmjerene, sveobuhvatne zdravstvene usluge unutar zajednice, koju pruža tim stručnjaka zaduženih za većinu potreba pojedinca vezanih za zdravlje. Takve se usluge pružaju u održivom partnerstvu s pacijentima i pružateljima takvog oblika zdravstvene zaštite u okviru pojedinca, porodice i zajednice. Primarna zdravstvena zaštita ima centralnu ulogu u cjelokupnoj koordinaciji i kontinuiranosti zdravstvene zaštite za pacijente. Primarna zaštita podrazumijeva sveobuhvatnu brigu za zdravlje, provedbu preventivnih i kurativnih mjera, zdravstveni odgoj te suradnju sa svim organizacijama i ustanovama koje doprinose boljem zdravlju stanovništva.

Djelatnost primarne zdravstvene zaštite u Kantonu Sarajevo je organizovana kroz rad JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo sa 9 organizacionih jedinica na području devet općina Kantona Sarajevo, zatim kroz rad JU "Apoteke Sarajevo", kroz rad 8 zavoda za zdravstvenu zaštitu: Zavod za hitnu medicinsku pomoć, Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva, Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika MUP-a, Zavod za zdravstvenu zaštitu radnika u saobraćaju, Zavod za sportsku medicinu i HE službe Zavoda za javno zdravstvo KS, dok se u privatnom sektoru pruža kroz rad određenih privatnih ambulanti (opće medicine, kućnog liječenja). JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo i zavodi za zdravstvenu zaštitu pružaju zdravstvene usluge primarnog nivoa, ali i dio usluga vanbolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite.

4.2.1. Zdravstveni kadar u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti

U toku 2025. godine primarnu zdravstvenu zaštitu u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo pružalo je: 590 doktora medicine, od toga 332 doktora specijalista, 96 doktora stomatologije, od toga 25 specijalista, 207 magistara farmacije, od toga 22 specijalista, te 1.508 zdravstvenih tehničara, od toga 202 zdravstvena radnika sa FZS.

**Tabela 67. Zdravstveni kadar u primarnoj zdravstvenoj djelatnosti u Kantonu Sarajevo
u 2025. godini***

Zdravstvene ustanove u PZZ	Doktori medicine		Doktori stomatologije		Magistri farmacije		Zdravstveni tehničari			
	Svega	Od toga spec.	Svega	Od toga spec.	Svega	Od toga spec.	Svega	Od toga SSS	Od toga VSS	Od toga FZS
Dom zdravlja Kantona Sarajevo	361	182	89	20	5	1	940	786	23	131
Zavod za zdravstvenu zaštitu žena i materinstva	43	32	-	-	-	-	76	58	3	15
Zavod za medicinu rada	36	29	-	-	6	3	47	35	1	11
Zavod za zdravstvenu zaštitu studenata	6	4	2	2	-	-	16	12	-	4
Zavod za sportsku medicinu	4	4	-	-	-	-	8	4	-	4
ZZZZ radnika MUP-a	16	11	3	2	-	-	20	18	-	2
ZZZZ radnika u saobraćaju	17	12	2	1	1	1	33	28	2	3
Zavod za hitnu medicinsku pomoć	95	51	-	-	1	1	172	152	1	19
Apoteke Sarajevo	-	-	-	-	194	17	155	155	-	-
HE službe ZZJZ KS	12	7	-	-	-	-	41	28	0	13
U K U P N O	590	332	96	25	207	23	1508	1276	30	202

*Izvor: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo - Izvještaj o organizacionoj strukturi, kadrovima i medicinskoj opremi u zdravstvenim ustanovama" Obrazac br. 1-Z-OKO

Tabela 68. Mreža i zdravstveni radnici u PZZ u Kantonu Sarajevo, 2025. godina*

Broj punktova u PZZ / 100.000 stanovnika	48,34
Broj punktova hitne medicinske pomoći / 100.000 stanovnika	2,61
Broj punktova apoteka / 100.000 stanovnika	12,08
Broj doktora medicine (opće medicine i spec. medicine) / 100.000 stanovnika	139,78
Broj doktora stomatologije (opće stomatologije i spec. stomatologije) / 100.000 stanovnika	22,74
Broj magistra farmacije (mr. farmacije i spec. farmacije) / 100.000 stanovnika	49,04
Broj zdravstvenih radnika sa FZS	47,86
Broj zdravstvenih tehničara (VŠ i SSS) / 100.000 stanovnika	309,41

*Izvor: Zavod za javno zdravstvo KS- Izvještaj o organizacionoj strukturi, kadrovima i medicinskoj opremi u zdravstvenim ustanovama" Obrazac br. 1-Z-OKO

4.2.2. Obim rada i odabrani indikatori utilizacije rada

Obim i utilizacija rada u djelatnosti primarne zdravstvene zaštite (PZZ) se procjenjuje na osnovu indikatora preporučenih od strane Svjetske zdravstvene organizacije (SZO). U narednom tekstu su prikazani odabrani indikatori utilizacije u PZZ u 2025. godini:

Prosječan broj posjeta po jednom doktoru medicine godišnje u PZZ u 2025. godini iznosio 6.615 posjeta po jednom doktoru medicine godišnje.

Prosječan broj posjeta po jednom doktoru medicine godišnje u 2025. godini, pregled prema službama:

- u službi porodične medicine ostvareno je **10.695** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u službi medicine rada ostvareno je **3.422** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u službi za zdravstvenu zaštitu žena ostvareno je **2.213** po jednom doktoru medicine,
- u službi za zdravstvenu zaštitu djece 0-6 godina ostvareno je **2.676** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u službi za zdravstvenu zaštitu školske djece i omladine 7-18 godina ostvareno je **9.590** posjete po jednom doktoru medicine,
- u službi za zdravstvenu zaštitu studenata ostvareno je **2.581** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u službi za liječenje plućnih bolesti ostvareno je **3.694** posjeta po jednom doktoru medicine,
- u hitnoj medicinskoj pomoći ostvareno je **1.815** posjeta po jednom doktoru medicine.

Udio kućnih posjeta doktora medicine u odnosu na broj prvih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 4,17%.

Udio kućnih posjeta doktora medicine u odnosu na broj prvih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u 2025. godini - pregled prema službama:

- u porodičnoj medicini iznosio je **0,64%** svih prvih posjeta
- u medicini rada, nisu registrovane kućne posjete doktora medicine
- zdravstvenoj zaštiti žena, djece 0-6 godina i u zdravstvenoj zaštiti školske djece i omladine 7-18 godina nisu registrovane kućne posjete doktora medicine, kao niti prethodnih godina
- u zdravstvenoj zaštiti studenata, također, nisu registrovane kućne posjete doktora medicine
- u službi za liječenje plućnih bolesti nisu registrovane kućne posjete doktora medicine
- u hitnoj medicinskoj pomoći udio kućnih posjeta doktora medicine u odnosu na prvi broj posjeta iznosio je **17,73%**.

Udio kućnih posjeta zdravstvenih tehničara u odnosu na broj prvih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 13,04%.

U službi porodične medicine udio kućnih posjeta tehničara u odnosu na prve posjete u ordinaciji iznosio je **11,27%**, a u hitnoj medicinskoj pomoći **17,73%**.

Udio kućnih posjeta doktora medicine i zdravstvenih tehničara u odnosu na broj prvih posjeta kod doktora medicine u ordinaciji u PZZ u 2025. godini iznosio je 17,30%.

Udio kućnih posjeta doktora medicine i zdravstvenih tehničara u odnosu na broj prvih posjeta kod doktora medicine u ordinaciji, u porodičnoj medicini je iznosio **11,92%**, a u hitnoj medicinskoj pomoći **35,46%**.

Broj posjeta u savjetovalištu na jednog doktora medicine prosječno godišnje u PZZ u 2025. godini iznosio je 596,78.

Broj posjeta u savjetovalištu na jednog doktora medicine prosječno godišnje u 2025. godini u porodičnoj medicini iznosio je **868,43**, u zdravstvenoj zaštiti žena je bilo **794,15** posjeta po jednom doktoru medicine, u zdravstvenoj zaštiti djece 0-6 godina ostvareno **936,85** posjeta u savjetovalištu po jednom doktoru medicine, te u zdravstvenoj zaštiti studenata **nisu** registrovane posjete savjetovalištu.

Broj sistematskih i periodičnih pregleda na jednog doktora medicine prosječno godišnje u PZZ u 2025. godini iznosio je 179,67.

Broj sistematskih i periodičnih pregleda na jednog doktora medicine prosječno godišnje, pregled prema službama:

- u porodičnoj medicini **14,09** sistematskih i periodičnih pregleda po jednom doktoru medicine
- u medicini rada nisu registrovani sistemski i periodični pregledi
- u zdravstvenoj zaštiti djece 0-6 godina bilo je **936,85** sistematskih pregleda po jednom doktoru medicine
- u zdravstvenoj zaštiti školske djece i omladine 7-18 godina registrovano je **859,60** sistematskih pregleda na jednog doktora medicine prosječno godišnje
- u zdravstvenoj zaštiti studenata nisu registrovani sistemski i periodični pregledi
- u zdravstvenoj zaštiti žena registrovano je **1.119,09** ciljanih pregleda na jednog doktora medicine prosječno godišnje.

Odnos prvih i ponovnih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 1:2,9 i predstavlja zadovoljavajući odnos prvih i ponovnih posjeta.

Odnos prvih i ponovnih posjeta u pojedinim službama zdravstvene zaštite u PZZ je bio:

- u porodičnoj medicini **(1:4,9)**
- u medicini rada **(1:3,0)**
- u zdravstvenoj zaštiti žena **(1:0,7)**
- u zdravstvenoj zaštiti djece 0-6 godina **(1:0,9)**
- u zdravstvenoj zaštiti školske djece i omladine 7-18 godina **(1:1,3)**
- u zdravstvenoj zaštiti studenata **(1:0,5)**
- u službi za liječenje plućnih bolesti **(1:0,4).**

Udio upućenih pacijenata u laboratoriju u odnosu na prve posjete u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 45,24%.

Udio upućenih pacijenata u laboratoriju u odnosu na prve posjete u ordinaciji kod doktora medicine, pregled prema službama:

- u porodičnoj medicini iznosio je **67,94%**
- u medicini rada **67,32%**
- u zdravstvenoj zaštiti žena iznosio je **47,35%**
- u zdravstvenoj zaštiti djece 0-6 godina iznosio je **42,73%**
- u zdravstvenoj zaštiti školske djece i omladine 7-18 godina iznosio je **25,88%**
- u zdravstvenoj zaštiti studenata **25,30%**
- u službi za liječenje plućnih bolesti **15,11%.**

Udio upućenih pacijenata specijalisti u odnosu na prve posjete u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 59,38%.

Udio upućenih pacijenata specijalisti u odnosu na prve posjete kod doktora medicine u ordinaciji, pregled prema službama:

- u porodičnoj medicini iznosio je **89,32%**
- u zdravstvenoj zaštiti žena iznosio je **34,80%**
- u zdravstvenoj zaštiti djece 0-6 godina iznosio je **69,30%**
- u zdravstvenoj zaštiti školske djece i omladine 7-18 godina iznosio je **44,95%**
- u zdravstvenoj zaštiti studenata iznosio je **31,77%**
- u medicini rada iznosio je **156,25%**.

4.2.3. Porodična/obiteljska medicina

U zdravstvenoj zaštiti djelatnost porodične medicine je definisana u sistemu aktuelnog zakonodavstva Federacije BiH Zakonom o zdravstvenoj zaštiti, („Službene novine FBiH“ br.46/10, 75/13; član 33; 34; 84; 86 i 87) kao prva linija zdravstvene zaštite na primarnom nivou. U Kantonu Sarajevo u nadležnosti porodične medicine, pored zdravstvene zaštite odraslog stanovništva starosti 19 i više godina je i liječenje školske djece i omladine starosti 15-19 godina, dok dio radno-aktivnog stanovništva i u ovoj godini još uvijek ostvaruje zdravstvenu zaštitu iz ove oblasti u Zavodu za medicinu rada i zavodima za zdravstvenu zaštitu radnika, premda je unutar važećeg pravnog okvira medicina rada definisana kao specifična zdravstvena zaštita radnika.

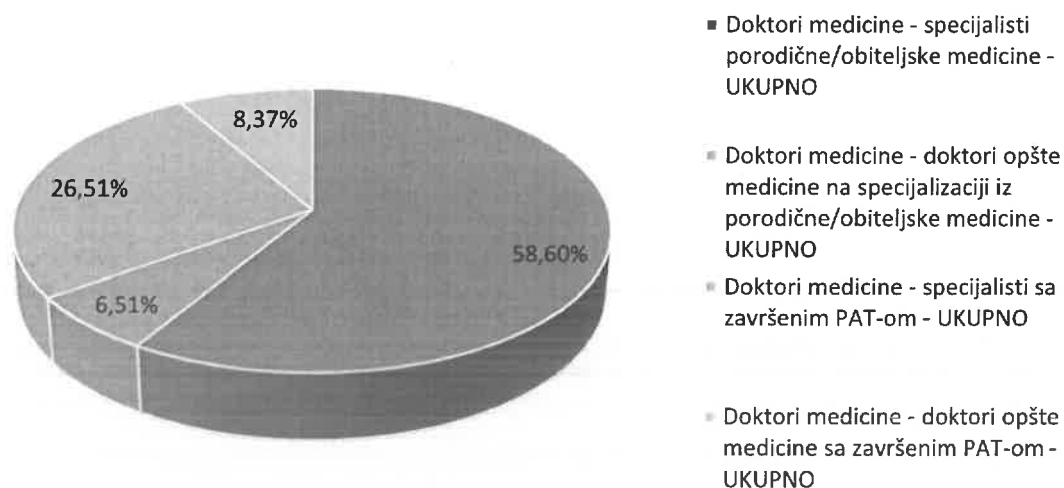
Prema Izvještaju o radu primarne zdravstvene zaštite „Služba porodične medicine/obiteljske medicine“, u procesu rada u ovoj službi u javnom sektoru u 2025. godini zdravstvenu zaštitu je pružalo ukupno 241 radnih timova na 96 punktova.

Od ukupno 241 doktora medicine koji su pružali zdravstvenu zaštitu stanovništvu Kantona Sarajevo u djelatnosti porodične medicine u 2025. godini njih je 216 u službi Doma zdravlja Kantona Sarajevo, a njih 25 u službi Zavoda Kantona Sarajevo. Od ukupno 241 doktora medicine, njih 126 ili (52,28%) su bili doktori medicine specijalisti porodične medicine. Bilo je ukupno 57 doktora medicine specijalista sa završenim programom dodatne edukacije iz porodične medicine PAT, 18 su bili doktori medicine sa završenim PAT-om, 14 ili (5,81%) su bili doktori medicine na specijalizaciji iz porodične medicine.

Od ukupnog broja zdravstvenih tehničara (344) u djelatnosti porodične medicine u 2025. godini njih 314 je u službi Doma zdravlja Kantona Sarajevo, dok je 30 u službi Zavoda Kantona Sarajevo. Od 344 ukupnog broja zdravstvenih tehničara, njih 33 (9,59%) su bili zdravstveni radnici sa završenim Fakultetom zdravstvenih studija, a zdravstvenih radnika sa FZS i sa završenom dodatnom edukacijom iz porodične medicine PAT su 23, zdravstvenih tehničara VŠS sa PAT-om je bilo 1, a 158 su bili zdravstveni tehničari SSS sa PAT-om, dok dodatnom edukacijom iz porodične medicine PAT nije bilo obuhvaćeno 162 (47,09%) zdravstvenih tehničara koji su u 2025. godini radili u ovoj službi.

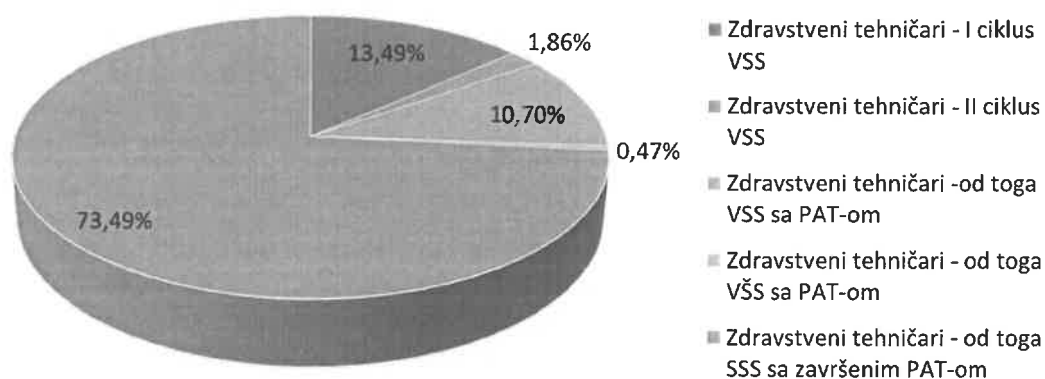
Ukupan broj registrovanih posjeta kod doktora medicine u službi porodične medicine na području Kantona Sarajevo u javnom sektoru u 2025. godini iznosio je 2.577.554. Broj posjeta po jednom doktoru medicine u prosjeku godišnje iznosio je 10.695,24 odnosno 42,78 posjeta po jednom doktoru medicine dnevno.

Grafikon 28. Doktori medicine u službi porodične medicine u 2025. godini – prikaz prema vrsti stručne edukacije*

*Izvor: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajeva - Izvještaj o radu službe porodične medicine Obr. br. 2-Z-POM

Grafikon 29. Zdravstveni tehničari i zdravstveni radnici u službi porodične medicine u 2025. godini – prikaz prema vrsti edukacije*

*Izvor: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajeva - Izvještaj o radu službe porodične medicine Obr. br. 2-Z-POM

**Tabela 69. Posjete kod doktora medicine u službi porodične medicine Doma zdravlja
Kantona Sarajevo u 2025. godini, pregled prema općinama***

Općina	Mjesto- punktovi	Ukupan broj dr medicine	Ukupan broj posjeta kod doktora medicine	Prosječan broj posjeta/dr. medicine godišnje	Prosječan broj posjeta/dr medicine dnevno
Centar	17	46	413.497	8.989	35,96
Hadžići	4	13	135.671	10.436	41,74
Ilidža	11	30	395.189	13.172	52,62
Ilijaš	6	11	115.746	10.522	42,08
Novi Grad	25	66	636.813	9.648	38,59
N. Sarajevo	12	34	433.153	12.739	50,96
Stari Grad	12	22	251.022	11.410	45,64
Trnovo	4	2	12.132	6.066	24,26
Vogošća	5	17	184.331	10.843	43,37
Kanton Sarajevo	96	241	2.577.544	10.695	42,78

*Izvor: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajeva - Izvještaj o radu službe porodične medicine Obr. br. 2-Z-POM

4.2.4. CBR - Centri za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju

U JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo funkcionišu Centri za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, kao koncept zdravstvene zaštite u zajednici.

U 2025. godini na području Kantona Sarajevo na jedanaest (11) punktova Organizacionih jedinica JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo pružane su usluge iz djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije:

- DZ Stari grad 1 punkt
- DZ Centar 1 punkt
- DZ Novo Sarajevo 2 punkt
- DZ Novi grad 3 punkta
- DZ Ilidža 1 punkt
- DZ Vogošća 1 punkt
- DZ Ilijaš 1 punkt
- DZ Hadžići 1 punkt.

Zdravstvenu zaštitu u Centrima za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u toku 2025. godine pružalo je 17 doktora medicine specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, 20 diplomiranih medicinskih sestara / tehničara i 125 medicinskih sestara / tehničara, te 23 zdravstvenih saradnika (defektolog/logoped).

U toku 2025. godine ukupan broj posjeta kod doktora medicine specijalista u Centrima za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju je iznosio 39.867 ili prosječno 2.345 posjeta po jednom doktoru medicine specijalisti godišnje, odnosno 9,38 posjeta dnevno.

U toku 2025. godine u Centrima za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju ukupan broj posjeta kod zdravstvenih saradnika (defektolog/logoped) iznosio je 17.195 posjeta odnosno prosječno 748 posjeta godišnje po zdravstvenom saradniku ili 3,00 posjeta dnevno. Ukupan broj posjeta kod medicinskih sestara / tehničara (VŠS i SSS) u 2025. godini iznosio je 160.545 posjeta ili prosječno godišnje po jednom zdravstvenom tehničaru 1.284 posjeta ili 5,14 posjeta dnevno.

**Tabela 70. Izabrani indikatori za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u CBR-ovima
JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo u 2025. godini**

Broj punktova	11
Broj stanovnika na jedan punkt	38.373
Broj doktora medicine specijalista	17
Broj zdravstvenih saradnika (defektolog/logoped)	23
Broj VŠS zdravstvenih tehničara	10
Broj SSS zdravstvenih tehničara	125
Broj stanovnika po jednom doktoru medicine	24.829
Broj posjeta po jednom doktoru medicine godišnje	2.345
Broj posjeta po jednom doktoru medicine dnevno	9,38
Broj posjeta po jednom zdravstvenom saradniku godišnje	748
Broj posjeta po jednom zdravstvenom saradniku dnevno	3,00
Broj posjeta po jednom zdravstvenom tehničaru godišnje	1.284
Broj posjeta po jednom zdravstvenom tehničaru dnevno	5,14

4.2.5. CMZ - Centri za mentalno zdravlje

Pri JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo funkcionišu i centri za mentalno zdravlje u zajednici i to na području 8 punktova u Organizacionim jedinicama JU Dom zdravlja KS:

- DZ Stari grad,
- DZ Centar,
- DZ Novo Sarajevo,
- DZ Novi grad,
- DZ Ilidža,
- DZ Vogošća,
- DZ Hadžići i
- DZ Ilijaš.

Zdravstvenu zaštitu u ovim centrima pružalo je 9 timova sa 3 doktora medicine specijalista neuropsihijatrije i 6 doktora medicine specijalista psihijatrije, sa 8 diplomiranih medicinskih sestara - tehničara, sa 16 medicinskih sestara - tehničara, 29 zdravstvena saradnika sa VSS (psiholozi i socijalni radnici i okupacioni terapeut).

U toku 2025. godine ukupan broj posjeta kod doktora medicine u Centrima za mentalno zdravlje JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, iznosio je 28.623, a prosječan broj posjeta godišnje po jednom doktoru medicine iznosi 3.180 posjeta ili 12,72 posjeta dnevno po jednom doktoru medicine. Ukupan broj posjeta kod zdravstvenih tehničara u 2025. godini iznosio je 48.927 ili prosječno godišnje 2.039 posjeta po jednom zdravstvenom tehničaru, odnosno 8,15 posjeta dnevno. U toku 2025. godine ukupan broj posjeta kod zdravstvenih saradnika u CMZ-u (psiholozi, socijalni radnici i okupacioni terapeut) iznosio je 24.613 posjeta odnosno prosječno 848,72 posjeta godišnje po zdravstvenom saradniku ili 3,39 posjeta dnevno.

**Tabela 71. Izabrani indikatori za zdravstvenu zaštitu mentalnog zdravlja u CMZ-ovima
JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo u 2025. godini**

Broj punktova	8
Broj stanovnika na jedan punkt	52.762
Broj doktora medicine specijalista	9
Broj zdravstvenih saradnika (psiholozi i socijalni radnici)	29
Broj VŠS/VSS zdravstvenih tehničara	8
Broj SSS zdravstvenih tehničara	16
Broj stanovnika po jednom doktoru medicine	46.900
Broj posjeta po jednom doktoru medicine godišnje	3.180
Broj posjeta po jednom doktoru medicine dnevno	12,72
Broj posjeta po jednom zdravstvenom saradniku godišnje	848,72
Broj posjeta po jednom zdravstvenom saradniku dnevno	3,39
Broj posjeta po jednom zdravstvenom tehničaru godišnje	2.039
Broj posjeta po jednom zdravstvenom tehničaru dnevno	8,15

4.2.6. Djelatnost apoteka

Apotekarska djelatnost u Kantonu Sarajevo obavljala se kroz rad Javne ustanove “Apoteke Sarajevo” i kroz djelatnost apoteka u privatnom sektoru (privatne apoteke i privatne zdravstvene ustanove - apoteke).

U 2025. godini JU “Apoteke Sarajevo” raspolagala je sa 41 apotekom na području 9 općina Kantona Sarajevo, od kojih je 17 samostalnih apoteka, 27 su ogranci apoteka i 3 depoa apoteke. Prema podacima Ministarstva zdravstva Kantona Sarajevo broj registrovanih apoteka u privatnom sektoru, odnosno privatnih zdravstvenih ustanova apoteka u 2025. godini iznosio je 134.

U javnom sektoru apotekarska djelatnost pružana je u 2025. godini od strane 219 magistara farmacije, od čega su 25 ili 11,42% specijalisti i 178 ili 87,68% farmaceutske tehničare SSS. U 2025. godini u javnom sektoru izdato je ukupno 2.325.644 recepata/lijekova, a broj ukupno izdatih recepata po jednom stanovniku u javnom sektoru u 2025. godini je iznosio 5,51.

Od ukupnog broja izdatih recepata za esencijalne lijekove u javnom sektoru izdato je 1.722.320 recepata ili 4,08 recepta po jednom stanovniku, a za ostale gotove lijekove izdato je 556.928 recepta ili 1,32 recepta po jednom stanovniku. Broj izdatih recepata za magistralne lijekove u javnom sektoru iznosio je 46.396 ili 0,11 recepata po jednom stanovniku.

Tabela 72. Broj apoteka na 100.000 stanovnika Kantona Sarajevo u 2025. godini po općinama

Općina	Broj apotekarskih jedinica	od toga u		Broj apoteka/100.000 stanovnika		
		Privatnom sektoru	Javnom sektoru	Ukupno	Privatni sektor	Javni sektor
Centar	35	26	9	67,65	50,26	17,39
Hadžići	9	8	1	36,67	32,60	4,07
Ilidža	24	21	3	32,67	28,59	4,08
Ilijaš	6	4	2	28,21	18,81	9,40
Novi Grad	42	34	8	33,92	27,46	6,46
Novo Sarajevo	33	24	9	53,12	38,63	14,49
Stari Grad	16	10	6	48,09	30,06	18,03
Trnovo	1	0	1	58,26	0	58,26
Vogošća	9	7	2	29,84	23,21	6,63
Kanton Sarajevo	175	134	41	41,46	31,75	9,71

ZAKLJUČCI

- *Na području Kantona Sarajevo zdravstvena djelatnost organizovana je i provodi se na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou zdravstvene zaštite.*
- *U Kantonu Sarajevo u 2025. godini u javnom sektoru zdravstvene djelatnosti bilo je ukupno 8.677 zaposlenih. Od toga: zdravstvenih radnika je bilo 6.331 (72,96%), zdravstvenih saradnika 138 (1,59%), a administrativno-tehničkih radnika 2.208 ili (25,54%) od ukupno zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama.*
- *Značajan broj studija daju dokaze da je svaki udio administrativno-tehničkih radnika iznad (17%) odraz izuzetno velikih administrativno-tehničkih troškova, te skupih i kompliciranih administrativno-tehničkih procedura u zdravstvenom sistemu jedna države.*
- *Broj doktora medicine u javnom sektoru na 100.000 stanovnika u Kantonu Sarajevo u 2025. godini iznosio je 423,36. U periodu od 2020. godine do 2025. godine uočava se trend blagog povećanja broja doktora medicine i broja doktora medicine specijalista u javnom sektoru.*
- *Starosna struktura doktora medicine je sve nepovoljnija. U 2025. godini od ukupno 1.787 doktora medicine zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama, njih 414 (23,17%) je u dobnoj skupini 55 i više godina, 439 ili (24,57%) je u dobnoj skupini 45-54 godina starosti. U dobnoj skupini od 35-44 godine je bilo 464 ili (25,97%) doktora medicine i 470 (26,30%) u dobnoj skupini do 34 godine starosti.*
- *Starosna struktura doktora stomatologije je znatno povoljnija. Od ukupno 256 doktora stomatologije zaposlenih u javnim zdravstvenim ustanovama na području Kantona Sarajevo, 55 ili (21,48%) je u dobnoj skupini 55 i više godina starosti, 123 (48,05%) je u dobnoj skupini 45-54 godine, u skupini od 35-44 godine 44 (17,19%) i 34 (13,28%) doktora stomatologije do 34 godine starosti.*
- *Kada su u pitanju magistri farmacije, od ukupno 250 zaposlenih, 75 ili (30,00%) je u dobnoj skupini 55 i više godina starosti, 68 (27,20%) je u dobnoj skupini 45-54 godine, u skupini od 35-44 godine 74 (29,60%) i 33 (13,20%) u dobnoj skupini do 34 godine starosti.*
- *Od ukupno 4.038 ostalih zdravstvenih radnika (VSS, VŠS,SSS) najveći broj, njih 1.277 (31,62%) je u dobnoj skupini 35-44 godina, 1.105 (27,37%) je u skupini 45-54 godine, 846 (20,95%) u skupini 55 i više godina, a najmanji broj u dobi do 34 godine starosti 810 (20,06%).*
- *Prema specijalnostima, najveće učešće doktora starosti 55 i više godina, bilo je među specijalistima porodične medicine 2,85%, specijalistima ginekologije i opstetricije 1,73%, specijalistima opće interne medicine 1,64%, specijalistima pedijatrije 1,56% i fizikalne medicine i rehabilitacije 1,38% itd.*
- *U toku 2025. godine primarnu zdravstvenu zaštitu u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo pružalo je: 590 doktora medicine, od čega 332 doktora medicine specijalista, 96 doktora stomatologije, od čega 25 doktora stomatologije specijalista, 207 magistra farmacije, od čega 22 magistra farmacije specijalista, 1.508 zdravstvenih tehničara, od čega su 30 viših zdravstvenih tehničara, 202 zdravstvenih radnika sa FZS i 1.276 zdravstvenih tehničara sa srednjom stručnom spremom.*
- *Udio kućnih posjeta doktora medicine u odnosu na broj prvih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 4,17%.*

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

- *Udio kućnih posjeta zdravstvenih tehničara u odnosu na broj prvih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 13,04%.*
- *Udio kućnih posjeta doktora medicine i zdravstvenih tehničara u odnosu na broj prvih posjeta kod doktora medicine u ordinaciji u PZZ u 2025. godini iznosio je 17,30%.*
- *Broj posjeta u savjetovaštu na jednog doktora medicine prosječno godišnje u PZZ u 2025. godini iznosio je 596,78.*
- *Broj sistematskih i periodičnih pregleda na jednog doktora medicine prosječno godišnje u PZZ u 2025. godini iznosio je 179,67.*
- *Odnos prvih i ponovnih posjeta u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 1:2,9 i predstavlja zadovoljavajući odnos prvih i ponovnih posjeta.*
- *Udio upućenih pacijenata u laboratoriju u odnosu na prve posjete u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 45,24%.*
- *Udio upućenih pacijenata specijalisti u odnosu na prve posjete u ordinaciji kod doktora medicine u PZZ u 2025. godini iznosio je 59,38%.*
- *Od ukupno 241 doktora medicine koji su pružali zdravstvenu zaštitu stanovništvu Kantona Sarajevo u djelatnosti porodične medicine u 2025. godini njih je 216 u službi Doma zdravlja Kantona Sarajevo, a njih 25 u službi Zavoda Kantona Sarajevo. Od ukupno 241 doktora medicine, njih 126 ili (52,28%) su bili doktori medicine specijalisti porodične medicine. Bilo je ukupno 57 doktora medicine specijalista sa završenim programom dodatne edukacije iz porodične medicine PAT, 18 su bili doktori medicine sa završenim PAT-om, 14 ili (6,55%) su bili doktori medicine na specijalizaciji iz porodične medicine.*
- *Od ukupnog broja zdravstvenih tehničara (344) u djelatnosti porodične medicine u 2025. godini njih 314 je u službi Doma zdravlja Kantona Sarajevo, dok je 30 u službi Zavoda Kantona Sarajevo. Od 344 ukupnog broja zdravstvenih tehničara, njih 33 (9,59%) su bili zdravstveni radnici sa završenim Fakultetom zdravstvenih studija, a zdravstvenih radnika sa FZS i sa završenom dodatnom edukacijom iz porodične medicine PAT je bilo 20, zdravstvenih tehničara VŠS sa PAT-om je bilo 1, a 158 su bili zdravstveni tehničari SSS sa PAT-om, dok dodatnom edukacijom iz porodične medicine PAT nije bilo obuhvaćeno 162, što čini (47,09%) zdravstvenih tehničara koji su u 2025. godini radili u ovoj službi.*
- *Ukupan broj registrovanih posjeta kod doktora medicine u službi porodične medicine na području Kantona Sarajevo u javnom sektoru u 2025. godini iznosio je 2.577.554 . Broj posjeta po jednom doktoru medicine u prosjeku godišnje iznosio je 10.695 odnosno 42,78 posjeta po jednom doktoru medicine dnevno.*
- *U JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo funkcionišu Centri za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju, kao koncept zdravstvene zaštite u zajednici.*
- *U 2025. godini na području Kantona Sarajevo na jedanaest (11) punktova Organizacionih jedinica JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo pružane su usluge iz djelatnosti fizikalne medicine i rehabilitacije.*
- *Zdravstvenu zaštitu u Centrima za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u toku 2025. godine pružalo je 17 doktora medicine specijalista fizikalne medicine i rehabilitacije, 20 diplomiranih medicinskih sestara / tehničara i 125 medicinskih sestara / tehničara, te 23 zdravstvenih saradnika (defektolog/logoped).*

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

- U toku 2025. godine ukupan broj posjeta kod doktora medicine specijalista u Centrima za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju je iznosio 39.867 ili prosječno 2.345 posjeta po jednom doktoru medicine specijalisti godišnje, odnosno 9,38 posjeta dnevno.
- U toku 2025. godine u Centrima za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju ukupan broj posjeta kod zdravstvenih saradnika (defektolog/logoped) iznosio je 17.195 posjeta odnosno prosječno 748 posjeta godišnje po zdravstvenom saradniku ili 3,00 posjeta dnevno. Ukupan broj posjeta kod medicinskih sestara / tehničara (VŠS i SSS) u 2025. godini iznosio je 160.545 posjeta ili prosječno godišnje po jednom zdravstvenom tehničaru 1.284 posjeta ili 5,14 posjeta dnevno.
- Pri JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo funkcionišu i centri za mentalno zdravlje u zajednici i to na području 8 punktova u Organizacionim jedinicama JU Dom zdravlja KS.
- Zdravstvenu zaštitu u ovim centrima pružalo je 9 timova sa 3 doktora medicine specijalista neuropsihijatrije i 6 doktora medicine specijalista psihijatrije, sa 8 diplomiranih medicinskih sestara - tehničara, sa 16 medicinskih sestara - tehničara, 29 zdravstvena saradnika sa VSS (psiholozi, socijalni radnici i okupacioni terapeut).
- U toku 2025. godine ukupan broj posjeta kod doktora medicine u Centru za mentalno zdravlje JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo, iznosio je 28.623, a prosječan broj posjeta godišnje po jednom doktoru medicine iznosi 3.180 ili 12,72 posjeta dnevno po jednom doktoru medicine.
- Ukupan broj posjeta kod zdravstvenih tehničara u 2025. godini u CMZ-u iznosio je 48.927 ili prosječno godišnje 2.039 posjeta po jednom zdravstvenom tehničaru, odnosno 8,15 posjeta dnevno.
- Ukupan broj posjeta kod zdravstvenih saradnika u CMZ-u (psiholozi, socijalni radnici i okupacioni terapeut) iznosio je 24.613 posjeta odnosno prosječno 848,72 posjeta godišnje po zdravstvenom saradniku ili 3,39 posjeta dnevno.
- U 2025. godini u javnom sektoru izdato je ukupno 2.325.644 recepata, a broj ukupno izdatih recepata po jednom stanovniku u javnom sektoru u 2025. godini je iznosio 5,51.
- Od ukupnog broja izdatih recepata za esencijalne lijekove u javnom sektoru izdato je 1.722.320 recepata ili 4,08 recepata po jednom stanovniku, a za ostale gotove lijekove izdato je 556.928 recepta ili 1,32 recepta po jednom stanovniku. Broj izdatih recepata za magistralne lijekove u javnom sektoru iznosio je 46.396 ili 0,11 recepata po jednom stanovniku.

4.3. SPECIJALISTIČKO-KONSULTATIVNA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Specijalističko-konsultativna djelatnost na sekundarnom nivou zdravstvene zaštite predstavlja dio zdravstvene djelatnosti koja kroz pružanje vanbolničkih usluga osigurava podršku primarnoj i bolničkoj zdravstvenoj djelatnosti, s ciljem povećanja stepena rješavanja zdravstvenih problema pacijenata i racionalnijeg korištenja resursa u zdravstvu. U Kantonu Sarajevo djelatnost specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite je organizovana kao bolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom sektoru i kao vanbolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom i privatnom sektoru. Djelatnost bolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u javnom sektoru osigurava Klinički centar Univerziteta u Sarajevu i Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš”.

Djelatnost vanbolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u javnom sektoru osigurava JU Dom zdravlja Kantona Sarajevo kroz rad Organizacione jedinice Specijalističko-konsultativne djelatnosti i zavodi za zdravstvenu zaštitu određenih populacionih skupina, dok se djelatnost vanbolničke specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite u privatnom sektoru pruža kroz rad zdravstvenih ustanova tipa poliklinike, centra, zavoda i lječilišta.

Vanbolničku specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu u javnom sektoru u 2025. godini pružalo je 83 doktora medicine specijalista, zatim 29 VŠS/VSS zdravstvenih tehničara i 61 zdravstvenih tehničara SSS.

Na jednog doktora medicine-specijalistu u vanbolničkoj zdravstvenoj zaštiti dolazi u prosjeku 5.086 stanovnika Kantona Sarajevo.

U vanbolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u javnom sektoru registrovano je ukupno u 2025. godini 297.678 posjeta, a broj posjeta po jednom doktoru medicine prosječno godišnje iznosio 3.586 posjete, odnosno skoro 14,34 posjeta po jednom doktoru medicine dnevno, dok je odnos između prvih i ponovnih posjeta bio 1:0,31.

Tabela 73. Izabrani indikatori za vanbolničku specijalističko-konsultativnu djelatnost u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

Broj doktora medicine specijalista	83
Broj stanovnika po dr medicine spec.	5.086
Broj VSS zdravstvenih tehničara	25
Broj VŠ zdravstvenih tehničara	4
Broj SSS zdravstvenih tehničara	61
Broj posjeta ukupno kod dr medicine spec.	297.678
Broj posjeta po dr medicine spec. dnevno	14,34
Broj posjeta po dr medicine spec. godišnje	3.586
Odnos prvih i ponovnih posjeta	1:0,31

**Tabela 74. Izabrani indikatori za bolničku specijalističko-konsultativnu djelatnost
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini**

Zdravstvena ustanova	Broj posjeta u ordinaciji kod dr med. spec. ukupno	Od toga broj prvih posjeta u ordinaciji kod dr med. spec	Odnos prvih i ponovnih posjeta
KCUS	862.768	587.810	1:0,47
Opća bolnica "Prim. dr Abdulah Nakaš"	353.490	257.507	1:0,37
UKUPNO	1.216.258	845.317	1:0,44

Bolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u Kantonu Sarajevo pružana je u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš” i u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu.

U toku 2025. godine u bolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo registrovano je ukupno 1.216.258 posjeta, od čega su prve posjete 845.317. Odnos između prvih i ponovnih posjeta u ukupnoj bolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo je iznosio je 1:0,44 posjeta.

U KCUS je registrovano ukupno 862.768 posjeta, od čega su 587.810 prve posjete, a odnos prvih i ponovnih posjeta u KCUS iznosio 1:0,47 posjeta.

U Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ je registrovano ukupno 353.490 posjeta, od čega su 257.507 prve posjete, a odnos prvih i ponovnih posjeta u ovoj bolnici iznosio 1:0,37 posjeta.

ZAKLJUČCI

- *U Kantonu Sarajevo djelatnost specijalističko-konsultativne zdravstvene zaštite je organizovana kao bolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom sektoru i kao vanbolnička specijalističko-konsultativna zdravstvena zaštita u javnom i privatnom sektoru.*
- *Vanbolničku specijalističko-konsultativnu zdravstvenu zaštitu u javnom sektoru u 2025. godini pružalo je 83 doktora medicine specijalista, zatim 29 VŠS/VSS zdravstvenih tehničara i 61 zdravstvenih tehničara SSS.*
- *U vanbolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u javnom sektoru registrovano je ukupno u 2025. godini 297.678 posjeta, a broj posjeta po jednom doktoru medicine prosječno godišnje iznosio 5.086 posjeta, odnosno skoro 14,34 posjeta po jednom doktoru medicine dnevno, dok je odnos između prvih i ponovnih posjeta bio 1:0,31.*
- *U toku 2025. godine u bolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo registrovano je ukupno 1.216.258 posjeta, od čega su prve posjete 845.317. Odnos između prvih i ponovnih posjeta u ukupnoj bolničkoj specijalističko-konsultativnoj zdravstvenoj zaštiti u Kantonu Sarajevo je iznosio je 1:0,44 posjeta.*
- *U KCUS je registrovano ukupno 862.768 posjeta, od čega su 587.810 prve posjete, a odnos prvih i ponovnih posjeta u KCUS iznosio 1:0,47posjeta.*
- *U Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ je registrovano ukupno 353.490 posjeta, od čega su 257.507 prve posjete, a odnos prvih i ponovnih posjeta u ovoj bolnici iznosio 1:0,37 posjeta.*

4.4. BOLNIČKA ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Bolničku zaštitu u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo u 2025. godine pružale su zdravstvene ustanove:

- Klinički centar Univerziteta u Sarajevu,
- Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš”,
- Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo i
- Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo.

Bolničke zdravstvene ustanove u Kantonu Sarajevo u 2025. godini raspolažu sa bolničkim posteljnim kapacitetima - posteljama/stolicama dnevnih bolnica, funkcionalnim posteljama za hemodijalizu i opservacionim posteljama unutar urgentne medicine u bolničkoj zaštiti u ukupnom broju od 2.021, od čega:

- KCUS sa 1.519 postelja od čega 169 postelja intenzivne njege.
- Pored prikazanog broja postelja KCUS u dnevnom tretmanu pacijenata Dnevna bolnica pri Psihijatrijskoj klinici KCUS raspolagala je sa 80 postelja/stolica, Klinika za hemodijalizu sa 57 funkcionalnih postelja za hemodijalizu, a Klinika za urgentnu medicinu KCUS sa 7 opservacionih postelja,
- Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” sa 387 postelje od čega 19 intenzivne njege, a ova bolnica je raspolagala sa još 11 opservacionih postelja u Odjelu za urgentnu medicinu,
- Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo sa 70 postelja od čega 15 postelja intenzivne njege,
- Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo 45 postelja od čega 4 postelje intenzivne njege i 30 postelja/stolica u dnevnom tretmanu pacijenata.

**Tabela 75. Prikaz ukupnih posteljnih kapaciteta po
zdravstvenim ustanovama Kantona Sarajevo za 2025. godinu**

Naziv ustanove	Broj postelja	Od toga broj postelja intenzivne njege
Klinički centar Univerziteta u Sarajevu	1.519	169
Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo	387	19
Psihijatrijska bolnica Sarajevo	70	15
Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo	45	4
UKUPNO	2.021^{1,2}	207

¹ Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

² Postelje/ stolice dnevnih bolnica, funkcionalne postelje za hemodijalizu i opservacione postelje KUM-a KCUS i Opće bolnice „Prim dr. Abdulah Nakaš”

U 2025. godini broj bolničkih postelja na 1.000 stanovnika za Kanton Sarajevo iznosio je 4,79, skoro kao Evropski prosjek.

Komparacije radi, prema posljednjim dostupnim podacima srednji broj bolničkih postelja na 1000 stanovnika u zemljama Evrope u 2023. godini bio je 5,11. (Izvor: Eurostat Database.)

Daljnja analiza posteljnoga fonda odnosi se na analizu posteljnih kapaciteta prema medicinskim disciplinama.

Tabela 76. Prikaz ukupnih posteljnih kapaciteta i broja postelja na 100.000 stanovnika po medicinskim disciplinama u Kantonu Sarajevo za 2025. godinu¹

Naziv discipline	Broj postelja	Broj postelja na 100.000 stanovnika
Hirurške discipline	578	136,93
Internističke discipline	499	118,22
Neuropsihijatrijske discipline	285	67,52
Pedijatrija	200	47,38
Ginekologija i akušerstvo	144	34,12
Ostale discipline	205	48,57
UKUPNO:	1.911	452,74

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS – bez broja postelja/ stolica dnevnih bolnica, funkcionalnih postelja za hemodijalizu i opservacionih postelja KUM-a KCUS

Tabela 77. Učešće bolničkih postelja po medicinskim disciplinama u Kantonu Sarajevo za 2025. godinu

Naziv discipline	Broj postelja	Ukupno učešće (%)
Hirurške discipline	578	28,60%
Internističke discipline	499	24,70%
Neuropsihijatrijske discipline	285	14,10%
Pedijatrija	200	9,90%
Ginekologija i akušerstvo	144	7,13%

U 2025. godini ukupan broj ispisanih bolesnika u bolničkoj zaštiti iznosio je 70.509 što je za 5,31% više u odnosu na prethodnu godinu, te je nastavljen trend laganog povećanja ispisanih bolesnika.

Stopa zauzetosti za sve bolničke postelje iznosila je 54,82%. Prosječna dužina liječenja u danima po jednom boravku za sve postelje u Kantonu Sarajevo u 2025. godini iznosila je 6 dana (5,73).

4.4.1. Hirurške discipline

U 2025. godini hirurške discipline u bolničkoj zaštiti raspolagale su sa 578 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,26. KCUS je raspolagao sa 449 bolničkih postelja, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 129 bolničkih postelja.

Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je 51,56% i niža je od standardne preporučene zauzetosti postelja, ali u laganom porastu u odnosu na zauzetost u 2024. godine kada je iznosila 49,82%.

Prosječna dužina ležanja bila je 4,64 dana i predstavlja indikator procesa za efikasnost bolničke djelatnosti.

Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta i to je iznosilo 4,36 dana.

**Tabela 78. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Hirurške discipline, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	578
Broj postelja na 100.000 stanovnika	136,93
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,26
Broj ispisanih bolesnika	23.458
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	108.768
Prosječna dužina liječenja	4,64
Godišnja zauzetost postelja	188,18
Stopa zauzetosti u %	51,56
Broj pacijenata po postelji	40,58
Interval obrtaja	4,36
Dnevna zauzetost	297,99

Jedan doktor medicine unutar hirurških disciplina u 2025. godini zbrinjavao je 2,26 bolničkih hirurških postelja.

U 2025. godini hirurške discipline u KCUS raspolagale su sa 449 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,61, što je stabilan trend u odnosu na prethodni period.

Prosječna dužina ležanja bila je 5,33 dana i predstavlja indikator procesa za efikasnost bolničke djelatnosti. Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je 46,73% i niža je od standardne preporučene zauzetosti postelja.

Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta, i to je iznosilo 6,08 dana, a broj pacijenata po postelji iznosio je 32,00.

**Tabela 79. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Hirurške discipline KCUS, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	449
Broj postelja na 100.000 stanovnika	106,37
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,61
Broj ispisanih bolesnika	14.366
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	76.583
Prosječna dužina liječenja	5,33
Godišnja zauzetost postelja	170,56
Stopa zauzetosti u %	46,73
Broj pacijenata po postelji	32,00
Interval obrtaja	6,08
Dnevna zauzetost	209,82

U 2025. godini hirurške discipline u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo raspolagale su sa 129 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je 1,54, što je stabilan trend u odnosu na prethodni period. Prosječna dužina ležanja bila je 3,54 dana i predstavlja indikator procesa za efikasnost bolničke djelatnosti i pokazuje dobru efikasnost bolnice.

Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je 68,36%.

Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta, i to je iznosilo 1,64 dana, a broj pacijenata po postelji iznosio je 70,48, što je bila visoka efikasnost bolnice.

**Tabela 80. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Hirurške discipline Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“,
Kanton Sarajevo 2025 . godina**

Broj postelja	129
Broj postelja na 100.000 stanovnika	30,56
Broj postelja na 1 doktora medicine	1,54
Broj ispisanih bolesnika	9.092
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	32.185
Prosječna dužina liječenja	3,54
Godišnja zauzetost postelja	249,50
Stopa zauzetosti u %	68,36
Broj pacijenata po postelji	70,48
Interval obrtaja	1,64
Dnevna zauzetost	88,18

Tabela 81. Prikaz odabranih pokazatelja bolničke zdravstvene zaštite za hirurške discipline KCUS i Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ u 2025. godini*

prikaz po klinikama

Naziv klinike/ odjela	Broj postelja	Prosječ. dužina liječenja	% zauzetosti postelja	Interval obrtaja
Kl. za rekonstruktivnu i plastičnu hirurgiju KCUS	32	4,10	34,42	7,81
Kl. za ortopediju i traumatologiju KCUS	105	9,21	50,61	8,98
Kl. za dječiju hirurgiju KCUS	25	3,48	35,67	6,28
Kl. za urologiju KCUS	53	3,84	40,17	5,72
Kl. za neurohirurgiju KCUS	42	5,14	42,72	6,89
Kl. za torakalnu hirurgiju KCUS	23	8,61	62,88	5,08
Kl. za opću i abdominalnu hirurgiju KCUS	74	5,64	50,54	5,52
Kl. za bolesti uha, nosa i grla sa hirurgijom glave i vrata KCUS	26	4,55	59,88	3,05
Kl. za očne bolesti KCUS	33	2,72	38,51	4,34
Klinika za kardiovaskularnu hirurgiju KCUS	36	6,00	48,27	6,43
Odjeljenje za hirurgiju Opća bolnica "Prim. dr. Abdulah Nakaš"	129	3,54	68,36	1,64

*Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

U prikazu odabranih pokazatelja bolničke zdravstvene zaštite za hirurške discipline KCUS po klinikama, najduže se leži na Klinici za ortopediju i traumatologiju KCUS i Klinici za torakalnu hirurgiju – prosjek 9 (8,91) dana. Najkraće se leži na Klinici za očne bolesti prosječno 2 dana (2,72).

U 2025. godini Hirurške discipline unutar svih bolničkih kapaciteta na području Kantona Sarajevo raspolagale su sa 37 operacionih sala od čega KCUS hirurške discipline sa 27, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ raspolagala je sa 10 hirurških sala.

Unutar svih hirurških disciplina na području Kantona Sarajevo izvršeno je 33.686 hirurških operacija što je za skoro 4,85% više u odnosu na 2024. godinu.

U 2025. godini u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu u okviru hirurških disciplina izvršeno je 25.804 hirurških operacija, a u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ izvršeno je 7.882 hirurških operacija.

Stopa svih izvršenih hirurških operacija na 100.000 stanovnika u 2025. godini iznosila je 7.980,6.

Smrtni ishodi liječenja unutar hirurških disciplina u 2025. godini registrirani su ukupno kod 1.828 pacijenta, od čega 1.549 pacijenta u KCUS i 279 u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“.

Od ukupnog broja umrlih u 2025. godine unutar hirurških disciplina u KCUS je bilo 36 obdukovano prema dostavljenom izvještaju.

U 2025. godini hirurške discipline KCUS i Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ raspolagale su sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici¹:

- **256** doktora medicine, od čega **195** doktora medicine specijalista unutar hirurških disciplina (u KCUS radi 172 doktora medicine, od čega 128 specijalista, a **84** doktora medicine u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“, od čega **67** specijalista)
- **51** zdravstvenih radnika VSS-I i II ciklus, **26** zdravstvenih tehničara VŠS (od čega **9** u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“)
- **471** zdravstvenih tehničara SSS (od čega **122** u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“)

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području Kantona Sarajevo

4.4.2. Internističke discipline

Analiza iskorištenosti posteljnog fonda je rađena na osnovu baznih indikatora inputa, procesa i ishoda.

U 2025. godini internističke discipline u bolničkoj zaštiti raspolagale su sa 499 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,29. KCUS je raspolagao sa 392 bolničkih postelja, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 107 bolničkih postelja.

Prosječna dužina ležanja bila je 4,60 dana i predstavlja indikator procesa za efikasnost bolničke djelatnosti. U odnosu na 2024. godinu kada je iznosila 5,59 zabilježeno je smanjenje prosječne dužine ležanja.

Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je 54,13% i niža je od standardne preporučene zauzetosti postelja. U odnosu na zauzetost u 2024. godini kada je iznosila 56,98%, zabilježeno je smanjenje stope zauzetosti postelja.

Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta, i to je iznosilo 3,90 dana.

**Tabela 82. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Internističke discipline, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	499
Broj postelja na 100.000 stanovnika	118,22
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,29
Broj ispisanih bolesnika	21.428
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	98.593
Prosječna dužina liječenja	4,60
Godišnja zauzetost postelja	197,58
Stopa zauzetosti u %	54,13
Broj pacijenata po postelji	42,94
Interval obrtaja	3,90
Dnevna zauzetost	270,12

U 2025. godini jedan doktor medicine unutar internističkih disciplina u bolničkoj zaštiti zbrinjavao je 2,29 postelja.

U 2025. godini internističke discipline u KCUS raspolagale su sa 392 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,21, što je generalno stabilan trend u odnosu na prethodni period i dobar generalni indikator inputa.

Prosječna dužina ležanja za internističke discipline u KCUS bila je 5,64 dana. U odnosu na 2024. kada je iznosila 6,12 dana zabilježeno je smanjenje prosječne dužine ležanja uz generalno stabilan trend u odnosu na prethodni period.

Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i na internističkim disciplinama u KCUS iznosila je 51,87% te je niža od standardne preporučene zauzetosti postelja.

Interval obrtaja koji se mjeri prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta iznosio je 5,23 dana, a broj pacijenata po postelji iznosio je 33,60.

**Tabela 83. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Internističke discipline KCUS, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	392
Broj postelja na 100.000 stanovnika	92,87
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,21
Broj ispisanih bolesnika	13.170
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	74.221
Prosječna dužina liječenja	5,64
Godišnja zauzetost postelja	189,34
Stopa zauzetosti u %	51,87
Broj pacijenata po postelji	33,60
Interval obrtaja	5,23
Dnevna zauzetost	203,35

U 2025. godini internističke discipline u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ Sarajevo raspolagale su sa 107 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,61, što je stabilan trend u odnosu na prethodni period. Prosječna dužina ležanja bila je 2,95 dana. Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je 62,40%. Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta, i to je iznosilo 1,78 dana, a broj pacijenata po postelji iznosio je 77,18.

**Tabela 84. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti Internističke discipline
Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“, Kanton Sarajevo 2025.godina**

Broj postelja	107
Broj postelja na 100.000 stanovnika	25,35
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,61
Broj ispisanih bolesnika	8.258
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	24.372
Prosječna dužina liječenja	2,95
Godišnja zauzetost postelja	227,78
Stopa zauzetosti u %	62,40
Broj pacijenata po postelji	77,18
Interval obrtaja	1,78
Dnevna zauzetost	66,77

Tabela 85. Prikaz odabranih pokazatelja bolničke zdravstvene zaštite za internističke discipline KCUS i Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ u 2025. godini¹
prikaz po klinikama

	Broj postelja	Prosječna dužina liječenja	% zauzetost postelja	Interval obrta
Kl. za bolesti srca, krvnih žila i reumatizma KCUS	103	6,60	71,71%	2,60
Kl. za nefrologiju KCUS	30	8,60	55,32 %	6,95
Kl. za gastro- enterohepatologiju KCUS	29	5,21	56,85 %	3,96
Kl. za nuklearnu medicinu i endokrinologiju KCUS	30	6,00	59,14 %	4,14
Kl. za kožne i venerične bolesti KCUS	17	1,00	21,56 %	3,64
Kl. za plućne bolesti „Podhrastovi“ KCUS	90	6,39	55,55 %	5,12
Kl. za infektivne bolesti KCUS	47	13,55	60,65 %	8,79
Kl. za hematologiju KCUS	46	6,50	45,97%	7,64
Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“- Odjel za internu medicinu	107	2,95	62,40	1,78

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

Najveća je zauzetost postelja na Klinici za bolesti srca, krvnih žila i reumatizma KCUS sa 71,71%, potom Opća bolnica „Prim.dr. Abdulah Nakaš“ Odjel za internu medicinu sa 62,40% i Klinika za infektivne bolesti sa 60,65%.

Unutar internističkih disciplina u bolničkoj zaštiti ukupno je registrirano 961 smrtnih ishoda liječenja, od čega unutar internističkih disciplina KCUS-a 791, a na Odjeljenju za internu medicinu Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” 170 smrtnih ishoda liječenja.

Od ukupnog broja umrlih u 2025. godini na internističkim disciplinama unutar KCUS i na Odjeljenju za internu medicinu Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” izvršena je jedna obdukcija na Klinici za nefrologiju KCUS-a.

Internističke discipline u bolničkoj zaštiti raspolagale su sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici¹ :

- **218** doktora medicine ukupno, od čega **164** doktora medicine specijalista (u KCUS **177** doktora medicine od čega 138 specijalista, a **41** doktora medicine u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ od čega 26 specijalista)
- **43** zdravstvenih radnika VSS- I i II ciklus (od čega **2** u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“)
- **16** zdravstvenih tehničara/medicinskih sestara VŠS (od čega **1** u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“)
- **316** zdravstvenih tehničara SSS (od čega **54** u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“)

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

4.4.3. Neuropsihijatrijske discipline

4.4.3.1. Psihijatrijske discipline

Unutar bolničke zdravstvene zaštite na području Kantona Sarajevo u 2025. godini psihijatrijske discipline raspolagale su sa 153 postelja od čega: Psihijatrijska klinika KCUS 68 postelja, Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo 70 postelja i Zavod za bolesti ovisnosti KS 15 postelja.

U sklopu dnevnih bolnica psihijatrijske discipline raspolagale su sa 110 postelja/stolica od čega: 80 postelja/stolica dnevna bolnica Psihijatrijske klinike KCUS i 30 postelja/stolica dnevna bolnica JU Zavod za bolesti ovisnosti KS.

Kako se radi o hroničnim posteljama, prosječna dužina ležanja u posteljama na psihijatrijskoj disciplini je 31,22 dana.

Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je u psihijatrijskim disciplinama 73,14%.

Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorisćenja kreveta između dva pacijenta, i to je iznosilo 11,46 dana.

**Tabela 86. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Psihijatrijske discipline, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	138
Broj postelja na 100.000 stanovnika	32,69
Broj postelja na 1 doktora medicine	4,45
Broj ispisanih bolesnika	1.180
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	36.843
Prosječna dužina liječenja	31,22
Godišnja zauzetost postelja	266,98
Stopa zauzetosti u %	73,14
Broj pacijenata po postelji	8,55
Interval obrtaja	11,46
Dnevna zauzetost	100,94

Stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na Psihijatrijskoj klinici KCUS u 2025. godini iznosila je 72,37%. Prosječna dužina ležanja bila je 26,26 dana.

Interval obrtaja iznosio 10,03 dana.

**Tabela 87. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Psihijatrijske discipline KCUS, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	68
Broj postelja na 100.000 stanovnika	16,11
Broj postelja na 1 doktora medicine	4,86
Broj ispisanih bolesnika	684
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	17.961
Prosječna dužina liječenja	26,26
Godišnja zauzetost postelja	264,13
Stopa zauzetosti u %	72,37
Broj pacijenata po postelji	10,06
Interval obrtaja	10,03
Dnevna zauzetost	49,21

Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo kao specijalizirana bolnica ima 70 postelja, i stopu zauzetosti 73,90%. Prosječna dužina ležanja je 38,07 dana, a interval obrtaja 13,44 dana.

**Tabela 88. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Psihijatrijska bolnica, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	70
Broj postelja na 100.000 stanovnika	16,58
Broj postelja na 1 doktora medicine	4,12
Broj ispisanih bolesnika	496
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	18.882
Prosječna dužina liječenja	38,07
Godišnja zauzetost postelja	269,74
Stopa zauzetosti u %	73,90
Broj pacijenata po postelji	7,09
Interval obrtaja	13,44
Dnevna zauzetost	51,73

Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo imao je 45 postelja. Kako se radi o hroničnim posteljama, prosječna dužina ležanja je 41,91 dana.

Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je u Zavodu za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo 83,43% i manja je od standardne preporučene zauzetosti postelja.

Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta, i iznosilo je u Zavodu za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo 8,32 dana.

**Tabela 89. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Zavod za bolesti ovisnosti, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	45
Broj postelja na 100.000 stanovnika	10,66
Broj postelja na 1 doktora medicine	3,75
Broj ispisanih bolesnika	327
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	13.704
Prosječna dužina liječenja	41,91
Godišnja zauzetost postelja	304,53
Stopa zauzetosti u %	83,43
Broj pacijenata po postelji	7,27
Interval obrtaja	8,32
Dnevna zauzetost	37,55

U 2025. godini na tretmanu u dnevnim bolnicama unutar psihijatrijskih disciplina bilo je ukupno 329 pacijenata koji su ostvarili 22.723 terapijska boravka. U dnevnoj bolnici Psihijatrijske klinike KCUS 197 pacijenta ostvarilo je 12.806 terapijskih boravaka.

Psihijatrijska klinika KCUS i Zavod za bolesti ovisnosti KS kao i prethodne godine imale su 110 postelja/stolica u dnevnim bolnicama tako da je dio osoblja bio usmjeren i na rad vezan za terapijski boravak pacijenta u dnevnim bolnicama.

Psihijatrijske discipline u bolničkoj zaštiti Kantona Sarajevo u 2025. godini raspolagale su sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici¹:

- Dr medicine ukupno **43** od čega, specijalista ukupno **36**

Od čega:

- Psihijatrijska klinika KCUS ukupno 14 doktora medicine, od čega **14** specijalista
- Psihijatrijska bolnica KS ukupno 17 doktora medicine, od čega **14** specijalista
- Zavod za bolesti ovisnosti KS ukupno 12 doktora medicine, od čega **8** specijalista

- **Zdr. radnici sa VSS (I i II ciklus) ukupno 21**

Od toga:

- Psihijatrijska klinika KCUS **7**
- Psihijatrijska bolnica KS **7**
- Zavod za bolesti ovisnosti KS **7**

- **Zdr. radnici sa VŠS ukupno 3**

Od toga:

- Psihijatrijska klinika KCUS **0**
- Zavod za bolesti ovisnosti KS **3**

- **Zdr. tehničari/med. sestre SSS ukupno 129**

Od toga:

- Psihijatrijska klinika KCUS **60**
- Psihijatrijska bolnica KS **51**
- Zavod za bolesti ovisnosti **18**

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

4.4.3.2. Neurološke discipline

U 2025. godini neurološke discipline u bolničkoj zaštiti raspolagale su sa 132 bolničke postelje. KCUS je raspolagao sa 98 bolničkih postelja, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 34 bolničkih postelja. Broj postelja Neuroloških disciplina po doktoru medicine je 3,3.

Prosječna dužina ležanja bila je 8,55 dana i predstavlja indikator procesa za efikasnost bolničke djelatnosti.

Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je 50,36% i niža je od standardne preporučene zauzetosti postelja.

Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta, i to je iznosilo 8,43 dana.

**Tabela 90. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Neurološke discipline, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	132
Broj postelja na 100.000 stanovnika	31,27
Broj postelja na 1 doktora medicine	3,3
Broj ispisanih bolesnika	2.838
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	24.265
Prosječna dužina liječenja	8,55
Godišnja zauzetost postelja	183,83
Stopa zauzetosti u %	50,36
Broj pacijenata po postelji	21,50
Interval obrtaja	8,43
Dnevna zauzetost	66,48

Na KCUS je bilo 98 neuroloških bolničkih postelja. Broj postelja po doktoru medicine je 3,92.

Prosječna dužina ležanja na Klinici za neurologiju KCUS bila je 7,99 dana i predstavlja indikator procesa za efikasnost bolničke djelatnosti.

Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i na Klinici za neurologiju KCUS iznosila je 46,68% što ukazuje na pad u odnosu na 2024.godinu kada je iznosila 52,68 uprkos tome, stopa zauzetost je i dalje niža od standardne preporučene zauzetosti postelja.

Interval obrtaja mjeri se prosječnim brojem dana nekorištenja kreveta između dva pacijenta, i na Klinici za neurologiju KCUS je iznosio 9,12 dana.

**Tabela 91. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Neurološke discipline KCUS, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	98
Broj postelja na 100.000 stanovnika	23,22
Broj postelja na 1 doktora medicine	3,92
Broj ispisanih bolesnika	2.091
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	16.699
Prosječna dužina liječenja	7,99
Godišnja zauzetost postelja	170,40
Stopa zauzetosti u %	46,68
Broj pacijenata po postelji	21,34
Interval obrtaja	9,12
Dnevna zauzetost	45,75

U Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš” je bilo 34 neuroloških bolničkih postelja. Broj postelja po doktoru medicine je 2,27.

Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na Neurološkom odjelu Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” iznosila je 60,97%, prosječna dužina ležanja bila je 10,13 dana. Interval obrtaja pacijenata iznosio je 6,48 dana.

**Tabela 92. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Neurološke discipline Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš”,
Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	34
Broj postelja na 100.000 stanovnika	8,05
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,27
Broj ispisanih bolesnika	747
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	7.566
Prosječna dužina liječenja	10,13
Godišnja zauzetost postelja	222,53
Stopa zauzetosti u %	60,97
Broj pacijenata po postelji	21,97
Interval obrtaja	6,48
Dnevna zauzetost	20,73

U 2025. godini u bolničkoj zaštiti, unutar neuroloških bolničkih disciplina, ukupan broj smrtnih ishoda liječenja iznosio je 147 osoba, od čega 105 na Klinici za neurologiju KCUS, a na Odjeljenju za neurologiju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” umrle su 42 osobe. Obdukcija nije bilo.

Neurološke discipline u bolničkoj zaštiti u 2025. godini raspolagale su sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici¹:

Dr medicine 40, od čega specijalista 29

Od toga: Neurološka klinika KCUS ukupno 25 doktora medicine, od čega 17 specijalista
Odjel za neurologiju Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ ukupno 15, od čega 12 su specijalisti

Zdravstveni tehničari/med. sestre VŠS i VSS (I i II ciklus) ukupno 10 i to na
Neurološkoj klinici KCUS 9 i na Odjelu za neurologiju Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ 1.

Zdravstveni tehničari/med. sestre SSS ukupno 70

Od toga:

Neurološka klinika KCUS 50

Odjeljenje za neurologiju Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ 20.

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

4.4.4. Ginekologija i porodiljstvo

Unutar bolničke zaštite Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo u 2025. godini raspolagala je sa 144 postelje. Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo KCUS raspolagala je sa 104 postelje, a Odjeljenje za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ raspolagalo je sa 40 postelja.

Broj postelja po jednom doktoru medicine bio je 3,89 i zadovoljavajući je standard. Prosječna dužina ležanja je kraća, i u Kantonu Sarajevo na Ginekološko-akušerskim disciplinama je iznosila 3,17 dana. Stopa zauzetosti postelja bila je 42,46%, a interval obrtaja je 4,29 dana.

**Tabela 93. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Ginekološko-akušerske discipline, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	144
Broj postelja na 100.000 stanovnika	34,12
Broj postelja na 1 doktora medicine	3,89
Broj ispisanih bolesnika	7.051
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	22.317
Prosječna dužina liječenja	3,17
Godišnja zauzetost postelja	154,98
Stopa zauzetosti u %	42,46
Broj pacijenata po postelji	48,97
Interval obrtaja	4,29
Dnevna zauzetost	61,14

U 2025. godini Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo KCUS raspolagala je sa 4 operacione sale, a Odjeljenje za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagalo je sa 2 operacione sale.

Unutar Discipline za ginekologiju i porodiljstvo KCUS u 2025. godini urađeno je 2.589 operativnih zahvata, a na Odjeljenju za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” urađeno je 1.036 operativnih zahvata, ukupno 3.625.

Broj postelja na Disciplini za ginekologiju i porodiljstvo KCUS po jednom doktoru medicine iznosio je 4,16 i zadovoljavajući je standard. Prosječna dužina ležanja je iznosila 3,40 dana. Stopa zauzetosti postelja je 39,02%, a interval obrtaja 5,32 dana.

**Tabela 94. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Ginekološko-akušerske discipline KCUS, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	104
Broj postelja na 100.000 stanovnika	24,64
Broj postelja na 1 doktora medicine	4,16
Broj ispisanih bolesnika	4.353
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	14.812
Prosječna dužina liječenja	3,40
Godišnja zauzetost postelja	142,42
Stopa zauzetosti u %	39,02
Broj pacijenata po postelji	41,86
Interval obrtaja	5,32
Dnevna zauzetost	40,58

Broj postelja na Odjeljenju za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” iznosio je 40, dok je broj postelja po jednom doktoru medicine bio 3,33 i zadovoljavajući je standard.

Prosječna dužina ležanja je iznosila 2,78 dana. Stopa zauzetosti postelja je 51,40%, a interval obrtaja je 2,63 dana.

**Tabela 95. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
na Odjeljenju za ginekologiju i akušerstvo
Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš”
Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	40
Broj postelja na 100.000 stanovnika	9,48
Broj postelja na 1 doktora medicine	3,33
Broj ispisanih bolesnika	2.698
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	7.505
Prosječna dužina liječenja	2,78
Godišnja zauzetost postelja	187,63
Stopa zauzetosti u %	51,40
Broj pacijenata po postelji	67,45
Interval obrtaja	2,63
Dnevna zauzetost	20,56

Unutar Discipline za ginekologiju i porodiljstvo KCUS od ukupnog broja liječenih u 2025. godini smrtni ishod liječenja registriran je kod 1 (jedne) pacijentice na Klinici za ginekologiju ove discipline KCUS. Na Odjeljenju za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” nisu registrovani smrtni ishodi.

Ginekološko-porodiljska medicinska disciplina u bolničkoj zaštiti (Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo KCUS i Odjel za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš”) u 2025. godini raspolagale su sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici:

Dr medicine ukupno 37, od čega specijalista ukupno 32

Od toga:

Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo KCUS ukupno 25, od čega 20 specijalista

Odjel za ginekologiju i akušerstvo Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” ukupno 12, od čega 12 specijalista.

Zdravstveni tehničari /med. sestre VŠS i VSS I i II ciklus ukupno 7

Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo KCUS 5

Odjeljenje za ginekologiju i akušerstvo Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” 2

Zdravstveni tehničari/med. sestre SSS ukupno 123

Od toga:

Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo KCUS 89

Odjeljenje za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” 34.

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

4.4.5. Pedijatrija

Bolničku zaštitu na području Kantona Sarajevo u oblasti pedijatrije pružao je KCUS – Pedijatrijske klinike i Odjeljenje za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš”. U 2025. godini raspolagali su sa 200 postelja, od čega KCUS – Pedijatrijske klinike sa 160, a Odjeljenje za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” sa 40 postelja.

Broj postelja po doktoru medicine iznosio je 2,86. Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na KCUS – Pedijatrijske klinike i Odjeljenja za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” bila je 52,65%, prosječna dužina ležanja 4,35, a interval obrtaja 3,91 dana.

**Tabela 96. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Pedijatrijska disciplina, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	200
Broj postelja na 100.000 stanovnika	47,38
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,86
Broj ispisanih bolesnika	8.835
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	38.432
Prosječna dužina liječenja	4,35
Godišnja zauzetost postelja	192,16
Stopa zauzetosti u %	52,65
Broj pacijenata po postelji	44,18
Interval obrtaja	3,91
Dnevna zauzetost	105,29

Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na Pedijatrijskim klinikama (1 i 2) KCUS iznosila je 49,86%, prosječna dužina ležanja 5,44 dana, a interval obrtaja 5,47 dana. Broj postelja po doktoru medicine na Pedijatrijskim klinikama (1 i 2) KCUS iznosio je 2,76.

**Tabela 97. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Pedijatrijska disciplina KCUS, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	160
Broj postelja na 100.000 stanovnika	37,91
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,76
Broj ispisanih bolesnika	5.352
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	29.117
Prosječna dužina liječenja	5,44
Godišnja zauzetost postelja	181,98
Stopa zauzetosti u %	49,86
Broj pacijenata po postelji	33,45
Interval obrtaja	5,47
Dnevna zauzetost	79,77

Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na Odjeljenju za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” bila je 63,80%. prosječna dužina ležanja 2,67 dana. Broj postelja po doktoru medicine iznosio je 3,33.

Analiza ukazuje da je velika propulzivnost na Odjeljenju za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš”.

**Tabela 98. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Odjeljenja za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš”
Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	40
Broj postelja na 100.000 stanovnika	9,47
Broj postelja na 1 doktora medicine	3,33
Broj ispisanih bolesnika	3.483
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	9.315
Prosječna dužina liječenja	2,67
Godišnja zauzetost postelja	232,87
Stopa zauzetosti u %	63,80
Broj pacijenata po postelji	87,07
Interval obrtaja	1,51
Dnevna zauzetost	25,52

Od ukupnog broja liječenih na Pedijatrijskim klinikama KCUS u 2025. godini smrtni ishod liječenja imalo je 64 pacijenata i to 63 pacijenta na KCUS i jedan smrtni slučaj u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš.“

Od ukupnog broja umrlih obducirana su 2 pacijenta.

U 2025. godini pedijatrijska disciplina u bolničkoj zaštiti (Pedijatrijske klinike KCUS i Odjel za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš“) raspolagala je sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici¹:

Dr medicine ukupno 70, od čega specijalista 53

Od toga:

Pedijatrijska klinika KCUS ukupno 58 doktora medicine od čega 41 specijalista

Odjeljenje za pedijatriju Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ ukupno 12 i svi su specijalisti

Zdravstveni tehničari /med. sestre VŠS i VSS I i II ciklus ukupno 21

Od toga:

Pedijatrijska klinika KCUS 19

Odjeljenje za pedijatriju Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ 2

Zdravstveni tehničari/med. sestre SSS ukupno 145

Od toga:

Pedijatrijska klinika KCUS 120

Odjeljenje za pedijatriju Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ 25

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

4.4.6. Ostale discipline

4.4.6.1. Anestezija i reanimacija

U 2025. godini anestezija i reanimacija u bolničkoj zaštiti sa posebno definiranim posteljnim kapacitetima organizaciono je strukturirana unutar Klinike za anesteziju i reanimaciju KCUS, a unutar Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ djelatnost se obavlja kroz organizacionu cjelinu Odjeljenja za anesteziju i intenzivnu terapiju sa posteljama intenzivne njege unutar odjela bolnice (hirurgija, interna medicina i neurologija), te se odabrani pokazatelji odnose samo za Kliniku za anesteziju i reanimaciju KCUS.

Klinika za anesteziju i reanimaciju KCUS u 2025. godini raspolagala je sa 19 postelja, imala je 579 ispisanih bolesnika.

U 2025. godini prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta iznosila je 80,99%, prosječna dužina liječenja iznosila je 9,70 dana, a interval obrtaja je 2,28 dana.

**Tabela 99. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Klinike za anesteziju i reanimaciju KCUS,
Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	19
Broj postelja na 100.000 stanovnika	4,50
Broj postelja na 1 doktora medicine	0,30
Broj ispisanih bolesnika	579
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	5.617
Prosječna dužina liječenja	9,70
Godišnja zauzetost postelja	295,63
Stopa zauzetosti u %	80,99
Broj pacijenata po postelji	30,47
Interval obrtaja	2,28
Dnevna zauzetost	15,39

Od ukupnog broja liječenih na Klinici za anesteziju i reanimaciju registrirano je 279 smrtnih ishoda liječenja. Od ukupnog broja umrlih izvršene su 3 obdukcije.

U 2025. godini u bolničkoj zaštiti disciplina anestezije i reanimacije uključujući i kadar Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ raspolagala je sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici:¹

Dr medicine ukupno 84, od čega specijalista ukupno 65

Od toga:

Klinika za anesteziju i reanimaciju KCUS ukupno **63 doktora medicine**, od čega **44 specijalista**

Odjeljenje za anesteziju i intenzivnu terapiju Opća bolnica „Prim dr Abdulah Nakaš“ **21 doktora medicine**, od čega **21 specijalista**.

Zdravstveni tehničari /med. sestre VŠS i VSS I i II ciklus ukupno 9

Klinika za anesteziju i reanimaciju KCUS **6**

Odjeljenje za anesteziju i intenzivnu terapiju Opća bolnica „Prim dr Abdulah Nakaš“ **3**

Zdravstveni tehničari/med. sestre SSS ukupno 77

Od toga:

Klinika za anesteziju i reanimaciju KCUS **64**

Odjeljenje za anesteziju i intenzivnu terapiju Opće bolnice „Prim dr Abdulah Nakaš“ **13**.

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

4.4.6.2. Bolnička urgentna medicina stacionarni segment

Na području Kantona Sarajevo u stacionarnom segmentu bolničke urgentne medicine u 2025. godini sa bolničkim opservacionim posteljama raspolagala je Klinika urgentne medicine KCUS i Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš”. Klinika urgentne medicine raspolagala sa 7 opservacionih postelja. Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 11 opservacionih postelja.

4.4.6.3. Fizijatrija i rehabilitacija

Disciplina fizijatrije i rehabilitacije u bolničkoj zaštiti u 2025. godini u Kantonu Sarajevo raspolagala je ukupno sa 52 bolničke postelje, od čega Klinika za fizijatriju i rehabilitaciju KCUS sa 26 postelja i Odjel za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš” također sa 26 postelja.

**Tabela 100. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Disciplina fizijatrije i rehabilitacije, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	52
Broj postelja na 100.000 stanovnika	12,32
Broj postelja na 1 doktora medicine	2,36
Broj ispisanih bolesnika	875
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	13.753
Prosječna dužina liječenja	15,72
Godišnja zauzetost postelja	264,48
Stopa zauzetosti u %	72,46
Broj pacijenata po postelji	16,83
Interval obrtaja	5,97
Dnevna zauzetost	37,68

Ukupan broj ispisanih bolesnika kada je u pitanju disciplina fizijatrije i rehabilitacije iznosio je 875.

Stopa zauzetosti fizijatrijskih posteljnih kapaciteta u Kantonu Sarajevo iznosila je 72,46%, a prosječna dužina liječenja iznosila je 15,72 dana. Interval obrtaja je 5,97 dana.

Ukupan broj ispisanih bolesnika na Klinici za fizijatriju i rehabilitaciju KCUS iznosio je 339. Broj postelja na jednog doktora medicine je 1,53.

Stopa zauzetosti fizijatrijskih posteljnih kapaciteta na KCUS iznosila je 71,02%, a prosječna dužina liječenja iznosila je 19,88 dana. Interval obrtaja je 8,11 dana.

**Tabela 101. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Disciplina fizijatrije i rehabilitacije KCUS,
Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	26
Broj postelja na 100.000 stanovnika	6,16
Broj postelja na 1 doktora medicine	1,53
Broj ispisanih bolesnika	339
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	6.740
Prosječna dužina liječenja	19,88
Godišnja zauzetost postelja	259,23
Stopa zauzetosti u %	71,02
Broj pacijenata po postelji	13,04
Interval obrtaja	8,11
Dnevna zauzetost	18,47

Ukupan broj ispisanih bolesnika na Odjelu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“, iznosio je 536. Broj postelja na jednog doktora medicine je 5,20.

Stopa zauzetosti fizijatrijskih posteljnih kapaciteta na Odjelu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“ iznosila je 73,90%, a prosječna dužina liječenja iznosila je 13,08 dana. Interval obrtaja je 4,62 dana.

**Tabela 102. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Odjel za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju
u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš“,
Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	26
Broj postelja na 100.000 stanovnika	6,16
Broj postelja na 1 doktora medicine	5,20
Broj ispisanih bolesnika	536
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	7.013
Prosječna dužina liječenja	13,08
Godišnja zauzetost postelja	269,73
Stopa zauzetosti u %	73,90
Broj pacijenata po postelji	20,62
Interval obrtaja	4,62
Dnevna zauzetost	19,21

U 2025. godini disciplina fizijatrije i rehabilitacije u bolničkoj zaštiti raspolagala je sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici¹:

Dr medicine ukupno 22, od čega specijalista 15

Od toga:

Klinika za fizijatriju i rehabilitaciju KCUS 17 doktora medicine od čega **13 specijalista**,
Odjeljenje za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš“
5 doktora medicine, od toga 2 specijalista.

Medicinske sestre/tehničari I i II ciklus VSS, VŠS i SSS ukupno 39

Od toga:

Klinika za fizijatriju i rehabilitaciju KCUS **20**

Odjeljenje za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš“
19.

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

4.4.6.4. Onkologija

U 2025. godini Klinika za onkologiju KCUS raspolagala je sa 59 postelje, a broj ispisanih bolesnika bio je 3.271. Broj postelja po jednom doktoru medicine je 1,79. Stopa zauzetosti 91,93.

**Tabela 103. Ključni pokazatelji efikasnosti bolničke djelatnosti
Klinika za onkologiju KCUS, Kanton Sarajevo 2025. godina**

Broj postelja	59
Broj postelja na 100.000 stanovnika	13,98
Broj postelja na 1 doktora medicine	1,79
Broj ispisanih bolesnika	3.271
Broj dana bolničkog liječenja (BO dani)	19.798
Prosječna dužina liječenja	6,05
Godišnja zauzetost postelja	335,56
Stopa zauzetosti u %	91,93
Broj pacijenata po postelji	55,44
Interval obrtaja	0,53
Dnevna zauzetost	54,24

Od ukupnog broja liječenih smrtni ishod liječenja imalo je 44 osoba. Nije bilo obdukcija. U 2025. godini Klinika za onkologiju KCUS raspolagala je sa sljedećim kadrom kada su u pitanju zdravstveni radnici¹:

Dr medicine ukupno 33, od toga specijalisti 21

Zdravstveni tehničari VŠS i VSS (I i II ciklus) ukupno 30

Zdravstveni tehničari SSS ukupno 44

¹Izvor podataka: Zavod za javno zdravstvo KS-Godišnji izvještaj o radu bolničkih zdravstvenih ustanova (Obrazac br. 5-Z-BO) za 2025. godinu na osnovu izvještaja koje dostavljaju bolničke ustanove na području KS

ZAKLJUČCI

- *Bolničku zaštitu u javnom sektoru u Kantonu Sarajevo u 2025. godine pružale su zdravstvene ustanove:*
  - *Klinički centar Univerziteta u Sarajevu,*
  - *Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš”,*
  - *Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo i*
  - *Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo.*
- *Bolničke zdravstvene ustanove u Kantonu Sarajevo u 2025. godini raspolažu sa bolničkim posteljnim kapacitetima - posteljama/stolicama dnevnih bolnica, funkcionalnim posteljama za hemodijalizu i opservacionim posteljama unutar urgentne medicine u bolničkoj zaštiti u ukupnom broju od 2.021.*
- *KCUS sa 1.519 postelja od čega 169 postelja intenzivne njege.*
- *Pored prikazanog broja postelja KCUS u dnevnom tretmanu pacijenata Dnevna bolnica pri Psihijatrijskoj klinici KCUS raspolagala je sa 80 postelja/stolica, Klinika za hemodijalizu sa 57 funkcionalnih postelja za hemodijalizu, a Klinika za urgentnu medicinu KCUS sa 7 opservacionih postelja.*
- *Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” sa 387 postelja, od čega 19 intenzivne njege, a ova bolnica je raspolagala sa još 11 opservacionih postelja u Odjelu za urgentnu medicinu.*
- *Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo sa 70 postelja od čega 15 postelja intenzivne njege.*
- *Zavod za bolesti ovisnosti Kantona Sarajevo 45 postelja od čega 4 postelje intenzivne njege i 30 postelja/stolica u dnevnom tretmanu pacijenata.*
- *U 2025. godini broj bolničkih postelja na 1.000 stanovnika za Kanton Sarajevo iznosio je 4,79 skoro kao Evropski prosjek.*
- *Komparacije radi, srednji broj bolničkih postelja na 1000 stanovnika zemljama Evrope u 2023. godini bio je 5,11. (Izvor: Eurostat Database, 2023.).*
- *U 2025. godini ukupan broj ispisanih bolesnika u bolničkoj zaštiti iznosio je 70.509 što je za 5,31% više u odnosu na prethodnu godinu, te je nastavljen trend laganog povećanja ispisanih bolesnika.*
- *Stopa zauzetosti za sve bolničke postelje iznosila je 54,82%.*
- *Prosječna dužina liječenja u danima po jednom boravku za sve postelje u Kantonu Sarajevo u 2025. godini iznosila je 6 dana.*
- *U 2025. godini hirurške discipline u bolničkoj zaštiti raspolagale su sa 578 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,26. KCUS raspolagao je sa 449 bolničkih postelja, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 129 bolničkih postelja.*
- *U 2025. godini hirurške discipline u KCUS raspolagale su sa 449 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,61, što je stabilan trend u odnosu na prethodni period.*
- *U 2025. godini hirurške discipline u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš” Sarajevo*

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

raspolagale su sa 129 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 1,54, što je stabilan trend u odnosu na prethodni period. Prosječna dužina ležanja bila je 3,54 dana i predstavlja indikator procesa za efikasnost bolničke djelatnosti i pokazuje dobru efikasnost bolnice.

- U prikazu odabranih pokazatelja bolničke zdravstvene zaštite za hirurške discipline KCUS po klinikama, najduže se leži na Klinici za ortopediju i traumatologiju KCUS i Klinici za torakalnu hirurgiju – prosjek 9 dana. Najkraće se leži na Klinici za očne bolesti prosječno 2 dana.
- U 2025. godini Hirurške discipline unutar svih bolničkih kapaciteta na području Kantona Sarajevo raspolagale su sa 37 operacionih sala, od čega KCUS hirurške discipline sa 27, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 10 hirurških sala.
- Unutar svih hirurških disciplina na području Kantona Sarajevo izvršeno je 33.686 hirurških operacija što je za skoro 4,85% više u odnosu na 2024. godinu.
- U 2025. godini u Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu u okviru hirurških disciplina izvršeno je 25.805 hirurških operacija, a u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš” izvršeno je 7.882 hirurških operacija.
- Stopa svih izvršenih hirurških operacija na 100.000 stanovnika u 2025. godini iznosila je 7.980,6.
- U 2025. godini internističke discipline u bolničkoj zaštiti raspolagale su sa 499 bolničkih postelja, a broj postelja po 1 doktoru medicine je bio 2,29. KCUS raspolagao je sa 392 bolničkih postelja, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 107 bolničkih postelja.
- Prosječna dužina ležanja bila je 4,60 dana i predstavlja indikator procesa za efikasnost bolničke djelatnosti. U odnosu na 2024. godinu kada je iznosila 5,59 zabilježeno je smanjenje prosječne dužine ležanja.
- Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je 54,13% i niža je od standardne preporučene zauzetosti postelja. U odnosu na 2024. godinu kada je iznosila 56,98% zabilježeno je smanjenje stope zauzetosti postelja.
- U prikazu odabranih pokazatelja bolničke zdravstvene zaštite za internističke discipline KCUS po klinikama, najveća je zauzetost postelja na Klinici za bolesti srca, krvnih žila i reumatizma KCUS sa 71,71%, potom Opća bolnica „Prim.dr. Abdulah Nakaš“ Odjel za internu medicinu sa 62,40% i Klinika za infektivne bolesti 60,65%.
- Unutar bolničke zdravstvene zaštite na području Kantona Sarajevo u 2025. godini psihijatrijske discipline raspolagale su sa 153 postelje od čega: Psihijatrijska klinika KCUS 68 postelja, Psihijatrijska bolnica Kantona Sarajevo 70 postelja i Zavod za bolesti ovisnosti KS 15 postelja.
- Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je u psihijatrijskim disciplinama 73,14%.
- U 2025. godini neurološke discipline u bolničkoj zaštiti raspolagale su sa 132 bolničke postelje. KCUS je raspolagao sa 98 bolničkih postelja, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 34 bolničkih postelja.
- Broj postelja Neuroloških disciplina po doktoru medicine je 3,3. Stopa zauzetosti postelja je indikator procesa kao mjera korištenja raspoloživih posteljnih kapaciteta i iznosila je 50,36% i niža je od standardne preporučene zauzetosti postelja.

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

- *Unutar bolničke zaštite Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo u 2025. godini raspolagala je sa 144 postelje. Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo KCUS raspolagala je sa 104 postelje, a Odjeljenje za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagalo je sa 40 postelja.*
- *Broj postelja po jednom doktoru medicine bio je 3,89 i zadovoljavajući je standard. Prosječna dužina ležanja je kraća, i u Kantonu Sarajevo na Ginekološko-akušerskim disciplinama je iznosila 3,17 dana. Stopa zauzetosti postelja bila 42,46%, a interval obrtaja je 4,29 dana.*
- *U 2025. godini Disciplina za ginekologiju i porodiljstvo KCUS raspolagala je sa 4 operacione sale, a Odjeljenje za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagalo je sa 2 operacione sale.*
- *Unutar Discipline za ginekologiju i porodiljstvo KCUS u 2025. godini urađeno je 2.589 operativnih zahvata, a na Odjeljenju za ginekologiju i akušerstvo Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” urađeno je 1.036 operativnih zahvata, ukupno 3.625.*
- *Broj postelja na Disciplini za ginekologiju i porodiljstvo KCUS po jednom doktoru medicine bio je 4,16 i zadovoljavajući je standard.*
- *Bolničku zaštitu na području Kantona Sarajevo u oblasti pedijatrije pružao je KCUS – Pedijatrijske klinike i Odjeljenje za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš”. U 2025. godini raspolagali su sa 200 postelje, od čega KCUS – Pedijatrijske klinike sa 160, a Odjeljenje za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” sa 40 postelje.*
- *Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na KCUS – Pedijatrijske klinike je i Odjeljenja za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” bila je 52,65%, a prosječna dužina ležanja 4,35 dana, a interval obrtaja 3,91 dana.*
- *Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na Pedijatrijskim klinikama (1 i 2) KCUS iznosila je 49,86%, prosječna dužina ležanja 5,44 dana, a interval obrtaja 5,47 dana. Broj postelja po doktoru medicine na Pedijatrijskim klinikama (1 i 2) KCUS iznosio je 2,76.*
- *Prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta na Odjeljenju za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” bila je 63,80%. Prosječna dužina ležanja 2,67 dana. Broj postelja po doktoru medicine iznosio je 3,33. Analiza ukazuje da je velika propulzivnost na Odjeljenju za pedijatriju Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš”.*
- *U 2025. godini anestezija i reanimacija u bolničkoj zaštiti sa posebno definiranim posteljnim kapacitetima organizaciono je strukturirana unutar Klinike za anesteziju i reanimaciju KCUS, a unutar Opće bolnice „Prim. dr. Abdulah Nakaš” djelatnost se obavlja kroz organizacionu cjelinu Odjeljenje za anesteziju i intenzivnu terapiju sa posteljama intenzivne njege unutar odjela bolnice (hirurgija, interna medicina i neurologija).*
- *Klinika za anesteziju i reanimaciju KCUS u 2025. godini raspolagala je sa 19 postelja, imala je 579 ispisanih bolesnika. U 2025. godini prosječna stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta iznosila je 80,99%, prosječna dužina liječenja iznosila je 9,70 dana, a interval obrtaja je 2,28 dana.*
- *U stacionarnom segmentu bolničke urgentne medicine u 2025. godini, Klinika urgentne medicine raspolagala je sa 7 opservacionih postelja, a Opća bolnica „Prim. dr. Abdulah Nakaš” raspolagala je sa 11 opservacionih postelja.*
- *Disciplina fizijatrije i rehabilitacije u bolničkoj zaštiti u 2025. godini u Kantonu Sarajevo*

Zdravstveno stanje stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita
u Kantonu Sarajevo u 2025. godini

raspolagala je ukupno sa 52 bolničke postelje od čega Klinika za fizijatriju i rehabilitaciju

KCUS sa 26 postelja i Odjel za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš” također sa 26 postelja.

- *Stopa zauzetosti fizijatrijskih posteljnih kapaciteta u Kantonu Sarajevo iznosila je 72,46%, a prosječna dužina liječenja iznosila 15,72 dana. Interval obrtaja je 5,97 dana.*
- *Stopa zauzetosti fizijatrijskih posteljnih kapaciteta na KCUS iznosila je 71,02%, a prosječna dužina liječenja iznosila je 19,88 dana. Interval obrtaja je 8,11 dana.*
- *Ukupan broj ispisanih bolesnika na Odjelu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš”, iznosio je 536. Broj postelja na jednog doktora medicine je 5,20.*
- *Stopa zauzetosti fizijatrijskih posteljnih kapaciteta na Odjelu za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju u Općoj bolnici „Prim. dr. Abdulah Nakaš” iznosila je 73,90%, a prosječna dužina liječenja iznosila je 13,08 dana. Interval obrtaja je 4,62 dana.*
- *U 2025. godini Klinika za onkologiju KCUS raspolagala je sa 59 postelje, a broj ispisanih bolesnika je bio 3.271. Broj postelja po jednom doktoru medicine je 1,79. Stopa zauzetosti posteljnih kapaciteta iznosila je 91,93%. Prosječna dužina liječenja iznosila je 6,05 dana.*

5. PREPORUKE

1. Kontinuirani trend nepovoljnog vitalnog kretanja stanovništva Kantona Sarajevo zahtijeva efikasnije intersektorijalne aktivnosti na smanjenju negativnih demografskih trendova (aktivnosti zdravstvenoga sektora, sektora za rad, socijalnu zaštitu, sektora za stambena pitanja, finansijskoga sektora itd.).
2. Udio starog stanovništva se kontinuirano povećava u Kantonu Sarajevo, što zahtijeva definisanje strateških pravaca za unaprjeđenje položaja starijih osoba u Kantonu Sarajevo, sa posebnim osvrtnom na zdravstvenu zaštitu osoba starije životne dobi i promociju zdravog starenja, te uvođenje neophodnih izmjena u silabusu fakulteta zdravstvenog usmjerenja u pravcu predmeta i specijalizacije/subspecijalizacije iz oblasti gerijatrije.
3. Jačanje primarne zdravstvene zaštite orijentisane ka porodici i zajednici baziranoj na promociji zdravlja i prevenciji bolesti, sa posebnim osvrtnom na procjenu zdravstvenih potreba stanovništva, a u svjetlu snažne demografske tranzicije, koja se ogleda u porastu starog stanovništva, te kontinuiranoga trenda nepovoljnog vitalnog kretanja stanovništva Kantona Sarajevo.
4. Intenziviranje preventivne intervencije na svim nivoima zdravstvene zaštite, a posebno u segmentu kontrole faktora rizika na nivou primarne zdravstvene zaštite u porodičnoj medicini kada su u pitanju hronične nezarazne bolesti.
5. Poboljšanje pristupa zdravstvenim uslugama i smanjivanje nejednakosti u pružanju zdravstvenih usluga kroz racionalizaciju specijalističko-konsultativne i bolničke zdravstvene zaštite, a u skladu sa strateškim pravcima razvoja zdravstvenoga sektora u KS.
6. Potrebno je otvoriti dijalog unutar bolničke zdravstvene zaštite kada je u pitanju planiranje posteljnog fonda i racionalizacija segmenta bolničke zaštite.
7. Potrebno je dosljedno primjenjivati Član 109. Zakona o zdravstvenoj zaštiti FBiH („Sl. Novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13) prema kojem zdravstvene ustanove primarne, sekundarne i tercijarne zdravstvene zaštite uspostavljaju jedinstven sistem upućivanja pacijenata sa jednog na druge nivoe zdravstvene zaštite.
8. Promocija javnog zdravlja uz aktivno učešće lokalnih zajednica te motivacija širokog spektra aktera, pojedinaca, zajednica, NVO, civilnog društva.
9. Povećanje obuhvata imunizacije kroz jačanje programa vakcinacije od dječijih preventabilnih bolesti.

10. Osiguravanje i jačanje ljudskih resursa u sistemu zdravstvene zaštite kroz izradu Plana razvoja ljudskih resursa u zdravstvu za Kanton Sarajevo, uključujući i izradu digitalnoga Registra zdravstvenih radnika.
11. Izrada Kantonalnog programa za očuvanje i zaštitu zdravlja od zagađene životne okoline što je prouzrokovano štetnim i opasnim materijama u vazduhu, vodi i zemljištu, odlaganjem otpadnih materija, opasnih hemikalija, izvorima jonizujućih i nejonizujućih zračenja, bukom i vibracijama.
12. Kontrola okolišnih faktora rizika što doprinosi kvalitetnom i zdravom životu modernizacijom javnozdravstvene laboratorije.
13. Jačanje otpornosti zdravstvenog sistema u slučaju javnozdravstvenih kriza i u to oblasti planiranja, koordinacije i komunikacije što će omogućiti da sistem zdravstvene zaštite može reagovati brže i efikasnije u tim slučajevima.
14. Izraditi dugoročni program prevencije zloupotrebe psihoaktivnih supstanci za područje Kantona Sarajevo, kao i standarde kvalitete vezane za rad u oblasti univerzalne, selektivne i indicirane prevencije zloupotrebe psihoaktivnih supstanci.
15. Zdravstvene usluge u oblasti mentalnog zdravlja trebaju biti prilagođene i oblikovane na način koji mladima olakšava traženje pomoći (bez uputnice u CMZ, adolescentni psihijatar, uspostavljanje djelatnosti preventivno-promotivne zdravstvene zaštite djece i mladih u školama i fakultetima u javnim zdravstvenim ustanovama na KS i dr.).
16. Iznaci sistemsko rješenje za pružanje zdravstvene zaštite školskoj populaciji sa integriranim modelom zdravstvene zaštite zbog specifičnosti zdravstvenih potreba i zahtjeva ove populacije koju teško može ispuniti djelatnost porodične medicine koja je već opterećena velikom brojem pacijenata odrasle i starije dobi.
17. Potrebno je izvršiti sveobuhvatnu analizu privatnog sektora u zdravstvenoj zaštiti na području Kantona Sarajevo, kada je u pitanju kadar, prostor i oprema.
18. Potrebno je što hitnije uspostaviti mehanizme vezane za pravovremeno i adekvatno zdravstveno–statističko izvještavanje kada je u pitanju privatni sektor, uključujući i uvođenje obavezne edukacije o zdravstveno–statističkom izvještavanju za zdravstvene radnike u privatnom sektoru na području Kantona Sarajevo.

Federalni zavod za javno zdravstvo pored poslova iz stava 1. ovog člana obavlja i sljedeće poslove:

- koordinira i prati stručni rad zavoda za javno zdravstvo i drugih zdravstvenih ustanova koje obavljaju javno-zdravstvenu djelatnost,
- daje stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja, proširenja, promjene ili prestanka rada zdravstvene ustanove u skladu sa čl. 56., 58. i 60. ovog zakona,
- utvrđuje potrebne mjere i učestvuje u odgovoru na zahtjeve u cilju sanacije javno-zdravstvenih posljedica nakon prirodnih nepogoda i nesreća izazvanih ljudskim aktivnostima u saradnji sa drugim ustanovama.

Član 117.

Federalni zavod za javno zdravstvo pored poslova iz člana 116. ovog zakona obavlja i poslove:

- ispitivanja materija opasnih po zdravlje i život ljudi u vodi, rijekama, moru, biljnom i životinjskom svijetu, hrani za ljude i životinje, u redovnim uvjetima, u vanrednim događajima ili pri sumnji na vanredni događaj i predlaže mjere zaštite,
- planiranja i nadziranja provođenja mjera zaštite života i zdravlja ljudi od štetnog djelovanja otrovnih materija pri redovnom korištenju, odnosno u slučajevima vanrednog događaja ili pri sumnji na vanredni događaj,
- dopunskog stručnog osposobljavanja za rad sa otrovnim materijama, kao i provjeru dopunske stručne osposobljenosti, čiji plan i program podliježe saglasnosti federalnog ministra,
- poslove iz oblasti medicine rada, kao i bolesti ovisnosti koji su od interesa za Federaciju u skladu sa članom 121. stav 2. i članom 124. stav 3. ovog zakona.

Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine

Član 118.

Zavod za transfuzijsku medicinu Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federalni zavod za transfuzijsku medicinu) je zdravstvena ustanova koja obavlja transfuzijsku djelatnost na teritoriji Federacije u skladu sa propisom o krvi i krvnim sastojcima.

Federalni zavod za transfuzijsku medicinu pored poslova iz stava 1. ovog člana:

- oblikuje doktrinu i uskladuje primjenu standarda u prikupljanju krvi i krvnih sastojaka, laboratorijskim ispitivanjima, preradi, čuvanju, distribuciji, transportovanju krvnih sastojaka i lijekova proizvedenih iz krvi i njihovoj kliničkoj primjeni,
- koordinira promociju i organizaciju davanja krvi sa Crvenim križom Federacije,
- uskladuje i nadzire stručni rad u transfuzijskim centrima i odsjecima za transfuziju,
- provodi kontrolu kvaliteta rada, reagensa i preparata u transfuziologiji.

Uvjeti, organizacija i način obavljanja transfuzijske djelatnosti uređeni su propisom iz stava 1. ovog člana.

Kantonalni zdravstveni zavodi

Zavod za javno zdravstvo kantona

Član 119.

Zavod za javno zdravstvo kantona je zdravstvena ustanova koja obavlja javno-zdravstvenu djelatnost za područje kantona.

Zavod iz stava 1. ovog člana obavlja sljedeće poslove:

- predlaže programe zdravstvene zaštite iz djelokruga svog rada,
- provodi zdravstveno-statistička istraživanja u cilju praćenja, procjene i analize zdravstvenog stanja stanovništva, kao i organizacije i rada zdravstvenih ustanova za područje kantona,
- prati, ocjenjuje i analizira zdravstveno stanje stanovništva, kao i organizaciju i rad zdravstvenih ustanova na području kantona,
- planira, organizira i provodi aktivnosti promocije zdravlja i zdravstvenog odgoja stanovništva,

- učestvuje u planiranju, predlaganju i provođenju mjera za sprečavanje, rano otkrivanje i suzbijanje hroničnih masovnih bolesti, uključujući i bolesti ovisnosti,
- prati, analizira i ocjenjuje uticaj okoline i hrane na zdravstveno stanje stanovništva na području kantona, te predlaže mjere za unapređenje stanja u oblasti,
- provodi preventivne odgojne mjere zdravstvene zaštite u osnovnim i srednjim školama, kao i fakultetima za područje kantona,
- koordinira, uskladuje i stručno povezuje rad zdravstvenih ustanova za područje kantona,
- kontinuirano provodi mjere higijensko-epidemiološke zaštite i nadzora sa epidemiološkom analizom stanja na području kantona i provodi protiviepidemijske mjere, te nadzire provođenje obaveznih imunizacija,
- obavlja raspodjelu obaveznih vakcina zdravstvenim ustanovama na primarnom nivou zdravstvene zaštite na području kantona,
- nadzire provedbu mjera dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, te provodi preventivne i protiviepidemijske postupke dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije za područje kantona,
- obavlja sanitarnu hemijsku i sanitarnu mikrobiološku dijagnostičku djelatnost,
- učestvuje u izradi i provedbi pojedinih programa zdravstvene zaštite u vanrednim prilikama,
- stručno-metodološki nadzire i usmjerava rad higijensko-epidemioloških službi na području kantona,
- saraduje sa drugim zdravstvenim ustanovama na području kantona, kao i sa nadležnim organima lokalne samouprave i drugim ustanovama i organizacijama od značaja za unapređenje javnog zdravlja.

Zavod za javno zdravstvo kantona pored poslova iz stava 2. ovog člana može obavljati i sljedeće poslove:

- planira, organizira i provodi djelatnost kontinuirane medicinske edukacije i kontinuiranog profesionalnog razvoja u sektoru zdravstva,
- izrađuje, implementira i evaluira projekte u oblasti zdravstva i zdravstvene zaštite,
- provodi obuku zaposlenih za sticanje osnovnih znanja o higijeni životnih namirnica i predmeta opće upotrebe, kao i osobnoj higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu životnih namirnica i predmeta opće upotrebe,
- vrši hemijske, bakteriološke, serološke, toksikološke i virusološke preglede i ispitivanja u vezi sa proizvodnjom i prometom životnih namirnica, vode, zraka i predmeta opće upotrebe, kao i preglede u vezi sa dijagnostikom zaraznih i nezaraznih bolesti,
- ispituje zdravstvenu ispravnost vode za piće, vode za dijalizu, vode za rekreaciju, površinske i otpadne vode, stanje vodosnabdijevanje, te zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opće upotrebe,
- provodi mjere dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije,
- predlaže i provodi aktivnosti na unapređenju sistema zdravstvene sigurnosti proizvodnje i prometa životnih namirnica, vode i predmeta opće upotrebe u cilju smanjenja rizika od obolijevanja i drugih štetnih posljedica po zdravlje,
- provodi zdravstveni nadzor nad kliconošama, uposlenim i drugim osobama u skladu sa propisima o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti,
- daje stručno mišljenje o opravdanosti osnivanja, proširenja, promjene ili prestanka rada zdravstvene ustanove u skladu sa čl. 56., 58. i 60. ovog zakona,
- vrši sanitarne preglede uposlenih koji se obavezno provode radi zaštite stanovništva od zaraznih bolesti, zaštite potrošača, odnosno korisnika,
- učestvuju u provođenju vanjske provjere kvaliteta stručnog rada u drugim zdravstvenim ustanovama i privatnoj praksi,
- bavi se izdavanjem raznih oblika publikacija iz djelokruga svog rada,
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

periodu, izvrši će se preknjizenje u Glavnoj knjizi, zaduženjem odgovarajućeg konta troška, a odobrenjem konta razgraničeni rashodi.

IV - ZADUŽIVANJE

Član 42.
(Zaduživanje)

- (1) Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo se može zadužiti na način, pod uslovima i u obimu propisanim zakonom kojim se uređuje dug, zaduživanje i garancije u Federaciji.
- (2) U 2026. godini Zavod nije planirao kreditno zaduženje.

V - FINANSIJSKO IZVJEŠTAVANJE

Član 43.
(Podnošenje izvještaja)

- (1) Zavod je obavezan redovno pratiti izvršenje Finansijskog plana i sačinjavati kvartalne informacije koje se dostavljaju Upravnom odboru na razmatranje.
- (2) U skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Federaciji BiH ("Službene novine Federacije BiH", broj 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21 i 97/23) Zavod je dužan sačinjavati periodične finansijske izvještaje na propisanim obrascima, koje dostavlja nadležnim institucijama u roku od 20 dana od isteka obračunskog perioda, a za četvrti kvartal prethodne godine do 05. marta tekuće godine.
- (3) Godišnji obračun o poslovanju Zavod je dužan sačiniti do kraja februara naredne godine. Godišnji obračun poslovanja usvaja Upravni odbor Zavoda.

VI - REVIZIJA

Član 44.
(Revizija finansijskog poslovanja)

- (1) Reviziju finansijskog poslovanja Zavoda vrši Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o budžetima u F BiH.
- (2) U slučaju da Ured za reviziju ne bude planirao vršenje finansijske revizije Zavoda za 2026. godinu, Zavod će u skladu sa odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", broj 15/21) angažovati eksternu revizorsku kuću.

Član 45.

Ova Odluka stupa na snagu danom dobijanja saglasnosti Skupštine Kantona Sarajevo, a primjenjivat će se od 1. januara 2026. godine.

Broj 01/2-02-2-37277-2e/25
17. novembra 2025. godine
Sarajevo

Predsjednik
Upravnog odbora
Dr. sci. Jasmin Hošo, s. r.

Na osnovu čl. 13. tačka b) i 18. tačka d) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96 - Ispravka, 3/96 - Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), člana 103. Zakona o zdravstvenom osiguranju ("Službene novine Federacije BiH", br. 30/97, 7/02, 70/08, 48/11 i 36/18), člana 27. Zakona o ustanovama ("Službeni list RBiH", br. 6/92, 8/93 i 13/94) i člana 170. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22 - Ispravka i 47/24),

Skupština Kantona Sarajevo na 28. radnoj sjednici održanoj dana 29.12.2025. godine, donijela je

ODLUKU

O DAVANJU SAGLASNOSTI NA PROGRAM RADA ZAVODA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA KANTONA SARAJEVO ZA 2026. GODINU

I

Daje se saglasnost na Program rada Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo za 2026. godinu.

II

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-04-58598/25
29. decembra 2025. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo
Elvedin Okerić, s. r.

Na osnovu člana 60. i 61. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22, 17/22 - Ispravka i 47/24), Skupština Kantona Sarajevo na 28. radnoj sjednici, održanoj dana 29.12.2025. godine, donijela je

PROGRAM RADA

SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO ZA 2026. GODINU

I - UVOD

Programom rada Skupštine Kantona Sarajevo za 2026. godinu utvrđeni su sadržaj i ciljevi koje će Skupština Kantona Sarajevo ostvarivati u okviru svojih ustavnih i zakonskih ovlaštenja tokom 2026. godine.

II - SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO

- NORMATIVNI DIO

1. Program rada Skupštine Kantona Sarajevo za 2027. godinu

Nosilac posla: Kolegij Skupštine

Predlagatelj: Kolegij Skupštine

Rok: decembar

- TEMATSKI DIO

1. Izvještaj o radu Vlade Kantona Sarajevo za 2025. godinu

Nosilac posla: Vlada Kantona Sarajevo

Rok: maj

III - OBLAST PRAVDE I UPRAVE

- NORMATIVNI DIO

1. Amandmani na Ustav Kantona Sarajevo

Nosilac posla: Komisija za ustavna pitanja Skupštine Kantona Sarajevo i Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo

Rok: mart

2. Zakon o lokalnoj samoupravi

Nosilac posla: Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo

Rok: Nakon usvajanja Amandmana na Ustav Kantona Sarajevo

3. Zakon o imovini Kantona Sarajevo

Nosilac posla: Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo

Rok: Nakon donošenja Zakona o lokalnoj samoupravi

31. Izvještaj o zdravstvenom stanju stanovništva, odrednice zdravlja i zdravstvena zaštita u Kantonu Sarajevo za 2025. godinu sa prijedlogom mjera za poboljšanje zdravstvenog stanja i higijenskih prilika na Kantonu Sarajevo

Nosilac posla: Zavod za javno zdravstvo Kantona Sarajevo, Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo

Rok: juli

32. Izvještaj o provedenoj proljetnoj preventivnoj sistematskoj deratizaciji u 2026. Godini

Nosilac posla: Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo

Rok: juli

X - OBLAST ODGOJA I OBRAZOVANJA

- NORMATIVNI DIO

1. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju u Kantonu Sarajevo

Nosilac posla: Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

Rok: mart-nacrt

juni-prijedlog

2. Zakon o dualnom obrazovanju u Kantonu Sarajevo

Nosilac posla: Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

Rok: januar-nacrt

maj-prijedlog

XI - OBLAST ZA NAUKU, VISOKO OBRAZOVANJE I MLADE

- NORMATIVNI DIO

1. Zakon o izmjenama i dopunama zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti

Nosilac posla: Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo

Rok: april-nacrt

decembar-prijedlog

2. Zakon o inovacijama u Kantonu Sarajevo

Nosilac posla: Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo

Rok: juni –nacrt

oktobar-prijedlog

3. Zakon o studentskom standardu u Kantonu Sarajevo

Nosilac posla: Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo

Rok: juni –nacrt

septembar-prijedlog

- TEMATSKI DIO

1. Izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem Univerziteta u Sarajevu za 2025. godinu i Programom rada Univerziteta u Sarajevu za 2026. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo

Rok: juni

2. Izvještaj o radu sa finansijskim poslovanjem Javne Ustanove "Studentski Centar" Sarajevo za 2023. i 2024. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo za nauku, visoko obrazovanje i mlade Kantona Sarajevo

Rok: juni

XII - OBLAST KULTURE I SPORTA

- NORMATIVNI DIO

1. Strategija razvoja kulture u Kantonu Sarajevo za period 2027. - 2032. godina

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo

Rok: mart-nacrt

juli-prijedlog

2. Strategija razvoja sporta u Kantonu Sarajevo za dva olimpijska ciklusa za period 2026. - 2034. godina

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo

Rok: maj-nacrt

septembar-prijedlog

3. Zakon o kulturi

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo

Rok: septembar-nacrt

decembar-prijedlog

- TEMATSKI DIO

1. Izvještaj o radu JU "Narodno pozorište" Sarajevo sa Izvještajem o finansijskom poslovanju i Izvještajem o radu direktora, Upravnog i Nadzornog odbora za 2025. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i JU "Narodno pozorište" Sarajevo

Rok: april

2. Izvještaj o radu JU "Sarajevska filharmonija" sa Izvještajem o finansijskom poslovanju i Izvještajem o radu direktora, Upravnog i Nadzornog odbora za 2025. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i JU Sarajevska filharmonija

Rok: april

3. Izvještaj o radu JU "Pozorište mladih" Sarajevo sa Izvještajem o finansijskom poslovanju i Izvještajem o radu direktora, Upravnog i Nadzornog odbora za 2025. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i JU "Pozorište mladih" Sarajevo

Rok: april

4. Izvještaj o radu JU "Kamerni teatar '55" Sarajevo sa Izvještajem o finansijskom poslovanju i Izvještajem o radu direktora, Upravnog i Nadzornog odbora za 2025. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i JU "Kamerni teatar '55" Sarajevo

Rok: april

5. Izvještaj o radu JU "Sarajevski ratni teatar – SARTR" sa Izvještajem o finansijskom poslovanju i Izvještajem o radu direktora, Upravnog i Nadzornog odbora za 2025. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i JU "Sarajevski ratni teatar – SARTR"

Rok: april

6. Izvještaj o radu JU "MES – Međunarodni teatarski festival – Scena MESS" sa Izvještajem o finansijskom poslovanju i Izvještajem o radu direktora, Upravnog i Nadzornog odbora za 2025. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i JU "MES – Međunarodni teatarski festival – Scena MESS"

Rok: april

7. Izvještaj o radu JU "Muzej Sarajeva" sa Izvještajem o finansijskom poslovanju i Izvještajem o radu direktora, Upravnog i Nadzornog odbora za 2025. godinu

Nosilac posla: Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo i JU "Muzej Sarajeva"

1. Program uređenja građevinskog zemljišta i realizacije kapitalnih investicija za 2026. godinu

Nosilac posla: Zavod za izgradnju Kantona Sarajevo

Rok: april

- OBLAST AGENCIJE ZA PRIVLAČENJE
INVESTICIJA I PRIVATIZACIJU

- TEMATSKI DIO

1. Program rada Kantonalne agencije za privlačenje investicija i privatizaciju za 2026. godinu

Nosilac posla: Agencija – svi sektori

Rok: januar

2. Izvještaj o radu i finansijskom poslovanju Kantonalne agencije za privlačenje investicija i privatizaciju za 2025. godinu

Nosilac posla: Agencija – svi sektori

Rok: april

- OBLAST DIREKCIJE ZA ROBNE REZERVE

1. Izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem za 2025. godinu

Nosilac posla: Direkcija za robne rezerve

Rok: mart

XVII

Program rada Skupštine Kantona Sarajevo za 2026. godinu sadrži zadatke koji proizilaze iz Ustava, zakona, planskih dokumenata Kantona, kao i druge poslove i zadatke iz nadležnosti Skupštine.

Utvrđeni zadaci u Programu rada obavezuju Vladu Kantona Sarajevo, ali je ne ograničavaju u iniciranju i predlaganju i drugih akata u cilju realizacije obaveza utvrđenih važećim propisima.

XVIII

Program rada ostaje otvoren za sve ovlaštene subjekte u Kantonu Sarajevo koji mogu predlagati pitanja za skupštinsko zasjedanje, zavisno od aktuelne situacije u svim segmentima društvenog života.

Na osnovu primljenih prijedloga i sugestija, Kolegij priprema i utvrđuje Prijedlog izmjena i dopuna Programa rada Skupštine, koji se upućuje Skupštini na razmatranje.

XIX

Program rada Skupštine Kantona Sarajevo za 2026. godinu objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-04-58600/25
29. decembra 2025. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo
Elvedin Okerić, s. r.

Na osnovu člana 18. stav (1) tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96 - Ispravka, 3/96 - Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), a u vezi sa čl. 3., 10. stav (1) tačka 5) i 11. stav (1) tačka 6) Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti ("Službene novine Federacije BiH", broj 29/05), Skupština Kantona Sarajevo na 28. radnoj sjednici, održanoj dana 29.12.2025. godine, donijela je

ODLUKU

O IZMJENI ODLUKE O OBAVEZNOJ PREVENTIVNOJ SISTEMATSKOJ DERATIZACIJI NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO

Član 1.

(Izmjena člana 1.)

U Odluci o obaveznoj preventivnoj sistematskoj deratizaciji na području Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 22/13, 36/13 - Ispravka, 23/16, 27/16, 7/17, 41/19, 42/19, 44/22, 48/22 i 21/24) u članu 1. stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Sastavni dio ove odluke je Plan i program izvođenja obavezne, sistematske, preventivne deratizacije na području Kantona Sarajevo 2026. - 2028. godine - Prilog 1., čime prestaje primjena Programa izvođenja obavezne, preventivne, sistematske deratizacije na području Kantona Sarajevo 2023. - 2025. godine."

Član 2.

(Stupanje na snagu i primjena)

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo". a primjenjivat će se od 01.01.2026. godine.

Broj 01-04-58601/25
29. decembra 2025. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Skupštine Kantona Sarajevo
Elvedin Okerić, s. r.

Prilog 1

PLAN I PROGRAM IZVOĐENJA OBAVEZNE, SISTEMATSKE, PREVENTIVNE, DERATIZACIJE NA PODRUČJU KANTONA SARAJEVO 2026.-2028. GODINE

1. UVOD

Plan i program izvođenja obavezne sistematske preventivne deratizacije na području Kantona Sarajevo 2026.-2028. godine definira i utvrđuje sve najznačajnije elemente borbe protiv štetnih glodara u svrhu zaštite zdravlja stanovništva od zaraznih bolesti.

Planom i programom obavezne sistematske preventivne deratizacije utvrđuju se:

- Zakonska osnova za donošenje Plana i programa obavezne sistematske preventivne deratizacije, definicije i osnovni pojmovi,
- Ciljevi Plana i programa obavezne sistematske preventivne deratizacije,
- Mjesta i područja koja obuhvata obavezna sistematska preventivna deratizacija,
- Vrste štetnih glodara, karakteristike i bolesti koje prenose glodari,
- Operativni Plan i program izvođenja obavezne sistematske preventivne deratizacije,
- Obaveze aktera uključenih u provođenje obavezne sistematske preventivne deratizacije,
- Obavješćavanje javnosti,
- Kontrola izvođenja obavezne sistematske preventivne deratizacije.

1.1 Definicije i osnovni pojmovi

"Obavezna sistematska preventivna deratizacija" definiše se kao opšta mjera za sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koja podrazumijeva mehaničke, fizikalne i

propise ili druge akte niti preduzimati radnje kojima bi se na bilo koji način ograničavala prava ili narušavali interesi Bosne i Hercegovine ili Federacije na ovom području.

II - ZAŠTITA LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

Član 7.

Utvrđivanje ljudskih prava i sloboda

Na području Kantona obezbjeđuje se puna zaštita ljudskih prava i sloboda utvrđenih Ustavom Bosne i Hercegovine i Ustavom Federacije, kao i u instrumentima datim u Aneksu Ustava Federacije.

Skupština ili bilo koji drugi organ Kantona ne mogu reducirati ljudska prava i slobode utvrđene aktima iz prethodnog stava. Oni su dužni u donošenju propisa i u njihovoj primjeni posebno voditi računa o efektima koje ti propisi imaju ili mogu imati u oblasti ljudskih prava i sloboda.

Član 8.

Zaštita ljudskih prava i sloboda

Skupština će obezbijediti donošenje takvih propisa kojima će se u prvom redu zaštititi utvrđena ljudska prava i slobode, te uvesti efikasni instrumenti te zaštite.

Organi vlasti u Kantonu prilikom izvršavanja propisa su obavezni onemogućiti svako narušavanje ljudskih prava i sloboda, te poduzimati sve potrebne mjere iz svoje nadležnosti radi njihove potpune zaštite. Ovo se posebno odnosi na policijske snage koje će efikasnim, preventivnim i operativnim radom obezbijediti punu ličnu i imovinsku zaštitu svakog građanina.

Član 9.

Komisija za ljudska prava

Radi zaštite ljudskih prava i sloboda i kontrole rada svih organa vlasti Kantona u ovoj oblasti, Skupština obrazuje posebnu Komisiju za ljudska prava.

Broj članova, način njihovog imenovanja te nadležnosti Komisije iz prethodnog stava utvrđuju se posebnim propisom Kantona.

Član 10.

Suradnja sa ombudsmenom i međunarodnim organizacijama

Skupština i drugi organi vlasti su obavezni pružiti ombudsmenu Bosne i Hercegovine, ombudsmenu Federacije i svim međunarodnim posmatračkim tijelima za ljudska prava potrebnu pomoć u vršenju njihovih funkcija na području Kantona.

U okviru pomoći iz prethodnog stava organi Kantona će naročito:

- staviti na uvid sve službene dokumente uključujući i one tajnog karaktera, te sudske i upravne spise;
- osigurati suradnju svake osobe i svakog službenika u davanju potrebnih informacija i podataka;
- osigurati pristup i kontrolu na svim mjestima gdje su osobe lišene slobode, zatvorene ili gdje rade;

d) omogućiti prisustvo sudskim i upravnim postupcima kao i sastancima organa.

Nalazi i izvještaji tijela iz stava 1. ovog člana će se razmatrati u nadležnim organima po hitnom postupku, te će na osnovu toga biti preduzimane odgovarajuće mjere gdje to bude potrebno.

III - NADLEŽNOSTI KANTONA

Član 11.

Određivanje nadležnosti

Kanton ima nadležnosti utvrđene Ustavom Federacije i ovim Ustavom.

U slučaju potrebe za tumačenjem, nadležnosti Kantona utvrđene ovim Ustavom će biti tumačene u korist Kantona po principu pretpostavljene nadležnosti, a pojedinačno spomenuta ovlaštenja u ovom Ustavu se neće tumačiti kao bilo kakva ograničenja općih nadležnosti Kantona.

Član 12.

Isključive nadležnosti

U okviru svojih nadležnosti Kanton je nadležan za:

- uspostavljanje i nadziranje policijskih snaga;
- utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja;
- utvrđivanje i provođenje kulturne politike;
- utvrđivanje stambene politike, uključujući i donošenje propisa koji se tiču uređivanja i izgradnje stambenih objekata;
- utvrđivanje politike koja se tiče reguliranja i osiguravanja javnih službi;
- donošenje propisa o korištenju lokalnog zemljišta, uključujući i zavarivanje;
- donošenje propisa o unaprijeđivanju lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti;
- donošenje propisa o lokalnim postrojenjima za proizvodnju energije i osiguranje njihove dostupnosti;
- utvrđivanje politike u vezi sa osiguranjem radija i televizije, uključujući donošenje propisa o osiguranju njihovog rada i izgradnji;
- provođenje socijalne politike i uspostava službi socijalne zaštite;
- stvaranje i primjena politike turizma i razvoja turističkih resursa;
- stvaranje pretpostavki za optimalni razvoj privrede koja odgovara urbanoj sredini;
- finansiranje djelatnosti kantonalnih vlasti ili kantonalnih agencija oporezivanjem, zaduživanjem ili drugim sredstvima.

Član 13.

Zajedničke nadležnosti sa Federacijom

Kanton zajedno sa Federacijom, samostalno ili u koordinaciji sa federalnim vlastima vrši sljedeće nadležnosti:

- jamčenje i provođenje ljudskih prava;
- zdravstvo;
- politika zaštite čovjekove okoline;

- d) komunikacijska i transportna infrastruktura;
- e) socijalna politika;
- f) provođenje zakona i drugih propisa o državljanstvu;
- g) imigracija i azil;
- h) turizam;
- i) korištenje prirodnih bogatstava.

Član 14.

Vršenje nadležnosti

Svoje nadležnosti Kanton izvršava donošenjem sopstvenih propisa i primjenom propisa Bosne i Hercegovine i Federacije.

Nadležnosti iz člana 13. ovog Ustava Kanton vrši u obimu dogovorenom sa federalnim vlastima. U slučaju da takav dogovor ne postoji te nadležnosti će Kanton vršiti cjelovito i samostalno.

Član 15.

Prenosanje nadležnosti

Svoje nadležnosti iz oblasti obrazovanja, kulture, turizma, lokalnog poslovanja i dobrotvornih aktivnosti, radija i televizije Kanton može prenositi na općine u svom sastavu. Ove nadležnosti će se obavezno prenositi na one općine u kojima većinsko stanovništvo prema nacionalnoj strukturi nije stanovništvo koje čini većinu i na području cijelog Kantona.

Kanton može neke od svojih nadležnosti prenijeti i na federalne vlasti, ukoliko bi se na taj način obezbijedilo njihovo efikasnije i racionalnije vršenje.

Odluku o prenošenju nadležnosti u smislu ovog člana donosi Skupština.

IV - STRUKTURA VLASTI

A) ZAKONODAVNA VLAST

Član 16.

Opća odredba

Zakonodavnu vlast u Kantonu vrši Skupština Kantona.

Član 17.

Sastav Skupštine

Skupština je jednodomno predstavničko tijelo sastavljeno od 45 (četrdesetpet) poslanika. Poslanici se biraju tajnim glasanjem na neposrednim izborima na cijelom području Kantona.

Prilikom izbora poslanika obezbjeđuje se odgovarajuća zastupljenost predstavnika Bošnjaka, Hrvata i ostalih naroda proporcionalno nacionalnoj strukturi stanovništva na području Kantona.

Izbor poslanika u Skupštini provodi se sukladno federalnim izbornim propisima, s tim što izbore raspisuje i provodi Skupština.

Mandat poslanika u Skupštini traje 2 (dvije) godine.

Član 18.

Nadležnosti Skupštine

Skupština Kantona:

- a) priprema i dvotrećinskom većinom usvaja Ustav Kantona;
- b) donosi zakone i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona;
- c) bira i razrješava Predsjednika i podpredsjednika Kantona sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- d) utvrđuje politiku i donosi programe razvoja Kantona;
- e) potvrđuje imenovanje Premijera, zamjenika Premijera i članova Vlade Kantona;
- f) osniva kantonalne i općinske sudove i utvrđuje njihove nadležnosti;
- g) bira sudije kantonalnih sudova sukladno Ustavu Federacije i ovom Ustavu;
- h) usvaja budžet Kantona i donosi zakone o oporezivanju i na drugi način osigurava potrebno finansiranje;
- i) bira zastupnike u Dom naroda Federacije sukladno Ustavu Federacije;
- j) odlučuje o prijenosu ovlaštenja Kantona na općine i Federaciju;
- k) odobrava zaključivanje ugovora i sporazuma u oblasti međunarodnih odnosa i međunarodne suradnje;
- l) provodi istragu sukladno ovom Ustavu i posebnim propisima;
- m) vrši i druge poslove utvrđene federalnim propisima, ovim Ustavom i kantonalnim propisima.

Član 19.

Način rada Skupštine

Skupština bira predsjedavajućeg i dva njegova zamjenika iz reda izabranih poslanika.

Skupština zasijeda javno, izuzev u slučajevima kada je to predviđeno njenim poslovnikom. Izvještaji o zasjedanjima i donesenim odlukama se objavljuju u sredstvima javnog informiranja.

Način rada Skupštine bliže se uređuje poslovníkom.

Član 20.

Poslanički imunitet

Krivični postupak ili građanska parnica ne mogu biti pokrenuti protiv kantonalnog poslanika, niti kantonalni poslanik može biti zadržan u pritvoru ili kažnjen na bilo koji način zbog iznesenog mišljenja i datog glasa u Skupštini.

Član 21.

Način odlučivanja u Skupštini

U vršenju svojih nadležnosti Skupština donosi zakone, druge propise, te opće i pojedinačne akte (dalje: propisi).

upisanim u z.k. uložak broj 2763 K.O. SP_CRNOTINA sa pravom vlasništva KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo sa dijelom 1/1.

II

Daje se saglasnost Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću "Toplane - Sarajevo" d.o.o. Sarajevo da radi obezbjeđenja kredita iz tačke I ove Odluke koje će KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo zaključiti sa UNION bankom d.d. Sarajevo može u svojstvu sudažnika potpisati kredit kod UNION banke d.d Sarajevo.

III

Ovlašćuje se Muhamed Kozadra vršilac funkcije premijera Kantona Sarajevo da u ime Vlade Kantona Sarajevo potpiše Sporazum o međusobnim obavezama za obezbjeđenje sredstava za vraćanje kredita namijenjenog za sprečavanje obustave isporuke prirodnog gasa Kantonu Sarajevo.

IV

Zadužuje se Vlada Kantona Sarajevo da odobrena sredstva iz tačke I ove Odluke planira u Budžetu Kantona Sarajevo za 2015., 2016., 2017. i 2018. godinu.

V

Zadužuje se Preduzeće da Skupštini Kantona Sarajevo nakon kreditnog zaduženja kod komercijalne banke od odobrenog iznosa iz tačke I ove odluke, namijenjenog za sprečavanje obustave isporuke prirodnog gasa za Kanton Sarajevo, dostavi detaljan izvještaj o utrošku kreditnih sredstava sa kompletnom pratećom dokumentacijom.

VI

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-02-23828/14
03. septembra 2014. godine
Sarajevo

Predsjedavajuća
Skupštine Kantona Sarajevo
Prof. dr. Mirjana Malić, s. r.

Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo

Na osnovu člana 8. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13) i člana 181. stav 1. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13). Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo obuhvata: Zakon o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo" broj 24/03-Prečišćeni tekst) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05-22971-1/14
22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvaić, s. r.

ZAKON O VLADI KANTONA SARAJEVO (Novi prečišćeni tekst)

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se sastav i organizacija, kao i druga pitanja od značaja za rad Vlade Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada Kantona).

Član 2.

Vlada Kantona je izvršna vlast Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), u skladu sa Ustavom.

Član 3.

Vlada Kantona vrši svoja prava i dužnosti na osnovu i u okviru Ustava i ovog zakona.

Član 4.

Sjedište Vlade Kantona je u Sarajevu.

Član 5.

Vlada Kantona donosi poslovnik o radu kojim se uređuje: organizacija i način rada, postupak i način zakazivanja sjednice; dostavljanje i forma materijala za razmatranje, utvrđivanje prijedloga zaključaka i drugih akata; postupak razmatranja materijala; način ravnopravne upotrebe jezika i pisma konstitutivnih naroda u pripremi i izradi pisanih materijala; način izvršavanja zaključaka; prenošenje ovlaštenja i druga poslovnička pitanja.

Član 6.

Vlada Kantona raspolaze imovinom u vlasništvu Kantona u okviru ovlaštenja koja joj Skupština Kantona prenese posebnim propisom.

II - SASTAV I ORGANIZACIJA VLADE KANTONA

Član 7.

Vladu Kantona čine premijer Kantona (u daljem tekstu: premijer) i 12 ministara.

Član 8.

U slučaju privremene spriječenosti premijera, funkciju premijera vrši član Vlade kojeg odredi premijer.

U slučaju privremene spriječenosti premijera duže od 30 dana, funkciju premijera vrši član Vlade kojeg odredi predsjedavajući Skupštine Kantona, u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg Skupštine Kantona.

U slučaju da mjesto premijera ostane upražnjeno, kandidat za premijera se imenuje u roku od 30 dana od dana kada je mjesto premijera ostalo upražnjeno, na način utvrđen ustavom, do kada funkciju premijera obavlja član Vlade Kantona kojeg odredi predsjedavajući Skupštine Kantona, u konsultaciji sa zamjenicima predsjedavajućeg Skupštine Kantona.

S danom imenovanja kandidata za premijera sinatra se da su dosadašnji članovi Vlade u ostavci, koja stupa na snagu danom potvrđivanja imenovanja Vlade u novom sazivu.

Do potvrđivanja imenovanja Vlade u novom sazivu dosadašnji članovi Vlade nastavljaju s obavljanjem funkcije članova Vlade i ministara ministarstava.

Potvrđivanje Vlade u novom sazivu obaviti će se u roku od 30 dana od dana imenovanja kandidata za premijera.

Član 9.

U slučaju privremene spriječenosti člana Vlade, kada se razmatraju materijali iz nadležnosti ministarstva kojim rukovodi odsutni član Vlade, sjednicama Vlade prisustvuje sekretar tog ministarstva, bez prava glasa.

U slučaju privremene spriječenosti člana Vlade duže od 30 dana, funkciju ministra ministarstva kojim rukovodi odsutni ministar vrši član Vlade kojeg odredi premijer.

U slučaju da mjesto člana Vlade ostane upražnjeno, član Vlade se imenuje u roku od 30 dana od dana kada je mjesto člana Vlade ostalo upražnjeno, na način utvrđen ustavom, do kada funkciju ministra ministarstva kojim je rukovodio dotadašnji ministar obavlja član Vlade kojeg odredi premijer.

Ministar iz st. 2. i 3. ovog člana kojeg odredi premijer, ne obavlja i funkciju člana Vlade umjesto odsutnog ministra.

Član 10.

U slučaju kad Skupština izglasa nepovjerenje Vladi, premijer i članovi Vlade podnose pismenu ostavku, najkasnije u roku od

sedam dana od dana kada im je izglasano nepovjerenje, s tim da ostavka stupa na snagu danom potvrđivanja Vlade u novom sazivu.

U periodu od dana podnošenja ostavke do dana potvrđivanja Vlade u novom sazivu, Vlada u ostavci obavlja sve poslove iz svoje nadležnosti, u skladu sa ustavom i zakonom.

Potvrđivanje Vlade u novom sazivu mora se izvršiti najkasnije u roku od 60 dana od dana izglasavanja nepovjerenja prethodnoj Vladi.

Član 11.

Ministri odgovaraju premijeru i Skupštini Kantona.

Premijer je odgovoran Skupštini Kantona.

Ministri snose krajnju odgovornost za rad svojih ministarstava.

Vlada Kantona podnosi ostavku ako joj u bilo koje vrijeme Skupština Kantona izglasava nepovjerenje.

Član 12.

Premijer i članovi Vlade mogu podnijeti ostavku.

Premijer podnosi ostavku predsjedavajućem Skupštine Kantona, a potvrđuje je Skupština Kantona na prvoj narednoj sjednici.

Kad premijer podnese ostavku, smatra se da su ostavku podnijeli svi članovi Vlade.

Član Vlade podnosi ostavku premijeru.

Član 13.

Ako Skupština Kantona prihvati ostavku premijera, premijer i Vlada će obavljati sve poslove iz svoje nadležnosti, do imenovanja nove Vlade, u skladu sa članom 8b, stav 2. ovog Zakona.

Ako premijer prihvati ostavku pojedinog člana Vlade, rješenje o razrješenju potvrđuje Skupština Kantona na prvoj narednoj sjednici.

Ministar može obrazložiti ostavku u Skupštini Kantona.

Premijer će novog člana Vlade imenovati i predstaviti na sjednici Skupštine Kantona i zatražiti glasanje o potvrđivanju imenovanja tog člana, u roku iz člana 8a, stav 3. Zakona.

Član 14.

Konstitutivni narodi i pripadnici ostalih biće proporcionalno zastupljeni u Vladi. Takva zastupljenost će odražavati popis stanovništva iz 1991. godine do potpune provedbe Aneksa VII Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Član 15.

Premijer i ministri, nakon potvrđivanja od strane Skupštine Kantona, daju svečanu izjavu pred predsjedavajućim Skupštine Kantona.

Vlada Kantona preuzima dužnost nakon potvrđivanja od strane Skupštine Kantona i davanja svečane izjave.

Član 16.

Vlada Kantona imenuje i razrješava sekretara Vlade Kantona u skladu sa zakonom kojim se reguliše državna služba.

Sekretar Vlade odgovara za svoj rad premijeru Vlade i Vladi.

III - NAČIN RADA I ODLUČIVANJA VLADE KANTONA

Član 17.

Radom Vlade Kantona rukovodi premijer koji predstavlja i zastupa Vladu Kantona, saziva sjednice Vlade Kantona, predlaže dnevni red i predsjedava sjednicama.

Član 18.

Vlada Kantona radi i odlučuje u sjednicama.

Vlada Kantona može odlučivati ako sjednici prisustvuje više od polovine članova Vlade Kantona, a sve odluke Vlade Kantona donose se prostom većinom članova Vlade Kantona koji glasaju.

U slučaju većih elementarnih nepogoda, nesreća ili drugih neposrednih društvenih opasnosti, Vlada donosi odluke prostom većinom glasova prisutnih članova Vlade koji glasaju.

IV - RADNA TIJELA VLADE KANTONA

Član 19.

Za razmatranje pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, davanje prijedloga i mišljenja o tim pitanjima, vršenje određenih poslova i zadataka u vezi sa provođenjem zaključaka Vlade Kantona, kao i za vršenje drugih poslova, Vlada Kantona može obrazovati stalna i povremena radna tijela (savjete, urede, komitete, odbore, komisije i dr.).

Sastav i nadležnost radnih tijela iz stava 1. ovog člana uredit će se Poslovníkom Vlade Kantona ili aktom o obrazovanju radnog tijela.

Član 20.

Za donošenje rješenja u upravnom postupku i odlučivanje o drugim pojedinim pitanjima iz njene nadležnosti Vlada Kantona može obrazovati jednu ili više komisija čije članove imenuje iz reda članova Vlade.

V - NADLEŽNOST I ODGOVORNOST PREMIJERA I ČLANOVA VLADE KANTONA

Član 21.

Premijer rukovodi radom Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad, osigurava jedinstvo u izvršavanju poslova iz nadležnosti Vlade Kantona, ostvaruje saradnju sa drugim organima i usmjerava djelovanje Vlade Kantona kao cjeline i članova Vlade Kantona pojedinačno, te vrši i druge poslove utvrđene ustavom.

Premijer potpisuje akte Vlade Kantona.

Član 22.

Članovi Vlade Kantona mogu pokrenuti inicijative za donošenje zakona i drugih propisa iz nadležnosti Vlade Kantona, predlagati razmatranje i pretresanje pojedinih pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, predlagati utvrđivanje stavova Vlade Kantona i imaju druga prava i dužnosti utvrđena ustavom i zakonom.

Član 23.

Članovi Vlade Kantona su odgovorni i za zastupanje i provođenje zaključaka Vlade Kantona u poslovima koje im Vlada Kantona povjeri, kao i za blagovremeno pokretanje inicijative za rješavanje pitanja u okviru zadataka koje im je povjerila Vlada Kantona ili premijer.

Član 24.

Članovi Vlade Kantona određeni da učestvuju u radu drugog organa i tijela dužni su postupati u skladu sa ovlaštenjima, smjernicama i stavovima Vlade Kantona.

Članovi Vlade Kantona su dužni svoju aktivnost ostvarivati tako da, pored poslova za koje su lično zaduženi, prate i pitanja iz djelokruga Vlade Kantona za koja nisu lično zaduženi i da svojim prijedlozima i mišljenjima doprinose odgovornom, zakonitom i efikasnom radu Vlade Kantona.

VI - SEKRETAR VLADE KANTONA

Član 25.

Sekretar Vlade Kantona prema uputstvima premijera i Vlade u skladu sa Poslovníkom, stara se o pripremanju sjednice Vlade i dostavljanju materijala potrebnih za rad Vlade i njenih radnih tijela, pomaže premijeru u vršenju njegovih prava i dužnosti u vezi sa organizacijom i pripremanjem sjednica Vlade i izvršavanju zaključaka Vlade, obezbjeđuje radnim tijelima Vlade pomoć i saradnju stručnih i drugih službi i vrši i druge poslove u vezi s radom Vlade koje mu povjeri premijer.

Sekretar Vlade je naredbodavac za izvršenje finansijskog plana Vlade.

VII - AKTA VLADE KANTONA

Član 26.

Vlada Kantona u ostvarivanju svojih nadležnosti utvrđenih ustavom donosi uredbе, odluke, rјesjenja i zaključke.

Član 27.

Izuzetno za vrijeme trajanja ratnog stanja ili neposredne ratne opasnosti kada postoji objektivna nemogućnost da se sazove Skupština Kantona, Vlada može donositi i propise iz nadležnosti Skupštine Kantona.

Propisima iz stava 1. ovog člana ne mogu se staviti van snage prava i slobode utvrđene ustavom i drugim propisima.

Propise iz stava 1. ovog člana Vlada će dostaviti Skupštini na potvrdu čim ona bude u mogućnosti da se sastane.

Član 28.

Uredbom se uređuju najvažnija pitanja iz nadležnosti Vlade Kantona, bliže uređuju odnosi za provođenje zakona, obrazuju stručne i druge službe Vlade Kantona i utvrđuju načela za unutrašnju organizaciju organa uprave Kantona.

Odlukom se uređuju pojedina pitanja ili propisuju mjere Vlade Kantona, daje saglasnost ili potvrđuju akta drugih organa ili organizacija i odlučuje o drugim pitanjima o kojima se ne odlučuje uredbom.

Rјesjenjem se odlučuje o imenovanjima i razrјesjenjima, kao i o drugim pojedinačnim pitanjima iz nadležnosti Vlade Kantona.

Zaključkom se utvrđuju stavovi o pitanjima od značaja za provođenje utvrđene politike, uređuju unutrašnji odnosi u Vladi Kantona i određuju zadaci organima uprave i službama, kao i radnim tijelima Vlade Kantona. Zaključkom se odlučuje i u drugim slučajevima u kojima se ne donose druga akta.

Član 29.

Uredbe i odluke Vlade Kantona objavljuju se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", a ostali akti Vlade ako je to u njima navedeno.

VIII - JAVNOST RADA VLADE KANTONA

Član 30.

Javnost rada Vlade Kantona obezbjeđuje se u skladu sa zakonom kojim se reguliše sloboda pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

IX - STRUČNE I DRUGE SLUŽBE KANTONA

Član 31.

Za obavljanje stručnih i drugih poslova za potrebe Skupštine Kantona, Vlade Kantona i organe uprave, Vlada Kantona može osnivati određene stručne, tehničke i druge službe, kao zajedničke ili samostalne službe, u skladu sa zakonom.

Aktom o obrazovanju službe iz prethodnog stava, utvrđuje se njen djelokrug, kao i status i odgovornost te službe i lica koje njom rukovodi.

Član 32.

Vlada Kantona vrši nadzor nad radom stručnih službi koje obrazuje.

Sekretar Vlade Kantona rukovodi radom Stručne službe koja obavlja poslove za potrebe Vlade Kantona i odgovoran je za njen rad.

X - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 33.

Vlada Kantona je dužna donijeti Poslovnik o svom radu u roku od 30 dana od svog konstituisanja.

Član 34.

Vlada Kantona Sarajevo dužna je uskladiti Poslovnik o radu sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 38/13), u roku od 30 dana od dana njegovog stupanja na snagu.

Član 35.

Poslovnik Izvršnog odbora Grada Sarajeva i drugi propisi koji se odnose na njegovo unutrašnje organizovanje i funkcionisanje, koji su na snazi na dan stupanja na snagu Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 7/96), ukoliko nisu u suprotnosti sa Ustavom Kantona i ovim zakonom, primjenjivaće se kao propisi Vlade, dok se ne donese Poslovnik o radu Vlade Kantona.

Član 36.

Do imenovanja premijera i članova Vlade u skladu sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 4/01), poslove iz nadležnosti Vlade vršit će Vlada u dosadašnjem sastavu.

Član 37.

Ovlašćuje se Zakonodavno-pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo da utvrdi Novi prečišćeni tekst Zakona o Vladi Kantona Sarajevo.

Član 38.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo stupio je na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj 38/13.

Na osnovu člana 16. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i člana 181. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst i br. 15/13 i 47/13), Zakonodavno - pravna komisija Skupštine Kantona Sarajevo, na sjednici 22.08.2014. godine, utvrdila je Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama.

Prečišćeni tekst Zakona o sudskim taksama obuhvata: Zakon o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 29/09), Zakon o izmjeni Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 14/11), Zakon o izmjenama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/13) i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sudskim taksama ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 18/14), u kojim je naznačen dan stupanja na snagu tih zakona.

Broj 01-05.22971-2/14

22. augusta 2014. godine
Sarajevo

Po ovlaštenju
Esad Hrvaić, s. r.

ZAKON

O SUDSKIM TAKSAMAMA

(Prečišćeni tekst)

DIO PRVI. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Plaćanje sudske takse)

- (1) Ovim zakonom utvrđuje se način plaćanja sudskih taksa (u daljnjem tekstu: takse) u postupku pred Kantonalnim sudom u Sarajevu i Općinskim sudom u Sarajevu (u daljnjem tekstu: sud).
- (2) Postupci u kojima se plaća taksa i visina takse za pojedine radnje, utvrđeni su u Tarifi sudskih taksi, koja je sastavni dio ovog zakona.

Član 2.

(Obveznik plaćanja takse)

- (1) Takse propisane ovim zakonom plaća lice po čijem zahtjevu ili u čijem interesu se preduzimaju radnje u postupku, za koje je ovim zakonom utvrđeno plaćanje takse (u daljnjem tekstu: takseni obveznik).
- (2) Za podneske i zapisnike koji zamjenjuju podneske taksu je dužno da plati lice koje podnosi podneske i lice na čiji zahtjev

Član 4.

Izvjestaj o izvršenju Budžeta Općine Vogošća za period 01.01.2014.-30.06.2014. godine, objavit će se u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-14-1780/14
08. septembra 2014. godine
Vogošća

Predsjedavajući
Općinskog vijeća Vogošća
Esad Pikanjač, s. r.

ISPRAVKA

Na osnovu člana 164. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 41/12 - Drugi novi prečišćeni tekst, br. 15/13 i 47/13), sekretar Skupštine Kantona Sarajevo, nakon podnesenog zahtjeva za ispravku Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst) daje slijedeću

ISPRAVKU

ZAKONA O VLADI KANTONA SARAJEVO

("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst)

1. U članu 13. stav 1. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst), umjesto riječi: "članom 8b.", treba da stoje riječi: "članom 10.".
2. U članu 13. stav 4. Zakona o Vladi Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", broj 36/14 - Novi prečišćeni tekst), umjesto riječi: "člana 8a.", treba da stoje riječi: "člana 9.".
3. Ovu ispravku objaviti u "Službenim novinama Kantona Sarajevo".

Broj 01-05-22971-1-1/14
12. septembra 2014. godine
Sarajevo

Sekretar
Skupštine Kantona Sarajevo
Abid Kolašinac, s. r.

FEDERALNI ZAVOD ZA STATISTIKU

SAOPĆENJE

O PROSJEČNOJ ISPLAĆENOJ MJESEČNOJ NETO
PLAĆI ZAPOSLENIH U KANTONU SARAJEVO ZA
JULI/SRPANJ 2014. GODINE

1. Prosječna isplaćena mjesečna neto plaća po zaposlenom ostvarena u Kantonu Sarajevo za juli/srpanj 2014. godine iznosi 1.045 KM.

Broj 39
11. septembra 2014. godine

Direktor
Hidajeta Bajramović, s. r.

SLUŽBENE OBJAVE

UDRUŽENJA

Na osnovu člana 29. stav 1. Zakona o udruženjima i fondacijama ("Službene novine Federacije BiH", broj 45/02), a po zahtjevu Udruženja "ODRED IZVIĐAČA RAKOVICA 9", Ministarstvo pravde i uprave donosi

RJEŠENJE

1. Upisuje se u registar udruženja koji se vodi kod Ministarstva pravde i uprave Kantona Sarajevo Udruženje "ODRED IZVIĐAČA RAKOVICA 9", skraćeni naziv je OI RAKOVICA 9, sa sjedištem u Rakovici, ulica RAKOVIČKA CESTA broj 471.
2. Upis je izvršen pod registarskim brojem 1942, knjiga IV registra udruženja, dana 12.06.2014. godine.
3. Programski ciljevi i zadaci Udruženja su: Razvoj i unapređenje izviđaštva u lokalnoj zajednici: razvoj kod svojih članova za postivanje ljudi, razvijanje prijateljstva među ljudima, narodima, kako u lokalnoj zajednici, tako i na međunarodnom nivou, provođenje načela koje se temelje na savremenim pedagoškim spoznajama kao i na zamislima utemeljitelja izviđačkog sporta Sir Robert Baden Powella; pridonosenje razvoju djece i mladih, na dostizanju njihovih punih umnih i tjelesnih potencijala, kao pojedinca, odgovornih građana i članova lokalne, nacionalne i međunarodne zajednice; organizovanje izviđačkih škola za učenike osnovnih i srednjih škola, kao i studenata radi sticanja izviđačkih znanja i vještina; organizovanje izviđačkih kampova, od lokalnog do međunarodnog nivoa, organizovanje časova ekološke edukacije, članova i građana o značaju zaštite čovjekove okoline radi sprječavanja od svih vidova i oblika zagađivanja, te drugi ciljevi i djelatnosti u skladu sa zakonom i Statutom.
4. Osoba ovlaštena za zastupanje i predstavljanje je: Baberović Anes - predsjednik Upravnog odbora.

Broj 03-05-05-3053/14
12. juna 2014. godine
Sarajevo

Ministrica
Velida Memić, s. r.

(O-874/14)

IZVOD IZ POSLOVNIKA O RADU SKUPŠTINE KANTONA SARAJEVO

Skupština donosi Ustav, zakone, budžet i izvještaj o izvršenju budžeta, prostorni plan Kantona, Poslovnik Skupštine, odluke i zaključke, deklaracije, rezolucije, preporuke i smjernice i daje autentična tumačenja zakona ili drugog akta.

Član 118.

Kad Skupština vrši izmjene ili dopune općih akata Skupštine, zakon mijenja ili dopunjuje zakonom, a ostale opće akte, osim zaključka, odlukom.

Zaključak se mijenja ili dopunjuje zaključkom.

Autentično tumačenje se ne može mijenjati ili dopunjavati.

Član 119.

Odluka je skupštinski akt koji se donosi radi izvršavanja ili konkretizacije Ustava, zakona ili drugih općih akata ili njihovih pojedinih dijelova.

Odlukom se odlučuje i o drugim pravima i obavezama Skupštine kada je to Ustavom, zakonom, drugim općim aktom ili ovim poslovníkom određeno.

Član 120.

Zaključkom Skupština odlučuje o svom radu i o radu radnih tijela Skupštine i Službe Skupštine.

Zaključkom Skupština može zauzeti stav o pitanju koje je razmatrala, uključujući utvrđivanje obaveza za Vladu i kantonalne organe uprave u pogledu pripreme zakona ili drugih propisa i općih akata ili vršenja drugih poslova iz njihovog djelokruga.

Radna tijela Skupštine donose zaključke iz svog domena rada.

Član 121.

Deklaracijom se izražava stav Skupštine o političkim pitanjima i drugim bitnim pitanjima od interesa za Kanton, Federaciju Bosne i Hercegovine ili Bosnu i Hercegovinu.

Član 122.

Rezolucijom se utvrđuje političko djelovanje u svim ili pojedinim oblastima iz djelokruga Skupštine.

Rezolucijom se daju i političke smjernice za rad Vlade, kao i drugih kantonalnih organa i organizacija.

Član 123.

Preporukom se izražava mišljenje Skupštine u vezi sa usklađivanjem odnosa i razvijanjem međusobne saradnje organizacija i zajednica o pitanjima od kantonalnog interesa.

Član 124.

Smjericama se utvrđuju obaveze Vlade i kantonalnih organa uprave u vezi sa politikom izvršavanja zakona i drugih propisa i općih akata, te se usmjerava njihov rad.

Član 125.

Akta donosena na sjednici Skupštine potpisuje predsjedavajući Skupštine.

Član 126.

Izvornikom zakona, odnosno drugog propisa ili općeg akta Skupštine, smatra se onaj tekst zakona odnosno drugog propisa ili općeg akta koji je usvojen na sjednici Skupštine.

